

15.11.2010

**KAUPUNGINVALTUUSTON ASIAKIRJAT
STADSFULLMÄKTIGES HANDLINGAR**

KAUPUNGINHALLITUKSEN MIETINNÖT
STADSSTYRELSENS BETÄNKANDEN

8 - 2010

Valtuutettujen tekemien aloitteiden käsitteleminen

Behandling av fullmäktigemotioner

15.11.2010

Sisältö · Innehåll

sivu · sida

JOHDANTO Kaupunginvaltuuston esityslista 24.11.2010, asia 11, sivu 62

INGRESS Stadsfullmäktiges föredragningslista 24.11.2010, ärende 11, sidan 63

LIITTEET · BILAGOR

Liite A · Bilaga A Sisältää seuraavat aloitteet toimialoittain sekä niistä hankitut lausunnot · Innehåller följande motioner och utlåtanden om dem, sektorsvis:

KAUPUNGINJOHTAJA

Aloite 1 **Tarja Tenkula ym.** (terveyskeskuksen työntekijöiden sähköposti) 3, 91

Liite 1 terveyslautakunta

Aloite 2 **Sari Näre ym.** (vihapuheen nollatoleranssi) 4, 93

Liite 2 terveyslautakunta

Liite 3 henkilöstökeskus

Liite 4 opetuslautakunta

Liite 5 työterveyskeskus

Liite 6 hallintokeskuksen oikeuspalvelut

Liite 7 sosiaalilautakunta

Aloite 3 **Johanna Sumuvuori ym.** (tietotekniikkakustannukset) 8

Aloite 4 **Pia Pakarinen ym.** (perheväkivallan vastainen ohjelma) 12, 103

Liite 8 hallintokeskuksen turvallisuus- ja valmiuosasto

Liite 9 terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunta

Liite 10 sosiaalilautakunta

Liite 11 nuorisolautakunta

Liite 12 opetuslautakunta

Aloite 5 **Thoman Wallgren ym.** (globaalin vastuun strategia) 14

Aloite 6 **Sirpa Puhakka ym.** (viittomakielen tulkkauksen päivystys) 15, 120

Liite 13 terveyslautakunta

Liite 14 pelastuslautakunta

Liite 15 sosiaalilautakunta

Liite 16 opetuslautakunta

15.11.2010

	Liite 17	talous- ja suunnittelukeskus	
Aloite 7	Yrjö Hakanen ym.	(tilaajavastuu kilpailuttamisessa)	17, 129
	Liite 18	kiinteistölautakunta	
	Liite 19	teknisen palvelun lautakunta	
	Liite 20	yleisten töiden lautakunta	
	Liite 21	liikuntalautakunta	
	Liite 22	Helsingin Energian johtokunta	
	Liite 23	Helsingin Sataman johtokunta	
	Liite 24	liikennelaitoksen johtokunta	
	Liite 25	hallintokeskuksen oikeuspalvelut	
Aloite 8	Pia Pakarinen ym.	(kumppanuus järjestöjen kanssa)	21
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI			
Aloite 9	Ilkka Taipale ym.	(Kaarlo Haltian puistikko)	23, 160
	Liite 26	yleisten töiden lautakunta	
	Liite 27	taidemuseon johtokunta	
	Liite 28	kaupunginmuseon johtokunta	
	Liite 29	yleisten töiden lautakunta	
Aloite 10	Maija Anttila ym.	(rakentamista kuvaavat taulut)	25, 167
	Liite 30	yleisten töiden lautakunta	
	Liite 31	kiinteistölautakunta	
	Liite 32	asuntotuotantotoimisto	
Aloite 11	Pia Pakarinen ym.	(Munkkiniemen matonpesupaikka)	26, 173
	Liite 33	Helsingin Sataman johtokunta	
	Liite 34	yleisten töiden lautakunta	
Aloite 12	Ilkka Taipale ym.	(melunmittaus- ja hiukkasmittaustaulut)	27, 177
	Liite 35	yleisten töiden lautakunta	
	Liite 36	ympäristölautakunta	
	Liite 37	kaupunkisuunnittelulautakunta	
	Liite 38	HSY	
Aloite 13	Sirpa Asko-Seljavaara ym.	("Helsinki Toilet" -ohjelma)	29, 187
	Liite 39	yleisten töiden lautakunta	

15.11.2010

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Aloite 14	Ilkka Taipale ym. (Syväpuron yhteisön palvelut)	30, 188
	Liite 40 sosiaalilautakunta	
Aloite 15	Maija Anttila ym. (rintasyöpäseulonnat)	31, 189
	Liite 41 terveyslautakunta	
Aloite 16	Maija Anttila ym. (mielenterveyspotilaiden palveluasunnot)	33, 191
	Liite 42 asuntolautakunta	
	Liite 43 terveyslautakunta	
	Liite 44 sosiaalilautakunta	
Aloite 17	Maija Anttila ym. (sirkus kuntoutusmuotona)	35, 201
	Liite 45 sosiaalilautakunta	
	Liite 46 terveyslautakunta	
Aloite 18	Päivi Lipponen ym. (ikäihmisten pääsy kirkkoon)	36, 205
	Liite 47 sosiaalilautakunta	
Aloite 19	Tarja Tenkula ym. (Siltamäen korttelitupa)	37, 208
	Liite 48 talous- ja suunnittelukeskus	
	Liite 49 sosiaalilautakunta	
Aloite 20	Tarja Tenkula ym. (terveysasemien keskitetty ajanvaraus)	38, 210
	Liite 50 terveyslautakunta	
	Liite 51 talous- ja suunnittelukeskus	
Aloite 21	Yrjö Hakanen ym. (vanhusten pitkäaikaishoito)	40, 215
	Liite 52 talous- ja suunnittelukeskus	
	Liite 53 terveyslautakunta	
	Liite 54 sosiaalilautakunta	
	Liite 55 vanhusneuvosto	
Aloite 22	Kati Peltola ym. (Osmonkallion vanhainkoti)	42, 229
	Liite 56 sosiaalilautakunta	

15.11.2010

Aloite 23   **Antti Vuorela** (ennaltaehkäisevä työ sosiaalivirastossa)   44, 232

                                  Liite 57   talous- ja suunnittelukeskus
                                  Liite 58   sosiaalilautakunta

Aloite 24   **Kati Peltola ym.** (potilastulkkien palkkaaminen)   45, 235

                                  Liite 59   terveyslautakunta

SIVISTYS- JA HENKILÖSTÖTOIMI

Aloite 25   **Heli Puura ym.** (Laajasalon yläasteen kenttä)   48, 239

                                  Liite 60   sosiaalilautakunta
                                  Liite 61   liikuntalautakunta
                                  Liite 62   opetuslautakunta

Aloite 26   **Ilkka Taipale ym.** (suojatyo ja huoltosuhteiset työntekijät)   52, 246

                                  Liite 63   henkilöstökeskus

Aloite 27   **Sari Näre ym.** (Yrjönkadun uimahallin kesäkäyttö)   55, 250

                                  Liite 64   liikuntalautakunta

KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI

Aloite 28   **Antti Vuorela** (savuttomien vuokratalojen rakentaminen)   57, 253

                                  Liite 65   asuntolautakunta
                                  Liite 66   kiinteistöyhtiöiden vuokralaisneuvottelukunta

Aloite 29   **Sirpa Asko–Seljavaara ym.** (puurakentamisen edistäminen)   60, 258

                                  Liite 67   kaupunkisuunnittelulautakunta
                                  Liite 68   kiinteistölautakunta

Aloite 30   **Emma Kari ym.** (autopaikkanormeista luopuminen)   62, 264

                                  Liite 69   kaupunkisuunnittelulautakunta

Aloite 31   **Silvia Modig ym.** (Kustaa Vaasan tien alikulku)   64, 270

                                  Liite 70   kaupunkisuunnittelulautakunta

15.11.2010

Aloite 32	Pekka Saarnio ym. (Helsingin Asumisoikeus Oy)	66, 272
	Liite 71 kiinteistölautakunta	
	Liite 72 asuntolautakunta	
	Liite 73 Helsingin Asumisoikeus Oy	
	Liite 74 talous- ja suunnittelukeskus	
Aloite 33	Seppo Kanerva ym. (ajohidasteet luoteisväylälle)	69, 281
	Liite 75 kaupunkisuunnittelulautakunta	
Aloite 34	Lasse Liemola ym. (tori- ja markkinaperinne)	71, 283
	Liite 76 kiinteistölautakunta	
	Liite 77 yleisten töiden lautakunta	
Aloite 35	Terhi Koulumies (homekoulujen ja -päiväkotien kunnostus)	73, 286
	Liite 78 sosiaalivirasto	
	Liite 79 henkilöstökeskus	
	Liite 80 kiinteistölautakunta	
	Liite 81 ympäristökeskus	
	Liite 82 opetuslautakunta	
	Liite 83 talous- ja suunnittelukeskus	
Aloite 36	Pia Pakarinen ym. (Temppeliaukion kirkon bussiliikenne)	87
Liite B · Bilaga B	Avoinna olevat aloitteet, raportti hallintokeskuksen diaarijärjestelmästä 28.10.2010 (ei sisällä talousarvioaloitteita eikä tässä mietinnössä käsiteltäviä avoimia olevia aloitteita)	303

24.11.2010

11

VALTUUTETTUJEN TEKEMIEN ALOITTEIDEN KÄSITTELEMINEN

Khs 2007-2087, 2008-472, 2010-738, 2010-820, 2010-945, 2010-1030, 2010-1031, 2010-1034, 2010-1140, 2008-2136, 2010-826, 2010-1025, 2010-1026, 2010-1227, 2010-733, 2010-827, 2010-825, 2010-824, 2010-823, 2010-829, 2010-828, 2010-832, 2010-943, 2010-1027, 2010-1029, 2010-736, 2010-734, 2010-1142, 2010-574, 2010-732, 2010-740, 2010-735, 2010-821, 2010-944, 2010-1032, 2010-1141, 2010-1626

PÄÄTÖSEHDOTUS Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa kaupunginhallituksen mietinnön nro 8–2010 liitteenä A olevassa luettelossa mainittujen aloitteiden 1–36 tulleen lopullisesti käsitellyiksi.

Lisätiedot:

Teppo Tiina, päätösvalmisteluyksikön päällikkö, puhelin 310 36018

LIITTEET

Liite 1 [Mietintö 8–2010](#)

Liite 2 [Valtuutettujen tekemien aloitteiden käsitleminen - päätöshistoria](#)

KHS

Khs toteaa, että Kvston työjärjestyksen 22 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita kaupungin yhteisistä asioista. Kvsto hyväksyi 16.6.2010 (asia 5) saman pykälän 2 momentin seuraavan sisältöisenä: "Kaupunginhallituksen on esitettävä aloite valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa. Jos määräaika ylittyy sen vuoksi, että kaupunginhallitus päättää palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi, aloite käsitellään määräajan päättymistä seuraavassa aloitteita käsittelevässä valtuuston kokouksessa. Valtuusto käsittelee varsinaisia aloitteita neljä kertaa kalenterivuodessa."

Kvsto käsitteli valtuutettujen tekemiä aloitteita edellisen kerran 8.9.2010 (asia 14). Khs on kerännyt nyt esiteltävään mietintöön ne aloitteet, joista edellisen käsittelyn jälkeen on saatu tarvittavat selvitykset. Mietinnön liitteenä A olevassa luettelossa on aloitteet kokonaisuudessaan, ja luettelon liitteinä on aloitteista hankitut lausunnot.

Kvsto hyväksyi 29.11.2000 (asia 8) seuraavan toivomusponnen: "Kvsto edellyttää, että tehdyistä aloitteista laaditaan ajantasainen luettelo ja aikataulu, josta valtuutetut voivat seurata aloitteiden käsittelyä." Mietinnön liitteenä B on avoinna olevia aloitteita koskeva tuloste hallintokeskuksen diaarista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

24.11.2010

Aloitteen 3 kohdalla Khn päätös syntyi äänestyksen jälkeen. Äänestyksen tulos (8–7) on asian päätöshistoriassa. Lisäksi aloitteeseen 22 tehtiin vastaehdotus, joka kannattamattomana raukesi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

24.11.2010

11

BEHANDLING AV FULLMÄKTIGEMOTIONER

Stn 2007-2087, 2008-472, 2010-738, 2010-820, 2010-945, 2010-1030, 2010-1031, 2010-1034, 2010-1140, 2008-2136, 2010-826, 2010-1025, 2010-1026, 2010-1227, 2010-733, 2010-827, 2010-825, 2010-824, 2010-823, 2010-829, 2010-828, 2010-832, 2010-943, 2010-1027, 2010-1029, 2010-736, 2010-734, 2010-1142, 2010-574, 2010-732, 2010-740, 2010-735, 2010-821, 2010-944, 2010-1032, 2010-1141, 2010-1626

BESLUTSFÖRSLAG Stadsfullmäktige beslutar anse motionerna 1–36 i den förteckning som utgör bilaga A till stadsstyrelsens betänkande nr 8–2010 vara slutligt behandlade.

Tilläggsuppgifter:

Teppo Tiina, chef för beslutsberedningsenheten, telefon 310 36018

BILAGOR

Bilaga 1 [Betänkande 8–2010](#)

Bilaga 2 [Behandling av fullmäktigemotioner - beslutshistoria](#)

STN

Stn konstaterar att fullmäktige enligt 22 § i arbetsordningen för Stge har rätt att väcka motioner om stadens gemensamma angelägenheter. Stge godkände 16.6.2010 (ärende 5) 22 § 2 mom. med följande innehåll: "Stadsstyrelsen ska förelägga fullmäktige motionen för behandling inom åtta månader. Om den utsatta tiden överskrids på grund av att stadsstyrelsen beslutar återremittera en motion för ny beredning, behandlas motionen vid det fullmäktigesammanträde efter den utsatta tiden då motioner nästa gång behandlas. Fullmäktige behandlar egentliga motioner fyra gånger varje kalenderår."

Stge behandlade senast fullmäktigemotioner 8.9.2010 (ärende 14). Stn har i det föreliggande betänkandet tagit med de motioner i fråga om vilka behövliga utredningar lämnats in efter den senaste behandlingen. Motionerna ingår enligt praxis i sin helhet i den förteckning som utgör bilaga A till betänkandet. Utlåtandena om motionerna ingår som bilagor till förteckningen.

Stge godkände 29.11.2000 (ärende 8) följande hemställningskläm: "Stge förutsätter att det görs upp en uppdaterad förteckning och tidtabell över motionerna. Fullmäktigeledamöterna kan då följa behandlingen av motionerna." En utskrift ur stadskansliets diarium över de fullmäktigemotioner som ännu inte besvarats utgör bilaga B till betänkandet.

24.11.2010

Stn fattade beslut om motion 3 efter omröstning. Omröstningsresultatet (8–7) framgår av ärendets besluthistoria. I fråga om motion 22 framställdes det dessutom ett motförslag, som förföll då det inte fick understöd.

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/halke/>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

Kontonr

800012-62637

FO-nummer

0201256-6
Moms nr
FI02012566

15.11.2010

Liitteet kaupunginhallituksen mietintöön nro 8 vuodelta 2010

Bilagor till stadsstyrelsens betänkande nr 8 för år 2010

15.11.2010

1

VT TARJA TENKULAN JA 10 MUUN VALTUUTETUN ALOITE TERVEYS-
KESKUKSEN TYÖNTEKIJÖIDEN SÄHKÖPOSTEISTA

Kvsto 24.9.2008, asia 8

Kvsto 27.2.2008, asia 35

Khs 2007-2087, 2008-472

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

“Elämme tietoyhteiskunnassa, missä sähköposti ja internet-yhteydet ovat arkipäivää. Sähköpostilla tiedottaminen organisaation sisällä on nopeaa, tärkeää ja tehokasta. Virastojen välillä on suuria eroja asian suhteen. Opetusvirasto antaa jokaiselle helsinkiläiselle 3-luokkalaiselle oman henkilökohtaisen sähköpostiosoitteen. Ihmettelenkin, miksi Helsingin vakinaisessa työsuhteessa olevilla työntekijöillä ei ole omaa henkilökohtaista s-postiosoitetta.

Edellä esitetyn johdosta esitän, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin s-postien saamiseksi terveyskeskuksen työntekijöille.”

Kvsto päätti 24.9.2008 (asia 8) palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi.

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 1**.

Khs toteaa, että aloite on perusteltu.

Terveyskeskus haluaa tukea henkilöstöhallinnon sähköistämistä ja uuden intranetin käyttöönottoa sisäisen viestinnän välineenä myöntämällä vuoden 2010 loppuun mennessä kaikille vakinaisille työntekijöille ja pitkäaikaisille sijaisille valtuutettujen esityksen mukaisesti henkilökohtaiset sähköpostitunnukset ja Helsinki1-verkkotunnukset.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Markku Raitio, puh. 310 36396)

15.11.2010

2

VT SARI NÄREEN JA 41 MUUN VALTUUTETUN ALOITE TYÖNTEKIJÖIHIN
JA LUOTTAMUSHENKILÖIHIN KOHDISTUVAN VIHAPUHEEN NOLLA-
TOLERANSSISTA

Kvsto 7.4.2010, asia 18
Khs 2010-738

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Kuntaliiton vuonna 2008 tekemän tutkimuksen mukaan kuntapäätäjistä lähes puolet on joutunut uhkailun kohteeksi ja osalla myös läheisiä on uhkailtu. Joskus myös valtuutetuille saattaa tulla yksittäisiin viranhaltijoihin kohdistuvia vihapuheen sävyttämiä panettelukirjeitä, mikä viittaa siihen, että jotkut virkamiehetkin saattavat kärsiä ns. stalkereista. Helsingin kaupungin turvallisuusstrategiassa viitataan Sisäasianministeriön Sisäisen turvallisuuden "Arjen turvaa" -ohjelman turvallisuuskäsitteeseen, jossa jokaisen tulisi voida nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja velvollisuuksista ilman pelkoa ja turvattomuutta. Tämän oikeuden tulee koskea niin kuntalaisia kuin luottamushenkilöitä ja viranhaltijoitakin.

Uhkailun ja vihapuheen sävyttämä häirintä on tyypillisesti kirje-, sähköposti- ja nettihäirintää, joka lähetetään suoraan kohteelle ja/tai hänen läheisilleen ja/tai työtovereille. Tällainen vihapuhe voi olla suoraa, epäsuoraa, verhottuja tai ehdollisia uhkailuja, väärää syytöksiä, maineen tahrimista, nimittelyä ja seksuaalissävytteisiä loukkauksia. Stalker- eli vainotyyppisessä uhkailussa kohteen työtä ja/tai elämää seurataan toistuvasti ja pakkomielteisesti tunkeutuen siihen tavalla joka tuottaa kohteelle seuratuksi tulemisen tunteen. Pelkkä suullinen ja kirjallinenkin seurailu saattaa herkistää uhrin kokemukselle oman elämänhallinnan menettämisestä. Juuri seurannan yllätyksellisyys ja intensiivisyys traumatisoi uhria ja altistaa posttraumaattisille stressireaktioille.

Yhdysvalloissa tehdyissä tutkimuksissa noin 15 % ihmisistä on havaittu joutuvan jossain vaiheessa elämänsä vainoamisen kohteeksi. Vastikään valmistuneen väitöskirjan mukaan Suomessa opiskelijoista jopa puolet on joutunut tämän tyyppisen häirinnän kohteeksi. Kohteina ovat herkemmin naiset. Vihapuheen viljely voi olla myös työpaikkakiusaamisen muoto. Viime aikoina vihapuhetta on lietsonut varsinkin maahanmuuttokielteinen nettikeskustelu. Siinä on kaikuja 1930-luvun vihapuheen kyllästämästä Lapuan liikkeen ajasta, joka on ollut Suomen henkrikoshistorian synkintä vaihetta.

Kulttuurissamme vihapuheen uhri jätetään helposti yksin. Lainsäädännössämme ongelmaa ei ole riittävästi tunnistettu, vaan verbaalisia vai-

15.11.2010

---

norikoksia käsitellään yleensä kunnianloukkauksina. Oikeuskäytännöissäkin tuomioita näyttää lieventävän se, jos uhri reagoi häirintään: puolustautuminen tulkitaan helposti osallisuutena. Koska vihapuhe näyttää nostaneen päätään, ei voida edellyttää että sitä pitäisi sietää mielin määrin. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki ryhtyy toimiin vastuutahon määrittämiseksi vihapuheen uhriksi joutuneiden työntekijöiden ja luottamushenkilöiden suojelemista varten. Tämä tavoite on syytä valmistella yhteistyössä poliisin kanssa ja liittää osaksi turvallisuusstrategiaa. Samalla paikallaan on selvittää ongelman laajuus, ja mikäli se osoittautuu odotettua laajemmaksi, tulee ryhtyä toimiin lainsäädännön kehittämiseksi vihapuheen ja viharikosten torjumiseksi.”

Aloitteesta on saatu 9.6.2010 terveyslautakunnan, 21.6.2010 henkilöstökeskuksen, 22.6.2010 opetuslautakunnan, 24.6.2010 työterveyskeskuksen, 30.6.2010 hallintokeskuksen oikeuspalvelujen ja 26.8.2010 sosiaalilautakunnan lausunnot. Lisäksi oikeuspalveluilta pyydettiin tarkennusta luottamusmiesten asemaan ja mahdollisuuteen antaa oikeuspalveluja kaupungin työntekijöille. Lausunnot ovat **liitteinä 2–7**.

Khs toteaa, että työturvallisuuslain mukaan työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Työnantajan on toimittava niin, että vaara- ja haittatekijöiden syntyminen estetään ja työssä, johon liittyy ilmeinen väkivallan uhka, työt ja työolosuhteet on järjestettävä siten, että väkivallan uhka ja väkivaltatilanteet ehkäistään mahdollisuuksien mukaan ennakolta. Tällöin työpaikalla on oltava väkivallan torjumiseen tai rajoittamiseen tarvittavat asianmukaiset turvallisuusjärjestelyt tai -laitteet. Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

Kaupungin strategiaohjelmassa vuosille 2009–2012 turvallisuus on yksi keskeisistä arvoista ja sen mukaisesti kaupunki järjestää henkilöstölleen turvallisen ja terveellisen työskentely-ympäristön. Kaupungin turvallisuusohjelman 2010–2013 ehdotuksessa yksi toimenpide-ehdotus koskee virastoissa tapahtuvan väkivallan tunnistamista ja ennaltaehkäisemistä. Ehdotuksen mukaan Helsingin kaupungin ja poliisin tulee laatia yhteistyössä kaupunkitasoinen turvallisuusohjeistus, jossa tulee huomioida väkivallan ennaltaehkäisy sekä toimintamallit tilanteissa niillä henkilöturvallisuuden osa-alueilla, jotka eivät kuulu pelastussuunnitelmaan.

Uhkailu- ja vihapuhetapauksissa on useimmiten kyse asianomistajarikoksesta ja mahdollisessa oikeusprosessissa on tärkeää, että uhkailun

15.11.2010

---

tai vihapuheen kohteeksi joutunut saa tukea työnantajaltaan. Hallintokeskuksen oikeuspalveluilla ja henkilöstökeskuksella on valmisteilla kaupunkitason turvallisuusohjelmaehdotuksen mukainen ohje koskien kaupungin viranhaltijoihin ja työntekijöihin kohdistuvien uhkausten käsittelyä. Ohjeen on tarkoitus antaa selkeä menettelytapa, miten työntekijän olisi hyvä menetellä jouduttuaan uhkailun kohteeksi sekä selkeyttää työnantajan toimintatapoja näissä tilanteissa.

Henkilöstökeskus kehittää parhaillaan Työsuojelupakki-ohjelmaa (ent. työsuojelun tietojenhallintaohjelma), jonne Helsingin kaupungin työntekijät voivat tehdä ilmoituksia uhka- ja väkivaltatilanteista. Järjestelmästä saadaan tietoa uhka- ja väkivaltatilanteista ja niihin voidaan, kun tilanteesta on parempi kokonais käsitys, paremmin reagoida. Kerätyn tiedon pohjalta ennakoivia ja korjaavia toimenpiteitä voidaan kohdistaa entistä tehokkaammin oikeisiin kohteisiin. Näiden lisäksi henkilöstökeskus on tehnyt uuden epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ohjeen, joka koskee työpaikan sisällä tapahtuvaa kiusaamista. Jos epäasiallista kohtelua ja häirintää esiintyy, siitä tulee keskustella vuosittaisissa kehityskeskusteluissa ja työhyvinvointikyselyyn ollaan lisäämässä tätä koskevia kysymyksiä.

Kaupunginhallituksen 17.6.1991 tekemän päätöksen mukaisesti nykyinen hallintokeskuksen oikeuspalvelut avustaa kaupungin palveluksessa olevia henkilöitä heidän ollessaan virantoimituksessa tai työssä sattuneiden tapausten johdosta kuultavana esitutkinnassa, vastaajina tai asianomistajina korvaus- tai syytevaatimuksia koskevassa oikeudenkäynnissä, ei kuitenkaan tilanteissa, joissa kaupungin ja asianomaisen edut saattavat olla keskenään ristiriidassa tai kun asianhaarat osoittavat, että vastaaja on tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella rikkonut velvollisuuksiaan. Oikeuspalvelut antavat oikeudenkäyntiä kaupunkin niiden virastojen ja laitosten henkilökunnalle, joiden palveluksessa ei ole lainopillisen koulutuksen saanutta henkilökuntaa tai jos virastot ja laitokset katsovat avun tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Oikeuspalveluiden toimintasäännön 5.2. kohdan mukaan kaupungin lakimiehen tehtävänä on päättää oikeudenkäyntiavun antamisesta kaupungin palveluksessa olevalle virantoimituksessa tai työssä sattuneiden tapausten johdosta. Käytännön harkinnassa huomioon otetaan osaston rikosasioita hoitavien lakimiesten kulloinenkin työtilanne.

Edellä mainitut kaupungin omat ohjeet koskevat kaupungin työntekijöille ja viranhaltijoille annettavaa apua. Luottamushenkilöitä ei katsota viranhaltijoiksi tai kaupungin työntekijöiksi. He eivät ole myöskään työturvallisuuslaissa tarkoitettuja työntekijöitä. Oikeuspalvelut antaa oikeudellista neuvontaa myös kaupungin luottamushenkilöille, mutta sillä ei ole mahdollisuutta avustaa luottamushenkilöitä oikeusprosessissa.

15.11.2010

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Hannu Hakala, puh. 310 36015)

15.11.2010

3

VT JOHANNA SUMUVUOREN JA 60 MUUN VALTUUTETUN ALOITE
KAUPUNGIN TIETOTEKNIKKAKUSTANNUSTEN PIENENTÄMISESTÄ

Kvsto 21.4.2010, asia 12
Khs 2010-820

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kaupunki käyttää jatkuvasti kasvavia määriä rahaa sellaisiin tietotekniikan lisenssikustannuksiin, jotka eivät ole enää tänä päivänä välttämättömiä. Pelkästään kulttuuriasiankeskus käyttää vuodessa noin 50 000 euroa Microsoftin lisenssimaksuihin.

Avoimen lähdekoodin ohjelmistot, käyttöjärjestelmät ja niihin liittyvät kaupalliset tukipalvelut ovat kehittyneet viime vuosina voimakkaasti. Yhteensopivuusongelmat on lähes täysin ratkaistu, ja tietoturvan tasosta kertoo se, että puolustusvoimat on käyttänyt jo vuodesta 2006 Linux-käyttöjärjestelmää kriittisten tietokoneohjelmistojensa alustana. Oikeusministeriö on korvannut Microsoftin tavallisimmat toimisto-ohjelmat avoimen lähdekoodin ohjelmilla. Myös monissa kouluissa on siirrytty avoimen lähdekoodin ohjelmiin. Lappeenrannassa on laskettu, että Linux tulee koulutyöasemakäytössä 70 % edullisemmaksi kuin Windows.

Siirtyminen avoimen lähdekoodin ilmaisiin ohjelmistoihin ja käyttöjärjestelmiin säästäisi kaupungin tasolla vuosittain huomattavia rahasummia. Yleisimpien toimisto-ohjelmien osalta siirtyminen ilmaisiin avoimen lähdekoodin ohjelmiin pystyttäisiin toteuttamaan hyvinkin nopeasti. Avoimen lähdekoodin käyttöjärjestelmiin voitaisiin siirtyä monissa kohteissa lyhyen valmistelun jälkeen.

Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupunki selvittää vuotuiset tietotekniikan lisenssikustannukset sekä mahdollisuudet siirtyä käyttämään avoimen lähdekoodin ohjelmia.”

Khs toteaa, että Helsingin kaupungilla suurimmat lisenssikustannukset syntyvät kaupungin hallinnon ja asiakastietojärjestelmien lisensseistä. Nämä lisenssit hankitaan kuitenkin joko osana kokonaispalvelua tai osana tietojärjestelmän ylläpitoa, jolloin lisenssien osuutta ei ole eritelty. Myös palvelinten käyttöjärjestelmät, tietokannat ja muut alustapalvelut hankitaan yhä useammin lisenssit sisältävänä kapasiteettipalveluna. Näin ollen lisenssikohtaisesti eriteltyä tietoa ei ole saatavilla. Kirjanpito-tietojen perusteella voidaan kuitenkin arvioida, että erilaisten tietojärjestelmäalustojen lisenssikustannukset ovat useita miljoonia euroja vuodessa.

15.11.2010

Tietojärjestelmähankinnat tehdään kilpailutusten perusteella. Tarjouspyynnöissä ei itseisarvoisesti aseteta yksittäisiä teknologioita paremmuusasemaan toisiinsa nähden eikä erilaisia lisensiointimalleja tai ohjelmistojen valmistustapoja ole käytetty valintaperusteina. Valinnat tehdään kokonaistaloudellisen edullisuuden ja toiminnallisuuden perusteella.

Avointa lähdekoodia hyödynnetään virastoissa ja liikelaitoksissa useissa ohjelmistoissa, lukuisissa palvelimissa ja monien tietojärjestelmien alustoina, vaikka työasemien käyttöjärjestelmänä sitä ei käytetäkään. Henkilöstöhallinnon portaali perustuu avoimeen lähdekoodiin. Myös internet-portaali ja monet kuntalaispalvelujen nettisovellukset hyödynnevät avoimen lähdekoodin ohjelmia, samoin opetusviraston oppilastietojärjestelmä ja koko opetuksen sähköpostijärjestelmä.

Tietoteknistä arkkitehtuuria ohjelmistoihin kehitetään jatkuvasti tietotekniikkastrategian mukaisesti siten, että pyritään käyttämään standardeihin perustuvia, tuoteriippumattomia rajapintoja. Tähän suuntaan ollaan menossa myös työasematuotteiden osalta, missä pitemmällä aikataululla tavoitellaan riippumattomuutta myös työasemakäyttöjärjestelmien tasolla.

Työasemien ja toimisto-ohjelmien käyttöoikeudet hankitaan toistaiseksi erillisinä lisenssihankintoina, joten näiden lisenssien kokonaiskustannus tiedetään tarkasti. Kokonaiskustannus vuositasolla on vajaat viisi miljoonaa euroa. Kaupungin hallinnossa on erityisesti selvitetty mahdollisuutta säästää työasemakäytön lisenssikustannuksissa siirtymällä käyttämään avoimeen lähdekoodiin perustuvia työasema- ja toimisto-ohjelmia.

Mahdollinen kustannussäästö syntyisi Linux- ja Windows-vaihtoehdoissa lisenssien hankintahintojen eroista. Käyttöjärjestelmä- ja toimisto-ohjelmistolisenssien osuus kaikista työasemien elinkaarien kustannuksista on alle kymmenen prosenttia. Loppuosa työasemakustannuksista syntyy laitehankinnoista, työasemien hallintavälineistä ja ylläpito-toimista sekä tukipalvelujen järjestämisestä ja käyttäjäkoulutuksesta.

Laajoissa organisaatioissa käyttöjärjestelmille tarvitaan tuotteistettuja palveluja ylläpitoon ja yhteensopivuuden tukemiseen. Yksityiskäyttöön tarjolla olevat ilmaiset Linux-jakeluversiot eivät sovellu yrityskäyttöön. Kaupallisesti tuetun Linux-tuotepaketin työasemakohtainen lisenssikustannus on noin 50 euroa vuodessa. Lisäksi tarvitaan Exchange-sähköpostin ja kaupungin sähköisen työpöydän käyttöoikeuslisenssit myös Linux-työasemille. Tällöin Linux-työaseman lisenssien vuosikustannukseksi tulee noin 130 euroa. Windows-työasemassa vastaava lisenssikustannus on keskimäärin 230 euroa. Työasemakohtainen kustannus-

15.11.2010

---

ten erotus on siis 100 euroa vuodessa. Hallinnon verkossa on 20 000 työasemaa, joten kokonaissäästö parhaimmillaan voisi nousta noin kahteen miljoonaan euroon vuodessa.

Helsingin kaupungin tapauksessa kaikkia työasemia ei voida käytännössä siirtää Linux-OpenOffice-ympäristöön. Kaupungilla on käytössä runsas joukko sovellusohjelmistoja ja asiakastietojärjestelmiä, jotka tukeutuvat nykyisellään Windows-pohjaisten työasemien käyttöön. Terveyskeskuksen Pegasos ja sosiaaliviraston Effica ovat Windows-pohjaisia järjestelmiä. Parhailaan kaupunki on ottamassa laajaan käyttöön uutta asianhallintajärjestelmää, jonka asiakirjatuotanto tukeutuu Windows-työasemiin ja Microsoft Office-tuotteisiin. Myös teknisten virastojen cad-järjestelmät toimivat ainoastaan Windows-työasemissa. Näiden lisäksi käytössä on runsaasti suppeampien käyttäjäryhmien Windows-pohjaisia sovelluksia. Hallinnossa käytettävien työvälineiden on lisäksi oltava laajasti yhteensopivia sekä kaupungin sisällä että ulkoisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Riippumaton tutkimusyhtiö Gartner on todennut, että Linux ja OpenOffice -työasemaohjelmistojen käyttöönotto olisi parhainta kohdistaa vain sellaisiin käyttäjäryhmiin, jotka eivät työskentelyssään tarvitse Windows-ohjelmistoja. Rohkeastikin arvioiden näiden työasemien määrä Helsingin kaupungilla on korkeintaan 25 % kaupungin työasemakanasta. Tällöin mahdollinen lisenssisäästö nousisi noin 500 000 euroon vuodessa. Kahden rinnakkaisen ja toiminnoiltaan päällekkäisen käyttö- ja hallintaympäristön toteutus ja ylläpito toisi kuitenkin nykyiseen verrattuna myös merkittäviä lisäkustannuksia, eikä ole ollenkaan selvää, että säästöt lisensseissä riittäisivät niiden rahoittamiseen.

Kaupungin tietotekniikkastrategian (Khs 25.11.2003, § 1520) keskeisiä linjauksia on kaupungin perustietotekniikan yhtenäistäminen ja sitä tukevien palvelujen keskitetty tuottaminen. Tällä haetaan kaupungin laajan tietoteknisen ympäristön kustannustehokkuutta, toimintavarmuutta, tietoturvallisuutta ja yhteen toimivuutta.

Työasemat, joissa voitaisiin siirtyä käyttämään avointa lähdekoodia, eivät Helsingin kaupungilla ole yksi kokonaisuus, vaan ne ovat hajautuneet lähes kaikkiin kaupungin virastoihin ja liikelaitoksiin. Tällöin myös virastokohtaiset, kaksinkertaiset tukipalvelut on tuotettava useissa kymmenissä eri paikoissa. Tämäkin osaltaan lisää kustannuksia ja osaamisvaatimuksia.

Tutkimusyhtiö Gartner toteaaakin, että laajoja Linuxiin siirtymisprojekteja on paljon esitelty, mutta todellisia onnistumisia on harvassa.

15.11.2010

Kaupungin hallinnossa on parhaillaan meneillään suuria, paljon asiantuntijaresursseja sitovia tietotekniikkahankkeita, joiden tavoitteena on tehostaa hallintoa ja parantaa asiakaspalvelua. Nämä hankkeet perustuvat nykyiseen työasema-arkkitehtuuriin. Avointen ohjelmistojen käyttöönotto työasematasolla edellyttäisi laajoja yhteensopivuustestauksia, muutoksia työasemaohjelmistoissa ja sovelluksissa, uusien hallintavälineiden käyttöönottoa sekä henkilöstön ja tietotekniikka-ammattilaisten kouluttamista. Hankkeiden yhtäaikainen läpivienti ei käytännössä tule kysymykseen.

Valtuustoaloitteen pohjalta on käyty keskusteluja sekä avoimen lähdökoodin asiantuntijoiden kanssa kuin myös Microsoftin edustajien kanssa. Tavoitteena on ollut varmistaa, että kaupunki kykenee hyödyntämään mahdollisimman taloudelliset ja parhaat toimintaa tehostavat menettelytavat myös lisenssikysymyksissä.

Tietotekniikan hankintamallit ovat murrosvaiheessa. Uudet ns. pilvipalvelut ja virtualisoidut työasemat tarjoavat tulevaisuudessa mahdollisuuden hankkia työnteon vaatima tietotekniikka kokonaispalveluna ilman erillisiä laite- ja lisenssikustannuksia. Toimintatapojen muutos tulee vaikuttamaan huomattavasti myös ohjelmistojen lisensiointimalleihin. Tässä vaiheessa laaja-alaisiin muutoksiin ei nähdä perusteita.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Markku Raitio, puh. 310 36396)

15.11.2010

4

VT PIA PAKARISEN JA 26 MUUN VALTUUTETUN ALOITE PERHEVÄKIVALLAN VASTAISEN TOIMINTAOHJELMAN LAATIMISESTA

Kvsto 5.5.2010, asia 15
Khs 2010-945

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Suomessa pahoinpidellään 250 naista päivässä. Yksi joka kuudes minuutti. Vaadimme, että Helsingin kaupunkiin on luotava perheväkivallan vastainen toimintaohjelma ja varattava riittävät varat ohjelman toteuttamiseksi. Toimintaohjelmassa on huomioitava seuraavat kohdat:

- 1 Eri viranomaisten ja hallintokuntien välinen selkeä työnjako: kuka vastaa ja johtaa väkivallan vastaista työtä.
- 2 Väkivallan uhrin ja tekijän saama riittävä tuki ja palvelut (mukaan lukien fyysisten vammojen kirjaaminen ja turvoktipalvelujen saatavuus).
- 3 Perheväkivaltaa työssään kohtaavan henkilöstön valmiuksien parantaminen koulutuksen avulla.
- 4 Perheväkivaltaa vastaan toimivien paikallisten järjestöjen toimintaresurssien turvaaminen.
- 5 Ennaltaehkäisevän koulutuksen ja tiedottamisen lisääminen muun muassa kouluissa, neuvoloissa ja terveydenhuollossa.

Väkivallan vastainen työ maksaa itsensä takaisin. Naisiin kohdistuva väkivalta aiheuttaa yhteiskunnalle arviolta noin 91 miljoonan euron kustannukset vuosittain. Uhrin maksama henkinen hinta on puolestaan mittaamaton. Aikuisten parisuhdeväkivalta heijastuu myös lapsiin. Ehkäisemällä perheväkivaltaa ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa voidaan usein katkaista sukupolvelta toiselle jatkuva väkivallan kierre.

Me allekirjoittaneet vaadimme, että Helsingin kaupunkiin laaditaan perheväkivallan vastainen toimintaohjelma.”

Aloitteesta on saatu 16.8.2010 hallintokeskuksen turvallisuus- ja valmiusosaston, 26.8.2010 terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunnan, 26.8.2010 sosiaalilautakunnan, 3.9.2010 nuorisolautakunnan ja 10.9.2010 opetuslautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 8–12**.

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että hallintokeskuksen turvallisuus- ja valmiusosasto on valmistellut koko kaupungin kattavan turvallisuusohjelman vuosille 2010–2013. Lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen on ollut keskeinen tavoite ohjelmaa laaditta-

15.11.2010

---

essa. Laaja-alaisen alatyöryhmän tehtävänä oli selvittää mitä suunnitelmia on olemassa ja mitä toimenpiteitä on tehty lähisuhdeväkivallan vähentämiseksi sekä tehdä toimenpide-ehdotuksensa. Ohjelmaan sisältyvistä toimenpiteistä päätetään syksyllä 2010.

Khs katsoo, ettei erillisen perheväkivaltaohjelman laatiminen on tarpeellista, koska ehdotukseen kaupungin turvallisuusohjelmaksi sisältyy lähisuhdeväkivallan vastainen toimenpideohjelma.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Anja Vallittu, puh. 310 36046)

15.11.2010

5

VT THOMAS WALLGRENIN JA 35 MUUN VALTUUTETUN ALOITE
GLOBAALIN VASTUUN STRATEGIAN LAATIMISESTA

Kvsto 19.5.2010, asia 12
Khs 2010-1030

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kansainvälinen finanssijärjestelmä on viime vuosina ajautunut kriisistä kriisiin. Kriisien seuraukset ovat tuntuvia myös Helsingissä. Ratkaisuja tulee hakea kaikilla yhteiskunnallisen vaikuttamisen tasoilla. Maailman kunnat ja kaupungit voivat omalta osaltaan olla mukana luomassa läpinäkyvää, vakaata ja vastuullista kansainvälistä finanssi- ja talousjärjestelmää.

Helsingin kaupunginvaltuuston 29.4.2009 hyväksymä strategiaohjelma 2009–2013 velvoittaa kaupunkia laatimaan globaalın vastuun strategian. Strategiassa pitää esittää keinoja, joilla kaupunki itsenäisenä toimijana ja myös yhteistyössä maailman eri pääkaupunkien kanssa voi edistää kansainvälisen finanssi- ja talousjärjestelmän vakautta.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut vaadimme, että Helsinki kii-rehtii globaalın vastuun strategian valmistelua ottaen huomioon edellä esitetyt näkökohdat.”

Khs toteaa, että kaupunginjohtaja päätti 22.9.2010 johtajistokäsittelyssä asettaa työryhmän valmistelemaan 28.2.2011 mennessä ehdotuksen globaalın vastuun strategiaksi.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tapio Korhonen, puh. 310 36050)

15.11.2010

6

VT SIRPA PUHAKAN JA 19 MUUN VALTUUTETUN ALOITE VIITTOMAKIELEN TULKKAUKSEN PÄIVYSTYKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kvsto 19.5.2010, asia 13
Khs 2010-1031

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Viittomakieli on monille äidinkieli, ja he pystyvät toimimaan täysipainoisesti vain omalla äidinkielellään. Tulkkausta tulisikin tarjota tarpeen mukaan. Huolimatta muuttuneesta lainsäädännöstä tulkkauspalvelut ovat riittämättömät.

Huolta aiheuttaa etenkin tulkkausten saanti hätätilanteissa, joihin ei voi varautua tilaamalla tulkkausta ennakkoon.

Tulkkien saantiin on järjestettävä ympärivuorokautinen päivystys erilaisten hätätilanteiden varalle, jotta äidinkielen palvelu voidaan turvata.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että tutkitaan ympärivuorokautisten tulkkauspalvelujen päivystyksen järjestämistä yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Tämä voisi olla tulkkien saatavuuden ja kustannustehokkuuden kannalta toimiva ratkaisu.

Mikäli tämä ei onnistu, järjestetään tulkkauspalvelut Helsingin toimesta.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 terveyslautakunnan, 26.8.2010 pelastuslautakunnan, 9.9.2010 sosiaalilautakunnan, 29.9.2010 opetuslautakunnan ja 17.9.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot, jotka ovat **liitteinä 13–17**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja yhtyy aloitteessa esitettyyn näkemykseen, että viittomakielisiä tulkkauspalveluja tulee olla saatavilla myös päivystysaikana.

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelujen järjestäminen on siirtynyt 1.9.2010 kuntien vastuulta Kansaneläkelaitokselle (Kela), kun laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluista (2010/133) tuli voimaan. Helsingissä palvelu on tähän asti ollut sosiaaliviraston vastuulla.

Kunnat ilmoittavat Kelalle tulkkipalvelujen käyttäjien henkilö- ja yhteystiedot sekä tiedot voimassaolevista tulkkipalvelupäätöksistä. Kelasta kesäkuussa 2010 saatujen tietojen mukaan tulkkipalvelujen suunnitte-

15.11.2010

---

luun sisältyvät myös päivystysaikaiset palvelut sekä uuden teknologian hyödyntäminen esimerkiksi etätulkkauksessa.

Lain mukaan Kela vastaa tulkkauspalvelun toimeenpanosta sekä päättää tulkkauksen järjestämisestä ja kustannusten korvaamisesta. Se voi järjestää palvelun itse tai hankkia sen muilta palveluntuottajilta.

Khs toteaa, että kaupungin toimesta tai pääkaupunkiseudun yhteistyönä ei ole ryhdytty selvittämään päivystysaikaisten tulkkauspalvelujen järjestämistä, koska niistä huolehtii lainsäädäntöuudistuksen jälkeen Kela. Uuden lain mukaisten palvelujen toteutumista seurataan ja mahdollisista ongelmista raportoidaan valtion suuntaan.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Anja Vallittu, puh. 310 36046)

15.11.2010

7

VT YRJÖ HAKASEN JA 27 MUUN VALTUUTETUN ALOITE TILAAJA-
VASTUUSTA KILPAILUTTAMISESSA

Kvsto 19.5.2010, asia 14
Khs 2010-1034

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kilpailuttamiseen liittyy usein ongelmia työehtosopimusten, työlainsäädännön ja muiden yrityksiä koskevien velvoitteiden hoitamisessa. Tästä on tullut esille monia tapauksia myös Helsingin kaupungin hankinnoissa ja urakoissa muun muassa rakennusalalla.

Poliisiviranomaisten arvioiden mukaan tilaajavastuun toteuttamisessa on puutteita jopa 60 prosentissa tapauksista, joissa on tehty tarkastuksia. Tilaajavastuuta ei usein ole ulotettu koko hankintaketjuun.

Kilpailutuksessa selviytyvät yhä useammin voittajaksi yritykset, jotka käyttävät itse tai alihankkijoiden kautta ns. lähetettyä työvoimaa Euroopan unionin alueelta. Lähetetyn työvoiman tulisi lain mukaan itse ilmoitautua verottajalle, mutta tämä ilmoitus jätetään useimmiten tekemättä. Ulkomaista työvoimaa käytetään myös räikeästi hyväksi yritysvoittojen kasvattamiseksi.

Helsingin kaupunki kilpailuttaa hankkeita usein siten, että kilpailutuksen ratkaisee käytännössä hinta. On hyväksyty tarjouksia, joiden hinta on niin alhainen, että sillä ei voi mitenkään maksaa työehtosopimusten mukaisia palkkoja ja hoitaa kaikkia työnantajalle lain mukaan kuuluvia velvoitteita. Hankintalain mukaan kaupungin pitäisi hylätä tällaiset tarjoukset.

Kaupunki voi asettaa kilpailutuksessa täsmällisempiä ehtoja. Tällainen voisi olla esimerkiksi yrityksille asetettava velvollisuus ilmoittaa verottajalle kaikki hankkeessa työskentelevät henkilöt, myös ns. lähetetyt työntekijät. Kaupunki voi parantaa valvontaa myös ulottamalla tilaajavastuu koko ketjuun ja velvoittamalla pääurakoitsijat raportoimaan säännöllisesti esimerkiksi palkanmaksusta. Hinnan ohella pitäisi kilpailutuksessa olla aina tärkeänä kriteerinä myös työn laatu.

Esitämme, että kaupunginhallitus täsmentää kilpailuttamista koskevia ohjeita niin, että harmaan talouden ongelmia torjutaan entistä aktiivisemmin. Esitämme, että kaupungin harjoittamaa yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa harmaan talouden torjunnassa kehitetään osoittamalla siihen lisää resursseja ja tekemällä yhteistyötä harmaan talouden torjunnassa myös ammattiyhdistysliikkeen kanssa. Lisäksi esi-

15.11.2010

---

tämme, että kaupunki ehdottaa valtioneuvostolle lainsäädännön muuttamista niin, että verottaja saa lisää valtuuksia muun muassa pankkien vertailutietojen hankkimiseksi ja että kunnat saavat verottajalta konkreettisempaa tietoa harmaan talouden yrityksistä.”

Aloitteesta on saatu 31.8.2010 kiinteistölautakunnan, 15.9.2010 teknisen palvelun lautakunnan, 3.9.2010 yleisten töiden lautakunnan, 9.9.2010 liikuntalautakunnan, 26.8.2010 Helsingin Energian johtokunnan, 27.8.2010 Helsingin Sataman johtokunnan, 2.9.2010 liikennelaitoksen johtokunnan ja 17.8.2010 hallintokeskuksen oikeuspalvelujen lausunnot, jotka ovat **liitteinä 18–25**.

Khs toteaa seuraavaa:

Vuoden 2007 alusta voimaan astunut tilaajavastuulaki velvoittaa tilaajaa selvittämään, että sen käyttämät alihankkijat täyttävät lakisääteiset velvoitteensa. Tilaajavastuulain edellyttämien selvitysten toimittaminen on kaupungin hankintayksikköjen lähettämissä tarjouspyynnöissä asetettu tarjoajia sitovaksi ehdottomaksi vaatimukseksi.

Virastojen ja liikelaitosten hankintayksiköt noudattavat myös julkisista hankinnoista annetun lain ja muiden ko. toimintaa koskevien erityislakien säännöksiä sekä Khn 17.11.2008 hyväksymää ohjetta harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä.

Tilaajavastuulain ohella myös hankintalainsäädäntö tarjoaa hyviä työkaluja harmaan talouden torjuntaan. Näistä voidaan mainita esimerkiksi säännökset, jotka koskevat alihankintaa, hankintasopimuksen erityisehtoja, verotukseen liittyviä velvoitteita, ehdokkaiden ja tarjoajien valintaa, tarjouksen valintaa sekä poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia.

Khs katsoo, että kaupungin hallintokunnilla on jo tällä hetkellä varsin hyviä lainsäädännöllisiä ja kaupungin omaan ohjeistukseen perustuvia keinoja torjua harmaata taloutta kaupungin hankinnoissa sekä hankintamenettelyn että hankintasopimuksen täytäntöönpanon aikana. Olenaisista on, että tarjolla olevia keinoja käytetään aktiivisesti ja systemaattisesti sekä kiinnitetään erityistä huomiota etenkin ongelmallisiksi todettujen toimialojen hankintoihin.

Kaupunginjohto myös seuraa harmaan talouden esiintymistä kaupunkikonsernin hankinnoissa. Kaupungin hankintayksiköt ja kaupunkikonsernin tytäryhteisöt toimittavat neljännesvuosittain myös kaikki palvelu- ja tavarahankintoihin liittyvät ostolaskutiedot verottajalle, jolta saadaan tapauslajikohtaista lukumäärätietoa (ei yrityskohtaista tietoa) verottajan seulaan jääneistä palvelun tuottajista. Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue raportoi kaupungille kaupunkikonsernin

15.11.2010

---

työmailla suoritetuista tarkastuksista ja niiden yhteydessä tehdyistä tarkastushavainnoista. Kaupunki myös kouluttaa hankintojen valmistelusta vastaavia ottamaan huomioon hankintojen yhteydessä harmaan talouden torjuntaan liittyvät toimenpiteet.

Kaupunginjohdolle laaditaan neljännesvuosittain harmaan talouden torjunnan seurantaraportti, johon kootaan edellä mainitut verottajalta ja työsuojeluhallinnolta saadut tiedot sekä viranomaisyhteistyökeskuksen (Virke) laatima katsaus talousrikollisuudesta Suomessa. Seurantaraportti lähetetään tiedoksi ja toimenpiteitä varten myös kaikille kaupungin virastoille ja liikelaitoksille sekä kaupunkikonsernin tytäryhteisöille. Näin kaupunki pyrkii muodostamaan kaikilla toiminnan tasoilla kokonaiskuvaa harmaan talouden esiintymisestä omassa toiminnassaan, lisäämään yksiköidensä tietoisuutta harmaan talouden vahingollisista vaikutuksista kaupungin toimintaan ja talouteen sekä ehkäisemään niitä.

Khs toteaa, että kaupungin kilpailuttamisen kehittäminen on jatkuvaa yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Kaupunki ei kuitenkaan voi ottaa mm. verohallinnolle ja poliisille kuuluvia tehtäviä itselleen. Esimerkiksi HKR-Rakennuttaja on jo vuosia toiminut tiiviissä yhteistyössä verottajan ja poliisiviranomaisten kanssa. HKR-Rakennuttajan ja Rakennusliiton kesken on myös sovittu käynnistettävän yhteisprojekti, jonka tarkoituksena on harmaiden markkinoiden torjunnan tehostaminen keskinäistä tiedonsiirtoa ja muuta yhteistyötä hyödyntämällä.

Kaupunki myös kouluttaa hankintojen valmistelusta vastaavia ottamaan huomioon hankintojen yhteydessä harmaan talouden torjuntaan liittyvät toimenpiteet.

Arvioitaessa harmaan talouden torjuntaa koskevan kaupungin ohjeistuksen muutostarpeita on syytä todeta, että valtaosassa kaupungin hankintatoimea harmaa talous ei ole olennainen ongelma. Tämän vuoksi on huolehdittava siitä, että mahdollinen uusi sääntely ei nosta hankintojen jo entisestäänkin korkeita prosessikustannuksia.

Aloitteessa esitetään kilpailutukseen lisättäväksi täsmällisempiä ehtoja. Tällä hetkellä yritykset ilmoittavat verottajalle palkanmaksutiedot vuosilmoitus pohjalta. Parhailaan valmisteltavassa valtion talousrikostorjuntaohjelmassa selvitetään siirtymistä kuukausittaiseen henkilöperusteiseen ilmoitusjärjestelmään. Verottajan käsityksen mukaan tämä vaatisi kuitenkin aivan uudentyypisen valvontajärjestelmän ja selkeästi lisää resursseja. Palkanmaksun raportoinnin muuttamisesta on myös tehty lakialoite, jonka toteuttamiskelpoisuus selvitetään talousrikostorjuntaohjelman kehitystyön yhteydessä. Valtion talousrikostorjuntaohjelmassa on useita ehdotuksia lainsäädännön muuttamisesta siten että verottaja

15.11.2010

---

saa lisää valtuuksia ja että rakennuttajat toisaalta saisivat verottajalta yksityiskohtaisempia tietoja niistä yrityksistä, joilla töitään teettävät. Torjuntaohjelman toimeenpano on tällä hetkellä valmisteilla valtiovarainministeriössä.

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupungin tilaajavastuulain mukaisten toimenpiteiden ja kilpailuttamisen ohjeistus on riittävä. Yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa tulee kehittää. Hallitus esittääkin, että verohallintoon perustetaan 1.1.2011 alkaen pysyvä Harmaan talouden selvitysyksikkö. Selvitysyksikön tehtävänä olisi edistää harmaan talouden torjuntaa tuottamalla ja jakamalla tietoa harmaasta taloudesta ja sen torjunnasta.

Lisäksi Khs toteaa, että kaupunki on 13.9.2010 esittänyt eduskunnan tarkastusvaliokunnalle sen harmaan talouden torjuntaan liittyvistä ilmiöistä ja ongelmista teettämästä tutkimuksesta antamassaan lausunnossa, että monet harmaan talouden torjuntaan liittyvät ongelmat liittyvät nykyiseen lainsäädäntöön. Esimerkkinä tästä on verolainsäädännön salassapitosäännökset, jotka estävät verottajaa toimittamasta kaupungille tietoja niistä yrityksistä, jotka ovat jääneet verottajan seulaan kaupungin verottajalle toimittamien ostolaskutietojen perusteella. Yrityskohtaisten tietojen saanti verottajalta mahdollistaisi kaupungille pidättäytymisen kaupallisesta yhteistyöstä sellaisten yritysten kanssa, jotka eivät ole täyttäneet lakisääteisiä velvoitteitaan. Yhteistyö olisi mahdollista vasta, kun yhteiskunnalliset velvoitteet on hoidettu kuntoon. Lausunnossaan kaupunki esitti pikaisesti lainsäädäntötoimiin ryhtymistä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Seppo Olli, puh. 310 36135)

15.11.2010

8
VT PIA PAKARISEN JA 5 MUUN VALTUUTETUN ALOITE STRATEGIAN
LAATIMISESTA KUMPPANUUDESTA JÄRJESTÖJEN KANSSA
PALVELUJEN TARJOAMISESSA

Kvsto 2.6.2010, asia 19
Khs 2010-1140

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Helsingissä toimii sosiaali-, terveys-, nuoriso- ja opetustoimien vaikutusalalla lukuisia järjestöjä, jotka tekevät arvokasta työtä erityisesti vanhusten sekä nuorten ja lasten kanssa. Monet ammattimaisella tavalla, laadukkaasti ja huomattavasti alemmin kustannuksin kuin kaupungin oma organisaatio. Taloudellisesta hankalasta tilanteesta joudutaan pohtimaan järjestöille maksettavien avustusten pienentämistä. Toinen vaihtoehto olisi pohtia, mitä toimintoja – joita tällä hetkellä suoritetaan usein rinnakkain kaupungin ja järjestöjen kesken – voitaisiin mahdollisesti antaa kokonaan tai joillakin alueilla kolmannen sektorin (tai pienyritysten) hoidettaviksi.

Kaupungista puuttuu kuitenkin strategia, jossa linjattaisiin järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Kaupungin tehtävänä on mahdollistaa palvelut, ei välttämättä tuottaa niitä kaikkia itse. Avustushakemuksia käsiteltäessä jokin järjestö saattaa myös jäädä harmaalle alueelle, jolloin on vaikea määrittää, minkä hallintokunnan toiminnan piiriin järjestön toiminta kuuluu. Kaupungissa voitaisiin myös soveltaa avustuksiin yhtenäisiä hakuajkoja, jolloin vältettäisiin päällekkäisyydet.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki laatisi strategian kumppanuudesta järjestöjen kanssa palvelujen tarjoamisessa.”

Khs toteaa, että järjestöjen tekemä työ ja järjestöt yhteistyökumppaneina kaupungin organisaatiolle ovat arvokkaita kaupunkilaisten hyvinvoinnin kannalta. Kaupungin strategiaohjelmassa myös korostetaan kaupunkilaisten omaa vastuuta, jonka yksi ilmentymä on vapaaehtoistyö. Erillistä strategiaa ei tarvita, koska strategiaohjelmassa 2009–2012 on kumppanuutta koskien seuraavat selkeät linjaukset hyvinvoinnin ja palvelujen alueen kohdassa ”Käyttäjälähtöiset palvelut tarjotaan asukkaalle osallisuutta ja omaa vastuuta vahvistaen”.

Strategiaohjelmassa todetaan toimenpiteenä, että kumppanuuksia yksityisen yrityselämän ja kolmannen sektorin ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa kehitetään. Samoin todetaan, että kaupungin omaa tuotantoa täydentävään tai korvaavaan yksityisen ja kolmannen sektorin

15.11.2010

---

sekä seudullisen yhteisen palvelutuotannon osuudet ja muodot määritellään hallintokunnittain.

Strategiaohjelman mukaisesti hallintokunnat ovat määritelleet toimialoiltaan ja eri palveluiden suhteen järjestöjen kanssa tehtävät yhteistyön tavoitteet ja toimenpiteet. Hallintokunnat tekevät toimialoillaan yhteistyötä järjestöjen kanssa ja kaupunkitasoisina yhteistyöfoorumeina ovat mm. vapaaehtoistyön neuvottelukunta ja vanhusneuvosto. Asiassa voidaan toimia em. linjausten pohjalta ilman erillistä strategiaa.

Khs toteaa lisäksi, että kaupunginhallituksen ehdotukseen vuoden 2011 talousarvioksi sisältyy toimenpide, että kaupunki laatii vuoden 2011 aikana palveluiden tuottamisen strategian, jossa määritellään, miten palvelut järjestetään ja tuotetaan – mitkä palvelut kaupunki tuottaa itse, mitkä palvelut tuotetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja mitkä hankitaan markkinoilta. Strategiassa tarkastellaan kaupungin keskeisiä palveluita, kartoitetaan niiden nykytila ja suunnitellaan niiden kehittämistä. Tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja laatu tulevaisuudessa. Tarkoituksena on tuottaa mahdollisimman laadukkaat palvelut kustannustehokkaasti. Samassa yhteydessä selvitetään mm. monituottajamallien käyttöönotto.

Uusi valmisteilla oleva sähköinen avustusjärjestelmä tulee edistämään järjestöavustusten koordinoitua ja päällekkäisyyksien kontrollointia kaupungissa. Sähköisen avustusjärjestelmän käyttöönoton jälkeen järjestöt voivat jättää avustushakemuksensa sähköisesti asiointi.hel.fi -portaalien kautta ja seurata hakemuksensa käsittelyä asiointikansiossaan. Avustuksia voi jättää mm. kulttuurikeskuksen, liikuntaviraston, nuorisoasiainkeskuksen sekä terveys-, sosiaali- ja opetustoimen alaiseen toimintaan liittyen. Yhteensä yksitoista virastoa myöntää avustuksia järjestöille, kukin omalla alallaan. Hakuaikoja pyritään yhtenäistämään, mutta se ei ole kaikilta osin mahdollista avustettavissa toiminoissa olevien erojen vuoksi. Hakuajat on pyritty määrittämään mahdollisimman pitkälle huomioiden eri hakijoiden toiminnan asettamat vaatimet.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kj / Tapio Korhonen, puh. 310 36050)

15.11.2010

9

VT ILKKA TAIPALEEN JA 7 MUUN VALTUUTETUN ALOITE KAARLO
HALTIAN PUUSTIKON KUNNOSTAMISESTA

Kvsto 13.5.2009, asia 10
Kvsto 8.10.2008, asia 13
Khs 2008-2136

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Esitän, että Veräjämäen keskustassa sijaitseva Kaarlo Haltian puistiko viimein kunnostetaan huomioiden oheiset aiemmat apulaiskaupunginjohtajien vastaukset (Martin Meinander 9.10.2000: ’puisto suunnitellaan vuoden 2001 aikana’ ja Pekka Sauri 30.12.2005: ’katu- ja puisto-osasto kiirehtii hankkeen toimeenpanoa’).

Puistikossa on nyt erilaisia keräysastioita ja säilytyslaatikoita toista-kymmentä, puiston penkkejä ei ole, saati kohtuullisiakaan istutuksia.

Edeltävistä syistä johtuen joudun palaamaan asiaan kolmatta kertaa, tällä kerralla valtuustoaloitteella.”

Aloitteesta on saatu 10.12.2008 yleisten töiden lautakunnan, 13.2.2009 taidemuseon johtokunnan ja 27.2.2009 kaupunginmuseon johtokunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 26–28**. Lisäksi aloitteesta on saatu 1.7.2010 uusi yleisten töiden lautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 29**.

Khs toteaa, että aloite on ollut kerran aikaisemmin käsiteltävänä. Kvsto päätti 13.5.2009 (asia 10) palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Palautus perustui valtuutettu Ilkka Taipaleen tekemään palautusehdotukseen, jota valtuutettu Antti Vuorela kannatti.

Khn esitys oli tuolloin seuraava:

” Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Kaarlo Haltian puiston kunnostus ei sisälly rakennusviraston investointiohjelmaan vuosille 2009–2013. Puisto on rakenteiltaan tyydyttävässä kunnossa.

Kierrätysastioiden paremmalla sijoittelulla puistoa saadaan viihtyisämmäksi. YTV on käynnistänyt kierrätyspisteiden sijainnin tarkastelun pääkaupunkiseudun alueella, ja Kaarlo Haltian puiston tilanne arvioidaan samassa yhteydessä vuoden 2009 aikana.

Henkilömuistomerkkien toteuttaminen ei taidemuseon lausunnon mukaan ole kaupungin käytäntönä. Henkilömuistomerkit ovat yleensä lah-

15.11.2010

---

joituksia tai muuten yksityisten tahojen hankkeita. Muun taideteoksen sijoittamiselle ei sinänsä ole estettä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.”

Khs toteaa, että Kaarlo Haltian puisto on rakenteiltaan tyydyttävässä kunnossa. Puiston epäviihtyisyyteen vaikuttaa lukuisien erilaisten keräysastioiden sijoittelu alueelle. Keräysastioiden sijoittelua ja valikoimaa selvitetään Helsingin Seudun ympäristöpalvelun (HSY) aluekeräyspisteiden kartoituksessa vuoden 2011 loppuun mennessä.

Henkilömuistomerkkien toteuttaminen tapahtuu vain kaupungin ulkopuolisten tahojen aloitteesta ja hankkeina. Kaupunki ei osallistu ko. kaltaisten muistomerkkien kustannuksiin. Taidemuseon ilmoituksen mukaan tietoa konkreettisen Kaarlo Haltian muistomerkkihankeen vireillä olosta ei ole.

Oulunkylän ja Koskelan viheraluesuunnitelmaan vuosille 2003–2012 on kirjattu, että mikäli asukashanke Kaarlo Haltian muistomerkistä toteutuu, puisto kunnostetaan hankkeen kanssa rinnakkain. Yleisten töiden lautakunnan mukaan puiston kunnostushanke ei sisälly rakennusviraston investointiohjelmaan vuosille 2010–2014. Mikäli muistomerkkihanke jossain vaiheessa konkretisoituu, puiston kunnostuksen aikataulutus tarkastellaan siinä yhteydessä.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Ryj / Kristiina Matikainen, puh. 310 36035)

15.11.2010

10

VT MAIJA ANTTILAN JA 11 MUUN VALTUUTETUN ALOITE RAKENTAMISTA KUVAAVISTA TAULUISTA

Kvsto 21.4.2010, asia 14
Khs 2010-826

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kaupungissa rakennetaan kaiken aikaa. Monissa rakennuskohteissa onkin kiitettävästi kuvattu sitä, mitä rakennetaan, kuka on rakennuttaja ja milloin kohde valmistuu. Se helpottaa kaupunkilaisten tuskaa sopeutua jatkuviin rakennustyömaihin.

Mutta joissakin puistojen rakentamis- ja parantamiskohteissa tällaiset taulut ovat unohtuneet. Kaupungin pitäisi huolehtia, että sen jokaisessa rakentamiskohteessa selostetaan kohteen lopputulosta ja aikataulu. Se varmasti vähentää myös turhia kyselyjä.

Taulussa pitäisi olla kuva/kuvia lopputuloksesta, esim. puistojen kohdalla se olisi erittäin mielenkiintoista ja tärkeää.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunki huolehtii omien rakentamiskohteittensa infotaulutuksesta ja velvoittaa muitakin rakennuttajia tekemään samoin.”

Aloitteesta on saatu 17.6.2010 yleisten töiden lautakunnan, 6.7.2010 kiinteistölautakunnan ja 8.9.2010 asuntotuotantotoimiston lausunnot, jotka ovat **liitteinä 30–32**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että ympäristöön olennaisesti vaikuttaville työmaille on rakennusjärjestyksen mukaan pystytettävä työmaataulu, josta ilmenee hankkeeseen ryhtyvä, työn tarkoitus, kesto sekä työmaasta vastaavan henkilön yhteystiedot.

Kaupungin omilla työmaille edellytetään noudatettavan työmaiden merkitsemistä, samoin kaupungin yleisillä alueilla toimivilla ulkopuolisten työmaille. Yhteistyötä rakennuttajien kanssa on viime aikoina kehitetty paremman tiedottamisen suuntaan. Puistokohteissa käytetään työmaatauluja, joissa esitetään puistosuunnitelma.

Tietoa työmaista on saatavissa myös internetin kautta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Ryj / Kristiina Matikainen, puh. 310 36035)

15.11.2010

11

VT PIA PAKARISEN JA 4 MUUN VALTUUTETUN ALOITE MUNKKINIEMEN
MATONPESUPAIKAN POISTAMISESTA SEKÄ MATONPESUPAIKKOJEN
TARPEELLISUUDEN KARTOITTAMISESTA

Kvsto 19.5.2010, asia 15
Khs 2010-1025

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Merenrannoilla sijaitsevat mattolaiturit edustavat nostalgista kansanperinnettä, mutta mattojen peseminen luonnonvesissä ei ole ekologisesti syistä perusteltavissa.

Munkkiniemessä mattojenpesulaituri sijaitsee uimarannan lähetyillä ranta-alueella, johon kerääntyy lämpimillä säillä nopeasti sinilevää. Alueen rantavesiä ei ole syytä kuormittaa yhtään enempää.

Esitän, että

- 1 Munkkiniemen matonpesupaikka poistetaan ja että
- 2 käyttäjämäärien sitä edellyttäessä harkitaan kuivan maan pesupaikan rakentamista Länsi-Helsingin alueelle. Samassa yhteydessä on syytä kartoittaa kaikkien Helsingin matonpesupaikkojen tarpeellisuus.”

Aloitteesta on saatu 24.6.2010 Helsingin Sataman johtokunnan ja 26.8.2010 yleisten töiden lautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 33 ja 34**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin Satama ylläpitää Munkkiniemen mattolaituria niin kauan kuin se on käyttökelpoinen. Uusia merenrannalle sijoitettavia mattolaitureita ei ole tarkoitus perustaa.

Rakennusvirasto tekee parhaillaan maalle perustettavien matonpesupaikkojen tarvekartoitusta ja alustavaa sijoitussuunnitelmaa. Taloudellisia mahdollisuuksia uusien paikkojen perustamiseen ei kuitenkaan ole lähitulevaisuudessa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Ryj / Kristiina Matikainen, puh. 310 36035)

15.11.2010

12

VT ILKKA TAIPALEEN JA 9 MUUN VALTUUTETUN ALOITE MELUN-
MITTAUS- JA HIUKKASMITTAUSTAULUJEN ASENTAMISESTA

Kvsto 19.5.2010, asia 18
Khs 2010-1026

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

"Helsinki on kiitettävästi asentanut katujen varrelle nopeusnäyttötouluja.

Useissa Euroopan suurkaupungeissa on lisäksi asennettu vastaavia melunmittaustouluja & ehkä hiukkasmittaustouluja.

Esitämme, että Helsingin kaupunki ryhtyy myös vastaavien näyttötoulujen asentamiseen keskeisten katujen varteen."

Aloitteesta on saatu 17.6.2010 yleisten töiden lautakunnan, 21.6.2010 ympäristölautakunnan, 24.6.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnan ja 31.8.2010 HSY:n lausunnot, jotka ovat **liitteinä 35–38**.

Khs toteaa, että monilla eurooppalaisilla kaupungeilla tai kaupunkialueilla on erilaisia ja -laajuisia melun mittausjärjestelmiä. Suomen ainoa jatkuvatoiminen ympäristömelun mittausjärjestelmä on Ilmailulaitos Finavialla.

Jatkuvatoimisten melumittausasemien ja niihin liittyvien näyttötoulujen käyttöönottoa kannattaa selvittää myös Helsingissä. Ensin tulisi kuitenkin selvittää tarkemmin muissa Euroopan kaupungeissa saatuja kokemuksia erilaisista ympäristömelun mittaus- ja näyttöjärjestelmistä ja sen perusteella miettiä Helsinkiin soveltuvan järjestelmän käyttöönoton tavoitteita, käyttötarkoituksia ja saavutettavissa olevia hyötyjä. Lisäksi tulisi myös selvittää järjestelmän perustamisen ja ylläpidon kustannusvaikutukset, sillä ne saattavat olla suuret.

Helsinki voisi selvittää asiaa yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja myös Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa.

Hiukkasmittaustoulujen osalta Khs toteaa, että ilmanlaadun seuranta pääkaupunkiseudulla on HSY:n vastuulla. HSY:llä on Helsingissä neljä pysyvää ilmanlaadun mittausasemaa sekä yksi siirrettävä mittausasema. Lisäksi ilmanlaatua mitataan satamien vaikutuspiirissä. Uusien hiukkasmittausasemien perustaminen vaatisi huomattavia taloudellisia ja henkilöstöresursseja.

15.11.2010

HSY:n ilmansuojeluohjelman yhtenä tärkeänä tavoitteena on asukkaiden tietoisuuden lisääminen ilmanlaadusta, ja ilmanlaatutiedon välittäminen näyttötaulujen avulla tukee tätä tavoitetta. HSY jatkaa näyttötauluihin liittyvää yhteistyötä mm. Helsingin ympäristökeskuksen, HKL:n ja HSL:n kanssa ja tutkii mahdollisuuksia sijoittaa ilmanlaatu näyttöjä esimerkiksi raitiovaunuihin ja busseihin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Ryj / Erja Saarinen, puh. 310 36102)

15.11.2010

13

VT SIRPA ASKO–SELJAVAARAN JA 24 MUUN VALTUUTETUN ALOITE
”HELSINKI TOILET” -OHJELMASTA

Kvsto 16.6.2010, asia 18
Khs 2010-1227

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Helsingiläiset ja vieraamme viettävät aikaa lukuisissa puistoissa ja käyttävät kaupungin ulkoilureittejä. Varsinkin vanhukset ja lapsiperheet pitävät ongelmana sitä, että puistoissa ja ulkoilureiteillä ei ole yleisiä käymälöitä.

Aloitteen tekijät ehdottavat, että Helsingin kaupunki tekee selvityksen julkisten käymälöiden tarpeesta kaupungissamme ja suunnittelee käymälöiden ulkomuodon, tekniikan ja huollon. ”Helsinki Toilet” -ohjelma voisi toimia osana Helsingin Design pääkaupunki -projektia esimerkkinä hyvästä palveluinnovaatiosta.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 yleisten töiden lautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 39**.

Khs viittaa viittaa yleisten töiden lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että yleisen käymäläverkoston yleissuunnitelma on valmistumassa vuoden loppuun mennessä. Selvityksessä tarkastellaan mm. käymälöiden tarvetta. Kaupungin omaa ulkokalustesarjaa, johon kuuluu mm. City-käymälämallisto, on tarkoitus esitellä Design World Capital 2012 vuoden aikana.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Ryj / Kristiina Matikainen, puh. 310 36035)

15.11.2010

14

VT ILKKA TAIPALEEN JA 1 MUUN VALTUUTETUN ALOITE SYVÄPURO-
YHTEISÖN PALVELUISTA

Kvsto 7.4.2010, asia 21
Khs 2010-733

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Itä-Uudellamaalla sijaitseva ns. Syväpuron hoitoyhteisö on alan pitkän linjan miehen, sittemmin sosiaalineuvos Maukka Poikeljärven vetämä asuinyhteisö, johon on otettu myös Helsingistä ehkä vaikeimmin alkoholisoituneita miehiä, jotka ovat päässeet ainakin siellä oloajan raittiuden kapeasta syrjästä kiinni, osa päätyen pitkäaikaiseen raittiuteen. Asuinyhteisössä on tarjolla myös mielekästä tekemistä ja toimintaa.

Nyt eri puolilta saatujen uhkaviestien mukaan Helsingin kaupunki olisi lakkauttamassa miesten lähettämistä tähän yhteisöön. Tämä merkitsisi koko yhteisön lakkaamista ilman että vastaavaa yhteisöä/paikkaa olisi korvaavana tiedossa.

Tämän takia pyydämme Helsingin kaupunginhallitusta selvittämään, voisiko ja millä edellytyksillä Helsingin kaupunki edelleen käyttää Syväpuron yhteisön palveluja.”

Aloitteesta on saatu 1.7.2010 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 40**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan aloitteesta antamaan lausuntoon ja toteaa, että Syväpuro-yhteisö suljettiin tarjouskilpailusta, koska sen tarjous ei vastannut tarjouspyynnössä asetettuja vaatimuksia. Mikäli puitesopimuksen saaneet yksiköt eivät kykene tarjoamaan asiakkaalle asu-mispalvelua, sosiaalivirasto voi hankkia lisäpaikkoja yksittäistapauksissa maksusitoumuksin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

15

VT MAIJA ANTTILAN JA 15 MUUN VALTUUTETUN ALOITE RINTASYÖPÄ-
SEULONNOISTA ULTRAÄÄNITUTKIMUKSINA

Kvsto 21.4.2010, asia 15
Khs 2010-827

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kaupunki on kiitettävästi järjestänyt naisille mahdollisuuden saada maksuton mammografia määrävuosien välein. Seula toteutetaan röntgentutkimuksena.

Tutkimus voi olla, etenkin mastopattiittisissa rinnoissa, erittäin kivulias. Lisäksi röntgentutkimus ei aina anna luotettavaa tulosta. Ultraäänitutkimus on ollut mahdollista seulontatutkimuksen varmistajana.

Nyt voisi olla tarpeen, että ultraäänitutkimus otettaisiin ensisijaiseksi seulontatutkimukseksi naisten rintojen syöpätutkimuksissa. Se olisi nykyistä kivuttomampi, nopeampi ja todennäköisesti luotettavampi.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunki tutkii, voitaisiinko naisten rintojen syöpäseulonnat suorittaa ultraäänitutkimuksina.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 41**.

Khs toteaa, että Helsinki järjestää 50–69-vuotiaille naisille rintasyöpäseulonnan kahden vuoden välein. Rintojen röntgenkuvaus, mammografia, on yksiselitteisesti ensisijainen kuvantamistutkimus sekä seulonnoissa että rintasyöpää epäiltäessä. Täydentävinä tutkimuksina käytetään tarvittaessa kaikukuvausta (ultraääni), galaktografiaa (maitotiehyen kuvaus) tai magneettikuvausta. Kaikki rintasyövät eivät näy mammografiassa tai muissakaan kuvantamistutkimuksissa.

Rintasyövän mammografiaseulonnan tarkoitus on havaita rintasyöpä varhaisvaiheessaan, aikaisemmin kuin ilman seulontaa tapahtuisi. Rintasyöpäkuolleisuus on pienempi mammografiaseulontaan osallistuneiden kuin siihen osallistumattomien naisten joukossa.

Helsingin mammografiaseulonnoissa käytetään digitaalitekniikkaa, jonka on osoitettu parantaneen pienten rintasyöpien havaitsemista tiiviissä rinnassa. Lisäksi käytännön kokemus on, että digitaalinen mammografia on yleensä kivuttomampi menetelmä kuin perinteinen mammografia.

15.11.2010

Rintojen kaikukuvaus on täydentävä tutkimus tunnusteltavissa olevien tai mammografiatutkimuksessa epäselviksi jääneiden muutosten selvittämiseksi. Lukuisissa tutkimuksissa kaikukuvauksen on osoitettu olevan mammografiaa huonompi seulontamenetelmä eikä se näin ollen sovellu seulontamenetelmäksi.

Suurin osa intraduktaalisista (maitotiehyen sisäisistä) rintasyövistä ja osa invasiivisista rintasyövistä jäisi kaikututkimusta käyttämällä löytymättä. Lisäksi kaikukuvauksella löytyy vain vähän mammografianegatiivisia, ei-tunnusteltavissa olevia syöpiä, mutta paljon lisätutkimuksia vaativia hyvänlaatuisia muutoksia. Näin ollen mammografian korvaamisella ultraäänitutkimuksella olisi merkittäviä kielteisiä terveysvaikutuksia.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Marja-Liisa Rautanen, puh. 310 36148)

15.11.2010

16

VT MAIJA ANTTILAN JA 17 MUUN VALTUUTETUN ALOITE MIELEN-
TERVEYSPOTILAIDEN PALVELUASUNNOISTA

Kvsto 21.4.2010, asia 16
Khs 2010-825

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Mielenterveysongelmien pahentumisesta uhkaa tulla entistä suurempi kansallinen ongelma, mille pitää tehdä nykyistä enemmän. Yksi ongelma kokemusten mukaan on sopivien asuntojen puute.

Mielenterveyspotilaat ovat esittäneet toivomuksen saada palveluasuntoja myös heidän käyttöönsä. Se voisi olla yksi tapa saada mielenterveyspotilaat kuntoutumaan. Asumismuoto voisi kannustaa myös oma-toimisuuteen.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että mielenterveyspotilaita varten rakennetaan palveluasuntoja. Se olisi osa mielenterveyshoidon palveluketjua.”

Aloitteesta on saatu 5.7.2010 asuntolautakunnan, 26.8.2010 terveyslautakunnan ja 26.8.2010 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 42–44**.

Khs viittaa aloitteesta annettuihin lausuntoihin ja toteaa, että vuonna 2001 hyväksytyyn mielenterveysohjelmaan perustuen terveyskeskus ja sosiaalivirasto toteuttivat Mielenterveysprojektin (Mipro), jonka yhtenä osa-alueena oli mielenterveyskuntoutujien asumispalvelujen kehittäminen.

Mielenterveysohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi on perustettu 310 vahvasti tuettua palveluasuntopaikkaa Lilinkotisäätiön palvelutaloihin sekä hankittu 210 paikkaa muiden yhteisöjen ja yksityisten palveluntarjoajien palvelutaloista.

Vuonna 2008 suoritettussa Mipro-projektin seuranta-arviossa todettiin, että Helsingin noin 500 palveluasumispaikkaa voivat riittää järjestelmän kaikkien osin toimiessa suunnitellusti. Palveluasumisesta tulee vielä monipuolistaa ja parantaa mielenterveyskuntoutujille kotiin annettavia palveluja.

Khs pitää erittäin tärkeänä, että sosiaalivirasto ja terveyskeskus jatkavat tiiviissä yhteistyössä mielenterveyskuntoutujille tarkoitettujen palvelujen kehittämistä kaupungin talouden mahdollistamissa puitteissa si-

15.11.2010

---

ten, että palvelujen kysyntä ja tarjonta tasapainottuvat ja palvelukokonaisuus toimii mahdollisimman hyvin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

17

VT MAIJA ANTTILAN JA 17 MUUN VALTUUTETUN ALOITE SIRKUKSESTA
IKÄIHMISTEN KUNTOUTUSMUOTONA

Kvsto 21.4.2010, asia 17
Khs 2010-824

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Hatanpään puistosairaalassa on ikäihmisten kuntouttamiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi otettu käyttöön sirkuslaisten tieto-taitoa.

Kulttuurin ja tässä tapauksessa sirkuksen tuominen osaksi ikäihmisten hyvää elämää sekä laitosasumisessa että myös avopalveluissa, olisi hyvä keino pitää ikäihmiset hyvässä kunnossa pitkään. Se toisi paitsi laatua elämään, voisi myös alentaa hoidon ja palvelun kustannuksia.

Allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että kaupunki velvoittaa ao. virastoja yhdessä miettimään, miten sirkuksen tieto-taitoja voitaisiin ottaa mukaan ikäihmisten kuntoutukseen.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 sosiaali- ja terveyslautakuntien lausunnot, jotka ovat **liitteinä 45 ja 46**.

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että aloite ikäihmisten kuuntoutumistoiminnan kehittämisestä on ajankohtainen sekä yhteneväinen niin kansallisten kuin kaupungin omienkin tavoitteiden kanssa. Sirkuksen tarjoamia mahdollisuuksia on syytä selvittää ja kokeilla.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

18

VT PÄIVI LIPPOSEN JA 2 MUUN VALTUUTETUN ALOITE IKÄIHMISTEN
PÄÄSYSTÄ KIRKKOON

Kvsto 21.4.2010, asia 18
Khs 2010-823

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Yhä useampi helsinkiläinen ikäihminen asuu yksin. Tutkimusten mukaan kotona pärjäämistä edistää terveys ja erityisesti hyvä mielenterveys. Mielenterveys perustuu sosiaalisiin suhteisiin. Moni ikäihminen kävisi mielellään kirkossa viikonloppuisin.

Voisiko kaupunki hakea yhteistyötä Helsingin seurakuntien kanssa, jotta alueellisesti voitaisiin parantaa ikäihmisten mahdollisuutta päästä sunnuntaisin kirkkoon.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 47**.

Khs viittaa aloitteesta saatuun lausuntoon ja toteaa, että kaupunki tekee yhteistyötä seurakuntien kanssa. Tavoitteena on, että ikäihmiset voivat liikkua ja osallistua mm. seurakuntien tilaisuuksiin. Seurakunnat tarjoavat avustajia ja kuljetusapua iäkkäille, joiden toimintakyky on alentunut. Kaupunki on parantanut joukkoliikennettä ja kaupunkiympäristön esteettömyyttä. Vaikeavammaisilla on mahdollisuus saada kuljetuspalvelua. Khs pitää tärkeänä, että kaikkia näitä toimenpiteitä jatketaan ja kehitetään.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

19

VT TARJA TENKULAN JA 9 MUUN VALTUUTETUN ALOITE SILTAMÄEN
KORTTELITUVAN LISÄTILASTA JA TOIMINNAN LAAJENTAMISESTA

Kvsto 21.4.2010, asia 19
Khs 2010-829

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Siltamäen ostoskeskuksessa on toiminut vapaaehtoisvoimin asukastila Siltamäen korttelitupa. Korttelitupa sijaitsee Siltamäen päiväkodin yhteydessä, päiväkodilta osittain vapautuneissa tiloissa. Toiminta on ollut hyvää rinnakkaiseloä. Ikäihmisten määrän kasvaessa tulee virkistystoiminnan lisäksi kaupungin tarjota kotona asumista tukevia palveluita. Esim. edullinen lämmin ruoka tukisi ikäihmisten kotona asumista.

Me allekirjoittaneet toivomme, että kaupunki järjestää monipuolista toimintaa eripuolilla kaupunkia ja satsaa asukastaloihin niin, etteivät ne jää ainoastaan vapaaehtoisvoimien varaan.”

Aloitteesta on saatu 20.8.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen sekä 26.8.2010 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 48 ja 49**.

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että korttelitupa-toiminta perustuu aktiiviseen kansalaistoimintaan, jolle halutaan jättää tilaa toimia ilman vahvaa virastotason ohjausta. Sosiaalivirasto ja Palmia suhtautuvat myönteisesti ruokailun järjestämiseen Siltamäen korttelituvassa, mikäli toiminnasta vastaava Siltämäki-Suutarila-Seura katsoo ruokailun mahdolliseksi ja tarpeelliseksi.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

20

VT TARJA TENKULAN JA 6 MUUN VALTUUTETUN ALOITE TERVEYS-
ASEMIEN KESKITETYSTÄ AJANVARAUKSESTA

Kvsto 21.4.2010, asia 20
Khs 2010-828

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Helsingin terveysasemat ovat eri puolilla kaupunkia kuormittuneet eri tavalla. Tätä ongelmaa halutaan parantaa 1.4.10 alkaneella vapaalla hakeutumisella haluamalleen terveysasemalle.

Nyt esitetyssä mallissa asiakas valitsee, millä asemalla hän haluaa jatkossa käydä. Tämä ei kuitenkaan poista akuuttiaikojen ruuhkautumista epätasaisesti terveysasemien välillä. Keskitetyn ajanvarauksen kautta asiakas saisi akuuttiaikoja nopeasti ja varausjärjestelmässä näkyisi kaikki vapaana olevat ajat koko kaupungin osalta. Tämä vähentäisi päivystysten jonoja.

Me allekirjoittaneet pyydämme kaupunkia selvittämään terveyskeskusten keskitetyn ajanvarauksen toteuttamista.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 terveyslautakunnan ja 15.9.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot, jotka ovat **liitteinä 50 ja 51**.

Khs viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että aloitteessa mainittu, 1.4.2010 voimaan tullut vapaa hakeutuminen koskee virkaajan ulkopuolisia päivystyspalveluja Espoossa, Helsingissä, Kauniaisissa ja Vantaalla, jolloin asukkailla on mahdollisuus hakeutua kiireellistä tutkimusta ja hoitoa varten päivystyspisteisiin kuntarajoista riippumatta.

Vapaaseen hakeutumiseen terveysasemien välillä siirrytään eduskunnassa käsiteltävänä olevan terveydenhuoltolain ja Khn linjausten mukaisesti. Kuntarajat ylittävä valinnanvapaus otetaan huomioon lainsäädännön mukaisesti. Kaikilla Helsingin terveysasemilla siirrytään työparimalliin vuoden 2010 loppuun mennessä terveyslautakunnan 15.6.2010 tekemän päätöksen mukaisesti. Hoidon tarpeen arvio ja hoidon koordinointi tapahtuu ensisijaisesti omahoitajan kautta kattaen sekä kiireelliset että kiireettömät ajanvaraukset.

Terveyslautakunnan lausunnossa on kuvattu keskitettyä ajanvarausta kokeilleiden alueiden kokemuksia mm. potilaiden lisääntyneestä matkustamistarpeesta ja epätarkoituksenmukaisesta palvelujen käytöstä.

15.11.2010

Terveysasemien toiminnan kehittämisessä on tarkoituksenmukaisempaa edetä terveyskeskuksen talousarvion puitteissa ja sosiaali- ja terveysministeriön Toimiva terveyskeskus -suositusten sekä terveyslautakunnan kehittämislinjausten mukaisesti.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Marja-Liisa Rautanen, puh. 310 36148)

15.11.2010

21

VT YRJÖ HAKASEN JA 35 MUUN VALTUUTETUN ALOITE VANHUSTEN
PITKÄAIKAISHOIDOSTA JA VANHUSPALVELUOHJELMASTA

Kvsto 21.4.2010, asia 21
Khs 2010-832

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Päätökset vanhusten pitkäaikaissairaanhoidon palvelurakenteiden muuttamisesta ovat johtaneet hoitojonojen pitenemiseen alkuvuoden aikana. Pitkäaikaissairaanhoidon paikkojen vähentäminen on tapahtunut ilman, että vastaavassa määrin olisi lisätty vanhainkotipaikkoja tai palveluasumisen paikkoja. Tämän seurauksena monet vanhukset ovat jääneet heitteille.

Kun valtuusto päätti – äänestyksen jälkeen – siirtää vanhusten pitkäaikaishoidon terveyskeskuksen alaisuudesta sosiaalitoimeen, vakuutettiin, että muutos ei heikennä palveluja. Mediuutisten tietojen (16.4.2010) mukaan muutos on kuitenkin heikentänyt jatkohoitoa ja vähentänyt paikkojen kokonaismäärää. Paikkoja on vähennetty Suursuon sairaalasta ja sosiaaliviraston alaisuuteen siirtyneistä Kivelän, Koskelan ja Myllypuron entisistä pitkäaikaissairaaloista. Jatkohoitopaikkaa odottelevia potilaita on taas lisää akuuttisairaaloissa, kotihoidossa ja sosiaaliviraston kuntoutus- ja arviointipaikoilla. Viime vuosina lopultakin kotihoidon, päivystyksen, akuuttisairaaloiden ja pitkäaikaissairaaloiden välillä paremmin toimimaan saatu hoitoketju uhkaa taas katkeilla.

Edellä esitetyn perusteella esitämme, että kaupunginhallitus ryhtyy kiireellisiin toimiin turvatakseen kaupungin omien vanhainkotipaikkojen ja palveluasuntopaikkojen riittävyyden vanhusten hoidon ja pitkäaikaissairaanhoidon palvelurakenteiden muutosten edellyttämässä laajuudessa.

Samalla esitämme, että kaupunginhallitus valmistelelee valtuuston päättäväksi vanhuspalveluohjelman. Valtuuston edellisellä kaudella hyväksymä vanhuspalveluohjelma päättyi viime vuoden lopussa. Vanhuspalveluohjelman puuttuminen haittaa vanhusten kasvaviin palvelutarpeisiin vastaamista. Ohjelman valmistelu tarjoaisi myös tärkeän mahdollisuuden kuulla vanhuksia, avata heille mahdollisuuksia vaikuttaa itseään koskeviin asioihin sekä turvata vanhusneuvostolle ja ikäihmisten järjestöille mahdollisuuden osallistua ohjelman tekemiseen.”

Aloitteesta on saatu 19.8.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen, 26.8.2010 terveyslautakunnan, 9.9.2010 sosiaalilautakunnan ja 26.10.2010 vanhusneuvoston lausunnot, jotka ovat **liitteinä 52–55**.

15.11.2010

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että ikäihmisten avo- ja laitoshoidon on kehitetty viime vuosina Helsingissä voimakkaasti ja kehittäminen jatkuu kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Tavoitteena on vähentää laitoshoidon ja järjestää vanhusten hoito- ja hoivapalvelut pääsääntöisesti palveluasumisena ja vanhainkotihoidon.

Pitkäaikaishoidon paikkoja ja vanhainkotipaikkoja on vähennetty hidastamalla uusien pitkäaikaisasiakkaiden sisäänottoa. Laitoshoitopaikkojen vähentämisen vastapainoksi on lisätty kotihoitoa ja palveluasumisen ryhmäkotiä paikkoja kaupungin talouden mahdollistamissa rajoissa. Hoitoketjun tilanne on ollut haasteellinen. Khs pitää välttämättömänä, että sosiaalivirasto ja terveyskeskus seuraavat edelleen tarkasti tilannetta ja tekevät kaiken voitavansa vanhusten hyvän hoidon turvaamiseksi.

Kaupungin strategiaohjelmassa 2009–2012 monien erillisohjelmien, kuten vanhuspalveluohjelman, tavoitteita on saatettu kokonaisstrategian alle. Strategiaohjelman liitteenä olevaan luetteloon valtuustokaudella laadittavista toimintaohjelmista ei sisälly ikäpoliittista ohjelmaa. Khs katsoo, ettei erillisen vanhuspalveluohjelman laatimiseen ole tarvetta, koska ikäryhmää koskevat linjaukset sisältyvät kaupungin strategiaohjelmaan ja hallintokuntien suunnitelmiin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

22

VT KATI PELTOLAN JA 24 MUUN VALTUUTETUN ALOITE OSMONKALLION
VANHAINKODIN TOIMINNAN JATKAMISESTA

Kvsto 5.5.2010, asia 16
Khs 2010-943

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Helsingin kaupungin omistama Seniorisäätiö on päättänyt lopettaa Osmonkallion vanhainkodin toiminnan ja siirtää sen asukkaat muihin säätiön vanhainkoteihin. Menettelytavat rikkovat kaupungin strategioita, joiden mukaan helsinkiläisten ja myös kaupungin työntekijöiden on saatava osallistua itseään koskevien asioiden valmisteluun. Sosiaalivirasto ei ole ohjannut Seniorisäätiön hallitusta noudattamaan strategiaa tai voimassa olevia yhteistoimintasäännöksiä. Sosiaalilautakuntaan ei tiennyt mitään asiasta, vaikka Seniorisäätiö on siirretty sosiaaliviraston alaiseksi toiminnaksi.

Osmonkallion työntekijöille ja asukkaille kerrottiin säätiön hallituksen päätöksestä huhtikuun alkupuolella, joten heillä ei ollut mahdollisuutta tuoda esiin vaihtoehtoja. Työntekijöille ja asukkaille tarjottiin vain keskusteluja siirtopaikoista ja aikataulusta eli jo tehdyn päätöksen toteuttamistavasta.

Osa asukkaista on jo siirretty Pakilan vanhainkotiin. Kaikille ei voida antaa yhden hengen huonetta. Muutoksen perusteeksi on kuitenkin kerrottu vanhusten asumisen turvaaminen Osmonkalliota paremmissa ja yhden hengen huoneissa. Samaan aikaan Osmonkalliossa jätetään yhden hengen huoneita tyhjäksi. Myös kotihoidossa on paljon vanhuk- sia ja nuorempiakin, jotka kärsivät yksinäisyydestä ja haluaisivat muutta palvelutaloon. He eivät kuitenkaan täytä sosiaali- ja terveystieteiden määrittelemiä tiukkoja palvelutaloon pääsyn kriteerejä.

Varakkaat voivat hakeutua omilla rahoillaan yksityisiin palvelutaloihin. Pieni- ja keskituloiset pääsevät kaupungin tuen turvin palvelutaloon usein vasta kun kunto on niin huono, että palvelutalon yhteisöllisyydestä ei välttämättä ole enää mitään iloa. Kaupunki karsii laitospaikkoja ilman, että sillä on tarjota niiden tilalle tarpeeksi palveluasumista ja koti- hoitoa. Pieni- ja keskituloiset pakotetaan sietämään huonoa palvelua.

Osmonkallio on hyvin suosittu vanhainkoti, vaikka sen huoneet eivät ole nykyisten palveluasumisen tavoitteiden mukaisia. Lähes kaikilla asukkailla on kuitenkin oma huone ja hoito ja huolenpito on hyvää. Työntekijät ovat luoneet hyvän työilmapiirin ja haluaisivat jatkaa yhdessä.

15.11.2010

Ehdotamme, että Osmonkallion vanhainkotia ei tyhjennetä tässä vaiheessa Seniorisäätiön hallituksen päätöksen mukaisesti. Sosiaalilautakunnan tulisi tehdä ehdotus siitä, miten Osmonkallio voitaisiin siirtää kokonaisuudessaan uusiin palvelutaloihin. Samalla tulee selvittää, miten Osmonkallion nykyistä taloa voitaisiin käyttää yksinäisyydestä kärsivien vanhusten kevyeen yhteisölliseen palveluasumiseen tai muuhun palveluasumiseen.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 sosiaalilautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 56**.

Khs viittaa sosiaalilautakunnan aloitteesta antamaan lausuntoon ja toteaa, että Osmonkallion vanhainkodin lakkauttaminen liittyy vanhuspalvelujen rakennemuutokseen. Laitoshoitoa vähennetään ja samalla lisätään kotihoitoa ja palveluasumista. Osmonkallion kiinteistö on peruskorjauksen tarpeessa. Tehtyjen selvitysten mukaan kiinteistön muuttaminen vanhusten palveluasunnoiksi on epätarkoituksenmukaista.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

23

VT ANTTI VUORELAN ALOITE ENNALTAEHKÄISEVÄN TYÖN TURVAAMI-
SESTA SOSIAALIVIRASTOSSA

Kvsto 19.5.2010, asia 22
Khs 2010-1027

Aloitteentekijä mainitsee aloitteessaan seuraavaa:

”Sosiaalivirastossa valmistellaan vuodelle 2011 sopeuttamisia / lakkauttamisia yli 30 toimelle, jotka koskevat kodeissa perusasiakastyötä tekeviä lapsiperheiden kotipalvelun ja varhaisen tuen tiimejä. Niissä työskentelee noin 100 perhetyöntekijää, 24 sosiaaliohjaajaa ja 12 johdettavaa ohjaajaa. Lisäksi palvelusetelin käyttöönotto 1.1.2011 alkaen vie 10 vakanssia.

Nämä esitetyt säästökohteet ovat väärinä, koska juuri nämä työntekijät tukevat varhaisessa vaiheessa lapsiperheitä ennaltaehkäisten lastensuojeluasiakkuuden syntymistä.

Esitän, että ennaltaehkäisevä työ turvataan sosiaalivirastossa. Lisäksi esitän, että edellä mainittuja sopeuttamisia / lakkauttamisia ei tehdä vuonna 2011.”

Aloitteesta on saatu 19.8.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen ja 26.8.2010 sosiaalilautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 57 ja 58**.

Khs viittaa aloitteesta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että sosiaalilautakunta on vuoden 2011 talousarviota käsitellessään määritellyt sitovaksi tavoitteeksi varhaisen tuen säilyttämisen nykytasolla. Linjaus otetaan talousarvion mahdollistamalla tavalla huomioon vuoden 2011 toiminnan suunnittelussa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Olli Hari, puh. 310 36048)

15.11.2010

24

VT KATI PELTOLAN JA 6 MUUN VALTUUTETUN ALOITE POTILAS-
TULKKIEN PALKKAAMISESTA

Kvsto 19.5.2010, asia 23
Khs 2010-1029

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Terveysasemilla on lääkäreitä, joiden kielitaito ei riitä potilaan ymmärtämiseen ja hänen kanssaan keskusteluun. Ulkomaalaistaustaisilla potilailla on oikeus tulkkiin ja sama oikeus on oltava myös suomen- ja ruotsinkielisillä. Kun terveyskeskus palkkaa vieraskielisiä lääkäreitä, heidän suomen tai ruotsin kielen osaamisensa on varmistettava myös silloin, kun he ovat sijaisina. Varsinkin keikkalääkäreille on varattava tulkki, joka auttaa potilasta asioimaan lääkärin kanssa, mutta joka samalla opettaa myös lääkäriä ymmärtämään ja käyttämään suomea työkielenä.

Vanhemmat ihmiset eivät aina uskalla valittaa lääkärin huonosta kielitaidosta. Hoitajatkin saattavat peitellä lääkärin osaamattomuutta sen sijaan, että vaatisivat potilaalle riittävää palvelua.

Ehdotamme, että terveyskeskus palkkaa riittämättömän kielitaidon omaaville lääkäreille ja tarpeen mukaan muullekin hoitohenkilöstölle potilastulkkveja, jotka samalla myös opettavat työntekijät ymmärtämään ja keskustelemaan potilaiden kanssa sekä tekemään oikein tarpeelliset tiedostot.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 terveyslautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 59**.

Khs viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kielilaisissa tarkoitetun kielellisen palvelutason ylläpitämiseksi virastoissa ja laitoksissa tulee olla riittävä määrä suomen ja ruotsin kieltä taitavia henkilöitä. Kielelliset oikeudet on otettava huomioon myös järjestettäessä kaupungin palveluja ostopalveluina. Palvelujen antamisesta on huolehdittava myös muilla kielillä, jos siitä erikseen sovitaan tai se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Helsingin on kaksikielisenä kuntana järjestettävä palvelunsa sekä suomeksi että ruotsiksi. Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita voidaan palvella kaksikielisesti kaupungin kaikilla tehtäväalueilla. Virastojen ja laitosten on varmistettava koulutusta järjestämällä, opintoja tukemalla ja palve-

15.11.2010

---

lukseen otettavien kielitaitoon huomiota kiinnittämällä, että henkilöstöllä on lain edellyttämä kielitaito.

Terveysasemilla ruotsinkielisten potilaiden palvelu on keskitetty Viiskulman, Munkkiniemen ja Itäkeskuksen terveysasemille. Näillä terveysasemilla on ruotsin kieltä taitavaa henkilökuntaa äidinkieleltään ruotsinkielisten henkilöiden palvelemiseksi.

Terveyskeskus on pysyväisohjeessa määritellyt henkilöstöltä eri tehtävissä vaadittavan kielitaidon. Suomen kieli on virkakieli, joten koko henkilöstöltä vaaditaan suomen kielen taito. Terveyskeskuslääkäreiltä vaaditaan suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen taito. Hoitohenkilökunnalta vaaditaan suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito. Ruotsinkielisissä palvelupisteissä koko henkilökunnalta vaaditaan ruotsin kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito sekä suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito.

Terveyskeskus edellyttää myös lääkäripalveluja myyviltä yrityksiltä yhtenä sopimusehtona, että lääkäreillä on terveyskeskuksen ohjeen mukainen kielitaito.

Terveysasemilla työskentelevistä lääkäreistä lähes 15 prosentilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi tai ruotsi. Terveyskeskuksen ohjeen mukaan henkilökunnan valinnasta päättävät viranhaltijat voivat yksittäistapauksissa erikseen tekemänsä päätöksen perusteella poiketa kielitaitovaatimuksista. Jos tehtävän täyttävä viranomaisena katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että tehtävässä vaaditaan asiakkaiden palvelun vuoksi jonkin muun kielen kuin suomen tai ruotsin kielen taitoa, tulee tämä vahvistaa tehtävän kelpoisuusvaatimukseksi jokaisen viran ja toimen osalta erikseen. Tällöin kyseisessä tehtävässä ei tarvitse vaatia edellä mainittua ruotsin kielen taitoa muissa kuin ruotsinkielistä väestöä palvelevissa yksiköissä.

Terveystieteiden ammattihenkilölain mukaan (7.12.2007/1200) terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Terveyskeskus on kielitaitoa koskevassa ohjeessaan korostanut, että tehtävän täyttävän viranomaisen on varmistettava, että terveyskeskuksessa määritelty kielitaitovaatimus täyttyy ja henkilöllä on ammatin harjoittamiseen (asiakastyö, potilastietojen dokumentointi, lääkehoito jne.) tarvittava kielitaito. Ohjeessa todetaan myös, että ammattihenkilön on tarvittaessa osallistuttava työnantajan järjestämään kielikoulutukseen ja kielikokeeseen tai vastaavaan.

Terveyskeskus on todennut maahanmuuttajataustaisen henkilökunnan ammatillisessa kielitaidossa jossain määrin puutteita. Tämän vuoksi

15.11.2010

---

vuonna 2009 aloitettiin henkilöstökeskuksen kanssa yhteistyössä ammatillisen suomen kielen palvelukokonaisuushanke (ASKI), jonka tarkoituksena on:

- riittävän, työtehtävissä tarvittavan suomen kielen taidon määrittäminen ammattialoittain
- maahanmuuttajataustaisen henkilöstön olemassa olevan ammatillisen suomen kielen taidon tunnistaminen testausten avulla ja kielitaidon kehittämistarpeiden arviointi
- työntekijöiden ammatillisen kielitaidon kehittäminen kielikoulutuksen avulla sellaiseksi, että se vastaa työtehtävien tarpeita
- ammatillisiin suomen kielen koulutuksiin soveltuvan oppimateriaalin tuottaminen
- uusien maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden perehdyttämiseen soveltuvan materiaalin muokkaaminen

Hanke kohdistuu ensisijaisesti hoitohenkilökunnan ja terveyskeskuslääkäreiden riittävän ammatillisen suomen kielen taidon varmistamiseen siten, että heillä on riittävä kielitaito potilaiden ymmärtämiseen heidän kanssaan keskusteluun sekä hoidon kirjaamiseen. Jo ennen hankkeen alkamista maahanmuuttajataustaisella henkilökunnalla on ollut mahdollisuus osallistua kaupungin järjestämille suomen kielen kursseille.

Terveyskeskus on pyrkinyt ylläpitämään ja kehittämään henkilökunnan ruotsin kielen taitoa mahdollistamalla osallistuminen kaupungin järjestämille suomen ja ruotsin kielen kursseille työpaikoilla.

Khs katsoo, että aloitteessa esitetty potilastulkkien palkkaaminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska kielilain ja julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain sekä kaupungin ohjeiden mukaan virastojen on turvattava kielilain mukaiset palvelut vaatimalla henkilökunnalta suomen ja ruotsin kielen taitoa. Ammattihenkilölaki osaltaan edellyttää terveydenhuollon ammattihenkilöiltä tehtävän hoitamiseksi riittävää kielitaitoa. Terveyskeskus on määritellyt kielitaitovaatimukset ja järjestänyt palvelut, ostopalvelut mukaan lukien, voimassa olevien säädösten mukaisesti. Lisäksi terveyskeskus huolehtii parhaillaan yhdessä henkilöstökeskuksen kanssa ASKI-hankkeella henkilökunnan suomen kielen taidon puutteiden korjaamisesta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Stj / Marja-Liisa Rautanen, puh. 310 36148)

15.11.2010

25

VT HELI PUURAN JA 20 MUUN VALTUUTETUN ALOITE LAAJASALON YLÄ-
ASTEEN HIEKKAKENTÄN KUNNOSTAMISESTA KEINONURMIKENTÄKSI

Kvsto 7.4.2010, asia 23
Khs 2010-736

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kaakkoisessa Helsingissä jalkapallon harrastajien määrä on kasvanut viime vuosina ja moni lapsi perheineen on löytänyt lajista mieleisen liikuntamuodon ja yhteisen harrastuksen. Alueen seuroissa jalkapallon harrastajia on noin 1000. Jalkapalloharrastajien määrä kasvaa myös tulevaisuudessa, koska Laajasalon väkimäärä kasvaa merkittävästi täydennysrakentamisen ja Kruunuvuorenrannan myötä.

Vapaaehtoistyöllä pyörivä jalkapalloharrastus on mitä parhainta lasten liikunnan ja terveyden edistämistä ja erilaisissa tutkimuksissa on todettu lajin olevan ylivoimaisesti suosituin liikuntaharrastus lasten ja nuorten parissa.

Laajasalolaisten lasten harrastusta ja seurojen toimintaa on jo pitkään rajoittaneet puutteelliset talviharjoitusmahdollisuudet. Koko kaakkoisen Helsingin alueella ei ole yhtään talviolosuhteisiin soveltuvaa kenttää. Talviharjoitukset pidetään pääosin koulujen liikuntasaleissa, jotka ovat pelaajamäärään ja lajiin nähden ahtaita ja joiden parkettilattiat eivät sovellu lajiharjoitteluun.

Laajasalolaiset jalkapalloseurat (LPS ja HJK) ovat tutkineet yhteistyössä eri toimijoiden kanssa mahdollisuuksia parantaa alueen harjoitteluolosuhteita. Laajasalon yläasteen vieressä on huonossa kunnossa oleva, käyttämätön hiekkakenttä. Sen kunnostaminen lämmitetyksi keinonurmikentäksi, jossa olisi nykyistä tehokkaampi valaistus, olisi kaikkein helpoin ja edullisin tapa parantaa jalkapallon harjoittelumahdollisuuksia Laajasalossa. Kentän vieressä on yläasteen sisäliikuntatilat ja pukuhuoneet valmiina, samoin kuin tarvittavat pysäköintipaikat.

Kentän sijoittuminen aivan yläasteen viereen, lähelle Laajasalon ala-astetta, Ilomäen päiväkotia ja avointa leikkipuistoa, mahdollistaisi kentän yhteiskäytön laajasti, mm. koulujen, päivähoidon, iltapäivätoiminnan ja urheiluseurojen toimesta. Eri toimijoiden yhteistyön ja tilojen yhteiskäytön edistäminen on kaupungin strategian mukaista. Keskusteluja asiasta on käyty mm. koulun ja yksityisten toimijoiden kanssa, joiden suhtautuminen on ollut myönteistä. Kentän ja sen valaistuksen kuntoon saattaminen parantaisi alueen yleisilmettä, viihtyvyyttä ja turvallisuutta.

15.11.2010

Tämä yhteisöllisyyttä vahvistava hanke tulisi toteuttaa mahdollisimman pian ja järkevästi eri toimijoiden yhteisenä hankkeena ja rahoittaa rakennus- ja ylläpitokustannusten osalta. Kaupungin (ja sen eri hallintokuntien) myönteinen suhtautuminen, aktiivisuus sekä osallistuminen rahoitukseen ovat tärkeitä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää vuoden 2010 aikana yhteistyössä alueen jalkapalloseurojen ja muiden toimijoiden kanssa edellytykset ja aikataulun toteuttaa ja ylläpitää lämmitetty keinonurmikenttä valaistusparannuksineen Laajasalon yläasteen hiekkakentälle.”

Aloitteesta on saatu 26.8.2010 sosiaalilautakunnan, 9.9.2010 liikuntalautakunnan ja 29.9.2010 opetuslautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 60–62**.

Khs viittaa liikuntalautakunnan lausuntoon, jossa todetaan mm., että liikuntatoimen investointien viisivuotissuunnitelmaan ei kuulu jalkapallon talviharjoittelua parantavia hankkeita kaakkoisen Helsingin alueelle. Liikuntavirasto pyrkii kuitenkin varaamaan investointiohjelman 300 000 euroa vuosille 2011 ja 2013. Näillä määrärahoilla pyritään tukemaan muun muassa seurojen kanssa yhteistyössä toteutettavia jalkapallon olosuhteiden parantamishankkeita.

Maantieteellisesti lähimmät liikuntatoimen tarjoamat jalkapallon talviharjoittelupaikat ovat Töölön pallokenttä sekä Myllypurossa sijaitseva Pallomylly. Vuonna 2009 valmistunut Pallomylly palvelee muun muassa jalkapallon talviharjoittelumahdollisuutena koko idän ja kaakon alueen osalta.

Liikuntavirasto on viimeisten kymmenen vuoden aikana toteuttanut seurojen kanssa liitteenä olevassa lausunnossa esiin käyvien periaatteiden mukaan yhteistyössä kenttähankkeita eri puolille Helsinkiä.

Liikuntavirasto on myös käynyt neuvotteluja useiden jalkapalloseurojen kanssa yhteistyöhankkeiden toteutusmahdollisuuksista. Tarkemmat yksityiskohdat neuvotteluista ja toteutuneista kohteista käyvät ilmi lausunnosta.

Liikuntalautakunta ei omalta osaltaan tässä taloudellisessa tilanteessa katso tarkoituksenmukaiseksi muuttaa liikuntatoimen investointiohjelmia.

Liikuntaviraston edustajat ovat olleet asiantuntijoina mukana myös muiden hallintokuntien toteuttamissa liikuntatilojen rakentamishankkeissa. Mikäli mainittua kenttäaluetta hallinnoiva hallintokunta tulee

15.11.2010

---

kutsumaan koolle selvitystyöryhmän eri sidosryhmien keskuudesta, liikuntavirasto on valmis olemaan mukana ja antamaan oman näkemyksensä.

Samalla Khs viittaa opetuslautakunnan lausuntoon, jossa todetaan mm., että kyseinen kenttä sijaitsee Laajasalon yläasteen koulun tontilla. Koulujen tonteilla sijaitsevat kentät suunnitellaan koulujen liikunnan-opetuksen ja välituntiliikunnan tarpeita varten. Niiden ylläpidosta vastaa kiinteistöviraston tilakeskus. Koulujen kenttien tulee mahdollistaa useiden erilaisten urheilulajien ja liikuntamuotojen harjoittaminen. Lähikouluperiaatteen mukaan koulujen pihat ja kentät ovat alueen asukkaiden käytössä iltaisin ja viikonloppuisin spontaaniin liikuntaan. Kenttiä ei ole vuokrattu seuratoimintaa varten.

Opetuslautakunta suhtautuu myönteisesti liikuntamahdollisuuksien lisäämiseen asuinalueilla. Opetuslautakunta katsoo kuitenkin, että kenttähankkeiden toteuttaminen yhdessä seurojen kanssa kuuluu liikuntaviraston toimialueeseen. Opetusvirasto tekee yhteistyötä liikuntaviraston kanssa lähiliikuntapaikka-alueiden lisäämiseksi.

Vielä Khs viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon, jossa todetaan mm., että se suhtautuu myönteisesti Laajasalon yläasteen hiekkakentän kunnostamiseen keinonurmikentäksi. Tällä hetkellä Laajasalon yläasteen vieressä oleva hiekkakenttä on huonokuntoinen ja pelikelvoton. Hiekkakentän toisessa päässä on tällä hetkellä valmiina jo melko uusi, pieni, laidoin varustettu pallopelikenttä, jossa voi pelata pienpelinä jalka- ja koripalloa.

Kyseistä hiekkakenttää lähinnä ovat sosiaalitoimen palveluista Ilomäen päiväkotitoimi ja leikkipuisto Kiiltotähti, jotka ovat viereisellä tontilla. Alueella on myös Laajasalon nuorisotalo. Sekä päiväkodin että leikkipuiston toiminta tapahtuu pääsääntöisesti omalla pihamaalla.

Lautakunta pitää tärkeänä, että mahdollisesti rakennettavaa keinonurmikenttää voisi käyttää vähän samaan tapaan kuin leikkipuistojen ja päivähoiton pihot, joiden periaatteena on avoin käyttö sovituin pe-lisäännöin. Vaikka kenttää käyttävät urheiluseurat, tulee sen olla riittävästi avoimessa käytössä niille lapsille ja nuorille, jotka eivät kuulu urheiluseuroihin.

Khs toteaa, että sivistys- henkilöstötoiminta johtava apulaiskaupunginjohtaja on kehottanut liikuntavirastoa tekemään 31.3.2011 mennessä selvityksen kustannuksista sekä jalkapalloseurojen ja kaupungin eri virastojen mahdollisuudesta osallistua Laajasalon yläasteen kentän kunnostamiseen lämmitetyksi keinonurmikentäksi.

15.11.2010

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Sj / Hannu Hyttinen, puh. 310 36683)

15.11.2010

26

VT ILKKA TAIPALEEN JA 1 MUUN VALTUUTETUN ALOITE SUOJATYÖ-
TYYPPISTEN KÄYTÄNTÖJEN LAAJENTAMISESTA SEKÄ HUOLTOSUH-
TEISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN ASEMASTA JA TULEVAISUUDESTA

Kvsto 7.4.2010, asia 24
Khs 2010-734

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Helsingin kaupungilla on harjoittelijoina, työkokeilijoina, työhön valmennettavina, kuntouttavassa työtoiminnassa, kehitysvammaisten työtoiminnassa ym. sekä perinteisesti ns. huoltosuhteisessa suojatyössä erittäin runsaasti henkilöitä. Toiminnalla on pitkäaikainen ja kunnioitettava historia aina Helsingin työtupien toiminnasta lähtien.

Näissä erilaisissa epätyypillisissä työ- ja suojatyötehtävissä työntekijöillä, työllistettävillä, kuntoutettavilla, harjoittelijoina, potilailla, asiakkaila, huollettavilla yms. on hyvin erilaiset etuudet, palkkiot tai luontaisetuudet (ateria, matkakorvaus yms).

Vaikka tätä toimintaa eri tavoin tulisi laajentaa, on valtion ja kuntien tuottavuusohjelmien epäsuorana tuloksena herkästi tämänkin toiminnan heikentäminen tai alasajo. Niinpä erityisesti yhtiötettävissä, liikelaitostettavissa tai kuntayhtymiä muodostettaessa tämän tapainen toiminta herkästi unohtuu ja jää jalkoihin. Näin lienee tapahtunut HUS:ssa, jonne on ollut hyvin vaikeata perustaa lukuisten liikelaitosten rinnalle edes yhtä sosiaalista yritystä. Helsingin Veden muuntuessa HSY:ksi huoltosuhteisten työntekijöiden määrä ja asema saattaa muuttua suurestikin. Onpa esitetty epäilyksiä, että tämä erittäin onnistunut työllistämismuoto oltaisiin kokonaan lakkauttamassa.

Tämän vuoksi esitämme, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin kartoittaakseen Helsingin kaupungin sekä niiden yhteisöjen, joiden osakkaana tai kumppanina kaupunki on, erilaiset em. työllistämisen- ja suojatyöjärjestelmät laajuutensa ja työtä/suojatyötä tekevien etuuksien kannalta. Pyrkimyksenä olisi etuuksien yhdentäminen sekä se, että Helsingin kaupunki edistäisi em. yhteisöissä suojatyötyyppisten käytäntöjen laajentamista pikaisesti

Samalla toivomme selvitystä huoltosuhteisten työntekijöiden asemasta ja tulevaisuudesta.”

Aloitteesta on saatu 25.8.2010 henkilöstökeskuksen lausunto, joka on **liitteenä 63**.

15.11.2010

Khs toteaa, että sosiaalivirasto järjestää vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevaa toimintaa ja vammaisten henkilöiden työtoimintaa, josta on käytetty myös huoltosuhteisen työtoiminnan käsitettä. Aloitteessa mainittua suojatyötä ei ole enää toimenpiteenä olemassa.

Sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikkö järjesti vuonna 2009 vammaisten työtoimintaa 226 henkilölle ja vammaisten työllistymistä tukevaa työsuhteista toimintaa 71 henkilölle. Osallistujien määrä vaihtelee vuosittain. Vuonna 2007 vammaisten työtoimintaan osallistui 253 henkilöä ja vammaisten työllistymistä tukevaan työsuhteiseen toimintaan 78 henkilöä. Ostopalvelupaikoissa työtoimintaan ja työllistymistä tukevaan toimintaan osallistui viime vuonna 161 henkilöä.

Vammaisten työtoimintaan osallistuneiden määrä on vähentynyt vuodesta 2004 alkaen. Vammaisten työtoiminnan asiakkaat ikääntyvät, ja työtoiminta vähenee, kun henkilöt jäävät vanhuuseläkkeelle. Lisäksi useat pitkään työttömänä olleet osatyökykyiset henkilöt ohjautuvat työvoiman palvelukeskuksen kautta kuntouttavaan työtoimintaan, jonka osallistujamäärä on vuosittain kasvanut. Kuntouttavasta työtoiminnasta on tarkempi selostus jäljempänä.

Varsinaisilla työllisyyden hoidon määrärahoilla rahoitetaan puolestaan muun muassa palkkatuettua työtä, oppisopimuskoulutusta, työharjoittelua ja työelämävalmennusta, työpajatoimintaa sekä erilaisia koulutuksia ja työvalmennusta. Helsingin kaupunki käyttää vuonna 2010 yli 45 miljoonaa euroa työllisyydenhoitoon. Arvion mukaan 8 000–9 000 henkilöä osallistuu näillä määrärahoilla rahoitettavaan toimintaan vuoden aikana.

Työharjoittelijat, työelämävalmennettavat ja työkokeilijat eivät ole työsuhteessa kaupunkiin. Kansaneläkelaitos voi maksaa ylläpitokorvausta työharjoitteluun, työelämävalmennukseen tai työkokeiluun osallistumispäivien mukaan. Työharjoittelun ajalta ylläpitokorvausta maksetaan vain pitkäaikaistyöttömille.

Helsingin kaupunki järjestää kuntouttavaa työtoimintaa työhönkuntoutusyksikön alaisella Uusix-verstaalla ja yksikön muissa toiminnoissa sekä ostopalveluna. Asiakas ei ole työsuhteessa toiminnan järjestäjään. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle maksetaan joko työmarkkinatuki tai toimeentulotuki sekä ylläpitokorvaus osallistumispäivien mukaan. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden määrä on ollut lain voimaantulosta lähtien jatkuvasti kasvava. Vuonna 2009 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 074 henkilöä ja toiminnassa toteutettiin yhteensä 82 995 työtoiminnan päivää.

15.11.2010

Kuten kuvauksesta ilmenee, on sosiaalisen työllistämisen ja kaupungin työllisyyden hoidon kokonaisuus etuuksiltaan ja ehdoiltaan kirjava. Pääasiallinen syy tähän on toimintaa ohjaavan lainsäädännön hajanaisuus. Valtaosalla asiakkaista etuuksien maksusta huolehtii Kansaneläkelaitos oman työttömyysturvaan liittyvän ohjeistuksensa mukaisesti. Kunta ei voi vaikuttaa näiden etuuksien maksuihin. Työllisyydenhoidon toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä Helsingin TE-toimiston kanssa ja työvoimahallinnon ohjeet määrittelevät toimenpiteitä.

Sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikkö tekee parhaillaan yhdessä ASKEL-projektin ja VATES-säätiön kanssa ”Sosiaalisen työllistämisen nykytilanne ja kehittämistarpeet” -selvitystä. Tarkoituksena on saada tietoa sosiaalisen työllistämisen tarpeesta, etuuksista ja asiakkaiden kokemuksista. Selvityksen perusteella suunnitellaan sosiaalisen työllistämisen etuusjärjestelmää, palvelun sisältöä ja määrää. Raportti suosituksineen valmistuu vuoden 2010 loppuun mennessä. Kaupungin sisällä on myös käynnissä työllisyydenhoidon kentän selvitystyö. Sen tavoitteena on yhtenäistää työllisyydenhoidon ja työtoiminnan kenttää asiakaslähtöisesti ja voimassaoleva lainsäädäntö huomioon ottaen.

Khs toteaa vielä, että Khn esityksessä vuoden 2011 talousarvioksi todetaan, että vuonna 2011 tutkitaan ns. Paltamon mallin kaltaisten ratkaisujen soveltuminen Helsingin vaikeasti työllistyvien palveluihin ja uudistetaan palveluita selvityksen pohjalta.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Sj / Leena Mickwitz, puh. 310 36054)

15.11.2010

27

VT SARI NÄREEN JA 37 MUUN VALTUUTETUN ALOITE YRJÖNKADUN
UIMAHALLIN KESÄKÄYTÖSTÄ

Kvsto 2.6.2010, asia 21
Khs 2010-1142

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Vaikka Helsinki on kesäisin matkailukaupunki ja Suomi on saunojen luvattu maa, pääkaupungista puuttuu helppo tapa päästä tutustumaan puulämmitteiseen saunaan saati kylpylään. Lisääntyvistä turistimääristä huolimatta Yrjönkadun uimahalli on jälleen suljettu yleisöltä kesällä, vaikka hallin kesäkäytön edistämiseksi on tehty aloitteita. Yrjönkadun uimahalli sijaitsee keskeisellä paikalla ja keskustassa työssä käyville se olisi helppo tapa päästä uimaan myös kesällä. Tämä helpottuisi, jos kesäisin olisi mahdollisuus myös hallin sekäkäytölle. Koska liikuntavirastolla ei näytä olevan riittävästi resursseja Yrjönkadun uimahallin auki pitämiseksi myös kesäisin, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia järjestää tarjouskilpailu sen julkiselle kesäkäytölle.”

Aloitteesta on saatu 19.10.2010 liikuntalautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 64**.

Khs viittaa liikuntalautakunnan lausuntoon, jossa todetaan mm., että Yrjönkadun uimahalli oli valmistuessaan vuonna 1928 Suomen ensimmäinen uimahalli. Uimahalli perusparannettiin vuosina 1997–1999.

Uimahallin ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee 25 metrin allas pukeutumis- ja peseytymistiloineen. Toisessa kerroksessa sijaitsee ns. kylpyläkerros, jossa on erilaisia saunoja sekä erilliset hytit asiakkaalle. Kolmannessa kerroksessa on pieni allas ja kuntosali. Kolmannessa kerroksessa järjestetään ohjattua liikuntaa, jonka lisäksi se on kaupungin henkilöstöliikunnan käytössä. Kuudennessa kerroksessa sijaitsee tanssiali.

Uimahallin erityispiirteisiin kuuluu myös se, että kaikki ensimmäisen ja toisen kerroksen käyttöajat on jaettu erillisiin naisten (maanantai, keskiviikko, perjantai ja sunnuntai) ja miesten vuoroihin (tiistai, torstai ja lauantai). Uimahallissa voi myös uida joko alasti tai uima-asua käyttäen.

Vuonna 2009 uimahallin kokonaiskävijämäärä oli 145 740.

15.11.2010

Yrjönkadun uimahallin toimintoja on kehitetty 2000-luvulla siten, että kokonaiskävijämäärä on kasvanut 110 000:sta lähes 150 000:een. Käyttömenot on kuitenkin pystytty pitämään viime vuodet lähes samalla tasolla, mikä on tältä osin lisännyt tuottavuutta.

Yrjönkadun uimahalli on ollut viime vuosina avoinna normaalisti syyskuun alusta huhtikuun loppuun ja supistetuilla aukioloajoilla toukokuun. Tämä on ollut se taso, jonka liikuntatoimen käytettävissä olevat määrärahat ovat tarkoituksenmukaisella toiminnallisella ja taloudellisella tehokkuudella mahdollistaneet. Lisäksi osa Yrjönkadun uimahallin henkilökunnasta siirtyy jo toukokuun alussa Uimastadionille ja loput hallin sulkeutuessa kesäksi Kumpulan maauimalaan.

Valtuustoaloitteessa esitetään selvitettäväksi tarjouskilpailun järjestämisestä Yrjönkadun uimahallin julkisesta kesäkäytöstä.

Uimahallien kävijämäärät laskevat yleisesti kesäkuussa noin puoleen ja heinäkuussa jopa kolmasosaan talvikuukausien korkeimmista luvuista. Täten on syytä olettaa, että myöskään Yrjönkadun uimahallissa kävijämäärä kesällä on pienempi kuin talvikuukausina.

Käytännössä tilojen sijainti ja erilaiset koot tekevät aloitteessa mainitun eri sukupuolten yhteiskäytön mahdollisine väliaikaisrakentamisineen ja kulkujärjestelyineen työlääksi järjestää.

Yrjönkadun uimahallin kiinteistö on jo kohtuullisen iäkäs rakennus eikä 1990-luvun lopulla toteutetun perusparannuksen yhteydessä kiinteistöä uusittu kaikilta tarvittavilta osin. Tämän aiheuttamat jatkuvat korjaustarpeet sekä vuosittaiset huoltotoimenpiteet vaativat myös joka kesä hallin sulkemista.

Liikuntatoimen talousarvioesityksessä vuodelle 2011 ei ole varauduttu maksamaan mahdollisen kesäkäytön toteuttajalle korvauksia palveluiden järjestämisestä.

Liikuntavirasto selvittää ensivaiheessa, onko Yrjönkadun uimahallin kesäkäytön järjestämisestä kiinnostuneita tahoja.

Toisessa vaiheessa arvioidaan, voidaanko liikuntatoimen taloudelliset ja toiminnalliset ehdot huomioiden järjestää kesäkäytöstä avoin tarjouskilpailu.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Sj / Hannu Hyttinen, puh. 310 36683)

15.11.2010

28

VT ANTTI VUORELAN ALOITE SAVUTTOMIEN VUOKRATALOJEN RAKEN-
TAMISESTA LIITETTÄVÄKSI OSAKSI SAVUTON HELSINKI -STRATEGIAA

Kvsto 17.3.2010, asia 16
Khs 2010-574

Aloitteentekijä mainitsee aloitteessaan seuraavaa:

”Espoossa valmistuu 2010 ensimmäinen savuton kaupungin vuokratalo. Tupakointi on kielletty sekä asunnoissa että tontilla. Ratkaisuun on päädytty monien kaupunkilaisten toiveesta. Parveketupakointi ja asunnosta toiseen kulkeutuva tupakansavu haittaavat päivittäin monien Helsingin vuokrataloissa asuvien elämää.

Esitän, että Helsingin kaupunki ryhtyy rakentamaan vastaavia savuttomia vuokrataloja ja toiminta liitetään osaksi Savuton Helsinki -strategiaa.”

Aloitteesta on saatu 1.6.2010 asuntolautakunnan ja 16.9.2010 Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöiden vuokralaisneuvottelukunnan lausunnot, jotka ovate **liitteinä 65 ja 66**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Helsingin kaupunki on ollut vuoden 2007 alusta kaupunginvaltuuston päätöksellä savuton kaupunki. Kaupunki on myös strategiaohjelmassaan 2009–2012 sitoutunut tehostamaan terveyden edistämistä, mikä osaltaan tukee aloitteessa esitettyä savuttomuuden ulottamista kaupungin vuokrataloihin.

Kerrostaloissa asunnosta toiseen kulkeutuva tupakansavu on nykyisin yksi eniten naapurisopua rasittava tekijä. Tupakansavu voi levitä rakennuksen rakenteiden ja/tai ilmanvaihdon kautta huoneistosta toiseen. Tupakansavu voi levitä naapuriasuntoon myös parveketupakoinnin seurauksena. Naapurisovun lisäksi asunnossa tapahtuva jatkuva tupakointi vaurioittaa asunnon pintoja savun piintyessä näille. Asunnoissa tupakointi aiheuttaa merkittäviä korjauskustannuksia aina asukkaan vaihtuessa.

Voimassa olevan tupakkalain (693/1976) perusteella tupakointi on kielletty kaikissa julkisissa sisätiloissa. Tupakkalain määräykset eivät tällä hetkellä ulotu yksittäisissä asunnoissa tai ulkotiloissa kuten parvekkeilla tapahtuvaan tupakointiin. Taloyhtiöt voivat kuitenkin järjestyssäännöissään kieltää tupakoinnin taloyhtiön julkisissa tiloissa muun muassa rappukäytävissä ja parvekkeilla. Yhtiöjärjestyksen perusteella voita-

15.11.2010

---

neen tupakointi kieltää koko taloyhtiössä koskien myös yksittäisiä asuntoja, jos yhtiötä perustettaessa näin sovitaan. Yksittäiset vuokranantajat ovat vuokrasopimusten perusteella kieltäneet tupakoinnin lemmikkieläinten ohella asuntoa kuluttavana ja remonttikustannuksia aiheuttavana tekijänä.

Viranomaiset ovat voineet puuttua parveketupakointiin periaatteessa jo vuodesta 1994 lähtien. Kiinteistöliiton mukaan tupakointia parvekkeilla ja piholla pitää rajoittaa, jos siitä aiheutuu muille asukkaille terveydellistä haittaa. Helsingin ympäristölautakunta kielsi yksittäiseltä asukkaalta vuokratalon parvekkeella tupakoinnin, koska se häiritsi viereisen huoneiston asukkaita. Vuokranantaja ei voi edellyttää, että vuokralainen lopettaa tupakoinnin, mutta se voi edellyttää että talossa ei tupakoida eikä tupakointi saa häiritä muita asukkaita tai ympäristöä.

Espoossa on juuri valmistumassa ensimmäinen savuton kaupungin vuokratalo. Tupakointi on kielletty sekä asunnoissa että tontilla. Kaikkiaan Espoossa on parhaillaan rakenteilla 418 uutta kaupungin vuokra-asuntoa, jotka kaikki ovat savuttomia. Kielto koskee myös vieraita. Tänä vuonna valmistuvat peruskorjatut asunnot ovat myös savuttomia. Uusiin tai peruskorjattuihin asuntoihin muuttava allekirjoittaa muuttaessaan tupakointia rajoittavan uuden vuokrasopimuksen ja samalla hän ottaa vastattavakseen asunnolle tupakoinnista aiheutuvat mahdolliset vauriot.

Vaikka vuokranantajalla onkin mahdollisuus vuokrasopimuksella kieltää tupakointi omistamissaan asunnoissa, se ei ole ongelmaton, koska siinä puututaan asukkaiden yksityisyyteen ja perusoikeuksiin. Ongelmallista on myös, että valvonta jää käytännössä muiden vuokralaisten harteille. Todennäköisyys siihen, että kieltä lisää naapureiden välisiä ristiriitoja entisestään on suuri. Vuokra-asuntojen jakautuminen savuttomiin ja tupakoinnin salliviin saattaa vaikuttaa asunnonvaihtojen lisääntymiseen ja mahdollisesti jossain määrin asukasrakenteen eriytymiseen.

Asuntolautakunnan näkemyksen mukaan ennen ratkaisua kaupungin uusien vuokra-asuntojen savuttomuudesta tulisi selvittää sen vaikutukset asukkaiden ja asunnon hakijoiden yhdenvertaisuuteen ja tasapuoliseen kohteluun. Ennen asian ratkaisemista olisi hyvä seurata Espoon kokemuksia asian käytännön vaikutuksista. Asuntolautakunnan päätös syntyi äänestyksen jälkeen.

Vuokralaisneuvottelukunnan näkemyksen mukaan asukkaille tulee suoda mahdollisuus savuttomaan asumiseen. Niin sanottujen allergiatalojen rakentamista pidetään hyvänä, mikäli niiden asukasvalinta järjestetään siten, että asukkaat voivat itse hakeutua kyseisiin taloihin.

15.11.2010

Neuvottelukunta toteaa, että pelkästään tupakoinnin kieltäminen asuintalossa ja piha-alueilla ei ole mielekästä, jos ei pystytä lähtökohtaisesti luomaan sellaista valvonta- tai sanktiojärjestelmää, jolla taataan kaikkien asukkaiden oikeudenmukainen kohtelu. Tupakoinnin kieltämisen riskinä on mielivaltaisen toiminnan lisääntyminen ja sitä kautta asumisviihtyvyyden heikkeneminen kaikilla asukkailla.

Khs toteaa, että ensi vaiheessa tulisi seurata Espoon kokemuksia savuttomista vuokrataloista. Erityisesti tulisi huomioida asukkaiden kokemukset kohtelun tasavertaisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta sekä asuinyhteisöjen asumisviihtyvyydestä. Lisäksi tulisi seurata asunnonvaihtojen määrän sekä asukasrakenteen kehitystä. Mikäli Espoosta saadut kokemukset ovat myönteisiä, voitaisiin jatkossa selvittää mahdollisuuksia joidenkin savuttomien vuokratalojen rakentamiseen sekä vuokralaisneuvottelukunnan mainitseman allergiatalotyyppisen vuokratalon toteuttamiseen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

29

VT SIRPA ASKO–SELJAVAARAN JA 10 MUUN VALTUUTETUN ALOITE
PUURAKENTAMISEN EDISTÄMISESTÄ

Kvsto 7.4.2010, asia 25
Khs 2010-732

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Puurakentaminen on Helsingissä vähäistä siitä huolimatta, että puulla on rakennusmateriaalina useita tunnustettuja ja hyviä ominaisuuksia. Puu on ympäristönäkökulmasta ylivertainen materiaali: puurakentamisessa kuluu alle 1/3 luonnonvaroja ja 3/5 energiasta, joka kuluu vastaavan betonirakennuksen valmistamiseen. Lisäksi rakentamisajan hiilidioksidipäästöt ovat alle 2/3 betonirakentamisen vastaavista, valmis rakennus toimii hiilinieluna ja materiaali mahdollistaa erittäin vähän energiaa kuluttavat passiivitaloratkaisut. Muita puurakentamisen etuja ovat taloudellisestikin merkittävä nopea rakentamisaikataulu sekä Suomen luontaisten luonnonvarojen hyödyntäminen ja jalostusasteen nostaminen.

Julkisissa rakennushankkeissa on mahdollista kehittää puurakentamista luomalla alkukysyntää myös puukerrostaloihin. Ruotsissa, joka on puurakentamisen edelläkävijämaa, juuri kunnalliset toimijat ovat olleet avainasemassa puurakentamisen edistämisessä.

Edellä esitetyistä syistä me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin tulisi edistää puurakentamista julkisissa rakennushankkeissa lisäämällä sitä koskevan ehdon tontinvarausehtoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kaavamääräyksiin.”

Aloitteesta on saatu 27.9.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnan ja 4.10.2010 kiinteistölautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 67 ja 68**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että puu on ilmastonäkökulmasta erinomainen rakennusmateriaali. Se on uusiutuva luonnonvara, se sitoo kasvaessaan hiiltä ilmakehästä eikä sen valmistukseen kulu energiaa, vaikka kuljetukseen ja jalostukseen energiaa tarvitaankin.

Asemakaavoissa voi julkisten rakennusten rakentamiseen varatulle tontille osoittaa puurakentamismääräyksen silloin, kun aluetta koskevat tavoitteet tai olosuhteet sitä erityisesti edellyttävät. Valtaosa Helsingissä toteutettavista julkisista rakennushankkeista toteutetaan kaupungin itsensä toimesta. Kaupungin omia julkisia rakennushankkeita varten asemakaavoissa osoitetuista tonteista ei tehdä erillistä varauspäätöstä eikä varsinaisia vuokrasopimuksia.

15.11.2010

Kaupungin toteuttamissa julkisissa rakennushankkeissa puuta on hyödynnetty erityisesti julkisivurakenteissa. Matalaenergiarakentamista koskevalla ohjeistuksella on painotettu puun käyttöä myös muissa rakenteissa sillä rakennuksen puurunko antaa erinomaiset lähtökohdat matalaenergiarakentamiseen. Palvelurakentamisessa rakennusmääräykset rajoittavat puun käyttöä esimerkiksi kouluissa ja sairaaloissa, joissa on satoja käyttäjiä samanaikaisesti sisätiloissa. Osassa opetusrakennuksia sekä päiväkotirakennuksissa on kuitenkin käytetty puuta, mikäli se on ollut elinkaariajattelun ja kaupunkikuvan puitteissa mahdollista. Tällä hetkellä suurin osa tilakeskuksen investointiohjelman hankkeista on korjausrakentamista, jossa materiaalit joudutaan valitsemaan olemassa olevan rakennuksen ehdoilla.

Rakennusmateriaalin valinta tehdään yleensä hankesuunnitteluvaiheessa tai rakennussuunnittelun yhteydessä. Kaupunki voi halutessaan ohjata hankkeita esimerkiksi tila- ja hankesuunnitteluohjeilla. Kaikkia hankkeita koskevia yleispäteviä ehtoja ei oikeastaan ole mahdollista antaa, mutta haluttaessa puurakentamista voitaisiin suositella, mikäli kohteen laatu ja rakennustyyppi, kaavamääräykset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet sekä muut viranomaismääräykset sen mahdollistavat ja hankkeen kustannukset olisivat kohtuulliset.

Helsingin kaupunki on osaltaan pyrkinyt edistämään puurakentamista luovuttamalla asuntotontteja erilaisia puurakentamisen kehittämis- ja koerakentamishankkeita varten. Aiemmin on toteutettu hankkeita esimerkiksi Viikkiin ja Vuosaaren Omenamäkeen. Myllypuron kaupunkipientaloalue on rakenteilla. Jätkäsaaren alueella Sitralle, SRV Oy:lle sekä VVO Oy:lle varatun korttelin toteutuksessa on tavoitteena tutkia ja hyödyntää myös puuta rakennusmateriaalina. Latokartanosta on varattu kortteli Peab Oy:lle, Metsäliitto Osuuskunnalle ja Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Eteralle hankkeeseen, jossa tutkitaan ja kehitetään puuelementtitekniikkaan pohjautuvan kerrostalorakentamisen tuotantotehokkuutta ja kilpailukykyä. Parhaillaan vireillä olevan Honkasuon ekotehokkaan kaupunkikylän tontinvarauskilpailussa yhtenä keskeisenä tavoitteena on löytää uusia moderneja massiivipuuratkaisuja pientalorakentamiseen.

Khs pitää puurakentamisen lisäämistä hyvänä tavoitteena, mutta katsoo, että hankkeiden tulee olla myös taloudellisesti toteuttamiskelpoisia.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

30

VT EMMA KARIN JA 30 MUUN VALTUUTETUN ALOITE AUTOPAIKKA-
NORMEISTA LUOPUMISESTA

Kvsto 7.4.2010, asia 26
Khs 2010-740

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kaupungin nykyiset autopaikkannormit edellyttävät, että tiettyä asuinne-
liömäärää kohden on rakennettava tietty määrä autopaikkoja. Auto-
paikkojen hinnoista suuri osa siirtyy asuntojen hintaan. Asukkaat joutu-
vat maksamaan autopaikoista riippumatta siitä, haluavatko he autopai-
kan vai ei.

Autopaikkoja ei ole kohtuullista maksattaa niillä asukkailla, joilla ei ole
autoa. Helsingin tulee siirtyä kaavoituksessa käytäntöön, jossa pysä-
köintipaikkojen hinnat irrotetaan asuntojen hinnoista.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Helsinki selvittää mahdollisuudet ir-
rottaa pysäköinnin hinta asuntojen hinnoista ja luopua nykyisistä auto-
paikkannormeista.”

Aloitteesta on saatu 27.9.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnan lausun-
to, joka on **liitteenä 69**.

Khs toteaa, että kaupunginjohtaja asetti maankäytön ja asumisen to-
teutusohjelmaan 2008–2017 (MA-ohjelma) liittyen ns. autopaikkatyö-
ryhmän selvittämään millaisin mallein asemakaavamääräysten mukai-
set autopaikat voidaan toteuttaa siten, että kustannukset kohdentuvat
nykyistä suoremmin autopaikan käyttäjille. Työryhmän raportti käsitel-
tiin Khssa 31.1.2009. Khs päätti samalla, että

1. Asuntotuotantotoimisto ryhtyy Kalasataman ja Jätkäsaaren aloitus-
alueilla, erikseen valittavilla soveltuvilla tonteilla kokeiluhankkeena
kehittämään autopaikkojen sitomista erillisiin autopaikkaosakkeisiin
tai asunto-osakkeisiin siten, että kuhunkin osakkeeseen kohdistuu
autopaikan toteuttamiskustannuksia vastaava velkaosuus.
2. Asuntotuotantotoimisto ryhtyy Kalasataman ja Jätkäsaaren aloitus-
alueilla, erikseen valittavissa soveltuvissa vuokra-asuntokohteissa
kokeiluhankkeena kehittämään autopaikan kustannusten kohden-
tamista autopaikkojen käyttäjille.
3. Kehitetään yhteistyössä yhteiskäyttöautopalvelua tarjoavien yritys-
ten ja asuntorakennuttajien kanssa asuntotonttimalli, joka perustuu

15.11.2010

---

osittain autojen yhteiskäyttöön. Kaupunki varaa katualueilta riittävästi autopaikkoja yhteiskäyttöautoille.

4. Tutkitaan jokaisessa uudessa asemakaavassa pysäköinnin järjestämisen vaihtoehdot ja niiden kustannusvaikutukset asuntojen hintaan etsien edullisempia ja tehokkaampia suunnitteluratkaisuja. Huomioidaan kaavoituksessa mahdollisuudet edistää yhteiskäyttöautoilua kaavoittamalla näille katupysäköintipaikkoja.
5. Kaavoitetaan kokeiluluontoisesti MA-ohjelman mukaisia vähäautoisia tai autottomia asuntotontteja ja kortteleita.

Asuntotuotantotoimisto on toteuttamassa autotonta korttelia Kalasataman alueelle. Kortteliin rakennetaan sekä vuokra-asuntoja että omistusasuntoja. Lisäksi Jätkäsaareen on tulossa kaksi kohdetta, joista toinen toteutetaan autottomana (VVO:n vuokrakohde) ja toisessa autopaikkojen hinnat erotetaan asuntojen hinnoista (Att:n myytävä kohde). Kaikki edellä mainitut hankkeet kuuluvat Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaan. Kohteista saadut kokemukset raportoidaan suunnitelmallisesti ja niiden perusteella saadaan tarpeellista tietoa erilaisten autottomien kohteiden toteuttamisen reunaehdoista, erityisesti sijainnin ja asuin ympäristön eri tekijöiden vaikutuksesta kysyntään.

Khs käsitteli 29.3.2010 selvitystä lisärakentamismahdollisuuksista Helsingin kaupungin asuinkiinteistöyhtiöiden alueilla ja kehotti samalla kaupunkisuunnitteluvirastoa selvittämään mahdollisuudet lieventää tonttikohtaisen lisärakentamisen autopaikkavaatimuksia etenkin hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Mainitun selvityksen on määrä valmistua vuoden 2010 loppuun mennessä.

Khs viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto merkitsee laatimiinsa uusiin asemakaavoihin asuntotonttien autopaikkamäärät pääsääntöisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän laskentaohjeen mukaisesti. Perustellusta syystä laskentaohjeesta voidaan asemakaavaa laadittaessa poiketa.

Khs katsoo, että käytäntöä on syytä kehittää vastaamaan muuttuvia olosuhteita. Edellä mainitut Kehittyvä kerrostalo -ohjelman hankkeet sekä täydennysrakentamisen edistämiseen liittyvät selvitykset tarjoavat kehittämiseen hyvät mahdollisuudet. Kummankin tuloksista raportoidaan aikanaan MA-ohjelman seurannan yhteydessä, jolloin voidaan arvioida jatkotoimenpiteiden tarve.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

31

VT SILVIA MODIGIN JA 15 MUUN VALTUUTETUN ALOITE KUSTAA VAASAN
TIEN ALIKULUSTA

Kvsto 7.4.2010, asia 27
Khs 2010-735

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kumpulan ja Toukolan rajaava Kustaa Vaasan tie on vilkkaasti liikennöity väylä. Arvioiden mukaan päivittäinen automäärä ylittää 40 000 autoa. Vaikka suurten autojen osuus Vuosaaren sataman myötä on vähentynyt, liikennöi tiellä edelleen paljon raskaita ajoneuvoja ja nopeudet ovat kovia. Punaisia päin ajaminen on myös valitettavan yleistä, varsinkin Intiankadun kohdalla.

Intiankadun kohdalta Kustaa Vaasan tien ylittää joka päivä suuri joukko ihmisiä joista monet koululaisia. Reitti on luonnollisin kulku kahden kaupunginosan välillä. Alikulkua on alueelle toivottu pitkään. Hanke on ollut esillä kaupunkisuunnitteluviraston suunnitelmissa, mutta sitä on toistamiseen lykätty rahan puutteen vuoksi. Tällä hetkellä viraston suunnitelmissa hanke toteutetaan 2011.

Nyt kouluverkon tarkastelun yhteydessä nousi esiin ajatus Käpylän ala-asteen sivukouluna toimivasta Kumpulan viipalekoulusta luopuminen. Tämä tekee asiasta erityisen kiireellisen.

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki ryhtyy pikaisiin toimenpiteisiin varmistukseksi, että alikulku voidaan toteuttaa suunnitelmien mukaan viimeistään 2011.”

Aloitteesta on saatu 16.9.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 70**.

Khs viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että Kustaa Vaasan tielle Intiankadun kohdalle suunnitellun alikulun toteuttamisajankohtaa on määrärahasyistä siirretty vuosittain tarkistettavassa investointiohjelmassa. Kaupunkisuunnittelulautakunnan tänä keväänä hyväksymässä ohjelmaehdotuksessa sen rakennusvuosiksi on esitetty 2013–2014.

Khs toteaa, että kaupungin taloudellinen tilanne hankaloittaa investoinnin kiirehtimistä. Khs pitää kuitenkin tärkeänä hankkeen mahdollisimman pikaista toteuttamista käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

15.11.2010

(Kaj / Suvi Rämö, puh. 310 74325)

15.11.2010

32

VT PEKKA SAARNION JA 6 MUUN VALTUUTETUN ALOITE HELSINGIN
ASUMISOIKEUS OY:N KEHITTÄMISESTÄ

Kvsto 21.4.2010, asia 22
Khs 2010-821

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Asumisoikeusjärjestelmään on kohdistunut viime aikoina kärkevää arvostelua lähinnä asumisoikeustaloissa asuvien keskuudesta. Arvostelun kohteena ovat olleet erityisesti asumisoikeusasuntojen jatkuvasti kohoavat vastikkeet ja taloudenpidon läpinäkymättömyys. Suuri osa yleisestä arvostelusta on aiheellista. Asumisoikeusasuntojen vastikkeet ovat nousseet osin kohtuuttomiksi ja eräissä tapauksissa vastikkeet ovat jo nyt korkeampia kuin vastaavien vuokratalojen vuokrat. Asukkaat eivät enää usko, että vanhojen asumisoikeustalojen vastikkeet tulevat laskemaan rakentamisaikaisten lainojen vähentyessä tai loppuessa, vaan ne nousevat jatkuvasti uustuotannon takia. Lisäksi monen asumisoikeusyhtiön taloutta on hoidettu siten, että asukkailla ei ole ollut mahdollisuutta saada tietoa kustannusten muodostumisesta, sen jakautumisesta taloittain saatikka osallistua päätöksentekoon yhteishallintolain periaatteiden mukaisesti.

Helsingin asumisoikeus Oy on ollut myönteinen poikkeus sikäli, että asukkailla on ollut myös todellisuudessa yhteishallintolain mukainen mahdollisuus osallistua yhtiön päätöksentekoon. Helsingillä on oma yhteishallintomallinsa, joka toteuttaa lain periaatteita hyvin. Helsingin Asumisoikeus Oy ei myöskään ole jakanut osinkoa eikä maksanut kaupungille sijoitetulle pääomalle korkoa. Tästä huolimatta myös kaupungin omistaman yhtiön vastikkeet ovat nousseet jopa kohtuuttoman suuriksi. Osaksi syynä on se, että kaupunki maankäytön ja asumisen toteuttamishjelmansa mukaisesti on jatkuvasti rakennuttanut uusia asumisoikeusasuntoja. Tämä on osaltaan vaikuttanut siihen, että vanhojen kohteiden vastikkeet ovat nousseet. Ennen kaikkea uusien asumisoikeusasuntojen jatkuva lisätarve aiheuttaa sen, että vanhojen kohteiden vastikkeet eivät vastikkeiden tasauksen takia tule laskemaan rakennusaikaisten lainojen tultua maksetuiksi. Tämän takia eräät asukkaat ovat lyhytnäköisesti vaatineet uustuotannon lopettamista. Se ei taas ole mahdollista eikä järkevääkään.

Edellä olevan perusteella Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että kaupunki nimeää asiantuntevan, suppean työryhmän valmistelemaan Helsingin Asumisoikeus Oy:n hallinnon ja talouden uudistamista siten, että vastikkeiden tasaus jaetaan asuntojen rakentamisajan mukaan eri osiin ja talot irrotetaan tasausjärjestelmästä 30 vuoden kuluttua sen

15.11.2010

---

valmistumisesta. Työryhmän jäsenistä puolet tulee edustaa talojen asukkaita.”

Aloitteesta on saatu 14.9.2010 kiinteistölautakunnan, 15.9.2010 asuntolautakunnan ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n sekä 17.9.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot, jotka ovat **liitteinä 71–74**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Helsingin Asumisoikeus Oy (HASO) on kokonaan Helsingin kaupungin omistama, vuonna 1992 perustettu yhtiö. Yhtiöllä on omistuksessaan 52 asuinkohdetta, joissa on yhteensä 2 480 asuntoa. Asukkaita yhtiön asunnoissa on noin 5 000.

Khs ja HASOn asukastoimielin ovat yhdessä valmistelleet ja hyväksyneet yhteishallinnon toimintaohjeen 12.6.2006. HASOn hallituksen kuudesta jäsenestä kolme on asukasjäseniä. Lisäksi kussakin talossa on oma talohallitus, jonka tehtävänä on muun muassa talokohtaisen talouden seuranta, talokohtaisen budjetin valmisteluun osallistuminen, lausunnon antaminen yhtiön hallituksen budjettiesityksestä sekä ehdotusten tekeminen toteutettavista vuosikorjauksista ja hankinnoista.

Helsingin Asumisoikeus Oy:n asuntojen käyttövastikkeet ovat pääsääntöisesti alle 11 €/asm²/kk, joskin uusimpien asuntojen vastikkeet ovat noin 12 €/asm²/kk tasolla. Käyttövastikkeella katetaan asumisoikeustalojen pääoma- ja hoitokulut. Vastikkeet perustuvat omakustannusperiaatteeseen.

Yhtiön uudistuotanto kasvoi 2000-luvun alussa voimakkaasti, minkä seurauksena yhtiön hallitus totesi tarpeen päivittää eri kohteiden välisen jyvityksen periaatteita. Yhtiön hallitus asetti vuonna 2005 asukkaista koostuvan työryhmän laatimaan esityksen uudeksi jyvitysjärjestelmäksi, joka huomioisi jyvityspisteisiin vaikuttavat osatekijät ja niiden painoarvot aiempaa oikeudenmukaisemmin. Esityksen mukaisesti ikäpisteiden merkitys suurimpana osatekijänä korostui ja lisäksi kohteen varustelutaso otettiin huomioon aiempaa kattavammin. Esityksen perusteella yhtiön hallitus päätti vuonna 2007 ottaa uuden jyvitysjärjestelmän käyttöön kolmen vuoden siirtymäajalla.

Vuosina 2008–2009 tapahtuneen pääomakulujen nousun vuoksi ja asukkailta saadun palautteen perusteella hallitus asetti vielä vuonna 2009 uuden asukkaista koostuvan työryhmän käymään läpi budjetin oleellisia taustatekijöitä ja ideoimaan mahdollisia kustannussäästöjä. Yhtiön hallitus teki uuden työryhmän esityksen pohjalta vuonna 2010 päätöksen, että vuonna 2007 käyttöön otettu jyvitysjärjestelmä säilytetään. Hallitus myös päätti, että yksittäisiä kohteita ei irroteta jyvityksestä

15.11.2010

---

missään vaiheessa siitä koituvien hallitsemattomien riskien vuoksi. Riskejä ovat irrotettujen kohteiden vastikkeiden nousu, asuntojen käyttöasteen vajuus ja suhteettoman korkeista vastikkeista johtuvat asuntojen jälleenmyyntiongelmät.

Nyt käsiteltävässä aloitteessa esitetään, että talot tulisi irrottaa tasausjärjestelmästä 30 vuoden kuluttua niiden valmistumisesta. Suurin piirtein siinä vaiheessa taloissa aletaan tehdä isoja peruskorjauksia. Peruskorjaukseen joutuva talo hyötyy vastikkeiden tasauksesta. Tasauksesta irrotetussa talossa korjausten lainanhoitokustannukset jäisivät kokonaan talon asukkaiden maksettaviksi ja seurauksena olisi edellä mainittujen hallitsemattomien riskien realisoituminen.

Khs toteaa vielä, että asumisoikeuslainsäädäntöä ollaan parhaillaan uudistamassa. Kuluvan syksyn 2010 aikana eduskunta saa käsiteltäväkseen hallituksen esityksen asumisoikeuslain uudistamiseksi. Esityksen mukaan asumisoikeustalon asukkaille on annettava entistä enemmän tietoa talon kuluista, jolloin asukkaat voivat entistä paremmin tarkistaa, peritäänkö heiltä oikeansuuruista käyttövastiketta. Samoin on tarkoitus parantaa asumisoikeustalojen valvontaa sen varmistamiseksi, että omistajayhtiöt hinnoittelevat käyttövastikkeet omakustannusperiaatteen mukaisesti. Lisäksi talojen käyttämät palvelut olisi jatkossa pakko kilpailuttaa. Lailla on myös tarkoitus tarkentaa määräyksiä hoitokustannusten ja pääomavastikkeen tasauksesta asumisoikeusyhtiön eri talojen välillä.

Edellä mainitun perusteella Khs ei pidä aloitteessa tarkoitettua työryhmän perustamista tarpeellisena.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

33

VT SEPPO KANERVAN JA 6 MUUN VALTUUTETUN ALOITE AJOHIDAS-
TEIDEN ASENTAMISESTA LUOTEISVÄYLÄLLE

Kvsto 5.5.2010, asia 17
Khs 2010-944

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Esitetään, että Helsingin Lauttasaaren Luoteisväylälle asennetaan ajohidasteet. Kadun alkupäästä Pyrkän urheilukentän suunnasta alkavasta suorasta on tästä vähäliikenteisestä kadusta tullut vaarallinen kiihdytysuora. Etenkin moottoripyörät haluavat vähän tuuletella. Katu on kapea, jota jo sana väylä kuvaa. Autojen parkkeeraaminen on sallittu vain väylän toiselle puolelle. Kadun alkupäässä on joka toisessa talossa alle kouluikäisiä lapsia. Kun autot on parkkeerattu porttien lähelle, voi sieltä autojen edestä rynnätä lapsi tai aikuinenkin vaikkapa polkupyörällä ja uhkatilanne hurjastelijan kanssa on syntynyt.

Luoteisväylälle on yhteys Lauttasaarentieltä matalan moottoritien alittavan tunnelin kautta, joka ei mahdollista julkista eikä muutakaan raskasta liikennettä, eikä tien leveys sopisi edes matalille busseille. Parkkeeratun auton kohdalla ei mahdu sivuuttamaan vastaantulevaa autoa. Monella kiinteistöllä on tiiliadat, jolloin pihalta tuleva ei näe kadun liikennettä ennen tuloaan portista ulos vaaratilanteeseen.”

Aloitteesta on saatu 16.9.2010 kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto, joka on **liitteenä 75**.

Khs viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että kaupunkisuunnittelulautakunta on kokouksessaan 5.11.2009 käsitellyt periaatteita ajonopeuksien hallitsemiseksi Helsingissä. Periaatteiden mukaan uusia hidasteita rakennetaan ensisijaisesti koulujen, päiväkotien ja vanhusten palvelutalojen yhteyteen ja näiden lähikaduille sekä keskeisten kävely- ja pyöräilyreittien kadunylityskohtiin.

Luoteisväylä on vähäliikenteinen ja kapea tonttikatu, jonka liikenne on polkupyöräilijöitä lukuun ottamatta pääasiassa asukkaiden itsensä tuottamaa. Pieni osa Katajaharjun länsiosassa asuvista autoilijoista saattaa käyttää Luoteisväylää läpiajoon, mutta muualta tuleville Luoteisväylä ei ole luonteva läpiajokatu. Hidasteiden suhteen noudatetaan tällöin lautakunnan periaatepäätöksen mukaista pidättyväistä linjaa.

Tonttiliittymästä tai porttikäytävästä tulo kadulle edellyttää aina huolellisuutta ja varovaisuutta. Mikäli kiinteistölle on rakennettu näkemäesteen muodostavia rakenteita tonttiliittymien läheisyyteen, edellyttävät olo-

15.11.2010

---

suhteet erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta kadulle tultaessa. Tontin aitarakenteet eivät ole peruste hidasteiden rakentamiseksi kadulle.

Helsingissä on toteuttamatta vajaat sata aikaisemmin päätettyä rakenteellista hidastetta lähinnä määrärahojen niukkuun vuoksi. Näistä kohteista neljä on Lauttasaarella. Lauttasaarella on viime vuosina kahdessa eri yhteydessä kysytty osalta ala-asteikäisiä koululaisia heidän käyttämiään koulureittejä ja vaaralliseksi kokemiaan kohtia koulun (Myllykallion ala-aste) läheisyydessä. Näiden perusteella Lauttasaaren suunnitelmiin lisättiin muun muassa rakenteellisia hidasteita, joista osa on edelleen toteuttamatta.

Khs yhtyy lausunnossa mainittuun eikä pidä Luoteisväylää ensisijaisena hidasteiden rakentamiskohteena.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

34

VT LASSE LIEMOLAN JA 9 MUUN VALTUUTETUN ALOITE TORI- JA
MARKKINAPERINTEEN ELVYTTÄMISESTÄ

Kvsto 19.5.2010, asia 20
Khs 2010-1032

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Helsingissä on nykyisin elinvoimaisia toreja vain Hakaniemi ja Kauppatori, joissa Hakaniemessä järjestetään joka kk:n ensimmäisenä sunnuntaina markkinat. Kauppatorilla toimii kesäisin myös iltatori.

Varsinkin markkinat ovat kasvattaneet suosiotaan ja kauppiaita pyrkii sinne enemmän kuin voidaan ottaa.

Malmin ja Vuosaaren torit ovat alkaneet kiinnostaa kauppiaita ja niiden toiminta on elpymässä. Kaupungissa on vielä monia muitakin toreja - mm Narinkkatori - joissa tori- ja markkinaperinnettä tulisi voida harjoittaa.

Markkinoiden käytännön järjestelyt voitaisiin varsin hyvin myös ulkoistaa ja kilpailuttaa vaikka useammalle taholle.

Kaupungilla on myös muissa kaupunginosissa toreja, mutta niiden tori- ja markkinaperinne on ollut puutteellista ja satunnaista.

Me allekirjoittaneet tiedustelemme:

Mihin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä tori- ja markkinaperinteen elvyttämiseksi myös muissa kaupunginosissa?”

Aloitteesta on saatu 22.6.2010 kiinteistölautakunnan ja 26.8.2010 yleisten töiden lautakunnan lausunnot, jotka ovat **liitteinä 76 ja 77**.

Khs vittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa pitävänsä tärkeänä tori- ja markkinaperinteen elvyttämistä eri puolilla kaupunkia.

Helsingissä on tori- ja markkinatoimintaa arkipäivisin ja lauantaisin yhdeksällä torilla: Fredrikintori, Haagantori, Hakaniementori, Hietalahdentori, Kauppatori, Sitratori (Kannelmäentori), Tallinnanaukio, Töölöntori, Ylä-Malmintori. Sunnuntaisin toritoimintaa on kesäaikaan Kauppatorilla. Markkinoita järjestetään kaupungin toimesta Hakaniementorilla ja Ylä-Malmintorilla kerran kuukaudessa. Vuosaaren Mosaiikkitorilla on tänä kesänä järjestetty kokeiluluonteisesti markkinoita yhteistyössä yksityisen toimijan ja asukasyhdistyksen kesken.

15.11.2010

Toritoimintaa on pyritty ylläpitämään myös lähiöissä, mutta viime vuosina kauppiaiden kiinnostus lähiötoreja kohtaan on ollut melko vähäistä. Yksi keino lähiötorimarkkinoiden elvyttämiseen olisi aloitteessa esitetty yksityisten toimijoiden mukaantulo toiminnan pyörittämiseen.

Halli- ja torikaupan vuokraustoiminta sekä kehittämisvastuu siirtyvät 1.1.2011 alkaen kaupunginvaltuuston päätöksen 20.10.2010 mukaisesti Helsingin tukkutorin vastuulle.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Suvi Rämö, puh. 310 74325)

15.11.2010

35

VT TERHI KOULUMIEHEN ALOITE HOMEKOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN
KUNNOSTAMISESTA

Kvsto 2.6.2010, asia 20
Khs 2010-1141

Aloitteentekijä mainitsee aloitteessaan seuraavaa:

”Apulaisoikeusasiamies antoi 24.5.2010 huomautuksen Helsingin kaupungille siitä, että kaupungin homekouluja ei ole saneerattu riittävän määrätietoisesti. Lausunto perustuu kanteluun, joka luokanopettaja teki oikeusasiamiehelle sairastuttuaan vakavasti homekoulussa.

Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on vastuu työntekijöidensä terveydestä ja turvallisuudesta, kaupungilla on myös vastuu koululaisien ja päiväkotilasten käyttämien tilojen turvallisuudesta. Helsingin Sanomat uutisoi 1.6., että kaupunki alkaa asettaa homekorjaukset etusijalle. Hienoa, että asia otetaan vihdoin vakavasti. Olen koonnut tähän aloitteeseen esityksiä, jotka toteuttamalla homeongelma saadaan ratkaistua. Esitykset koskevat menettelytapoja, ne eivät ole määräraha-vaatimuksia vaan voivat päinvastoin säästää rahaa.

Sisäilmatutkimukset ulotettava solumyrkkyihin

Tänä keväänä uutisoitiin, että professori Mirja Salkinoja–Salosen johtama tutkijaryhmä selvittänyt tuoreessa tutkimuksessaan 21 päiväkodin, työpaikan ja yksityisasunnon sisäilmaa. Työryhmä on löytänyt terveysongelmia aiheuttavien homealojen sisäilmasta vahvoja solumyrkkyjä. Terveysongelmat johtuvat tutkimuksen mukaan niistä eikä suoraan homeitiöistä. Mikrobisolut ovat pienempiä kuin itiöt, joten pelkkä sisäilman itiö- tai mikrobipitoisuuksien mittaaminen ei välttämättä auta paljastamaan homeongelmaa tai selittää ihmisten kokemia oireita. Vanhankaisilla testeillä ei ole löydetty yhteyttä homeiden ja sairastavuuden välillä, mutta nyt se on mahdollista.

Mikrobikasvuston (homesienet, sädesienet, lahosienet) kasvuedellytykset rakenteissa ovat yleensä olemassa, kun niissä on kosteutta. Mikäli kosteusvauriota ei heti korjata ja sen syytä poisteta, kosteusvaurio johtaa mikrobien kasvuun rakennusmateriaaleissa, mikä aiheuttaa terveyshaittoja. Kostuneen rakenteen väliaikainen kuivuminen ei tuhoa mikrobikasvustoa kokonaan ja osa mikrobeista jatkaa kasvuaan. Homeongelman toteaminen ei ole helppoa, sillä pahoin homeelle haisevissa rakennuksissa ei ole välttämättä terveysvaaraa. Toisaalta täysin terveen oloinen ja hajuton tila saattaa sisältää supermyrkkyyä.

15.11.2010

Kun ihmiset oleskelevat tiloissa, joiden rakenteissa näkyy hometta tai joiden sisäilmasta on rakenteiden homehtumisesta johtuva tunkkainen homeen tai maakellarin haju, he todennäköisesti altistuvat mikrobeille (itiöt, rihmaston osat) ja niiden aineenvaihduntatuotteille (haihtuvat orgaaniset yhdisteet eli MVOC:it) sekä jopa homesienimyrkyille eli mykotoksiineille. Sienet ja mikrobit erittävät sekä solu- että hermomyrkyjä. Solumyrkyt tuhoavat ihmiskehon soluja ja vaikuttavat sisäelimiin, erityisesti maksaan ja munuaisiin.

Kosteusvauriorakennuksessa altistuneilla on todettu esiintyvän tavanomaista enemmän hengitystieinfektioita, limakalvojen ärsytysoireita sekä allergiaoireita. Yleisoireista tavanomaisimpia ovat väsymys ja päänsärky, harvinaisempia kuumeilu sekä lihas- ja nivelkivut. Pahimmillaan homesienet aineenvaihduntatuotteineen voivat aiheuttaa pitkäaikaisessa työpaikka-altistuksessa ammattitautin (allerginen nuha, astma, keuhkorakkulatulehdus eli allerginen alveoliitti ja ODTs). Hermomyrkyt voivat aiheuttaa jopa neurologisia oireita kuten muistihäiriöitä ja keskittymisvaikeuksia, sillä ne vaikuttavat keskushermostoon ja mielentilaan. Listaan kuuluvat myös nivelsairaudet ja mahdollisesti jopa syövät. Oireet vähenevät poistuttaessa, mutta palaavat nopeasti tiloihin palattaessa. Koska terveysongelmat saattavat johtua solumyrkyistä eikä homeitiöistä, oireet saattavat jatkua, vaikka pelkät kosteusvauriot on korjattu.

Arvioidaan, että 15–20 % pikkulasten astmasta johtuu kosteus- ja homevaurioille altistumisesta. Homeille altistuneilla on muutenkin tavallista enemmän hengitystietulehduksia, kuten flunssia, keuhkoputkentulehduksia, poskiontelotulehduksia tai korvatulehduksia. Päiväkodeissa tämä voi ilmetä infektiokierteenä, jolloin lapset sairastuvat toistuvasti toistuvasti. Pahimmillaan homeen terveysvaikutukset kärjistyvät vasta vuosien kuluttua, kun pohja altistukselle hankitaan nuorena.

- Hometalojen sisäilmatutkimus on tehtävä oikein. On tärkeää mitata myös uuden tutkimustiedon mukaisia solumyrkyjä eikä vain kosteutta ja homeitiöitä.

Tilanne hyvä paperilla, mutta ei käytännössä

Kansanterveyslaitos kartoitti koulujen sisäilmaa 1990-luvun puolivälissä. Selvityksen mukaan koulurakennuksista oli tuolloin 60 % lievästi ja 20 % vakavasti kosteusvaurioituneita. Helsingin sisäilmatyöryhmä teki muutama vuosi sitten oman kyselynsä koulujen sisäilman laadusta, mutta hanke oli kosmeettinen. Siinä ei selvitetty kunnolla kosteusvaurioita tai homeongelmia, vaan lähinnä raportoitiin koulujen tunkkaisia hajuja tai huonoa ilmastointia. Tuo kyselytutkimus ei siis ole vielä teko, jolla kaupunki voisi perustella tehneensä paljonkaan homeongelmalle.

15.11.2010

Sisäilmatyöryhmä on laatinut kaupungille viime vuosina myös ohjeet siitä, miten home-epäilytapauksissa tulisi teoriassa toimia. Lisäksi sisäilmaongelmien viestinnästä on laadittu suuntaviivoja. Papereiden perusteella kosteus- ja homeongelmien käsittely on Helsingissä täydellistä ja niiden perusteella mitään ongelmia ei pitäisi olla. Siksi onkin kummallista, että ihmisten kertomusten perusteella todellisuus näyttää päinvastaiselta.

Tyypillinen tapahtumienkulku on kouluissa tai päiväkodeissa on nähtävästi sellainen, että työntekijä tekee esimiehelleen ilmoituksen mahdollisesta homeongelmasta, mutta häntä ei uskota. Olen saanut yhteydenottoja opettajilta, jotka kertovat tulleen siirretyksi toiseen luokkaan tai toiseen kouluun tehtyään sisäilmaongelmasta ilmoituksen. Heidän tilalleen on tullut homeluokkaan uusi opettaja ja lapset ovat jatkaneet siellä koulutyötään kuin mitään ei olisi tapahtunut. Vasta kun useita muitakin on sairastunut, sisäilmaa tai talon rakenteita on alettu tutkia ehkä vuosien kuluttua ensimmäisestä havainnosta. Tyypillistä näyttää olevan, että vielä silloinkin homeongelman käsitetään koskevan lähinnä muutamaa homeelle herkistynyttä henkilöä eikä koko rakennusta tai työyhteisöä.

- Kaupungin on selvitettävä, miksi hyvät sisäilmaohjeistukset, prosessikuvaukset ja viestintästrategiat eivät näytä toteutuvan käytännössä.
- Kaupungin on käsiteltävä sisäilmaongelmia koulun tai päiväkodin koko henkilökuntaa ja lapsia koskevana ongelmana, eikä yksittäiseen työntekijään henkilöityneenä kysymyksenä.
- Kaikille päiväkoti- ja koulukiinteistöille pitäisi laatia kuntoarvio ja päivittää se säännöllisesti. Tarpeen mukaan on rakennuksille tehtävä perusteellisempi kuntotutkimus, jossa avataan rakenteita. Tutkimustarpeiden ja näytteenottokohtien peruskartoittamisessa voisi käyttää apuna koulutettuja homekoiria.

Esimiehen ja isännöitsijän vastuuta korostettava

Kaupungin ohjeiden mukaan jos koulun tai päiväkodin henkilökunta tai lasten perheet epäilevät homeongelmaa, siitä pitäisi toimittaa tieto rehtorille tai päiväkodin johtajalle. Hänen kuuluu ilmoittaa epäilystä tilakeskuksen tekniselle isännöitsijälle, joka vastaa kiinteistöjen kunnosta ja sisäilmaongelman ratkaisusta. Isännöitsijä tilaa tarvittaessa tutkimuksen ongelmien syyn ja laajuuden selvittämiseksi. Peruskorjauksen yh-

15.11.2010

---

teydessä havaituista ongelmista ei prosessi kulje isännöitsijän kautta vaan siitä vastaa tilakeskuksessa hankkeen vastuuhenkilö.

Prosessikuvaus kuulostaa hienolta, muttei toimi, jos sen alinta porrasta edustavat vastuuhenkilöt eivät tartu toimeen. Olen saanut yhteydenoton homesairaudesta kärsivältä opettajalta, joka kertoo, kuinka hänen koulussaan on normaali käytäntö järjestää palavereita ämpäreiden seassa. Sankoja aseteltiin kokoushuoneiden lattialle keräämään vettä, jota tippui vuotavasta katosta.

- Kaupungin on huolehdittava siitä, että erityisesti koulujen ja päiväkotien esimiehet ja kiinteistöjen isännöitsijät suhtautuvat mahdollisiin kosteusvaurio- ja home-epäilyihin riittäväällä vakavuudella ja ryhtyvät ripeisiin toimenpiteisiin niiden selvittämiseksi ja korjaamiseksi.
- Koulujen ja päiväkotien johdon sekä isännöitsijän vastuita ongelmien selvittelyssä ja korjaamisessa on selkeytettävä.

Apulaisoikeusasiamiehen kanteluun laatimassa vastauksessa todetaan, että kaupungin viranomaisilla ei ole ollut hyvää yleiskuvaa kaupungin koulurakennusten kunnosta ja terveellisyydestä. Ilman kattavaa ja reaaliaikaista tietoa kiinteistöissä epäilyistä ja todetuista sisäilmaongelmista kaupunki ei voi luotettavasti vastata niiden kunnossapidosta.

Kantelun tehneen opettajan koulussa oli tehty kosteusvauriota kartoittanut tutkimus. Apulaisoikeusasiamies ihmettelee raportissaan, että kaupungin yhteistyökonsultti ja koulun rehtori eivät olleet tietoisia tuloksista. Jopa työterveyshuolto oli antanut opetusvirastolle tietoja ja toimintaohjeita kantelijan toisen koulun homealtistuksesta. Silti tieto altisteiden ominaisuuksista ja vaarallisuudesta, altistumisen luonteesta ja määrästä ja niihin liittyvistä terveyshaitoista ei ollut kulkenut virastosta eteenpäin. Kaiken lisäksi homeongelmaa koskeva tieto oli ollut saatavilla myös kaupungin ympäristökeskuksessa, joka oli todennut mikrobivauriot, sekä tilakeskuksessa, jossa oli tehty koulun korjaussuunnitelma. Mikrobiongelman paljastanutta raporttia ei kuitenkaan oltu annettu koulun rehtorin ja henkilökunnan tai oppilaiden vanhempien tietoon.

Apulaisoikeusasiamies huomauttaa, että opetusviraston (kuten tietysti myös sosiaaliviraston) pitäisi järjestelmällisesti seurata ja tarkkailla työympäristöä ja ryhtyä viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin epäkohtien korjaamiseksi, jottei kukaan sairastu rakennuksesta johtuvasta syystä. Niin ei ole selvästi tapahtunut.

Kiinteistöjen hoito oli hajallaan eri virastoissa ennen tilakeskuksen perustamista vuonna 2005. Edes tilakeskuksella ei ole kuulemma vielä-

15.11.2010

---

kään esimerkiksi tietojärjestelmää, josta selviäisi, kuinka monessa koulussa tai päiväkodissa on havaittu kosteus- tai homeongelma. Jos joku haluaa saada asiasta kokonaiskäsityksen, hänen täytyy käydä eri virastojen arkistoissa olevat asiakirjat läpi manuaalisesti. Kiinteistöjen huoltokirjoihin merkitään tietoa remonteista ja kuntotutkimuksista, mutta niissä ei ole koodia erikseen sisäilmaongelmalle.

- Kaupungin on luotava järjestelmä, jonka avulla sen kiinteistöjen kuntoa voidaan seurata keskitetysti. Kaupungin on laadittava kooste jo tehdyistä ilmoituksista mahdollisista sisäilmaongelmista ja suoritetuista tutkimuksista ja remonteista.
- Kaupungin on parannettava tiedonkulkua sisäilmaongelmien kanssa tekemisissä olevien eri tahojen välillä.

Viestinnän avoimuutta lisättävä

Ratkaisevassa asemassa homeongelmien ja niiden korjauksen tiedottamisessa ovat koulujen rehtorit, isännöitsijät ja tilojen käyttäjähallintokunnat.

Kaupungin viestintäsuunnitelman mukaan tilakeskus tukee, tarjoaa tietoa ja vastaa siitä, että työpaikan esimiehellä on tuorein tieto siitä, mitä sisäilmaongelmia koskevissa korjauskohteissa tehdään. Viestinnän vastuuhenkilöksi on nimetty isännöitsijä. Tilan käyttäjä tiedottaa henkilökunnalleen ja asiakkailleen tilaan liittyvistä muutoksista, tehtävistä tutkimuksista, korjauksista ja siitä, miten ne vaikuttavat asiakkaiden palveluihin. Tiedottamisesta vastaa työpaikan esimies. Tilakeskuksen mukaan esimies tiedottaa sisäilmaongelmista oman harkintansa mukaan.

Jos ongelman ratkaisu vaatii normaalia kunnossapitoa enemmän panostusta, kohteelle valitaan viestintävastaava. Jos tilan käyttöä on rajoitettava, viestinnästä vastaa käyttäjähallintokunnan tilahallinto. Peruskorjauksissa viestinnästä vastaa projektinjohtaja. Jos kohteessa on ollut pitkään useita sisäilmaongelmia, käyttäjillä paljon oireita tai rakennusta on tutkittu tai korjattu aikaisemmin, mutta ongelma ei ole korjautunut, perustetaan kohdekohtainen sisäilmaryhmä.

Viestintäohjeen mukaan tutkimusraportti selkokielisine saatteineen on julkinen, kun sen sisällöstä on ensin kerrottu tiedotustilaisuudessa ja sen perusteella annettu tiedote. Tilakeskus linjaa myös, että sisäilmaongelmia koskevan viestinnän on oltava avointa ja kattavaa.

15.11.2010

Periaate kuulostaa hienolta paperilla, mutta ei ilmeisesti toteudu käytännössä. Eräs opettaja kertoo, että hänen kysellessään koulunsa kosteusvaurioremontista hänelle oli vastattu, että korjaukset oli tehty, mutta niistä ei ollut saatavissa tarkempaa tietoa. Koulu kuulemma lähetti myös oppilaiden vanhemmille tiedotteen, jonka mukaan koulusta ei ole löydetty mitään terveyden kannalta hälyttävää. Jälkeenpäin opettaja selvitti tutkimustuloksia ympäristöviranomaisilta, jolloin selvisi, että tutkimuksissa oli todellisuudessa löydetty vaarallista sädesientä.

- Kaupungin on huolehdittava siitä, että hieno viestintästrategia toteutuu myös käytännössä.
- Viestinnän kohteeksi on otettava henkilökunnan lisäksi myös lasten perheet.
- Koulun, päiväkodin tai kaupungin edustajan on tiedottava kosteusvaurioista ja homelöydöksistä henkilökunnalle ja lasten perheille ajantasaisesti, avoimesti ja riittävän yksityiskohtaisesti. Em. tahojen on saatava tieto sekä sisäilmanlaatua koskevasta epäilyistä, tehdyistä tutkimuksista, niiden tuloksista, remontin aikataulusta, toteutustavasta, seurannan toteutuksesta ja tuloksista.
- Esimies on velvoitettava tiedottamaan tietoon saamistaan sisäilmaongelmista, viestintäpäätöstä ei saa jättää yksittäisten henkilöiden omaan päätäntävaltaan.

Korjausten viivyttely maksaa miljoonia

Apulaisoikeusasiamies toteaa kirjelmässään, että eräässä kantelun tehneen opettajan kouluista ei oltu tehty varsinaista sisäilma- ja kosteusteknistä kartoitusta, vaikka yksityinen yritys oli jo vuosia aiemmin löytänyt sieltä kattovuodosta johtuen kohonneita kosteuksia seinä- ja lattiarakenteissa, mikrobipohjaista hajua ja homeongelmaan usein liittyvää viemärinhajua muualla kuin wc-tiloissa. Näytteenoton perusteella rakenteista olikin sitten löytynyt kosteutta ja homekasvustoa.

Yleisesti kosteusvahinkojen korjaamiseksi ohjeistetaan, että vaurion syy ja laajuus pitää selvittää ennen korjaustoimenpiteisiin ryhtymistä ja poistaa sitten siihen johtaneet aiheuttaneet syyt. Purkuja korjaustöiden työhygieniasta pitää huolehtia remontin aikana. Mikrobikasvusto tulee poistaa uusimalla materiaalit ja tapauksissa, joissa niitä ei voi uusia, ne pitää kuivattaa ja poistaa mikrobikasvusto mekaanisesti. Kemiaaliset aineet eivät korvaa näitä toimenpiteitä. Lisäksi loppusiivouksen tulee olla perusteellinen ja korjausten onnistumista tulee valvoa.

15.11.2010

Tässä pitää huomata erityisesti, että kosteuden poistaminen ei hävitä rakennuksiin syntynyttä mikrobikasvustoa vaan kuivuneet kasvustot ovat terveydelle yhtä haitallisia kuin tuoreetkin. Kosteusvaurion alussa kasvavat aluksi harmittomat homeet ja kun kosteusvaurio jatkuu ja jatkuu, niin vauriokohdassa alkavat kasvaa myös bakteerit, jotka käyttävät homekasvustoa ravintonaan.

Oikeilla korjaustekniikoilla on suuri merkitys homeongelmissa. Joidenkin tietojen mukaan jos bakteeri joutuu kosketuksiin esimerkiksi boorin kanssa, se saattaa alkaa tuottaa ns. supermyrkkijä. Valitettavasti booraksia käytetään homeenestoaineena. Se tappaakin homeet, mutta käsittelyn jälkeen bakteerit kasvavat entistä paremmin, koska homeet eivät ole taistelemassa elintilasta niiden kanssa. Joskus remontti viimeistellään otsonointikäsitteilyllä, mikä ei kuitenkaan poista mikrobeja vaan pilkkoo ne pieniksi hiukkasiksi, jotka uppotuvat rakennusmateriaaleihin ja irtaimistoon ja saastuttavat ne. On siis ensiarvoisen tärkeää, että kosteusvaurio- ja homeremontit suoritetaan asiantuntemuksella, jottei niistä aiheudu kiinteistölle ja siellä oleskeleville ihmisille aikaisempaa suurempaa haittaa ja tietysti myös ylimääräistä rahanmenoa kaupungille.

Asiantuntijat ovat arvioineet, että kosteusvaurio on korjattava viimeistään kahden viikon kuluttua sen syntymisestä tai vauriokohdassa alkaa kasvaa homeetta, joidenkin mukaan kuivatus pitäisi aloittaa jo kahden päivän sisällä. Tuore paikallinen kosteusvaurio on kohtuullisen helppoa korjata, mutta homeongelman poistaminen on jo huomattavasti vaikeampaa ja kalliimpaa, eivätkä remontin lopputuloksista ole takuita. Näyttää siltä, että koulujen ja päiväkotien kosteusvaurioiden toteaminen ja korjaaminen viivästyvät aina.

Kaupunki on ottanut käytännöksi, että kouluja remontoidaan yhä enemmän kokonaisuutena suurina perusparannuskorjauksia. Jos kosteusvaurioiden annetaan muhia ennen remontiin ryhtymistä, varmistetaan ongelmien vakavuus, laajuus ja remonttien tuloksettomuus. Todella vakavan homevaurion korjaaminen voi olla miljoonien eurojen tuhlaamista, kun ainoa tepsivä ratkaisu olisi rakennuksen purkaminen ja ehkä uuden rakentaminen.

Apulaisoikeusasiamies toteaa, että saatavilla ei ole tietoa siitä, onko kantelijan koulun homeremontissa purettu homeiset rakenteet ja korvattu ne uusilla. Ilmeisesti niin ei ole toimittu, sillä sisäilmaongelma ei ole ratkennut remontin myötä. Edes katon vuotokohtaa ei oltu korjattu kunnolla. Se on järjetöntä, sillä puutteellisesti tehty remontti on hukkaan heitettyä rahaa. Ellei hankesuunnittelu ole laadukasta ja työtä valvota asiantuntevasti, ongelmat jatkuvat ja samaa kohdetta voidaan joutua remontoimaan uudelleen ja uudelleen.

15.11.2010

Kaupungin omassa infomateriaalissa todetaan, että vaikeissa sisäilmaongelmissa rakennuksessa pahasti altistuneet käyttäjät eivät välttämättä pysty palaamaan rakennukseen korjaustenkaan jälkeen. Ilmeisesti kosteusvaurioihin ei ole puututtu ajoissa ja oikein. Toisaalta tieto havainnollistaa, kuinka vakavia terveyshaittoja home voi pahimmillaan aiheuttaa. Niille kerran altistunut ihminen reagoi myöhemmin elämässään yhä herkemmin joutuessaan uudestaan tekemisiin homeiden kanssa, mikä voi johtaa mm. työkyvyttömyyteen.

Viime vuonna kaupunki käytti opetustoimen korjaushankkeisiin 54 miljoonaa euroa, mikä on yli 60 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Yli viiden miljoonan euron hankkeita oli viime vuonna meneillään viisi, tänä vuonna niitä alkaa kahdeksan. Tänä vuonna kaupunki korjaa kouluja yli 50 miljoonalla eurolla minkä lisäksi sisäilmaongelmaisten rakennusten kiireellisiin korjauksiin on osoitettu erillismääräraha, viime ja tänä vuonna 5 miljoonaa euroa ja tulevina vuosina vuoteen 2014 asti 10 miljoonaa euroa. Tästä suurin osa menee koulujen korjaamiseen, esimerkiksi tänä vuonna on käynnissä n. 80 erikokoista hanketta, joilla parannetaan koulujen sisäilman laatua.

Kaupungin taloudelliset panostukset sisäilmaongelmien poistamiseen ovat valtavat. Kuinka paljon halvemmaksi kaupungille tulisikaan korjata kosteusvauriot tai ilmastoinnin puutteet heti ja oikein, eikä vasta sitten kun ongelmat ovat muuttuneet kalliimmiksi ja ehkä mahdottomaksi korjata?

- Kosteusvaurioiden korjaukset on suoritettava nopeasti. Kiinteistöjen kuntoa on seurattava jatkuvasti ja kosteusvauriot on korjattava välittömästi niiden syntyminen jälkeen.
- Kaupungin on huolehdittava siitä, että homeremonttien sisältö ja toteutustapa ovat riittävät sisäilmaongelman poistamiseksi. Työtä on valvottava asiantuntevasti ja isännöitsijöiden ja kaupungin on otettava vastuu sen kunnollisesta suorittamisesta.
- On harkittava pahoin vaurioituneiden koulurakennusten purkamista, tilojen yhdistelyä tai uusien rakentamista.

Suojauksen laiminlyönti remonteissa

Apulaisoikeusasiamies toteaa, että saatavilla ei ole tietoa siitä, onko kantelussa mainitussa homekoulussa käytetty remontissa asianmukaisia suojaustoimenpiteitä. Suunniteltaessa kosteus- ja homerakenteiden korjaustoimenpiteitä on tärkeää, että purkutyöhön valitaan sellainen työmenetelmä, joka takaa sekä työntekijöiden että ympäristön turvalli-

15.11.2010

---

suuden. Lainsäädännön vähimmäisvaatimukset täyttävän työmenetelmän tulee estää pölyn leviäminen työn aikana.

Pelkkää kosteusvauriota korjattaessa seinärakenne saatetaan avata ja jättää kuivumaan sellaisenaan viikoiksi tai kuukausiksi. Jos rakenteet avataan ilman oikeaoppista suojausta, niiden sisällä oleva mikrobipöly leviää räjähdysmäisesti ympäröivään tilaan ja saastuttaa sen ja kaiken siellä sijaitsevan irtaimiston, joka täytyisi sitten hävittää polttamalla ja korvata uudella. Se merkitsee valtavaa turhaa rahanmenoa. Jos korjausta ei suoriteta oikein, homemyrkyille altistuneiden oireilu jatkuu ja he saavat pahimmassa tapauksessa oireita jo pelkästään tavaroista ja huonekaluista.

Eräs homekoulusta sairastunut opettaja kertoo yhteydenotossaan, että vaikka työterveyslaitos oli todennut koulussa homeongelman, koulua ei koskaan remontoitu kosteusvauriokorjauksena, vaan koulutyötä tehtiin purkutöiden seassa eli lapset altistettiin mitä vakavimmille terveyshaitoille. Eräs opettaja kertoo yrittäneensä neuvoa rehtoria tarvittavista suojaustoimenpiteistä, mutta häntä ei kuunneltu. Vastaavista järkyttävistä remonteista on esimerkkejä muualtakin. Tällaisella törkeällä suojaustoimien laiminlyönnillä urakoitsija ja viime kädessä kaupunki aiheuttaa kenties elinikäisiä vakavia sairauksia sekä koulun henkilökunnalle että pienille lapsille. Homeremontin suojaus on helppoa toteuttaa, jos siihen on viitseliäisyyttä. Rakenteiden purkutyöt ja kuivatus pitää suorittaa eristetyssä ja alipaineistetussa tilassa ja jälkisiivous on suoritettava oikeaoppisesti.

- Kaupungin on kiinnitettävä huomiota siihen, että homeremonteissa toteutetaan asianmukaiset suojaustoimenpiteet ja oikeaoppinen jälkisiivous.

Joiltakin opettajilta saamani palautteen perusteella homeongelmissa koulussa on tehty remontti virallisesti kosteusvaurioremontin nimikkeellä. Suojaustoimenpiteet ovat silloin todennäköisesti riittämättömät verrattuna siihen, jos remontin julkilausuttuna tarkoituksena on nimenomaan homesaneeraus. Vuoden 2010 korjauskohteet on julkistettu Helsingin kaupungin nettisivuilla ja niistä vain yhden sairaalan ja yhden päiväkodin remontti on nimetty kosteusvauriokorjaukseksi, useimmat kulkevat termillä perusparannus.

- Remonttien todellisesta luonteesta on tiedotettava rakennuksen käyttäjille.

15.11.2010

Valvontaa ja seurantaan tehostettava

Apulaisoikeusasiamiehen lausunnon mukaan on epäselvää, onko kouluissa tutkittu näytteidenottoja asianmukaisesti ja ovatko ne johtaneet toimenpiteisiin. Lausunnossa epäillään, onko vaurioiden tutkinta ollut systemaattista. Sekään ei käy ilmi, missä ja kenen toimesta selvitysten tulokset on vedetty yhteen ja päätetty toimenpiteistä tai ovatko korjaukset todella kohdistuneet havaittujen ongelmien syiden poistamiseen. Myöskään ilmi ei käy, onko korjausten onnistumista todettu tai seurattu ja onko toimenpiteiden toteutumista valvottu.

Jos sisäilmaongelmien selvittelyä ja korjaustoimia ei valvota eikä remonttien tuloksia seurata, kaupunki ei voi tietää, onko kiinteistönhoidon määrärahat käytetty tehokkaasti. Samalla menetetään oppi siitä, miten sisäilmaongelmia pitäisi jatkossa ratkaista. Myös korjaustöitä on valvottava nykyistä paremmin. Miljoonia maksava remontti voi tuhoutua hetkessä, jos remonttitarvikkeet tai rakennus jätetään suojaamatta sateella ja talon rakenteisiin pääsee kosteutta.

- Homeongelmien asianmukaista tutkimista ja todettujen ongelmien korjaustapoja on valvottava nykyistä tehokkaammin. Remonttien tulokset pitää selvittää ja dokumentoida.
- Remonttien toteutusta ja uudisrakentamista on valvottava tehokkaammin. Rakentamisen osapuolten vastuita laiminlyönneistä on korostettava.
- Homeongelmien asianmukaista tutkimista ja todettujen ongelmien korjaustapoja on valvottava nykyistä tehokkaammin. Remonttien tulokset pitää selvittää ja dokumentoida.

Ilmastointi

Kaupungin edustaja myöntää Helsingin Sanomien haastattelussa, että yksi homeongelmien taustatekijä on puutteellinen ilmastointi. Onneksi sen korjaaminen on kuitenkin helppoa. Koulujen kiinteistökuluissa säästetään nykyään sulkemalla ilmastointi pois päältä yöksi, viikonloppuisin ja loma-aikoina, mikä johtaa nopeasti homeongelmaan, kun kosteus tiivistyy pinnoille ja tarjoaa alustan mikrobien kasvulle. Niin ei pitäisi tehdä koskaan.

- Koulujen ja päiväkotien ilmastointia ei saa sulkea rakennusten ollessa tyhjiä.

15.11.2010

Terveydenhuollon osuus

Homeille altistuneiden oireilu tunnistetaan huonosti terveydenhuoltojärjestelmässä. Sain kirjeen koulun työntekijältä, joka menetti terveytensä ja työkykynsä, kun sairauden syytä ei tunnistettu edes vuosia kestäneiden lääkärikäyntien aikana. Sairastuneiden elämä myös järkkyy ja he jäävät oman onnensa nojaan ilman tukiverkostoa. Moni homesairaudesta kärsivä saa turhan masennusdiagnoosin ja jättäytyy sairauseläkkeelle, mikä tulee kalliiksi veronmaksajille.

- Homeesta sairastuneille työntekijöille on järjestettävä kaupungin toimesta vertaistukiryhmä. Heitä on autettava takaisin työelämään syrjäytymisen ehkäisemiseksi.
- Kaupungin työterveys- sekä terveystieteiden keskuksen henkilökuntaa on koulutettava tunnistamaan homeisiin liittyvät terveysongelmat.”

Aloitteesta on saatu 5.10.2010 sosiaaliviraston, 8.10.2010 henkilöstökeskuksen, 14.10.2010 kiinteistölautakunnan ja ympäristökeskuksen, 15.10.2010 opetuslautakunnan sekä 21.10.2010 talous- ja suunnittelukeskuksen lausunnot, jotka ovat **liitteinä 78–83**.

Khs viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginjohtajan 12.12.2007 asettama sisäilmatyöryhmä teki vuonna 2008 laajan kyselyn kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusongelmista. Vastauksia saatiin noin 900 kiinteistöstä ja yli puolessa kiinteistöissä oli jonkinasteisia sisäilmaongelmia tai -puutteita. Kohteista valittiin kiireellimmät, joita selvitettiin tarkemmin ja jotka sisällytettiin vuosien 2009–2011 rakentamisohjelmaan tai kunnossapitokohteeksi. Kiireellisiä kosteusvauriokorjauksia varten vuoden 2009 talousarvioon varattiin oma alakohta kaupunginhallituksen käytettäväksi. Jo tätä ennen oli talonrakennuksen peruskorjauksiin varattua määrärahaa nostettu tavoitteena kiinteistöjen korjausvelan kasvun pysäyttäminen. Vuonna 2009 peruskorjauksiin käytettiin lopulta noin 100 miljoonaa euroa, mikä oli noin 40 % enemmän kuin vuonna 2007. Kuluvana vuonna tullaan viimeisimmän ennusteen mukaan käyttämään peruskorjauksiin noin 150 miljoonaa euroa. Vaikka kaupungin rahoitustilanteen takia taloussuunnitelmakauden 2011–2013 investointeja joudutaan karsimaan, ongelmakohteet pyritään kuitenkin priorisoimaan.

Kaupungin sisäilmaryhmä on toiminut vuoden 2008 alusta. Moniammatillisen ryhmän toiminnassa on ollut aktiivisesti mukana kiinteistöviraston, rakennusviraston, opetusviraston, sosiaaliviraston ja terveystieteiden keskuksen edustajat sekä työterveyshuolto, ympäristökeskus ja työsuojelu.

15.11.2010

Ryhmän toimintaan ei ole varattu erillisiä resursseja, vaan kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat työhön omien varsinaisten työtehtäviensä ohessa.

Sisäilmaryhmä on pureutunut useisiin valtuutettu Koulumiehen esittämiin asioihin. Eri toimijoiden vastuita on selkeytetty, yhteistyötä on parannettu ja viestintää tehostettu. Tiedon levittäminen kaikille sitä tarvitseville tahoille on osoittautunut isossa kaupunkikonsernissa hitaaksi prosessiksi. Tästä syystä vuoden 2010 aikana sisäilmaryhmä on panostanut erityisesti tiedon jakamiseen järjestämällä useita kaupungin sisäisiä koulutustilaisuuksia, joissa on esitelty sovitut uudet toimintamallit ja käyty läpi viestinnän tärkeyttä sisäilmaongelmissa. Koulutustilaisuuksia on pidetty muun muassa suomenkielisten peruskoulujen rehtoreille, lukioiden ja ammattikoulujen rehtoreille ja päivähoitoalueiden päälliköille ja niitä on tarkoitus jatkaa. Lisäksi kaupungin sisäisille verkkosivuille on laadittu sisäilma-asioita käsittelevä sivusto, jossa kerrotaan miten toimitaan sisäilmaongelmaa epäiltäessä, miten viestitään ja myös miten jokainen voi vaikuttaa oman työpaikkansa sisäilmaan. Kuluun vuoden lokakuun lopussa julkaistaan aihetta käsittelevä internet-sivusto.

Suurimpiin virastoihin on perustettu tai perusteilla myös virastokohtaiset sisäilmaryhmät. Terveyskeskuksen sisäilmaryhmä on jakanut osaamistaan muihin virastoihin. Myös opetusvirasto perusti oman sisäilmaryhmänsä toukokuussa 2010 tehostamaan koulujen systemaattisia korjaamisprosesseja. Lisäksi kaupungin työsuojeluneuvottelukunta on kirjannut vuosien 2010–2013 työhyvinvoinnin toimintaohjelman yhdeksi kärkitavoitteeksi terveellisen sisäilman työpaikoilla.

Kiinteistöviraston tilakeskuksessa sisäilmaongelmien hoitaminen on priorisoitu tärkeimmäksi tehtäväksi sekä kiinteistöjen ylläpidossa että korjausinvestoinneissa. Isännöitsijät seuraavat kiinteistöjen kuntoa ja esittävät tekniset korjaustarpeet korjausohjelmaan. Kiinteistöjen ylläpidon järjestelmällisyyttä ja tiedonkulkua tilan käyttäjän, kiinteistöhuollon, isännöinnin ja eri viranomaisten välillä on viime vuosina oleellisesti parantanut sähköinen huoltokirjaohjelma Pakki. Osana huoltokirjaohjelmaa on ns. Terveelliset tilat -tietokanta, johon on sähköisesti arkistoitu kaikki kaupungin kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusvauriotutkimusten raportit vuodesta 2003 lähtien. Huoltokirjaohjelman käyttö lisääntyy jatkuvasti rakennusten käyttäjien ja työterveyshuollon sekä työsuojeluorganisaation piirissä, ja tieto tutkimustuloksista tavoittaa entistä paremmin eri osapuolet.

Sisäilmaongelmaa epäiltäessä on tärkeää, että tilojen käyttäjä, esimerkiksi koulun rehtori tai päiväkodin johtaja, kertoo viipymättä asiasta isännöitsijälle. Tämän tehtävä on käynnistää tarvittavat selvitykset ja

15.11.2010

---

niiden perusteella korjaukset. Sisäilmaongelmien tutkimus- ja korjausprosessi käynnistetään heti, kun tieto ongelmaepäilystä on tullut. Prosessi kestää kuitenkin usein kokonaisuudessaan jopa vuosia. Vaurion korjaamiseksi sen syy ja laajuus pitää tutkia, jotta korjaukset tehdään oikein ja oikeassa laajuudessa. Tutkijaresurssien niukkuuden sekä tutkimusprosessin vaihteellisuuden ja esimerkiksi mikrobitutkimusten analyysien vaatiman pitkän ajan vuoksi pelkkä tutkimusvaihekin voi kestää useita kuukausia. Korjaukset toteutetaan aina niin nopeasti kuin se käytännössä on mahdollista. Ympäristökeskuksen lausuntoon viitaten on kuitenkin todettava, että kaikissa ongelmatapauksissa toimenpiteet ongelman selvittämiseksi ja korjaamiseksi eivät ole olleet riittävän riipettä ja ympäristökeskus on joutunut antamaan myös kehotuksia ongelmien ratkaisun vauhdittamiseksi.

Ympäristökeskus toteaa tilanteen näyttävän tällä hetkellä siltä, että käytössä olevilla resursseilla pystytään hoitamaan tyydyttävästi ainoastaan kiireisiä toimenpiteitä vaativat korjaukset. Nykyisen ongelmalähtöisen toimintatavan sijaan pitäisi päästä systemaattiseen rakennusten kunnon selvittämiseen, huoltoon ja korjauksiin ja siten ennaltaehkäistä sisäilmaongelmien syntymistä. Kiinteistölautakunnan näkemys on saman suuntainen: lautakunta toteaa, että tilojen kuntoarviointia on syytä kehittää enemmän kuntotutkimusten suuntaan, mikä palvelee paremmin suunnitelmallista korjaustoimintaa ja auttaa hankkeiden priorisointia taloussuunnitelmien korjausohjelmia laadittaessa. Tilakeskus on käynnistänyt kuntoarviotoiminnan kehittämisen.

Aloitteessa todetaan vielä, että hometalojen sisäilmatutkimus on tehtävä oikein, ja että uuden tutkimustiedon mukaisesti on tärkeää mitata myös solumyrkkyjä eikä vain kosteutta ja homeitiöitä. Tältä osin kaupunginhallitus viittaa ympäristökeskuksen lausuntoon. Työterveyslaitos on tuoreessa kannanotossaan todennut, että se ei suosittele toksisuuden tai mikrobitoroksiinien määrittämistä sisäilmaongelmien tunnistamiseen tai terveyshaitan arviointiin työpaikoilla ennen kuin saadaan lisää tutkimustuloksia mikrobitoroksiineihin liittyvistä tieteellisistä tutkimuksista ja niiden sovellettavuudesta kenttätutkimuksiin. Selvitettävää on vielä paljon niin näytteenottoon, näytteiden tutkimusmenetelmiin kuin oireilun ja toksisten yhdisteiden väliseen yhteyteen liittyen. Ympäristökeskus seuraa tutkimuksen edistymistä ja on valmis ottamaan käyttöön uudet tutkimusmenetelmät myös sisäilman toksisuuden selvittämiseksi heti, kun menetelmät on yleisesti hyväksytyt.

Khs toteaa, että valtuustoaloitteen aihe on tärkeä. Kosteusvaurioituneessa päiväkodissa tai koulussa on aina kyse suuren lasten tai nuorten joukon altistumisesta mikrobeille ja niiden aineenvaihduntatuotteille. Sama koskee päiväkotien ja koulujen henkilökuntaa. Määrätietoiset toimenpiteet kosteus- ja homeongelmien korjaamiseksi ja uusien syn-

15.11.2010

---

tymisen torjumiseksi on käynnistetty. Korjausrakentamisen määrärahojen toteutunut kasvu on mahdollistanut sen, että kiireelliset kohteet on saatu toteutukseen tai ainakin selvitys- ja suunnitteluvaiheeseen. Lisäksi kuntoarviotoimintaa on ryhdytty kehittämään, jotta tulevaisuudessa korjaustarvetta voidaan arvioida ja korjauksia priorisoida aiempaa suunnitelmallisemmin.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

36

VT PIA PAKARISEN JA 4 MUUN VALTUUTETUN ALOITE TEMPELLIAUKION
KIRKON YMPÄRISTÖN BUSSILIIKENTEEJÄRJESTÄMISESTÄ

Kvsto 8.9.2010, asia 25
Khs 2010-1626

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Temppeliaukion kirkossa vierailee vuosittain 500–600 000 kävijää, joista turisteja on noin 400 000. On hienoa, että upea kirkkomme kiinnostaa turisteja. Valtavasta bussimäärästä ahtailla kaduilla aiheutuu kuitenkin alueen asukkaille kohtuutonta haittaa pakokaasujen lisääntyessä ja asukkaiden omien liikkumismahdollisuuksien kaventuessa etenkin kesäkuukausina.

Missään muuallakaan maailmassa bussikuljetus ei vie suoraan nähtävyyden ovelle. Matelu bussissa sen etsiessä pysäköintipaikkaa ei myöskään millään tavoin nopeuta turistikierrosta.

Sopivia pysäköintipaikkoja busseille löytyisi runsaasti lyhyen kävelymatkan päästä esim. Eteläiseltä Rautatienkadulta Autotalon pohjoispuolelta. Suurin osa turisteista on täysin kykeneviä kävelemään sieltä. Kirkon lähellä voisi olla kuitenkin huonokuntoisia turisteja varten myös pysäkki, jolle bussi voisi jättää matkustajat ja ajaa sen jälkeeni Eteläiselle Rautatienkadulle odottamaan. Kuljettaja olisi tavoitettavissa puhelimitse, joten hänet voitaisiin soittaa kierroksen jälkeen hakemaan ryhmä samalta pysäkiltä. Pysäkin paras sijaintipaikka olisi Arkadiankadun ja Fredrikinkadun kulmassa, josta bussit pääsisivät joustavasti jatkamaan pysäköintipaikan suuntaan. Myös hop on–hop off -liikennettä voitaisiin koko kaupungissa kehittää eri muodoissaan.

Loiva mäki Arkadiankadulta ylös kirkolle voitaisiin suunnitella kauniiksi ja tunnelmalliseksi puistokaduksi, josta lähestyttäessä kirkon ulkokuoriinkin pääsisi esiin ansaitsemallaan tavalla. Nykyinen bussikaaos kirkon edessä ei edesauta hiljentymistä ja heikentää kohteen esteettistä vaikutelmaa.

Ehdotankin, että Temppeliaukion kirkon bussiliikenne ohjataan esimerkiksi Eteläisen Rautatienkadun pysäköintialueelle ja Temppeliaukion kirkon lähiympäristöön jätetään ainoastaan pysäkki bussin pikaista purkamista ja lastaamista varten.”

Khs toteaa, että Temppeliaukion kirkko on yksi Helsingin suosituimpia nähtävyyksiä. Vuonna 2009 kävijöitä oli 526 000 ja kohde oli Helsingin neljänneksi suosituin. Kirkko sijaitsee asutuksen keskellä, joten turisti-

15.11.2010

---

virtojen liikkuminen alueella ei ole ongelmatonta. Kirkolle johtavat kadut ovat kapeita ja linja-autoille varattuja paikkoja on rajallisesti.

Nykyinen käytäntö, jonka mukaan bussit voivat jättää ryhmät kirkon eteen ja siirtyvät sitten kauemmaksi parkkiin, vastaa aloitteen ehdotusta. Runeberginkadulle ja Arkadiankadulle on merkitty matkailuliikenteen pysäköintipaikkoja helpottamaan painetta Fredrikinkadulla ja Lutherinkadulla. Matkailuliikenteelle on varattu matkailusesongin ajaksi tilaa yhteensä 18 linja-autolle. Eteläiselle Rautatiekadulle välille Runeberginkatu–Fredrikinkatu on merkitty linja-autojen pysäköintipaikkoja 15 linja-autolle enintään 30 minuutiksi. Paikat on merkitty helpottamaan linjaliikenteen ja matkailuliikenteen linja-autojen pysäköintiä keskustassa.

Khs toteaa, että viime mainitun alueen paikat tulisi varata ensi sijassa Tempeliaukion kirkon matkailuliikenteelle. Muut matkailuliikenteen linja-autot sekä ne muutamat linjaliikenteen autot, jotka paikkoja tällä hetkellä käyttävät, tulisi ohjata esimerkiksi Mäntymäen kentälle tai muuhun soveltuvaan paikkaan.

Lisäksi Khs toteaa, että liikenteestä aiheutuvia haittoja, kuten tyhjäkäyntiä ja luvatonta pysäköintiä, voitaisiin vähentää lisäämällä liikenteen ohjausta. Suomen tiepalvelumiehet ovat vuodesta 2001 lähtien ohjanneet liikennettä Tempeliaukion kirkolla matkailusesongin vilkkaimpina aikoina. Kuluvana vuonna tiepalvelumiehet ohjasivat liikennettä 13.5.–16.9. välisenä aikana kaikkiaan 53 päivänä. Liikenteenohjaajien määrä vaihteli päivittäin sen mukaan paljonko risteilymatkustajia kaupunkiin saapui. Jos ohjausta haluttaisiin laajentaa nykyisestä 53 päivästä esimerkiksi 100 päivään vuodessa, sen lisäkustannus olisi noin 13 000 euroa. Matkailun edistäminen on oleellinen osa kaupungin elinkeinostrategiaa, joten matkailuun suoraan liittyvän liikenteen ohjauksen lisäresurssointia tulisi tarkastella elinkeinostrategian puitteissa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

(Kaj / Miliza Ryöti, puh. 310 25407)

15.11.2010

Lausunnot - Utlåtanden

U/Terke/KMI

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

2007-2087/052

Khs dnro	<i>2008-472/052</i>
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

234 §
LAUSUNTO TERVEYSKESKUKSEN HENKILÖSTÖN SÄHKÖPOSTIOI-
KEUKSISTA

Terke 2010-1742
Esityslistan asia TJA/16

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan esittelijän ehdo-
tusten mukaisen lausunnon:

"Terveyskeskus on myöntänyt henkilökohtaiset sähköpostitunnukset kaikille niille työntekijöille, jotka tarvitsevat sähköpostia työtehtävissään ja Helsinki 1-verkkotunnukset työntekijöille, jotka käyttävät työtehtävissään hallinnon tietojärjestelmiä tai potilastietojärjestelmiä.

Terveyskeskuksessa on tällä hetkellä hieman yli 9 000 päätoimista työntekijää, joista vakinaisia on noin 6 800. Terveyskeskuksessa on käytössä 6 800 sähköpostilaatikkoo, joista henkilökohtaisia sähköpostilaatikoita on 6 350. Ryhmätunnuksilla käytettäviä sähköpostilaatikoita on noin 450. Suojaamaton sähköposti ei sovellu terveydenhuollon ammattilaisten ja potilaiden väliseen terveystietojen vaihtoon. Tätä tarkoitusta varten käytetään sähköisen asioinnin suojattua viestinvälitystä, jota parhaillaan testataan terveysasemilla, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja neuvolassa.

Terveyskeskuksen sisäisen viestinnän tärkeä väline on TERi intranet, jonne kaikilla työntekijöillä on vapaa pääsy työpaikalta Helsinki 1-verkkotunnuksilla. Syksyllä 2010 TERin korvaa uusi käyttöönotettava terveyskeskuksen Helmi intranet.

Helsingin kaupunki on aloittanut henkilöstöhallinnon prosessien sähköistämisen. Esimerkiksi vuosilomat haetaan jo nyt osassa työyksiköitä sähköisesti. Tulevaisuudessa kaupungissa siirrytään kokonaan sähköiseen vuosilomien anomiseen ja käsittelyyn.

Terveyskeskus haluaa tukea henkilöstöhallinnon sähköistämistä ja uuden intranetin käyttöönottoa sisäisen viestinnän välineenä myöntämällä

17.8.2010

---

vuoden 2010 loppuun mennessä kaikille vakinaisille työntekijöille ja pitkäaikaisille sijaisille valtuutettujen esityksen mukaisesti henkilökohtaiset sähköpostitunnukset ja Helsinki 1-verkkotunnukset.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Juutilainen-Saari Jaana, viestintäpäällikkö, puhelin 310 42240

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

1.6.2010

K. Kallio
TKR

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010 - 738 / 59
Stn dnro	
Saap./Anl.	09-06-2010

190 §

LAUSUNTO ALOITTEESTA VIHAPUHEEN NOLLATOLERANSSISTA

Terke 2010-1225

Esityslistan asia TJA/36

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Aloitteessa mainittu ongelma on terveydenhuollon toimialalla yleinen ja valitettavasti yleistynyt viime vuosina. Joissakin toimipisteissä vihapuhe ja uhkailu on miltei päivittäistä ja sillä on vakavia kielteisiä vaikutuksia mm. henkilökunnan jaksamiselle, terveydenhuollon julkisuuskuvalle ja terveydenhuollon organisaatioiden työnantajakuvalle.

Voimassa oleva lainsäädäntö mm. kansanterveyslaki, laki potilaan oikeuksista, työturvallisuuslaki, rikoslaki ja järjestyslaki ovat henkilökuntaan kohdistuvan uhkailun ja vainoamisen osalta keskenään ristiriitaisia. Potilaalla on oikeus hoitoon, käyttäytyipä hän lähes kuinka uhkaavasti tai väkivaltaisesti tahansa. Hoidon tarve tulee arvioida aina ja kiireellinen hoito tulee antaa. Samanaikaisesti terveydenhuollon organisaation tulisi taata henkilökunnalle terveellinen ja turvallinen työskentely-ympäristö sekä muiden potilaiden oikeus hoitoon. Lisäksi järjestyslain mukaan sairaalakiinteistöt ovat suurelta osin julkisia paikkoja, jolloin toiminnan harjoittajan mahdollisuudet erilaisten rajoitteiden käyttöön ovat rajalliset. Lisäksi potilaan tulee kyetä tunnistamaan (nimi näkyvillä) häntä palveleva työntekijä/viranhaltija, jolloin työntekijä ja hänen perheensä altistuvat työajan ulkopuolella tapahtuvalle häirinnälle ja uhkailulle.

Tilanne on sekä työntekijän että työnantajan kannalta ongelmallinen. Työntekijän altistuessa työtehtävissään uhkailulle ja vihapuheelle työnantajalla ei ole riittävästi keinoja tukea työntekijää. Laiton uhkaus ja kunnianloukkaus ovat rikosnimikkeinä asianomistajarikoksia, joista uhkauksen kohteen tulee itse tehdä tutkintapyyntö poliisille. Uhkailun ja häirinnän kohteeksi joutunut työntekijä ei kehotuksista huolimatta monestikaan tahdo kiihtyvän uhkailun pelossa tehdä tutkintapyyntöä poliisi-

1.6.2010

sille. Tämä on työntekijän näkökulmasta katsottuna ymmärrettävää. Uhkailijalle jää tällöin kuitenkin käsitys, että uhkailu ja häirintä ovat risikitöntä, kun uhkailusta ei käytännössä seuraa mitään. Tämä puolestaan "opettaa" uhkailuun taipuvaisia henkilöitä toimimaan niin jatkossakin.

Työnantajalla palvelujen järjestämisestä vastuullisena tahona tulisi olla lain mukainen mahdollisuus olla ajamassa asiaa työntekijän ja muiden helsinkiläisten potilaiden eduksi. Yksittäisen työntekijä joutuu ikään kuin kantamaan työnantajalle kuuluvan vastuun siitä, että uhkailija joutuu vastuuseen teostaan.

Uhkailun ja vainoamisen pelossa monet terveydenhuollon työntekijät ovat hakeneet ns. turvakieltoa tai osoitteenluovutuskieltoa maistraatista, jolloin heidän osoite- ja yhteystietonsa eivät ole helposti mahdollisen uhkailijan tai vainoajan saatavilla.

Terveyskeskus on pyrkinyt vaikuttamaan nykyisen tilanteen korjaamiseksi valtakunnallisella tasolla ja lainvalmistelussa nostamalla ongelmia esiin haastatteluissa, mediassa sekä sosiaali- ja terveysministeriön työryhmissä ja raporttien valmistelussa.

Tavoitteena vihapuheen nollatoleranssi on kannatettava. Terveydenhuollossa joudutaan vastaanottamaan uhkailevaa ja aggressiivista kielenkäyttöä. Eräissä tapauksissa psykiatrian toimialalla ja esimerkiksi dementiaa sairastavien potilaiden ollen kyseessä aggressiivisen puheen voidaan katsoa johtuvan henkilön sairaudesta eikä nollatoleranssia voida käytännössä toteuttaa.

Terveyskeskus tukee aktiivisesti työntekijää työpaikalla tapahtuneen uhkailun tai kotiin asti ulottuvan ns. stalking -vainon tapauksissa. Terveyskeskus on ohjeistanut menettelyt tutkintapyyntöjen tekemisestä poliisille ja myös rohkaisee ja tukee kohteeksi joutunutta ilmoituksen tekemisessä.

Terveyslautakunta kannattaa aloitteessa mainittua esitystä ja pitää tärkeänä, että Helsingin kaupungille luodaan selkeä toimintamalli ja määritellään vastuutahot, jotka kykenevät toimimaan nopeasti henkilökunnan tai luottamushenkilön joutuessa uhkailun tai muun vihapuheen kohteeksi sekä kykenevät tarjoamaan oikeudellista tukea uhkailun ja vihapuheen kohteeksi joutuvalla henkilöllä nykyistä paremmin. Lisäksi Helsingin terveyskeskus pitää tärkeänä, että potilaan oikeuksia koskevaan lainsäädäntöön rinnalle lisätään myös potilaan velvollisuuksia käsitteleviä normeja."

1.6.2010

Terveysvaikutusten arviointi

Vihapuhe ja uhkailu kuormittavat merkittävästi niiden kohteeksi joutuvien henkilöiden jaksamista ja henkistä hyvinvointia. Uhkailu ja erilainen vainoaminen vähentävät myös työviihtyvyyttä ja saattavat jopa vaikuttaa henkilön sosiaalisiin suhteisiin työpaikalla ja kotona. Aloitteessa esitetyin toimenpitein voidaan ennalta ehkäistä luottamushenkilöihin ja työntekijöihin/viranhaltijoihin kohdistuvaa uhkailua ja vainoamista sekä lisäämään tällaisen toiminnan kohteeksi joutuneen henkilön tukea vainon aikana ja sen jälkeen. Tukitoimenpiteillä pyritään lisäämään uhrin kokemusta elämänsä hallinnasta. Tällä voidaan arvioida olevan myönteisiä terveysvaikutuksia erilaisen vihapuheen, uhkailun ja vainoamisen uhreiksi joutuneille."

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Käsittely

Jäsen Ravela ehdotti lausunnosta poistettavaksi 9. kappaleen viimeisen lauseen, joka kuuluu: " Lisäksi Helsingin terveyskeskus pitää tärkeänä, että potilaan oikeuksia koskevaan lainsäädäntöön rinnalle lisätään myös potilaan velvollisuuksia käsitteleviä normeja."

Ehdotus raukesi jäätyään kannatuksetta.

Lisätiedot:

Toivonen Aaro, turvallisuuspäällikkö, puhelin 310 42209

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

16.6.2010

Kj/Halke/TKR

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-738/891
Stn dnr	
Saap./Anl.	21-06-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010 - 738/891/7.5.2010

VALTUUTETTU SARI NÄREEN YM. ALOITE KOSKIEN TYÖNTEKIJÖIHIN JA LUOTTAMUSHENKILÖIHIN KOHDISTUVASTA VIHAPUHEEN NOLLATOLERANSSISTA

Heke 2010-90

Henkilöstökeskus toteaa, että henkilökuntaan kohdistuvat vihapuheet ja uhkailut ovat lisääntyneet viime vuosina. Työ- tai luottamustehtävien hoitamiseen liittyviä vihapuheita ja uhkauksia on pidettävä koko kaupunkiin eikä vain yksittäiseen henkilöön kohdistuvina uhkina.

Kaupungilla on jo meneillään tai valmisteilla useita toimenpiteitä uhkatilanteiden hallitsemiseksi. Hallintokeskuksen oikeuspalvelut ja henkilöstökeskus valmistelevat parhaillaan ohjeistusta siitä, miten laittoman uhkauksen kohteeksi joutuneen työntekijän, viranhaltijan tai luottamushenkilön tulee tilanteessa toimia. Periaatteena on, että kaikkiin uhkaksiin suhtaudutaan vakavasti ja niihin puututaan.

Kaupunki järjestää uhkaaviin tilanteisiin joutuneelle henkilökunnalle ns. jälkipuintikoulutusta. Koulutusta on tarkoitus jatkaa ja laajentaa saatujen kokemusten perusteella.

Henkilöstökeskus kannattaa ehdotusta siitä, että kaupunki määrittää jatkossa vastuutahon vihapuheen kohteeksi joutuneen henkilökunnan ja luottamushenkilöiden suojelemiseksi.

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

Asta Enroos
vs. osastopäällikkö

15.6.2010

Ky. HakkeTKR

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-738/591
Stn dn	
Saap./Anl.	22-06-2010

147 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU SARI NÄ-
REEN YM. TYÖNTEKIJÖIHIN JA LUOTTAMUSHENKILÖIHIN KOHDIS-
TUVAN VIHAPUHEEN NOLLATOLERANSSIA KOSKEVASTA VAL-
TUUSTOALOITTEESTA

Opev 2010-488
Esityslistan asia OTJ/6

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lau-
sunnan:

Opetuslautakunta pitää vakavana työntekijöihin ja luottamushenkilöihin
kohdistuvaa uhkailua ja vihapuheen sävyttämää häirintää sekä virka- ja
työtehtävien vuoksi vainoamisen kohteeksi joutumista. On tärkeää, että
asian vakavuus tiedostetaan Helsingin kaupungilla ja ryhdytään toimiin
mainitunlaisen toiminnan estämiseksi ja poistamiseksi.

Opetuslautakunta esittää, että turvallisuusasioiden valmistelussa ote-
taan huomioon valtuustoaloitteessa tarkoitettu häirintä sekä aloitteesta
ilmenevä laillisuusnäkökulma.

Koulut ja oppilaitokset ovat tyypillisesti työpaikkoja, joiden henkilöstöllä
on vaara joutua kuntalaisten taholta tulevan uhkailun ja kaikenlaisen
häirinnän kohteeksi. Opetusviraston turvallisuusstrategiassa on huomi-
oitu sekä fyysinen että henkinen työsuojelu. Helsingin kaupungin kou-
luilla ja oppilaitoksilla on turvallisuuskansio, jossa yhtenä osiona on
toimintaohje vaara- ja uhkatilanteen varalle. Kaikista vaara- ja uhkati-
lanteista on ohjeistettu ilmoittamaan opetusviraston työsuojeluun. Työ-
suojelu käytettävissään olevin toimenpitein auttaa uhkailun, häirinnän
ym. kohteeksi joutunutta. Opetusvirastossa tilastoidaan ja seurataan
uhka- ja vaaratilanteista saatuja ilmoituksia ja näiden pohjalta kehitte-
tään turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä.

Osoite

PL 3000 (Hämeentie 11 A, Helsinki 53)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin

Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress

PB 3000 (Tavastvägen 11 A, Helsingfors 53)
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon

Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

15.6.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Saarni Aira, henkilöstölakimies, puhelin 310 86748

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Osoite

PL 3000 (Hämeentie 11 A, Helsinki 53)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin

Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress

PB 3000 (Tavastvägen 11 A, Helsingfors 53)
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon

Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Tiina Pohjonen

22.06.2010

työterveyskeskus
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00999 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-738/891
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	24-06-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010 – 738 / 891

**ALOITE TYÖNTEKIJÖIHIN JA LUOTTAMUSHENKILÖIHIN KOHDISTUVAN VIHAPUHEEN
NOLLATOLERANSSIKSI**

Vihapuheet ja uhkailu aiheuttavat henkistä kärsimystä ja ahdistusta työntekijöille. Vaikutukset työkyvylle voivat olla vakavia ja pitkäaikaisia. Kyseisen kaltaista häirintää on todettu monen kaupungin eri toimialan puitteissa.

Ilmiön aiheuttamien vakavien terveydellisten seuraamusten takia sen kitkemiseksi tulisi ryhtyä voimaperäisiin toimenpiteisiin.

Työterveyskeskus katsoo, että Helsingin kaupungin työntekijöiden terveyden ja työkyvyn turvaamiseksi vihapuheiden nollatoleranssi on välttämätön.

Tiina Pohjonen
Tiina Pohjonen
työterveysjohtaja

28.06.2010

*Kilpaka
TKK*
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010 - 738/891
Stn dnri	
Saap./Anl.	30-06-2010

Khs 2010-738/891

LAUSUNTO ALOITTEESTA TYÖNTEKIJÖIHIN JA LUOTTAMUSHENKILÖIHIN KOHDISTU- VAN VIHAPUHEEN NOLLATOLERANSSIKSI

Oikeuspalveluilta on pyydetty kirjallista lausuntoa kaupunginhallitukselle koskien aloitetta työntekijöihin ja luottamushenkilöihin kohdistuvan vihapuheen nollatoleranssiksi. Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ryhtyisi toimiin vastuutahon määrittämiseksi vihapuheen uhriksi joutuneiden työntekijöiden ja luottamushenkilöiden suojelemista varten.

Oikeuspalvelut antaa kaupunginhallituksen päätöksen (17.6.1991, 1320 §) mukaisesti tietyin edellytyksin oikeusapua niille kaupungin palveluksessa oleville henkilöille, jotka ovat virantoimituksessa tai työssään sattuneiden tapausten johdosta mm. asianomistajina korvaus- tai syytevaatimuksia koskevissa oikeudenkäynneissä. Aloitteessa kuvattu vihapuhe voi tapauskohtaisesti täyttää esimerkiksi rikoslain kotirauhan rikkomista (RL 24:1), kunnianloukkausta (RL 24:9) tai laitonta uhkausta (RL 25:7) koskevat tunnusmerkistöt. Siten kaupungin palveluksessa olevat henkilöt, jotka ovat työstään johtuen joutuneet aloitteessa kuvattun toiminnan kohteeksi, voivat saada oikeusapua oikeuspalveluista.

Oikeuspalvelut on laatimassa yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa ohjetta toimenpiteistä kaupungin viranhaltijan tai työntekijän joutuessa työssään tai työtehtäviensä vuoksi tai luottamushenkilön joutuessa luottamustoimensa vuoksi uhkauksen kohteeksi.

Sami Sarvilinna
kaupunginlakimies

Saara Nirkko
ma. asiamies

Gj/Halke/TKR

17.8.2010

10-444/89

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-738/891</i>
Stn dnr	
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

322 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU SARI NÄ-
REEN YM. TYÖNTEKIJÖIHIN JA LUOTTAMUSHENKILÖIHIN KOHDIS-
TUVAN VIHAPUHEEN NOLLATOLERANSSIA KOSKEVASTA VAL-
TUUSTOALOITTEESTA

Sosv 2010-444
Esityslistan asia Sosj/9

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta pitää vakavana työntekijöihin ja luottamushenkilöihin kohdistuvaa uhkailua ja virka- ja työtehtävien vuoksi vainoamisen kohteeksi joutumista. Tilanteiden kehitystä sosiaaliviraston henkilöstön osalta seurataan sosiaalivirastossa sähköisellä ilmoittelumenettelyllä (Digium). Sosiaaliviraston tiedossa ei ole luottamushenkilöihin kohdistunutta uhkailua.

Sosiaalivirastossa työväkivalta- ja uhkatilanteista (vihapuhe ja uhkailu) tehtiin ilmoituksia vuonna 2008 yli 1 000 kappaletta ja vuonna 2009 ilmoituksia tehtiin n. 1 350 kappaletta. Seurannan perusteella tiedetään, että noin puolet tilanteista jää ilmoittamatta eri syistä johtuen. Tehdyistä ilmoituksista selviää, että noin puolessa ilmoitetuista tapauksista on ollut kysymyksessä jonkin asteinen fyysinen työväkivaltilanne.

Sosiaalivirastossa on laadittu toimintaohjeet, joiden tehtävänä on tukea viraston johtoa, esimiehiä ja työyhteisöjä kehittämään työkäytäntöjä työväkivallan ennaltaehkäisyssä sekä toimintaa niissä tilanteissa, joissa työväkivaltilanteen aiheuttaja on asiakas, asiakkaan omainen tai joku muu ulkopuolinen. Ohjeet sisältävät myös listan asioista, jotka luetaan työväkivallaksi. Asia huomioidaan myös työsuojelun toimintaohjelmassa.

Menettelytapaohjeet tulee laatia työyhteisötasolla esimiehen ja työntekijöiden yhteistyönä ja niissä tulee kiinnittää huomiota uhkaavien tilanteiden hallintaan ja toimintatapoihin, joilla väkivaltilanteiden ja uhka-

17.8.2010

usten vaikutukset työntekijän turvallisuuteen voidaan torjua tai rajoittaa. Kaikista vaara- ja uhkatilanteista tulee tehdä ilmoitus, joita hyödynnetään mm. virastotason seurannassa.

On tärkeää, että mainitunlaisen toiminnan estämiseksi ja poistamiseksi Helsingin kaupungille luodaan yhteiset menettelytapaohjeet ja toimintamallit.

Työntekijän altistuessa työtehtävissään vakavalle uhkailulle tai vihapuheelle työnantajalla ei ole riittävästi keinoja tukea työntekijää. Laiton uhkaus ja kunnianloukkaus ovat rikosnimikkeinä asianomistajarikoksia, joista uhkauksen kohteen tulee itse tehdä tutkintapyyntö poliisille. Monissa tapauksissa uhkailun ja häirinnän kohteeksi joutunut työntekijä ei kuitenkaan lisääntyvän uhkailun pelossa halua tehdä tutkintapyyntöä poliisille.

Työnantajalla palvelujen järjestämisestä vastuullisena tahona tulisi olla riittävät resurssit ja lain mukainen mahdollisuus ajaa uhkailun kohteeksi joutuneen työntekijän asiaa.

Uhkailun ja vainoamisen pelossa sosiaaliviraston työntekijät ovat toisinaan hakeneet ns. turvakieltoa tai osoitteenluovutuskieltoa maistraatista, jolloin heidän osoite- ja yhteystietonsa eivät ole helposti mahdollisen uhkailijan tai vainoajan saatavilla.

Sosiaalilautakunta kannattaa aloitteessa mainittua esitystä ja pitää tärkeänä, että Helsingin kaupungille luodaan selkeä toimintamalli ja määritellään vastuutahot, jotka kykenevät toimimaan nopeasti henkilökunnan tai luottamushenkilön joutuessa uhkailun tai muun vihapuheen kohteeksi sekä kykenevät tarjoamaan oikeudellista tukea uhkailun ja vihapuheen kohteeksi joutuvalle henkilölle nykyistä paremmin.

Lisätiedot:
Vesterinen Hilikka, työmarkkinalakimies, puhelin 310 43442

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

13.8.2010

SS/OMA
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-945/350
Stn dnr	
Saap./Anl.	16-08-2010

Khs 2010-945/350

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESEEN HELSINGILLE LAADITTA-
VASTA PERHEVÄKIVALLAN VASTAISESTA TOIMINTAOHJELMASTA

Helsingin kaupungin hallintokeskus on läheteellään Drno 2010 – 945/350 pyytänyt turvallisuus- ja valmiuosaston lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettujen Pia Pakarinen, Laura Rissanen ja Nina Suomalainen valtuustoaloitteesta, jossa vaaditaan, että Helsingin kaupunkiin luodaan perheväkivallan vastainen toimintaohjelma ja varataan riittävät rahat ohjelman toteuttamiseksi.

Turvallisuus- ja valmiuosasto antaa asiassa, palauttaen samalla lähteasiakirjat, kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turvallisuus- ja valmiuosasto valmistelee koko kaupungin kattavaa turvallisuusohjelmaa vuosille 2010 – 2013 ja yksi sen alatyöryhmistä oli lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen. Työryhmässä oli edustettuna laajasti viranomais- ja järjestönäkökulma. Työryhmän tehtäväksi antona oli selvittää mitä suunnitelmia on olemassa ja mitä toimenpiteitä tehty työryhmän tehtäväalueella, ja tämän jälkeen tehdä toimenpideehdotuksensa. Lähisuhdeväkivallan ehkäisy- ja vähentäminen työryhmä jätti raporttinsa 30.10.2009 ja se on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.hel.fi/hallintokeskus > turvallisuus- ja valmiuosasto > julkaisut.

Työryhmä totesi, että lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen kuuluu läheisesti useiden hallintokuntien päivittäiseen työhön. Toimijoita löytyy runsaasti myös järjestöistä ja ongelmaan puuttumiseksi on tuotettu runsaasti erilaisia valtakunnallisia oppaita toimenpidesuosituksineen. Helsingin kokoisessa kaupungissa haasteellista on työntekijöiden runsas vaihtuvuus ja tietotaidon perehdyttäminen lähisuhdeväkivallan liittyvissä asioissa. Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunnan alaisuudessa on toiminut vuodesta 1997 vuoteen 2008 perheväkivallan ehkäisytyöryhmä, joka on tuottanut kaupunkitasoisen oppaan avuksi työssään lähisuhdeväkivallan uhreja ja tekijöitä kohtaaville.

13.8.2010

Turvallisuusohjelman johtoryhmä antoi turvallisuus- ja valmiuosaston tehtäväksi työryhmien raporttien luovuttamisen jälkeen laatia tiivistetty ehdotus turvallisuusohjelmaksi, josta jätetään pois mm. sellaiset ehdotukset, joiden toteuttaminen on hallintokuntien tavanomaista virkатыötä tai josta on jo päätetty. Turvallisuus- ja valmiuosasto on esitellyt asiaa johtajistossa 14.4.2010. Asia on edennyt lausuntokierrokselle jonka jälkeen osasto valmistelee asian päätettäväksi toimivaltaiselle taholle ja tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Alla olevassa on lueteltu valtuustoaloitteeseen keskeisesti liittyvät toimenpide-ehdotukset :

1) Työryhmän asettaminen

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalle tulee perustaa laaja-alainen työryhmä nelivuotiskausiksi.

Työryhmän tehtäväksiannon tulee olla valtakunnallisten oppaiden, suositusten ja toimenpide-ehdotusten paikallisen toimeenpanon edistämistä Helsingissä. Pysyvässä työryhmässä tulee olla edustettuina sosiaalivirasto, terveyskeskus, opetusvirasto, nuorisosiankeskus, häätäkeskus, poliisilaitos, syyttäjänvirasto, seurakunta, Rikosuhripäivystys, Pääkaupunkiseudun turvakoti, Lyömätön linja sekä Mannerheimin lastensuojeluliitto. Työryhmään tulee kutsua myös maahanmuuttajien edustaja.

Työryhmän asettaminen kaupunginjohtajan päätettäväksi tullee valmistella sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimialalla. Näin ollen turvallisuus- ja valmiuosasto esittää, että sosiaaliviraston tulisi vastata kaupunkitasoisesti lähisuhdeväkivallan vastaisesta työstä.

Turvallisuusohjelman lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen alatyöryhmän kolme seuraavaa esitystä vastaavat valtuustoaloitteen kohtiin, joissa edellytetään toimintaohjelmassa huomioitavan henkilöstön valmiuksien parantaminen kouluttamisella sekä ennaltaehkäisevän tiedotuksen merkitys:

2) Kaupunkitasoisen oppaan päivittäminen

Sosiaaliviraston tulee systemaattisesti päivittää opasta, joka on laadittu työssään lähisuhdeväkivallan uhreja ja tekijöitä kohtaaville.

13.8.2010

Oppaan helppo saatavuus tulee ottaa huomioon suunniteltaessa sähköistä työpöytä kaupungin henkilöstölle.

3) Koulutuksen järjestäminen

Sosiaaliviraston tulee yhdessä Oiva Akatemian kanssa huolehtia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2009 – 2012 tarkoitetun koulutuksen järjestämisestä lasten ja nuorten kanssa työskenteleville hallintokunnille, sekä jatkuvan koulutuksen järjestämisestä henkilöstölle lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta sekä uhrille ja tekijöille suunnattua palveluverkostoista. Koulutuksessa tulee huomioida myös maahanmuuttajat.

Työryhmä totesi, että lähisuhdeväkivallan ehkäisyssä ja vähentämisessä viranomaistoiminta pyrkii voimassa olevilla pysyväisohjeilla varmistamaan saumattoman palveluketjun sekä väkivallan uhrien että tekijöiden auttamiseksi.

4) Viranomaisohjeistuksen päivittäminen ja -koulutuksen järjestäminen

Sosiaaliviraston laki- ja perintäyksikön tulee päivittää viranomaisohjeistus saumattoman palvelu- ja ilmoitusketjun varmistamiseksi.

Lisäksi sosiaaliviraston tulee yhdessä Oiva Akatemian kanssa huolehtia viranomaisille (lähinnä sosiaali- ja terveystoimelle, hätäkeskukselle ja poliisille) tarkoitetun koulutuksen ja harjoitusten järjestämisestä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että toimenpideohjelmassa on huomioitava turvakotipaikkojen saatavuus. Turvallisuusohjelman lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen työryhmä kiinnitti turvakotipaikkojen saamiseen huomiota ja havaitsi, ettei vanhuksille ole tällä hetkellä lainkaan turvakotipaikkoja. Tästä syystä turvallisuusohjelmaan sisältyy toimenpide-ehdotuksena myös

5) Kriisipaikkojen järjestäminen vanhuksille

Sosiaaliviraston talousarvioon tulee varata määrärahat vanhustenkeskusten yhteyteen lähisuhdeväkivallan uhreille perustettavia kriisipaikkoja varten.

Edellä mainittujen toimenpide-esitysten lisäksi voi todeta, että alatyöryhmän raportti painotti fyysisten vammojen kirjaamisen tärkeyttä (ns. Malmin mallin lomakkeen käyttämistä) sekä ennaltaehkäisevyyttä las-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

13.8.2010

ten ja nuorten näkökulmasta muun muassa sillä, että kaupunkitasoisessa työryhmässä tulisi olla edustettuina myös opetus- ja nuorisotoimi kuten turvallisuusohjelman lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen työryhmässä. Lisättäköön edelleen, että alatyöryhmä kuuli valmistelutyössä runsaasti järjestöjen edustajia asiantuntijoina ja näki näiden tuottamien palveluiden ensi arvoisen tärkeänä kokonaispalvelun tuotannossa lähisuhdeväkivallan uhreille ja tekijöille.

Lisätiedot:

Seppälä Johanna, johtava turvallisuuskoordinaattori, puhelin 310 79780

Hannu Hakala
osastopäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Tilinro

800012-62637

Y-tunnus

0201256-6
Alv.nro
FI02012566

1 *Sty/049*
Helsingin kaupunki
Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunta

24.8.2010

Khs dnro	2010-945/350
Stn dnro	
Saap./Anl.	26-08-2010

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUSTOALOITTEESTA, ETTÄ HELSINGIN KAUPUNGILLE LAADITAAN PERHEVÄKIVALLANVÄKIVALLAN VASTAINEN TOIMINTAOHJELMA.

Helsingin kaupungin hallintokeskus on lähetteellään Dnro 2010–945/350 pyytänyt Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettujen Pia Pakarinen, Laura Rissanen ja Nina Suomalainen valtuustoaloitteesta, jossa vaaditaan, että Helsingin kaupunkiin luodaan perheväkivallan vastainen toimintaohjelma ja varataan riittävät rahat ohjelman toteuttamiseksi.

Lisäksi valtuustoaloitteessa painotetaan, että luotavassa toimintaohjelmassa on huomioitava seuraavat kohdat:

1. Eri viranomaisten ja hallintokuntien selkeä työnjako: kuka vastaa ja johtaa väkivallan vastaista työtä.
2. Väkivallan uhrin ja tekijän saama riittävä tuki ja palvelut (mukaan lukien fyysisten vammojen kirjaaminen ja turvakotipalvelujen saatavuus)
3. Perheväkivaltaa työssään kohtaavan henkilöstön valmiuksien parantaminen koulutuksen avulla.
4. Perheväkivaltaa vastaan toimivien paikallisten järjestöjen toimintaresurssien turvaaminen
5. Ennaltaehkäisevän koulutuksen ja tiedottamisen lisääminen muun muassa kouluissa, neuvoloissa ja terveydenhuollossa.

Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunta toteaa, että Helsingissä naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisytyötä on terävöittänyt vuonna 1994 tehty valtuustoaloite, jonka tavoitteena oli saada aikaan hallintokuntien rajoja ylittäviä toimenpiteitä perheväkivallan poistamiseksi. Kaupunginhallituksen päätöksellä työ annettiin Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunnalle, joka perusti alaisuuteensa perheväkivallan ehkäisytyöryhmän. Työryhmän laatima perheväkivallan ehkäisyohjelma hyväksyttiin valtuustossa 1997. Ohjelmassa perheväkivaltaa tarkastellaan paitsi asiakastyön kannalta myös koko kaupungin näkökulmasta. Samalla kun parannetaan palveluja, tulee luoda uutta turvallisempaa kaupunkikulttuuria. Helsingin perheväkivallan ehkäisyohjelman keskeisiä elementtejä ovat:

- perheväkivallan ehkäisy kuuluu kaikille hallintokunnille
- väkivaltaan puuttuminen on osa normaalia ammatillista auttamistyötä
- olennaista on väkivallan varhainen tunnistaminen
- hoitoketjujen tulee olla toimivia
- tarvitaan aiheeseen liittyvää koulutusta ja tiedottamista

Valtuustoaloitteen painottamista seikoista Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunta tarkastelee erityisesti työnjakoa, uhrien palveluja sekä koulutusta.

1. Selkeä työnjako

Neuvottelukunta on samaa mieltä aloitteen kanssa, että perheväkivallan ehkäisytyö edellyttää selkeää työnjakoa. Viranomaisten auttamistyön ongelmana on sen pirstaleisuus ja lyhytjännitteisyys. Avun jatkuminen ja koordinointi jää helposti uhrin harteille. Perheväkivallan ehkäisyohjelman konkretisoimiseksi ja palveluketjun sujumiseksi Terve ja turvallinen kaupunki – neuvottelukunnan alainen moniammatillinen työryhmä on tuottanut ”Ensiapua perheväkivaltaan Helsingissä, Tunnistaminen – auttaminen – yhteistyö” – oppaan (<http://www.hel2.fi/ajankohtaista/perhevakivaltaan.pdf>).

Helsingin perheväkivallan ehkäisyoppaan tavoitteena on varmistaa väkivaltaa kokeneille toimiva palveluketju. On tärkeää, että jokainen väkivaltatapauksen havainnut viranomainen tietää roolinsa tilanteeseen puuttumisessa ja kaikki väkivaltatilanteen osapuolet ohjataan oikeaan paikkaan jatkotoimenpiteitä varten.

Perheväkivaltaan tulisi suhtautua kuin sydänkohtaukseen: jokainen tietää heti, mistä on kysymys ja mitä apua tarvitaan. Pahoinpitelytilanteessa tarvitaan fyysistä suojelua, välittömästi sen jälkeen lääketieteellistä hoitoa ja mahdollisesti vielä pitkäänkin tämän jälkeen psyykkistä tukea. Perusterveydenhuollossa väkivaltaan puututaan aktiivisesti ja asiakkaat ohjataan Ensiapua perheväkivaltaan – oppaan mukaisesti oikeaan hoitopaikkaan. Kokonaistilanteen koordinointi ja aktiivinen seuranta kuuluvat sosiaalitoimelle.

2. Uhrin tuki ja palvelut

Perheväkivallan ehkäisytyö on kärsivällisyyttä ja hyvää stressinsietokykyä vaativaa ja emotionaalisesti kuormittavaa. Jos ei ymmärretä, miten väkivalta traumatisoi uhreja, heidät voidaan kokea rasittavina asiakkaina, jotka palaavat uudestaan ja uudestaan tekijän luo. Auttajaorganisaatioiden rakenteiden tulee kantaa silloin, kun työntekijät uupuvat.

Helsingissä Malmin sairaala, sosiaalivirasto ja poliisi ovat kehittäneet työmallin, jolla parannetaan pahoinpitelyn uhrin oikeusturvaa ja viranomaisten yhteistyötä. PAKE – lomakkeessa myös kysytään, oliko lapsia paikalla, joten se varmistaa myös lasten tarpeiden huomioimisen. Yhteistyömalli sisältää PAKE:n eli pahoinpitely- ja kehonkartta-lomakkeen, johon potilaan vammat ja muut pahoinpitelytiedot kirjataan poliklinikalla. Lomake toimii pahoinpitelyn dokumentoinnin ja erityisesti lähisuhdeväkivallassa puheeksi ottamisen välineenä. Lomakkeen taustatieto-osuus toimii potilaan kohtaamisessa haastattelurunkona. Selkeät ohjeet siitä, mitä kysytään ja miten tieto kirjataan, helpottavat lähisuhdeväkivallan uhrin kohtaamista. Päivystyksessä PAKE-lomake ennen kaikkea tehostaa ja yhdenmukaistaa puuttumista pahoinpitelytapauksiin samalla kun se myös selkeyttää tilastointia.

Helsingissä toimii Pääkaupungin turvakoti ry:n perustama turvakoti, jonka 10 perhepaikkaa on tarkoitettu lähisuhteessa väkivaltaa kohdanneille lyhytaikaiseksi turvapaikaksi. Helsingissä kaupunki kustantaa turvakodin palvelut, joten ne ovat käyttäjille maksuttomia. Jos turvakodin asiakas päätyy eroratkaisuun, hän voi saada tukea Tur-

vakodin avo- ja asumisyksiköstä, joka käsittää 19 asuntoa. Asumisyksikön toiminnan päämääränä on tukea asiakasta väkivallattoman elämän rakentamisessa ja siellä voi asua 6 – 12 kuukauden ajan.

Vastuu väkivallasta on aina tekijällä. Väkivaltaisuus ei ole mielenterveysongelma. Jos väkivaltaa käyttävällä on mielenterveysongelma, psyykkinen sairaus tai alkoholiongelma, hän tarvitsee näihin ongelmiin erikoistunutta apua. Helsingissä on palveluja miehille, jotka haluavat ehkäistä tai lopettaa väkivallan käytön lähisuhteissaan ja tarvitsevat apua kriisinsä selvittämisessä. Helsingillä on myös palveluja väkivaltaa käyttäville naisille.

Järjestötoimintaa ja sen tarjoamia palveluja voidaan pitää helsinkiläisen auttajaverkoston rikkautena. Yleensä apua haetaan virallisilta tahoilta vasta kun väkivalta on kestänyt pitkään. Siksi on tärkeää, että tarjolla on matalan kynnyksen auttamistahoja. Epävirallinen sosiaalinen tuki on huomattava voimavara silloin, kun sitä on saatavilla. Lähisuhteissa esiintyvä väkivalta kuitenkin eristää perheenjäsenet usein sellaisesta lähiyhteisöstä, joka voisi tukea tarjota.

3. Koulutus

Helsingin kaupungin sosiaalivirasto järjestää vuosittain koulutusta avainhenkilöille, jotka työskentelevät perheväkivallan parissa. Koulutukselle on jatkuva tarve, sillä Helsingin kokoisessa kaupungissa haasteena on työntekijöiden runsas vaihtuvuus ja aina uusien toimijoiden perehdyttäminen. Koulutuksessa opetellaan ennen kaikkea tunnistamaan uhri ja vastuuttamaan tekijä. Koulutuksessa käsitellään lähisuhdeväkivaltaa eri puolilta, tutustutaan uusiin tutkimustuloksiin ja keinoihin auttaa väkivaltaa kokeneita aikuisia ja lapsia sekä myös väkivaltaa käyttäviä miehiä ja naisia. Koulutuksen tavoitteena on rohkaista työntekijöitä puuttumaan väkivaltaan ja ennen kaikkea löytää keinoja tekijän vastuuttamiseksi. Osa koulutuksesta on jatkuvaa peruskoulutusta ja osa erityisaiheita syventäviä tilaisuuksia. Välillä järjestetään suuria seminaareja isommalle joukolla, ettei asian tärkeys pääsisi unohtumaan arjen aherruksessa.

Perheväkivallan ehkäisy kysyy ennen kaikkea ymmärrystä, joka on laajempaa kuin tekninen osaaminen. Ymmärryksen varassa uskallamme toimia, vaikka joutuisimme vaikeisiin tilanteisiin. Sitoutuminen edellyttää, että olemme oivaltaneet asioita. Siksi koulutuksissa käytetään myös draamaa, jotta yhdessä päästään purkamaan kokemuksia ja erittelemään perheväkivallan herättämiä tunteita.

Turvallisuus- ja valmiuosasto valmistelee koko kaupungin kattavaa turvallisuusohjelmaa vuosille 2010 – 2013 ja yksi sen alatyöryhmistä oli lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen. Työryhmän tehtävänä oli selvittää, mitä suunnitelmia on olemassa ja mitä toimenpiteitä tehty työryhmän tehtäväalueella ja tämän jälkeen tehdä toimenpide-ehdotuksensa. Asia on edennyt lausuntokierrokselle, jonka jälkeen osasto valmistelee asian päätettäväksi toimivaltaiselle taholle ja tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Vuoden 1994 valtuustoaloitteesta on kuljettu pitkä tie. Alkuaikoina sekä osa työntekijöistä että asukkaista oli sitä mieltä, ettei perheväkivalta ole mikään oikea ongelma. Nyt on toisin, yleinen mielipide ei vähättele aihetta eikä työntekijöitä tarvitse houkuttaa koulutustilaisuuksiin. Väkivalta on monisyinen ja monimuotoinen ongelma ja sen ehkäisyssä tarvitaan laajaa terveyden edistä-

misen liittoutumaa. Perheväkivallan ehkäisytyön etenemisestä saamme kiittää kaupungin toimien lisäksi myös aktiivisia helsinkiläisjärjestöjä ja asukkaita.

Määrätietoisesta työskentelystä huolimatta perheväkivalta on edelleen liian yleistä ja ehkäisytyöllä on edessään pitkä työsarka. Uusia uhkia saattavat aiheuttaa alkoholin lisääntyvä käyttö, syrjäytyminen eri muodoissaan ja kulttuurien väliset erot. Kyseessä on maailmanlaajuinen kansanterveysongelma, jonka ratkaiseminen vaatii asennemuutosta koko väestön tasolla.

Paula Kokkonen
puheenjohtaja

Marja-Kirsti Eliasson
sihteeri
marjakirsti.eliaasson@hel.fi

Sty/Ohja

17.8.2010

10-451/350

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-945/350</i>
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	26-08-2010

321 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU PIA PARKARISEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA PERHEVÄKIVALLAN VASTAISEN TOIMINTAOHJELMAN LAATIMISEKSI

Sosv 2010-451
Esityslistan asia Sosj/8

Sosiaalilautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Perheväkivallalla tarkoitetaan parisuhteessa tai perheessä tapahtuvaa henkistä, fyysistä, seksuaalista tai taloudellista väkivaltaa. Laajempänä käsitteenä puhutaan lähisuhdeväkivallasta, joka pitää sisällään kaikki parisuhteessa, perheessä tai muissa lähisuhteissa tapahtuvan väkivallan. Lähisuhdeväkivalta käsittää kaiken väkivallan, joka tapahtuu läheisessä suhteessa olevien ihmisten kesken. Se voi olla esimerkiksi miehen naiseen kohdistamaa väkivaltaa, naisen väkivaltaa miestä kohtaan, samaa sukupuolta oleviin kumppaneihin kohdistuvaa, lapsiin tai vanhuksiin kohdistuvaa tai sisarusten välistä väkivaltaa.

Poliisin tietoon tulleet perheväkivalta-rikokset ja perheväkivaltaan liittyvät kotihälytykset ovat viime vuosina lisääntyneet. Helsingissä perheväkivaltaan liittyviä rikoksia oli 572 vuonna 2008, kun vuonna 2007 perheväkivaltaan liittyviä rikoksia oli 369. Perheväkivaltaan kytkeytyvien hälytystehtävien lukumäärät ovat myös lisääntyneet vuosittain. Vuonna 2008 hälytyksiä kirjattiin 3 608, vuonna 2007 niitä kirjattiin 3 369 ja vuonna 2006 niitä kirjattiin 2 819. Valtakunnallisella tasolla perhe- ja parisuhdeväkivaltaan liittyvät rikokset muodostavat kolmasosan vuosittaisista henkirikoksista.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen mukaan täsmällisiä lähisuhdeväkivallan aiheuttamia yhteiskunnallisia kustannuksia ei ole mahdollista selvittää. Tilastokeskuksen selvityksen mukaan naiseen kohdistuvan väkivallan välittömät kustannukset ovat vuosittain noin 50 miljoonaa euroa. Lisäksi samasta syystä yhteiskunnalle aiheutuu välillisinä kustannuksina (esim. työpanoksen menetys, sairauslomat) noin 60–110 mil-

17.8.2010

joonan euron kustannukset vuosittain. Sosiaali- ja terveystoimen ja Kuntaliiton "Tunnista, turvaa ja toimi" -oppaassa (2008, 12) esitettiin myös varovainen arvio vuosittaisista väkivallasta aiheutuvista välittömistä kustannuksista, joiden arvioitiin nousevan jopa 91 miljoonaan euroon. Taloudellisten kustannusten lisäksi väkivallasta aiheutuu terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja sekä inhimillistä kärsimystä.

Suuri osa läheissuhdeväkivallasta jää piilorikollisuudeksi tai sitä koskevat toimenpiteet loppuvat ennen kuin rikosilmoitusta on kirjattu. Useiden tutkimusten mukaan etenkin parisuhdeväkivalta on luonteeltaan toistuvaa, se muuttuu vakavammaksi toistuessaan ja uhri kykenee harvoin katkaisemaan kierteen omin avuin. Parisuhdeväkivalta on usein jatkunut pitkään ennen kuin siitä ylipäänsä ilmoitetaan poliisille.

Helsingissä on valmisteltu uutta turvallisuusohjelmaa vuosille 2010–2013 kaupunginjohtaja asettaman johtoryhmän ja kuuden alatyöryhmän sekä ohjausryhmän toimesta. Turvallisuusohjelmaa koskeva ehdotus sisältää toimenpide-ehdotukset lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Turvallisuusohjelman toimenpide-ehdotuksina esitetään kaupunkitasoisien oppaan päivittämistä uhreja ja tekijöitä työssään kohtaaville työntekijöille, säännöllisen koulutuksen järjestämistä lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta ja palveluverkosta kaupungin henkilöstölle yhdessä Oivaakatemian kanssa sekä laaja-alaisen, pysyvän työryhmän perustamista valtakunnallisten oppaiden, suositusten, ohjeistuksen ja toimenpide-ehdotusten toimeenpanon edistämiseksi. Kaupunkitasoinen työryhmä tulisi toimimaan Helsingin sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa.

Sosiaalivirastossa on kehitetty tukipalveluja lähisuhdeväkivallan uhreille. Sosiaalivirasto oli mukana perheväkivallan ehkäisytyöryhmässä ja 15.8.2008 julkaistun oppaan kehittämisessä kaupungin työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden käyttöön lähisuhdeväkivallan tunnistamiseksi ja väkivaltaa kokeneiden auttamiseksi. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että kaupunkitasoinen työryhmä perustetaan ja se päivittää oppaan. Sosiaalilautakunta pitää myös tärkeänä, että kaupunkitasoinen työryhmä huomioi ohjeistuksissa ja toimenpide-ehdotuksissa eri viranomaisten ja hallintokuntien työnjaon ja vastuut lähisuhdeväkivallan vastaisessa työssä.

Sosiaalivirasto on uusimassa vuoden 2010 aikana ohjeistusta sosiaali-toimen ilmoitusmenettelystä poliisille lähisuhdeväkivaltatilanteessa. Sosiaalivirastolla on lähisuhdeväkivallan uhrien auttamiseen erikoistunut

17.8.2010

---

erityissosiaalityöntekijä sekä lähisuhdeväkivaltaan erikoistuneita sovitte-
telijoita.

Todettakoon, että sosiaalivirasto on antanut 1.6.2010 kaupunginhalli-
tukselle lausunnon ehdotuksesta Helsingin turvallisuusohjelmaksi
2010–2013. Sosiaalilautakunta pitää erillisen perheväkivaltaohjelma
laatimista tarpeettomana, koska ehdotukseen kaupungin turvallisuus-
ohjelmaksi sisältyy lähisuhdeväkivallan vastainen toimenpideohjelma.

Lisätiedot:
Kahila Maria, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43087

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

2.9.2010

STJ/OHA

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-945/350
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	03-09-2010

86 §

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESEEN HELSINGILLE LAADITTA-
VASTA PERHEVÄKIVALLAN VASTAISESTA TOIMINTAOHJELMASTA

Nk 2010-31, Hallintokeskus Khs 2010-945/350 12.5.2010
Esityslistan asia Kepo/1

Nuorisolautakunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Nuorisolautakunta pitää tärkeinä ja arvokkaina sellaisia toimia, joilla voidaan ehkäistä ja vähentää perheväkivaltaa ja näin edistää myös lasten ja nuorten hyvinvointia.

Perheväkivaltaa ilmiönä ja sen aiheuttamia ongelmia seurataan Suomessa säännöllisesti. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen "Perheväkivalta Suomessa 12/2009" -katsauksen mukaan perhe- ja laajemmin lähisuhdeväkivallan eri muodot kasautuvat usein samoihin perheisiin, ja erityisesti törkeä perheväkivalta näyttää kasautuvan sosiaalisesti huono-osaisimpiin väestön ryhmiin. Poliisin tietoon tulleiden perheväkivaltatapauksen, niin sanotun ilmirikollisuuden määrä on kasvanut 2000-luvulla. Suurimpina syinä oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen mukaan ovat ilmoitusalttiuden lisääntyminen ja poliisin asiaan kiinnittäminen huomio. Osa rikostapauksista saattaa jäädä piilorikollisuudeksi, erityisesti miehiin kohdistuvat lievemmät parisuhdeväkivaltatapaukset tulevat poliisin tietoon harvemmin kuin naisiin kohdistuvat. Perheiden sisällä tapahtuva väkivalta kohdistuu ensisijaisesti aikuisiin ja on pääasiassa aikuisen toisiinsa suuntaamaa väkivaltaa. Lapsiin ja nuoriin kohdistuva väkivalta on yleisimmin toisten nuorten tekemään ja aikuisten lapsiin kohdistama väkivalta on Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen mukaan huomattavasti harvinaisempaa.

Perheväkivallan kohteena ovat naisten ohella myös miehet ja lapset ja myös naiset käyttävät väkivaltaa perheissä. Naisten käyttämä väkivalta kohdistuu pääsääntöisesti lapsiin, mutta sen ohella kohteena ovat myös puoliset. Miesten kokemaa parisuhdeväkivaltaan ei ole juurikaan

2.9.2010

suomalaisessa tutkimuksessa syvennetty. Kansainvälisten tutkimusten valossa olisi ilmeisen tärkeää, että lähisuhdeväkivalta nähtäisiin tekijöihin tai uhrien auttamiseen kohdistuvien yksittäisten interventioiden sijaan perhetason kysymyksenä ja sen ehkäisyyn tähtäävät toimenpiteet rakennettaisiin tästä näkökulmasta laaja-alaisiksi ja kaikki perheen eri osapuolet huomioivaksi toimintamalliksi.

Perheväkivallan ja lähisuhdeväkivallan vähentämiseen ja ehkäisemiseen tähtääviä toimenpiteitä tarvitaan ja laaja-alaisesti kaupungin turvallisuutta katsova ehdotus Helsingin turvallisuusohjelmaksi vuosille 2010–2013 pitää sisällään toimenpide-ehdotuksia lähisuhdeväkivallan ehkäisyä ja vähentämistä koskien. Kaupunginjohtaja asettaman johtoryhmän ja kuuden alatyöryhmän sekä ohjausryhmän työnä valmistuneessa raportissa lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja sen osana perheväkivaltaan liittyvät kysymykset olivat yhden työryhmän teemana. Kyseisen ryhmän esittämät toimenpide-ehdotukset sisältyvät työryhmän omaan raporttiin ja myös ehdotukseen Helsingin kaupungin turvallisuusohjelmaksi 2010–2013. Turvallisuusohjelmassa erityisesti lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn ja vähentämiseen esitetyt toimenpiteet ovat tiivistettynä seuraavanlaisia:

- Kaupunkitasoisen oppaan päivittäminen lähisuhdeväkivallan uhreja ja tekijöitä työssään kohtaaville.
- Laaja-alaisen nelivuotisen työryhmän asettaminen sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen. Työryhmän tehtävänä olisi valtakunnallisten oppaiden, suositusten ja toimenpide-ehdotusten paikallisen toimeenpanon edistäminen Helsingissä.
- Henkilöstölle suunnatun jatkuvan koulutuksen järjestämisestä huolehtiminen lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta sekä uhreille ja tekijöille suunnatuista palveluverkostoista.
- Viranomaisohjeistuksen päivittäminen ja koulutuksen järjestäminen.
- Kriisipaikkojen järjestäminen vanhuksille.

Kuudesta edellä mainitusta työryhmästä kolmeen oli kutsuttu jäseneksi nuorisoasiainkeskuksen edustajia. Työryhmät ovat valmistelleet ehdotuksen Helsingin turvallisuusohjelmaksi 2010–2013. Ohjelma pitää sisällään laajoja toimenpiteitä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi, eikä nuorisolautakunta näe tarvetta erillisen perheväkivaltaohjelman laatimiseen.

2.9.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Poteri Martti, toimistopäällikkö, puhelin 310 71687

PEKKA SIHVONEN
Pekka Sihvonen
pöytäkirjanpitäjä

31.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro 2010-947/350
Stn dnr -----
Saap./Anl. 10-09-2010

167 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU PIA PAKARISEN YM. PERHEVÄKIVALLAN VASTAISEN TOIMINTAOHJELMAN LAATIMISTA HELSINKIIN KOSKEVASTA VALTUUSTOALOITTEESTA

Opev 2010-501
Esityslistan asia OTJ/6

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaa lasta on suojeltava kaikelta väkivallalta, välinpitämättömältä kohtelulta ja hyväksikäytöltä. Lapsella on oikeus yksityisyyteen ja kotirauhaan. (Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus lapsen oikeuksista 20.11.1959.) Lastensuojelulain (417/2007) mukaan lapsen vanhemmilla ja muilla huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen hyvinvoinnista. Lasten ja perheiden kanssa toimivien viranomaisten on tuettava vanhempia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään, tarjottava perheelle tarpeellista apua riittävän varhain ja ohjattava tarvittaessa lastensuojelun piiriin.

Sosiaaliviranomaisten lisäksi myös muiden lapsille ja lapsiperheille tarkoitettuja palveluja tuottavien tahojen, kuten opetus-, nuoriso- ja terveystoimen on huolehdittava lasten ja nuorten kasvuedellytysten turvaamisesta, hyvinvoinnin edistämisestä ja vanhemmuuden tukemisesta. Lastensuojelulain mukaan muut viranomaiset ja toimijat ovat velvollisia ilmoittamaan lastensuojelun viranomaisille, jos ovat tehtävässään saaneet tietää mahdollisesta lastensuojelun tarpeesta olevasta lapsesta.

Helsingin strategiaohjelmaan 2009–2012 kuuluvat mm. seuraavat toimenpiteet: väkivallan ehkäisyohjelma päivitetään, lisätään terveyskeskuspäivystysten valmiuksia tukea ja ohjata väkivallan uhreja ja tekijöitä, otetaan käyttöön palveluketjumallit väkivallan eri osapuolien auttamiseksi sekä lisätään turvakotipaikkoja.

31.8.2010

Helsingin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2009–2012 kärkihankkeisiin sisältyy mm. seuraavat toimenpiteet: tehostetaan lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan vastaista työtä, selvitetään keinoja, joilla voidaan paremmin turvata mielenterveysongelmaisten vanhempien hoito sekä kehitetään malleja päihdeongelmaisten vanhempien ja lasten hoidon turvaamiseen.

Terve ja turvallinen kaupunki -neuvottelukunnan alainen Helsingin kaupungin perheväkivallan ehkäisytyöryhmä on laatinut kaupungin työntekijöille Ensiapua perheväkivaltaan Helsingissä -oppaan (2008). Opas sisältyy koulun turvallisuuskansioon. Helsingin kaupungin turvallisuusohjelmaa vuosille 2010–2013 valmistelleen Lähisuhdeväkivallan ehkäisy ja vähentäminen -alatyöryhmän mukaan edellä mainitun oppaan systemaattinen päivitysvastuu tulisi määritellä sosiaalivirastolle ja varmistaa oppaan helppo saatavuus. Ensiarvoisen tärkeää on järjestää henkilöstölle koulutusta lähisuhdeväkivallan tunnistamisesta sekä uhreille ja tekijöille olemassa olevista palveluista. Koulutuskokonaisuus tulisi rakentaa sosiaaliviraston koulutusyksikössä.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2004) mukaan koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta kouluyhteisön jäsenenä. Lukion opetussuunnitelman perusteiden (2003) ja ammatillisten perustutkintojen opetussuunnitelman (2005) mukaan opiskelijoiden opiskelun ja hyvinvoinnin seuraamisesta ja tukemisesta tulee huolehtia yhteistyössä kotien kanssa.

Oppilas- ja opiskelijahuolto on oppilaiden ja opiskelijoiden fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimista ja sitä toteutetaan yhteistyössä terveys-, sosiaali- ja nuorisotoimen sekä muiden toimijoiden kanssa. Helsingin kaupungin perusopetuksen (2005), lukio- (2003) ja ammatillisen koulutuksen (2009) opetussuunnitelmalinjausten mukaan oppilashuollon toteuttaminen kuuluu kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Kouluilla tulee olla toimintamallit kriisi-, kiusaamis-, väkivalta-, syrjintä- ja häirintätilanteiden ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Kun lapsella ja nuorella havaitaan ongelmia, joiden taustalla voi olla perheväkivaltaa, oppilashuollon tehtäviin kuuluu tilanteen selvittäminen, tuen järjestäminen ja palvelujen piiriin ohjaaminen.

Oppilashuollolle erityinen haaste ovat eri tavoin oireilevat oppilaat, joiden vanhemmilla on mielenterveys- ja päihdeongelmia tai perheessä on väkivaltaa, eivätkä vanhemmat saa tarvitsemaan hoitoa, terapiaa tai kuntoutusta.

Osoite

PL 3000 (Hämeentie 11 A, Helsinki 53)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin

Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress

PB 3000 (Tavastvägen 11 A, Helsingfors 53)
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon

Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

31.8.2010

Koulujen johto-, opetus- ja oppilashuoltohenkilöstön, mukaan lukien koulunkäyntiavustajat ja iltapäivätoiminnan ohjaajat, tietoja ja taitoja käsitellä lähisuhdeväkivaltaan liittyviä asioita edistetään täydennyskoulutuksella mm. koulun ja kodin yhteistyöstä, lasten ja nuorten kohtaamasta perhe- ja muusta väkivallasta, oppilashuollosta sekä vaikeiden ja kipeiden asioiden puheeksi ottamisesta.

Lasten ja nuorten kohtaaman lähisuhdeväkivallan tunnistamisella ja siihen puuttumisella on merkittävä vaikutus oppilaiden ja opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Hallantie Merja, oppilashuollon päällikkö, puhelin 310 86214

Grönholm Niclas, vs. linjanjohtaja, puhelin 310 86225

Kukkonen Arja, ohjauspalveluiden päällikkö, puhelin 310 86659

Nummelin Raija, erityissuunnittelija, puhelin 310 84028

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Osoite

PL 3000 (Hämeentie 11 A, Helsinki 53)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin

Vaihe (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress

PB 3000 (Tavastvägen 11 A, Helsingfors 53)
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon

Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Kj/Hall/e/AVA

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1031/369
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

236 §

LAUSUNTO ALOITTEESTA VIITTOMAKIELEN TULKKAUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ PÄIVYSTYSAIKANA

Terke 2010-1792
Esityslistan asia TJA/18

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Vammaisten henkilöiden tulkkaukspalvelujen järjestäminen siirtyy 1.9.2010 kuntien vastuulta Kansaneläkelaitokselle (Kela), kun laki vammaisten henkilöiden tulkkaukspalveluista (19.2.2010/133) tulee voimaan. Helsingissä palvelu on tähän asti ollut sosiaaliviraston vastuulla. Lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön mahdollisuuksia toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Vammaisten tulkkaukspalvelujen käyttäjät ovat henkilöitä, joilla on kuulovamma, kuulonäkövamma tai puhevamma ja jotka vammansa vuoksi tarvitsevat tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen harrastamiseen tai virkistykseen.

Laissa **tulkkauksella** tarkoitetaan viittomakielellä tai jollakin kommunikaatiota selventävällä menetelmällä tapahtuvaa viestin välittämistä ja **etätulkkauksella** tulkkausta, jossa vähintään yksi osapuoli on fyysisesti eri paikassa ja muihin osapuoliin kuva- ja ääniyhteydessä. Laissa määritellään tulkkaukspalvelun saamisen edellytykset, määrä, muodot ja hakeminen. Lain mukaisen palvelun toimeenpanoa seuraa ja sen kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö.

Lain mukaan Kela vastaa tulkkaukspalvelun toimeenpanosta sekä päättää tulkkauksen järjestämisestä ja kustannusten korvaamisesta. Se voi järjestää palvelun itse tai hankkia sen muilta palveluntuottajilta. Tulkkaukspalvelua järjestettäessä on otettava huomioon palvelunkäyttäjän toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkielensä ja kulttuuritaustansa. Palvelu on käyttäjälle maksutonta. Valtio korvaa Kelalle lain toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset.

17.8.2010

Kela perustaa tulkkauspalvelua varten eri puolille maata viisi välityskeskusta, joista tulkit tilataan. Kunnat ilmoittavat Kelalle tulkkipalvelujen käyttäjien henkilö- ja yhteystiedot sekä tiedot voimassaolevista tulkkipalvelupäätöksistä. Kelasta kesäkuussa 2010 saatujen tietojen mukaan tulkkipalvelujen suunnitteluun sisältyvät myös päivystysaikaiset palvelut sekä uuden teknologian hyödyntäminen esimerkiksi etätulkkauksessa.

Terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskuksen somaattisissa ja psykiatrisissa päivystyspisteissä hoidetaan virka-ajan ulkopuolella myös viittomakieltä tai muita vammasta johtuvia kommunikaatiomenetelmiä käyttäviä potilaita. Heidän lukumäärästään ei ole tehty seurantaa. Henkilökunnan arvioiden perusteella heitä käy melko harvoin. Kokemusten mukaan tilanteesta selvittää usein käyttämällä hyväksi saatavilla olevia mahdollisuuksia, kuten kirjoittamista tai saattajana mukana olevaa tulkkaustaitoista läheistä. Myös jotkut työntekijät osaavat viittoa. On kuitenkin tilanteita, joissa ammattitulkkin läsnäolo olisi erittäin tarpeellista sanallisen vuorovaikutuksen mahdollistamiseksi ja yksityisyyden suojan varmistamiseksi. Näitä ovat esimerkiksi kuulovammaisen, kuulonäkövammaisen tai puhevammaisen mielenterveysasiakkaan, päihtyneen, vanhuksen, kehitysvammaisen tai vieraskielisen henkilön hoitotilanne.

Terveyslautakunta yhtyy aloitteessa mainittuun kannanottoon, että viittomakielisiä tulkkauspalveluja tulisi olla saatavilla myös päivystysaikana. Tähän soveltuisivat erityisen hyvin etätulkkauksen eri muodot, jolloin tulkin saapumisesta paikalle ei aiheudu viivettä.

Terveyslautakunta ei kannata kaupungin omien päivystysaikaisten tulkkipalvelujen suunnittelua tässä vaiheessa, koska saatujen tietojen mukaan Kela tulee huolehtimaan myös päivystysaikaisesta vammaisten henkilöiden tulkkauksesta 1.9.2010 alkaen. Kuitenkin uuden lain mukaisten palvelujen toteutumisesta tulee seurata tarkoin ja mahdollisista ongelmista tulee raportoida valtion suuntaan.

Terveysvaikutusten arviointi

Äkillinen sairastuminen tai terveysuhka on ihmiselle useimmiten vaikea ja stressaava tilanne, jota voidaan helpottaa tarjoamalla asianmukaista apua esimerkiksi terveydenhuollon päivystyspisteissä. Mahdollisuus käyttää omaa äidinkieltä on silloin tärkeää. Vammaisen henkilön kohdalla tämä ei aina ole mahdollista, mikäli tulkkinäköä ei ole saatavilla. Tämä voi johtaa väärinkäsityksiin ja niiden seurauksena viivyttää tai haitata hoidon antamista, vaikka henkeä uhkaavat tilanteet voitaisiinkin menestyksellisesti hoitaa ilman sanallista kommunikaatiota. Tulkkipalvelujen tarjoamisella myös päivystysaikana voidaan parantaa vammaiselle henkilölle annettavan hoidon laatua.”

17.8.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Nuutinen Hanna-Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

G. Halke/AVA

24.8.2010

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-1031/369
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

116 §
VIITTOMAKIELEN TULKKAUS

Pel 2010-239
Esityslistan asia PEK/5

Pelastuslautakunta päätti antaa asiassa seuraavan lausunnon:

Viittomakielen tulkkauspalveluiden käyttö ja tarve ensihoidossa on vä-
häistä. Viittomakielen tulkkauspalvelut pitäisi olla käytettävissä potilaan
luona lyhyellä vasteella, alle 10 minuuttia hätäpuhelusta. Ensihoidon
potilaskontaktit ovat tyypillisesti lyhyitä ja ensihoito ei pysty odottamaan
tulkkauspalveluiden saapumista potilaan luokse.

Viittomakielen palveluita tarvitsevaa potilasta hoidetaan tarjoutuvan oi-
reen perusteella ja pyrimme hyödyntämään kohteessa olevia viittoma-
kielen osaajia.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Lilja Jorma, pelastusjohtaja, puhelin 310 30100

Porthan Kari, lääkintäyksikön päällikkö, puhelin 310 30170

Henri Nordenswan
sihteeri

31.8.2010

10-579/369

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1031/369
Stn dnro	
Saap./Anl.	09-09-2010

355 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU SIRPA
PUHAKAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA VIITTOMAKIELEN TULK-
KAUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ PÄIVYSTYSAIKANA

Sosv 2010-579

Esityslistan asia Sosj/7

Sosiaalilautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallituk-
selle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta yhtyy valtuustoaloitteessa esitettyyn näkemykseen
kuulo- ja puhevammaisten kuntalaisten oikeudesta saada tarvittavat
tulkkauspalvelut myös päivystysaikana.

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelujen järjestäminen siirtyy
1.9.2010 kuntien vastuulta Kansaneläkelaitokselle (Kela), kun laki
vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluista (19.2.2010/133) tulee voi-
maan. Helsingissä palvelu on tähän asti ollut sosiaaliviraston vastuulla.
Lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön mahdollisuuksia
toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Vammaisten tulkkaus-
palvelujen käyttäjät ovat henkilöitä, joilla on kuulovamma, kuulonäkö-
vamma tai puhevamma ja jotka vammansa vuoksi tarvitsevat tulkkaus-
ta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen harras-
tamiseen tai virkistykseen.

Laissa tulkkauksella tarkoitetaan viittomakielellä tai jollakin kommuni-
kaatiota selventävällä menetelmällä tapahtuvaa viestin välittämistä ja
etätulkkauksella tulkkausta, jossa vähintään yksi osapuoli on fyysisesti
eri paikassa ja muihin osapuoliin kuva- ja ääniyhteydessä. Laissa mää-
ritellään tulkkauspalvelun saamisen edellytykset, määrä, muodot ja ha-
keminen. Lain mukaisen palvelun toimeenpanoa seuraa ja sen kehittä-
misestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö.

Kela järjestää palvelut ostopalveluina kilpailuttamallaan yrityksillä.
Kela perustaa tulkkauspalvelua varten eri puolille maata viisi välitys-
keskusta, joista tulkit tilataan.

31.8.2010

Evantia Oy, joka on tuottanut helsinkiläisten kuulo- ja puhevammaisten tulkkipalvelut tähänkin asti, jatkaa Kelan palvelun tuottajana, joten helsinkiläisten kuulo- ja puhevammaisten osalta tulkkipalvelujen tuottaja ei ole vaihtumassa.

Kunnat ilmoittavat Kelalle tulkkipalvelujen käyttäjien henkilö- ja yhteystiedot sekä tiedot voimassaolevista tulkkipalvelupäätöksistä. Kelasta kesäkuussa 2010 saatujen tietojen mukaan tulkkipalvelujen suunnitteluun sisältyvät myös päivystysaikaiset palvelut sekä uuden teknologian hyödyntäminen esimerkiksi etätulkkausessa.

Terveysvaikutusten arviointi

Äkillinen sairastuminen tai terveysuhka on ihmiselle usein vaikea ja stressaava tilanne, jota voidaan helpottaa tarjoamalla asianmukaista apua esimerkiksi terveydenhuollon päivystyspisteissä. Mahdollisuus käyttää omaa äidinkieltä on silloin tärkeä. Vammaisille henkilöille tämä ei aina ole mahdollista, mikäli tulkkaja ei ole paikalla. Tämä voi johtaa väärinkäsityksiin ja niiden seurauksena viivyttää tai haitata hoidon antamista, vaikka henkeä uhkaavat tilanteet voitaisiin menestyksellisesti hoitaakin ilman suoraa kommunikaatiota. Tulkkipalvelujen tarjoamisella myös päivystysaikana voidaan parantaa vammaiselle henkilölle annettavan hoidon laatua.

Lisätiedot:

Poikonen Tuula, vammaistyön päällikkö, puhelin 310 43149

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Läheteasiakirjat

21.9.2010

G/Halkelava

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1031/369
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	29-09-2010

253 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU SIRPA
PUHAKAN YM. VIITTOMAKIELEN TULKKAUKSEN PÄIVYSTYSTÄ
KOSKEVASTA VALTUUSTOALOITTEESTA

Opev 2010-750
Esityslistan asia OTJ/6

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetustoimen kannalta viittomakielellä on merkitystä siten, että viittomakieli voi olla oppilaiden ja opiskelijoiden opetuskieli perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisissa oppilaitoksissa. Lisäksi kuulovammaisilla oppilailla ja opiskelijoilla on oikeus saada tulkitsemispalveluna viittomakielellä annettavaa yksilöllistä palvelua. Esimerkiksi oppilashuollollisissa asioissa tilataan tarvittaessa tulkki.

Helsingissä perusopetuksessa kuulovammaiset oppilaat opiskelevat Albertin koulussa, joka on kuulovammaisten oppilaiden koulu ja jonka opetuskielenä on viittomakieli. Siellä kaikki opettajat osaavat viittomakielen, joten erillisen tulkin tarvetta kodin ja koulun yhteistyössä ei koulussa opiskelevien oppilaiden osalta ole.

Mikäli huoltajat ovat kuulovammaisia ja lapsi opiskelee yleisopetuksen koulussa, koulu voi tilata viittomakielisen tulkin huoltajien tapaamiseen. Pulmatilanteita ei ole tullut opetusviraston tietoon tässä tarkoitetuissa tapauksissa.

Kodin ja koulun väliseen tiedonvaihtoon on käytössä sähköiset välineet, pääsääntöisesti Wilma, jolloin viestit toimitetaan kirjoitettuna. Huoltajien kanssa sovitaan tarvittaessa tapauskohtaisesti yhteistyökäytänteet, jotka tukevat oppilaan koulunkäyntiä sekä kodin ja koulun yhteistyötä.

Opetustoimen kannalta ei ole ainakaan tällä hetkellä tarvetta ympäri-
vuorokautiseen päivystykseen erilaisten hätätilanteiden varalle.

21.9.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Saarni Aira, henkilöstölakimies, puhelin 310 86748

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Osoite

PL 3000 (Hämeentie 11 A, Helsinki 53)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
www.edu.hel.fi

Puhelin

Vaihde (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

Adress

PB 3000 (Tavastvägen 11 A, Helsingfors 53)
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon

Växel (09) 3108 600
Fax (09) 3108 6390

13.9.2010

*Kilvalla
AM*

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1031/308
Stn dnr	
Saap./Anl.	17-09-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010-1031/361

LAUSUNTO ALOITTEESTA VIITTOMAKIELEN TULKKAUKSEN JÄRJESTÄMISESTÄ PÄIVYSTYSAIKANA

Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelujen järjestäminen on siirtynyt 1.9.2010 kuntien vastuulta Kansaneläkelaitokselle (Kela), kun laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalveluista (19.2.2010/133) tulee voimaan. Helsingissä palvelu on tähän asti ollut sosiaaliviraston vastuulla. Lain tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön mahdollisuuksia toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä. Vammaisten tulkkauspalvelujen käyttäjät ovat henkilöitä, joilla on kuulovamma, kuulonäkövamma tai puhevamma ja jotka vammansa vuoksi tarvitsevat tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen harrastamiseen tai virkistykseen. Laissa määritellään tulkkauspalvelun saamisen edellytykset, määrä, muodot ja hakeminen. Lain mukaan toimeenpanosta vastaa siis Kela ja toimeenpanoa seuraa ja sen kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö.

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Kelasta kesäkuussa 2010 saatujen tietojen mukaan tulkkipalvelujen suunnitteluun sisältyvät myös päivystysaikaiset palvelut sekä uuden teknologian hyödyntäminen esimerkiksi etätulkkauksessa. Koska toiminta on siirtynyt kaupungilta Kelalle, ei toiminnanmuutoksilla ole suoria vaikutuksia kaupungin talouteen.

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Katja Rimpilä
erityissuunnittelija

24.8.2010

Kj. Taskel/MAL

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1034/257
Stn dnro	
Saap./Anl.	31-08-2010

517 §

10.8.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE YRJÖ HAKASEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KAUPUNGIN TILAAJAVASTUUTA KILPAILUTTAMISESSA

Kv 2010-1188, Khs 2010-1034

Esityslistan asia Tila/4

Lautakunta päätti antaa kaupunginvaltuutettu Yrjö Hakasen ja kolmenkymmenen muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteen seuraavan lausunnon:

Tilaajavastuulaki

Tilaajavastuulaki astui voimaan 1.1.2007 ja se edellyttää tilaajaa selvittämään alihankkijoiden lakisääteisten velvoitteiden noudattamisen. Toimitetut asiakirjat eivät saa olla yli kolmea kuukautta vanhempia.

Tilaajavastuulain edellyttämät selvitykset ovat selvitys ennakkoperintärekisterimerkinnästä, selvitys työnantajarekisterimerkinnästä, selvitys arvonlisäverovelvollisten rekisterimerkinnästä, kaupparekisteriote, todistus verojen maksamisesta, verovelkatodistus tai selvitys verovelan maksusuunnitelmasta, todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja suorittamisesta tai selvitys eräänntyneiden eläkevakuutusmaksujen maksusopimuksesta ja selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista.

Kiinteistöviraston hankintayksiköt edellyttävät kaikilta urakoitsijoilta tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Työvoima

Tilakeskuksen urakkaohjelmassa on kirjattu työvoimaa koskevat vaatimukset. Näitä vaatimuksia noudatetaan ja valvotaan.

24.8.2010

Työnantajavelvoitteet ja rekisteri-ilmoitukset

Kokonaisurakoitsijan on toimitettava tilaajavastuulain mukaisesti seuraavat selvitykset rakennuttajalle:

- 1 Todistus ajantasatiedoin Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsenyydestä ja kaupparekisteriote
tai sille vaihtoehtoisesti
  - selvitys, siitä että yritys on merkitty ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja arvonlisävelvollisuusrekisteriin (www.ytj.fi).
  - kaupparekisteriote, josta selviää yrityksen rekisteriin merkitsemisaika, toimiala, hallitus, muu johto, nimenkirjoittajat, tilintarkastajat, vastuuhenkilöiden henkilötiedot sekä onko viimeisimmät tilinpäätösasiakirjat toimitettu lainmukaisesti rekisteriviranomaisille sekä merkintä tai selvitys ettei yritystä tai sen toimihenkilöitä ole määrätty liiketoimintakieltoon.
  - todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty.
  - todistukset eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkemaksuja koskeva maksusopimus on tehty.
  - tilinpäätöstiedot kolmelta viimeiseltä tilikaudelta.
- 2
  - Tarjouksen tekijän on toimitettava pyynnöstä ja siinä esitettyssä määräajassa hankintayksikölle selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista ennen päätöksentekoa. Soveltuva työehtosopimus voi olla joko työnantajaa sitova työehtosopimus tai yleissitova työehtosopimus tai sellainen muu työehtosopimus, jota työnantaja käytännössä soveltaa. Selvitys keskeisistä työehdoista kattaa tiedot työntekijöiden pääasiallisista työtehtävistä, palkanmaksukausista, säännöllisestä työajasta, vuosiloman määräytymisestä, irtisanomisajasta ja selvityksen

24.8.2010

miten palkka ja sen osat määräytyvät - ei henkilökohtaisia palkkatietoja.

- Ulkomaisen sopimuspuolen on annettava tilaajalle edellä tarkoitettuja selvityksiä ja todistuksia vastaavat tiedot sijoittumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla. Selvitykset tulee olla käännetty suomeksi.
- Jos sijoittautumisvaltiossa ei anneta edellä mainittuja asiakirjoja, tulee tarjoajan toimittaa edustajansa sijoittautumisvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle antama valahtoinen todistus.
- Edellä mainitut selvitykset saavat olla enintään kahden kuukauden vanhoja tarjouksentekohetkellä.

Kokonaisurakoitsijan tulee sisällyttää aliorakoitsijoita tai hankintoja koskeviin tarjouspyyntöihin tilaajavastuulain edellytykset. Urakoitsijan tulee lisäksi esittää selvitykset vaadittaessa myös rakennuttajalle.

Oleskelulupa

Kokonaisurakoitsijan tulee varmistautua ja varmistaa, että jokaisella työmaalla toimivalla työluvavelvollisella työntekijällä on voimassa oleva työn mukainen työntekijän oleskelulupa. Varmistuksestaan urakoitsija antaa erillisen ilmoituksen jokaisessa työmaakokouksessa. Urakoitsijan varmistusvelvollisuus kattaa kaikkien työmaalla toimivien urakoitsijoiden, aliorakoitsijoiden, alihankkijoiden ja työvoimaa vuokraavien yritysten työntekijät.

Rakennuttajalla ja urakan tilaajalla on oikeus kieltäytyä hyväksymästä sellaista urakoitsijaa tai aliorakoitsijaa, joka ei ole toimittanut vaadittuja selvityksiä.

Kaupungilla on oikeus purkaa sopimus verojen ja sosiaalimaksujen maksamisen laiminlyönnin johdosta, ellei laiminlyöntiä voida pitää vähäisenä tai ellei kaupungille toimiteta viranomaisen hyväksymää maksusuunnitelmaa.

Ilmoitus verottajalle

Tilaaja ilmoittaa veroviranomaisille tiedot sovituista urakoista.

Mikäli tilaajan ja sopimuspuolen välillä tehdään yli 12 kuukautta voimassa oleva sopimus, on sopijapuolen annettava tilaajalle myös sopi-

24.8.2010

mussuhteen aikana 12 kuukauden välein todistukset veroista ja eläke-
vakuutuksista.

Työvoiman kirjaus ja kulkulupa

Kokonaisurakoitsija kokoaa kaikkien urakoitsijoiden jokaisesta (myös
ketjutetuista) työmaalla toimivasta aliurakoitsijasta, -hankkijasta ja työ-
voimaa vuokraavasta yrityksestä rakennuttajan laatimalle kaavakkeelle
luettelon, vahvistaa sen allekirjoituksellaan sekä liittää ilmoituksen aina
jokaiseen työmaakokouspöytäkirjaan pääurakoitsijan liitteeksi. Ilmoitus-
jakson pituus on kahden työmaakokouksen välinen ajanjakso.

Kokonaisurakoitsija on velvollinen pitämään ajantasaluetteloja kaikista
niistä henkilöistä, joilla on voimassa oleva kulkulupa työmaalla.

Kokonaisurakoitsijan pitämään kulkuluparekisteriin tulee kirjata henkilö-
tietolain 523/99 § 10:n mukaan:

Kulkuluparekisterin käyttötarkoitus:

"Urakoitsija pitää yllä luetteloja työmaalla kulkuun oikeutetuista henki-
löistä. Luettelon avulla pyritään estämään asiattomien henkilöiden pää-
sy työmaalle. Luettelo toimii työntekijöiden mukanaan pitämien tunnis-
teiden kanssa."

Rekisterinpitäjä ei saa luovuttaa hallussaan olevia tietoja säännönmu-
kaisesti minnekään oman yhteisönsä (EU ja ETA) ulkopuolelle. Verovi-
ranomaisella tulee olla vero- tai vertailutietotarkastuksen yhteydessä
mahdollisuus saada tietoja rekisteristä.

Henkilötunnisteet

Kokonaisurakoitsijan on huolehdittava siitä, että jokaisella työmaalla
työskentelevällä on työmaalla liikkuessaan näkyvillä henkilön yksilöivä
kuvallinen tunniste. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko työmaalla työ-
skentelevä työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työnsuorittaja.
Työntekijän tunnisteessa tulee olla työnantajan nimi.

Alihankinnan ketjuttamisen rajoittaminen

Rakennuttajaan (alueurakassa kaupunkiin) sopimussuhteessa olevan
urakoitsijan aliurakoitsijalla on oikeus antaa urakka edelleen aliurakka-
na. Urakan ketjuttaminen tätä pidemmälle ei ole mahdollista ilman eri-
tyisen perusteltua syytä ja siihen on saatava rakennuttajan (kaupungin)
kirjallinen suostumus.

24.8.2010

Kaikki hankkeessa käytettävät aliurakoitsijat tulee hyväksyttävä rakennuttajalla (kaupungilla) yleisten sopimusehtojen YSE 1998 7 §:n / Alueurakan yleisten sopimusehtojen AYSE 2003 5 §:n mukaisesti.

Ennen sopimuksen tekemistä aliurakan tilaajan on vaadittava ja aliurakoitsijalta on saatava tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä koskevan lain (Tilaajavastuulaki 1233 /2006) mukaiset selvitykset ellei selvitysten pyytämättä jättämiselle ole tilaajavastuulain 5 § 4 momentin mukaista perusteltua syytä. Selvityksenä hyväksytään Rakentamisen Laatu RALA ry:n antama selvitys. Selvitykset on vaadittava esitettävä rakennuttajalle (kaupungille) aliurakoitsijan hyväksyttämisen yhteydessä.

Rakennuttaja (kaupunki) ei hyväksy aliurakoitsijaa (YSE 7 §:n 3 momentin ja AYSE 5 §:n mukaisten pätevien syiden lisäksi), jos

- tämä on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen. Rakennuttaja voi hyväksyä aliurakoitsijan, jos maksujen laiminlyöntiä voidaan pitää vähäisenä tai jos aliurakoitsija on toimittanut maksunsaajan hyväksymän maksusuunnitelman,
- tämä ei ole rekisteröitynyt kaupparekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, jos laki tällaista merkitsemistä edellyttää,
- tämä ei ole toimittanut selvitystä työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista tai,
- tämä on elinkeinonharjoittaja, joka on määrätty liiketoimintakieltoon tai yritys, jonka yhtiömies taikka hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa oleva henkilö on määrätty liiketoimintakieltoon.

Kilpailuttaminen

Hankintalaki edellyttää pääsääntöisesti hankintojen kilpailuttamista. Palvelu- ja suunnitteluhankinnat kilpailutetaan hinta- ja laatukilpailuna, koska ko. yritysten ammattitaitoa ja muita laadullisia ominaisuuksia voidaan kohtuudella arvioida.

Rakennussuunnitelmissa on määritetty rakennustyön laajuus ja laatu. Rakennustöiden urakkakilpailussa kilpaillaan siitä, kuka pystyy halvimmalla toteuttamaan tarjouspyynnön mukaiset suunnitelmat. Rakentamisvaiheessa urakoitsija pyrkii toteuttamaan urakasopimuksen vaati-

24.8.2010

mukset mahdollisimman taloudellisesti. Tässä vaiheessa rakennuttajan työmaavalvonnan rooli on merkittävä, jotta edellytetty ja sovittu laatuaso ei alitu. Ehdoton lähtökohta on, että suunniteltu ja sovittu laatu toteutuu.

EU:n alueella julkiselta hankintayksiköltä edellytetty vapaa ja ketään syrjimätön kilpailu johtaa siihen, että halvempien kustannusten maista tulee tuotteita ja työvoimaa Suomeen.

Valvonta

Tilakeskuksella, HKR:llä ja viranomaisilla, kuten verottaja ja poliisi, on ollut yhteisiä seminaareja, joissa on käsitelty harmaata taloutta.

Tilakeskus asettaa urakoita kilpailutettaessa myös muita soveltuvuusehtoja, millä se hankinnan kokoon ja laatuun nähden yrittää löytää mahdollisimman hyvät urakoitsijat. Soveltuvuusehtoina käytetään mm. referenssivaatimusta, vuosiliikevaihtovaatimusta, vastaavalta mestarilta edellytettyä kokemus- ja koulutusvaatimusta.

Tilaaaja ilmoittaa veroviranomaisille tiedot sovituista urakoista.

Kiinteistövirasto edellyttää kaikilta urakoitsijoilta myös, että urakoitsijan tulee sisällyttää aliurakoitsijoita tai hankintoja koskeviin tarjouspyyntöihin tilaajavastuulain mukaiset selvitykset ja todistukset.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä, verottajalla, kaupungilla sekä Rakennusliitolla ja Rakennusteollisuusliitolla on lukuisia hyviä määräyksiä ja ohjeita harmaan talouden torjunnasta ja ulkomaalaisten työskentelystä Suomessa. Kaupungin hankintayksiköillä ei useinkaan ole riittävää toimivaltaa yritysten toimintaan. Lisäksi valvontaresurssien puute haittaa riittävän tehokasta valvontaa.

Valtuustoaloitteessa esitetyt toimenpiteet ilmoitusmenettelystä, yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa ja resurssien lisääminen parantaisivat hankintayksiköiden mahdollisuutta valvoa rakennustyömaita.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

24.8.2010

Lisätiedot:

Hovi Jukka, rakennuspäällikkö, puhelin 310 40331

Grundström Irmeli, hankepäällikkö, puhelin 310 42319

Pöytäkirja pidetään nähtävänä 8.9.2010

Teuvo Sarin
apulaisosastopäällikkö

12.8.2010

*Kilpailu
MA*

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010 - 1034/207
Stn dnr	
Saap./Anl.	15-09-2010

136 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE TILAAJAVASTUUSTA KIL-
PAILUTTAMISESSA

Tplk 2010-22
Stara 2010-148
Esityslistan asia Stara/5

Teknisen palvelun lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle esitte-
lijän muutetun ehdotuksen mukaisesti seuraavan lausunnon.

Tilaajavastuu Staran toiminnassa

Stara tuottaa rakennusvirastolle, kiinteistöviraston tilakeskukselle sekä kaupungin muille virastoille ja liikelaitoksille rakentamis- ja ylläpitopal-
veluja sekä omalla työvoimallaan että kilpailuttamalla hankintayksikkö-
nä ulkoisia palveluntuottajia. Kilpailutustoiminnassa hankintayksikköä
sitovat laki julkisista hankinnoista, tilaajavastuulaki, työturvallisuuslaki
ja monet muut ko. toimintaa koskevat erityislait, asetukset ja säännök-
set. Helsingin kaupungilla on lisäksi kattavasti omia ohjeita ja säännök-
siä koskien kilpailutustoimintaa. Kaupungin hankintatoimintaa on oh-
jeistettu hankintakäsikirjassa, taloussäännössä sekä kaupunginhallituk-
sen 17.11.2008 hyväksymässä ohjeessa harmaan talouden torjumis-
seksi kaupungin hankintojen yhteydessä. Harmaan talouden ohjeen
mukaisesti toimittaessa tilaajavastuu ulottuu koko hankintaketjuun.

Stara noudattaa toiminnassaan edellä mainittuja ohjeita ja säädöksiä.
Mm. tilaajavastuulain edellyttämien selvitysten toimittaminen on tar-
jouspyynnöissä asetettu tarjoajia sitovaksi ehdottomaksi vaatimukseksi.
Mikäli vaatimus ei täyty, tarjoaja suljetaan pois tarjouskilpailusta.

Valtuustoaloitteessa on esitetty, että kaupungin hankintojen yhteydessä
yrityksille asetettaisiin velvollisuus ilmoittaa verottajalle kaikki hank-
keessa työskentelevät henkilöt, myös ns. lähetetyt työntekijät. Lisäksi
ehdotetaan otettavaksi käyttöön pääurakoitsijan raportointivelvollisuus
palkanmaksusta.

12.8.2010

Osallistuessaan hankintalain alaiseen tarjouskilpailuun, yritykset joutuvat tarjouksessaan antamaan tarjoushintojen ohella kaikki kilpailun järjestäjän edellyttämät selvitykset ja sitoutumaan kilpailun järjestäjän laatiin urakkaehtoihin. Tarjouksen jättämishetkellä ei yrityksillä tarvitse vielä olla tiedossa mahdollisten alihankintojen määrää, eikä esim. sitä, kuinka paljon tuotteita ja palveluja mahdollisesti hankitaan ulkomailta. Hankinnan toteuttamiseen liittyvien työntekijöiden kansallisuuksia tai nimiä ei myöskään tarvitse vielä tarjouksessa yksilöidä.

Henkilöstön yksilöintivelvoite koskee kilpailun voittanutta tarjoajaa ja tapahtuu työmaavaiheessa. Yksilöintivelvoite on asetettu tarjoajille vaatimukseksi jo tarjouspyyntöasiakirjoissa. Tämän velvoitteen mukaisesti:

- Työntekijän tiedot merkitään luetteloon (mm. nimi ja palkan maksava yritys), jonka jälkeen työntekijä saa kulkuluvan työmaalle. Työntekijän on pidettävä kulkulupaa mukanaan.
- Työmaalla työskentelevien henkilöiden on käytettävä työnantajansa kuvallista henkilötunnistetta, josta selviää työnantajan nimi ja se, onko henkilö työsuhteessa vai itsenäinen työsuorittaja. Kortti tulee kiinnittää työvaatetukseen niin, että se voidaan helposti havaita.
- Jos luetteloon merkitty "palkan maksava yritys" on sopimussuhteessa olevan urakoitsijan aliurakoitsija, on aliurakoitsijan annettava tilaajalle tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.
- Jos ulkomainen työntekijä on suomalaisen yrityksen palkkalistoilla, on hänellä automaattisesti lakisääteinen tapaturmavakuutus.
- Jos ulkomainen työntekijä on ns. lähetetty työntekijä, on yrityksen toimitettava vastaavat selvitykset suomen kielellä ja osoitettava selvitys riittävästä vakuutusturvasta, joka on vastaava, kuin mitä suomalaiselta työnantajalta edellytetään tapaturmavakuutuslain nojalla tapaturmien varalta.

Aloitteessa on esitetty näkemys, että "Helsingin kaupunki kilpailuttaa hankkeita usein siten, että kilpailutuksen ratkaisee käytännössä hinta ja että on hyväksytty tarjouksia, joiden hinta on niin alhainen, että sillä ei voi mitenkään maksaa työehtosopimusten mukaisia palkkoja ja hoitaa kaikkia työnantajalle lain mukaan kuuluvia velvoitteita. Hankintalain mukaan kaupungin pitäisi hylätä tällaiset tarjoukset."

Hankintalain 63§:ssä määritellään hankintayksikön mahdollisuudet sulkea tarjoaja pois tarjouskilpailusta liian alhaisen tarjoushinnan vuoksi.

12.8.2010

Laissa todetaan, että hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen. Hankintayksikön on kirjallisesti pyydettävä tarjoajalta kirjallista selvitystä tarjouksen perusteista ennen tarjouksen hylkäämistä. Pyyntö voi koskea erityisesti tavaroiden valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia ja teknisiä ratkaisuja, poikkeuksellisen edullisia hankinnan toteuttamista koskevia ehtoja, ehdotetun ratkaisun omintakeisuutta, hankinnan toteuttamispaikan työsuojelua ja työoloja koskevien veloitteiden noudattamista tai tarjoajan saamaa valtiontukea. Hankintayksikön on tarkistettava tarjouksen pääkohdat selvityksen perusteella. Hankintayksikkö voi hylätä tarjouksen, joka on hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman lainvastaisen valtiontuen vuoksi. Ennen hylkäämispäätöstä tarjoajalle on varattava kohtuullinen aika sen osoittamiseksi, että valtiontuki on myönnetty laillisesti.

Tarjouksen hylkääminen liian alhaisen hinnan perusteella tulee vain erittäin harvoin kysymykseen. Hankintalakiin EU-direktiivien mukaisesti otettujen poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia koskevien säännösten tarkoituksena on nimenomaan suojata tarjoajia tarjouksen hylkäämiseltä perusteettomasti tai syrjintätarkoituksessa. Tämän vuoksi tarjoushinnan poikkeuksellisen alhaisuuden syy on selvitettävä ennen mahdollista hylkäämistä. Elise Pekkalan kommentaariteoksessa: Hankintojen kilpailuttaminen, 2. painos 2007, todetaan, että "Hankintayksikön tulee arvioida selvitysten perusteella hankinnan toteuttamismahdollisuudet sekä hankintaan liittyvät riskit. Alhainen hinta voi johtua esimerkiksi virheestä tarjoushinnan laskemisessa, jolloin hankintayksikön on arvioitava mahdollisuuksia pyytää täsmennyksiä tarjoukseen. Tarjousten väliset hintaerot voivat johtua myös yritysten välisistä eroista teknisissä ratkaisuissa, tuotannon tehokkuudessa, tuotanto- ja toimituskapasiteetissa, tuotantokapasiteetin käyttöasteessa tai katevaatimuksissa. Halpa hinta voi johtua myös tarjoajan pyrkimyksestä vallata uusia markkinoita. Tällaiset syyt eivät oikeuta tarjouksen hylkäämiseen alihintaisena, jos tarjoaja pystyy luotettavasti osoittamaan mahdollisuutensa hankinnan toteuttamiseen. Tällainen tilanne voi aktualisoitua esimerkiksi kauppaketjujen pyrkiessä julkisiin kilpailuihin, jolloin konsernin vakavaraisuus ja koko mahdollistavat pitkäaikaisenkin tappiolla myynnin."

Mikäli tarjoajan antama hinta on huomattavan alhainen muuhun hintatasoon nähden, on myös Staran edun mukaista pyytää selvitystä hinnoittelun perusteista. Joskus syynä saattaa olla esim. laskuvirhe, jonka myötä tarjoaja haluaa vetäytyä tarjouskilpailusta. Mikäli tarjoaja kuitenkin kykenee perustelemaan hinnoittelunsa, on tämän hetkisen lainsäädä-

12.8.2010

dännön ja oikeuskäytännön valossa erittäin vaikeaa sulkea tarjoajaa ulos kilpailusta.

Staran kilpailutuksissa hankinnan valintaperusteena on yleensä halvin hinta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että laatutekijät olisi kilpailutuksessa syrjäytetty. Rakentamisen ja ylläpidon hankinnat ovat tyypillisesti sellaisia, joissa laatu tulee määritellä jo tarjouspyyntövaiheessa urakoitsijalle asetettuina ehdottomina vaatimuksina. Jokaisen tarjoajan edellytetään toteuttavan määritelty laatu joko kerralla tai korjaavan virheensä urakkaehtojen mukaisesti. Urakoissa sovelletaan yleensä sopimussakkoja, jotka saattavat johtua mm. työn viivästymisistä tai mahdollisista laaturiheistä. Vaadittava rakentamisen laatu on siis tilaajalla hyvin tiedossa ja tämän ”yli menevä” laatu nostaa helposti hintaa antamatta vastaavaa lisäarvoa.

Julkisten hankintojen kilpailuttaminen ja siihen saumattomasti kuuluva harmaan talouden valvonta vaatii toimialakohtaista erityisosaamista ja alan markkinoiden hyvää tuntemusta. Stara toimii omilla toimialoillaan tällaisena vastuullisena hankintayksikkönä ja huolehtii harmaan talouden valvonnasta ja terveen kilpailun ylläpidosta yhtenä osana omaa tuotantoaan. Harmaan talouden torjunnan resursointi tapahtuu hankintahenkilöstön asiantuntemuksen ja kouluttautumisen kautta. Lisäksi yhteistyö verottajan, RAKLI ry:n ja Rakennusteollisuus RT ry:n kanssa on tuonut hyödyllistä informaatiota käytännön toiminnassa huomioon otettavaksi.

Tilaa javastuu hankintakeskuksen toiminnassa

Hankintakeskus soveltaa hankinnoissa kaupunginhallituksen 17.11.2008 hyväksymää ohjetta harmaan talouden torjumiseksi hankintojen yhteydessä. Kilpailutuksissa edellytetään, että tarjoaja on rekisteröitynyt kaupparekisteriin, ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain mukaiseen rekisteriin ennen kuin hankintayksikkö tekee hankintapäätöksen, jos lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä. Ennen hankintapäätöksen tekemistä hankintakeskus tarkistaa tarjoajien rekisteröitymisen yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä ja pyytää kaupparekisteriotteen siltä tarjoajalta, joka näyttää tulevan valituksi tavarantoimittajaksi / palveluntuottajaksi. Tarjoaja suljetaan tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos tarjoajana on elinkeinonharjoittaja tai yritys, jonka yhtiömies taikka hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa oleva henkilö on määrätty liiketoimintakieltoon, tarjoajaa ei ole merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisäverolain mukaiseen arvon-

12.8.2010

lisäverovelvollisten rekisteriin jos laki edellyttää tällaista rekisteröitymistä tai jos tarjoaja ei toimita selvitystä pyynnössä esitetystä määräajassa.

Kilpailutuksissa edellytetään myös, että tarjoaja on huolehtinut verojen, sosiaaliturvamaksujen ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta. Tarjoajalta, joka näyttää tulevan valituksi, pyydetään veroviranomaisen todistus maksetuista veroista ja sosiaaliturvamaksuista tai verovelkato-distus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty sekä työeläkekassan ja / tai vakuutusyhtiön todistus eläkevakuutus-
tuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty. Tarjoaja suljetaan tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos tämä on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen tai jos tarjoaja ei toimita selvityksiä pyynnössä esitetystä määräajassa.

Verojen ja lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamista valvotaan myös sopimuskauden aikana. Hankintasopimukseen sisällytetään ehto, jonka mukaan toimittajan on toimitettava hankintayksikölle 12 kuukauden välein todistus verojen maksamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta. Hankintayksikölle on oikeus purkaa sopimus, jos toimittaja on laiminlyönyt verojen tai eläkevakuutusmaksujen maksamisen.

Myös työehtosopimuksia tarkistetaan. Palveluhankinnoissa tarjouksen tekijän on toimitettava pyynnöstä hankintayksikölle selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Tarjoaja suljetaan tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos tämä ei toimita selvitystä pyynnössä esitetystä määräajassa tai jos hankintayksikkö arvioi saadun selvityksen perusteella, että tarjoaja on syyllistynyt vakavaan virheeseen ammattitoiminnassaan.

Lopuksi

Kaupungin kilpailuttamisen kehittäminen on jatkuvaa yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Kaupunki ei kuitenkaan voi ottaa mm. verohallinnolle ja poliisille kuuluvia tehtäviä itselleen, eikä se voi valvoa yritysten työntekijöilleen maksamien palkkojen suuruutta. Hankintalainsäädännön kehittämisessä on viime aikoina lisätty erityisesti yrittäjien oikeusturvaa ja haluttu varmistaa yrittäjien välisen kilpailun mahdollisuus siten, että hankintayksikkö ei voi syrjiä jotain tarjoajaa. Yrittäjiä koskevan pankkien vertailutiedon luovuttaminen kunnille voi olla vaikea asia,

12.8.2010

vaikka se auttaisikin hankintayksikköjä hallitsemaan paremmin yritysten riskejä ja siten tarjotun palvelun suorittamista.

Merkittiin, että lautakunta päätti yksimielisesti poistaa esityslistan (lisälista 1) sivun 1 kolmannelta kappaleelta lauseen "Kohtuuttomia selvityksiä ja ehtoja ei kuitenkaan voida vaatia, jotta kilpailun neutraliteetti säilyy"

Lautakunta päätti edelleen yksimielisesti poistaa esityslistan sivun 4 toisesta kappaleesta lauseen "Aikaisemmin erillään toimineilla Staran osastoilla käytännöt vielä vaihtelevat, mutta niiden yhtenäistäminen on käynnissä".

Esittelijä otti molemmat muutokset esittelynsä.

Pöytäkirjanote ja talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Lamminmäki Jorma, hankintajohtaja, puhelin 310 31500

Suuperko Mauri, toimitusjohtaja, puhelin 310 39269

Taulavuori Timo, toimitusjohtaja, puhelin 310 32500

18.8.2010

Ruija Rantala-Saajo
Hallintolakimies

24.8.2010

Mytäske/MAL

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1034/257
Stn dnr	
Saap./Anl.	03-09-2010

442 §

17.8.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO YRJÖ HAKASEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA
KOSKEE KAUPUNGIN TILAAJAVASTUUTA KILPAILUTTAMISESSA

HKR 2010-1250

Khs 2010-1034 / 257

Esityslistan asia Ki/9

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuoden 2007 alusta voimaan astunut tilaajavastuulaki velvoittaa tilaajaa selvittämään, että sen käyttämät alihankkijat täyttävät lakisääteiset velvoitteensa. Tilaajavastuulain edellyttämien selvitysten toimittaminen on rakennusviraston hankintayksikköjen lähettämässä tarjouspyynnöissä asetettu tarjoajia sitovaksi ehdottomaksi vaatimukseksi.

Kilpailutustoiminnassa viraston hankintayksiköt noudattavat myös julkisista hankinnoista annetun lain ja muiden ko. toimintaa koskevien erityislakien säännöksiä sekä kaupunginhallituksen 17.11.2008 hyväksymää ohjetta harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä.

Katu- ja puisto-osasto tilaa katujen ja puistojen rakentamista ja ylläpitoa kaupungin omilta yksiköiltä, HKR-Rakennuttajalta ja Staralta. HKR-Rakennuttaja rakennuttaa urakat yksityisillä markkinoilla. Stara toimii kaupungin sisäisenä urakoitsijana, mutta tekee kuitenkin suurimman osan urakoittensa materiaali- ja palveluhankinnoista yksityisiltä toimittajilta ja urakoitsijoilta.

Sekä HKR-Rakennuttaja että Stara vastaavat osaltaan siitä, että hankinnat tehdään kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti materiaaleille ja työsuorituksille asetettujen laatu- ja sisältövaatimusten ja voimassa olevan lainsäädännön ja hankintamääräysten mukaisesti. Samaan kaupunkikonsernin kuuluvina ne vastaavat hankintoja koskevan valvonnan oikeellisuudesta ja riittävydestä.

24.8.2010

Yleisten töiden lautakunta esittää, että rakennusvirasto perustaa katu- ja puisto-osastolle tilaajavastuutarkastajan toimen sisäisillä tehtävänkuvamuutoksilla 2011 alusta. Tilaajavastuutarkastaja käynnistää konkreettisen tilaajavaltvontatoiminnan, jossa valvotaan rakennusviraston tilaamat rakennushankkeet ja materiaalihankinnat ja raportoi niistä virastolle ja yleisten töiden lautakunnalle.

Aloitteessa esitetään kilpailutukseen lisättäväksi täsmällisempiä ehtoja. Tällä hetkellä yritykset ilmoittavat verottajalle palkanmaksu-tiedot vuosiluonnituspohjalta. Parhaillaan valmisteltavassa valtion talousrikostorjuntaohjelmassa selvitetään siirtymistä kuukausittaiseen henkilöperusteiseen ilmoitusjärjestelmään. Verottajan käsityksen mukaan tämä vaatisi kuitenkin aivan uudentyypin valvontajärjestelmän ja selkeästi lisää resursseja. Palkanmaksun raportoinnin muuttamisesta on myös tehty lakialoite, jonka toteuttamiskelpoisuus selvitetään talousrikostorjuntaohjelman kehitystyön yhteydessä.

Veroviranomaiset pyytävät jo nykyisin työmaakohtaisesti kulkulupatietojen pohjalta tarpeelliseksi katsomiaan henkilötietoja.

HKR-Rakennuttaja on jo vuosia toiminut tiiviissä yhteistyössä verottajan ja poliisiviranomaisten kanssa. HKR-Rakennuttajan ja rakennusliiton kesken on myös sovittu käynnistettävän yhteisprojekti, jonka tarkoituksena on harmaiden markkinoiden torjunnan tehostaminen keskinäistä tiedonsiirtoa ja muuta yhteistyötä hyödyntämällä.

Rakennusvirasto käyttää toimiessaan tilaajana harmaan talouden torjuntaan kaikkia niitä keinoja, mitä sillä on ilman viranomaisvaltuuksia käytettävissä. Lisää toimintamahdollisuuksia tilaajalle antaisi voimassaolevan tietosuojan alentaminen siltä osin, että tilaaja saisi verottajalta heti tiedot käyttämistään yrityksistä, jotka eivät ole velvollisuuksiaan hoitaneet.

Valtion talousrikostorjuntaohjelmassa on mukana useita ehdotuksia lainsäädännön muuttamisesta siten että verottaja saa lisää valtuuksia ja että rakennuttajat toisaalta saisivat verottajalta yksityiskohtaisempia tietoja niistä yrityksistä, joilla töitään teettävät. Torjuntaohjelma on tällä hetkellä valmisteilla valtiovarainministeriössä.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle, hallinto-osastolle, HKR-Rakennuttajalle ja katu- ja puisto-osastolle.

24.8.2010

Merkittiin, että esittelijä lisäsi edelleen esityslistan sivulla 5 olevan päätösehdotuksen ensimmäiseksi ja toiseksi kappaleiksi seuraavat:

"Vuoden 2007 alusta voimaan astunut tilaajavastuulaki velvoittaa tilaajaa selvittämään, että sen käyttämät alihankkijat täyttävät lakisääteiset velvoitteensa. Tilaajavastuulain edellyttämien selvitysten toimittaminen on rakennusviraston hankintayksikköjen lähettämässä tarjouspyynnöissä asetettu tarjoajia sitovaksi ehdottomaksi vaatimuksiksi.

Kilpailutustoiminnassa viraston hankintayksiköt noudattavat myös julkisista hankinnoista annetun lain ja muiden ko. toimintaa koskevien erityislakien säännöksiä sekä kaupunginhallituksen 17.11.2008 hyväksymää ohjetta harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä."

Merkittiin, että esittelijä poisti esityslistan sivulla 5 olevan ehdotuksen toisen kappaleen viimeisen virkkeen kokonaisuudessaan.

Merkittiin, että esittelijä lisäsi edelleen esityslistan sivulle 6 ensimmäiseksi kokonaiseksi kappaleeksi seuraavan:

"Rakennusvirasto käyttää toimiessaan tilaajana harmaan talouden torjuntaan kaikkia niitä keinoja, mitä sillä on ilman viranomaisvaltuuksia käytettävissä. Lisää toimintamahdollisuuksia tilaajalle antaisi voimassaolevan tietosuojan alentaminen siltä osin, että tilaaja saisi verottajalta heti tiedot käyttämistään yrityksistä, jotka eivät ole velvollisuuksiaan hoitaneet."

Lautakunnan päätös syntyi kahden äänestyksen jälkeen. Ensimmäisessä äänestyksessä jäsen Hännisen tekemä ja jäsen Österbergin kannattama ehdotus lisätä esittelijän esityslistan sivulta 5 ehdotuksen toisen kappaleen lopusta poistaman viimeisen virkkeen tilalle uudeksi kappaleeksi seuraava:

"Yleisten töiden lautakunta esittää, että rakennusvirasto perustaa katu- ja puisto-osastolle tilaajavastuutarkastajan toimen sisäisillä tehtävänkuvamuutoksilla 2011 alusta. Tilaajavastuutarkastaja käynnistää konkreettisen tilaajavastuutarkastajan toiminnan, jossa valvotaan rakennusviraston tilaamat rakennushankkeet ja materiaalihankinnat ja raportoi niistä virastolle ja yleisten töiden lautakunnalle."

24.8.2010

voitti 6 äänellä (Klemetti, Hartonen, Heinämies, Hänninen, Saksala ja Österberg) 3 ääntä vastaan (Nieminen, Inkeroinen-Kalliokoski ja Krabbe) puheenjohtaja Niemisen tekemän ja jäsen Inkeroinen-Kalliokosken kannattaman vastaehdotuksen, joka kuului:

"Rakennusvirasto selvittää viraston tilaajavastuutoiminnan ja -valvonnan ja tekee esityksen mahdollisten ongelmien poistamiseksi ja toiminnan kehittämiseksi vuoden 2010 loppuun mennessä."

Toisessa äänestyksessä jäsen Hännisen tekemä ja jäsen Österbergin kannattama edellä toimitetussa äänestyksessä voittanut ehdotus voitti 6 äänellä (Klemetti, Hartonen, Heinämies, Hänninen, Saksala ja Österberg) 3 ääntä vastaan (Nieminen, Inkeroinen-Kalliokoski ja Krabbe) esittelijän muutetun esityksen.

Lisätiedot:
Rautiainen Antti, lakimies, puhelin 310 38503

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 1.9.2010

Anna-Leena Salo-Halinen
pöytäkirjanpitäjä

24.8.2010

Kirjasto/PA

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Khs dnro	2010-1034/257
Stn dn	
Saap./Anl.	09-09-2010

148 §
KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO VALTUUS-
TOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KAUPUNGIN TILAAJAVASTUUTA
KILPAILUTTAMISESSA

Lilk 2010-273
Esityslistan asia LJ/4

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Liikuntavirasto on aikaisemmin hankintoja tehdessään noudattanut kaupunginvaltuuston 12.11.2008 hyväksymää Helsingin kaupungin hankintasääntöä.

Hankintalaki (1505/92) muuttui merkittävästi 1.6.2010 lukien. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto kumosi kaupungin hankintasäännön 2.6.2010.

Hankintakeskus ja hallintokeskuksen oikeuspalvelut ylläpitävät yhteistyössä hankintakäsikirjaa, joka on kaupungin sisäiseen käyttöön tarkoitettu julkisia hankintoja ja hankintalainsäädännön käytännön soveltamista koskeva opas. Kumotun hankintasäännön ohjeluontoiset kohdat on sisällytetty hankintakäsikirjaan. Hankintakäsikirjassa annetaan käytännönläheisiä neuvoja ja ohjeita julkisten hankintojen toteuttamiseen tarkoituksenmukaisella tavalla lainsäädäntöä noudattaen. Se on tarkoitettu valmistelun työvälineeksi kaupungin henkilöstölle.

Liikuntavirastossa on laadittu yksityiskohtaiset 1.4.2009 voimaan tulleet viraston hankkeiden käsittelyohjeet. Niiden suunnittelussa on noudatettu kaupunginhallituksen 12.1.2009 hyväksymiä tilahankkeiden käsittelyohjeita. Viraston ohjetta noudatetaan liikuntatoimen tilahankkeiden lisäksi myös liikuntatoimen muissa rakennushankkeissa, kuten kentät, venesatamat. ym.

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä eli niin sanottu tilaajavastuulaki (1233/06) tuli voimaan 1.1.2007. Tilaajavastuulain tarkoituksena on edistää tasavertais-

24.8.2010

ta kilpailua ja työehtojen noudattamista. Laki parantaa palveluja ja urakoita tilaavien tai vuokratyövoimaa käyttävien yhteisöjen edellytyksiä varmistaa, että sopimuspuoli täyttää lakisääteiset velvoitteet työn antajana ja sopijapuolena.

Lain mukaan tilaajan tulee ennen vuokratyövoiman käyttöä koskevan sopimuksen tai alihankintasopimuksen tekemistä pyytää sopimuspuoltaan selvitys lakisääteisten velvoitteiden noudattamisesta ja sovellettavista työehdoista.

Liikuntavirasto tilaa merkittävimpien rakennusurakoiden rakennuttamisen Helsingin kaupungin rakennusvirastolta / HKR-Rakennuttajalta, joka valvoo omalta osaltaan verotietojen toimittamisen veroviranomaisille sekä työvoiman käyttöä. Rakennusvirastolta / HKR-Rakennuttajalta tilatuissa urakoissa projektivastaavina olevat liikuntaviraston edustajat ovat aloituskokousten yhteydessä edellyttäneet erityistä mainintaa työvoiman käytön valvonnasta.

Liikuntaviraston ja rakennusviraston / HKR-Rakennuttajan Hietarannan kahvion- ja pukuhuonetilojen rakentamista koskevassa työmaakokouksen pöytäkirjassa 2.8.2010 on muun muassa seuraavat sopimusehdot:

"Päätoteuttajana pääurakoitsija varmistaa, että kaikkien työmaalla toimivien urakoitsijoiden, sivu- ja alihankkijoiden, alihankkijoiden ja työvoimaa vuokraavien yritysten kaikilla työntekijöillä on joko Suomen lainmukainen tai kattava tapaturmavakuutus."

"Pääurakoitsija huolehtii siitä, että jokaisella työmaalla työskentelevällä on työmaalla liikkeessaan näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunnus, josta käy ilmi, onko ko. henkilö työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työsuorittaja. Tunnisteessa tulee olla myös työnantajan nimi. Jokaisen urakoitsijan on ilmoitettava ennen työvaiheen aloittamista omien ja alihankkijoihensa työmaalla työskentelevien työntekijöiden nimet ja syntymäajat pääurakoitsijalle työmaalla tarvittavien kulkulupien myöntämiseksi. Pääurakoitsijan ylläpitää ajantasausluetteloja kaikista niistä henkilöistä, joilla on voimassa oleva kulkulupa työmaalla."

"Pääurakoitsija antaa huolellisuusvelvollisuuden täyttämistään kirjallisen ilmoituksen jokaisessa työmaakokouksessa."

"Pääurakoitsija varmistautuu ja varmistaa, että jokaisella työmaalla toimivalla työlupavelvollisella työntekijällä on voimassa oleva työn mukainen työntekijän oleskelulupa. Varmistuksessaan pääurakoitsija antaa erillisen ilmoituksen jokaisessa työmaakokouksessa. Pääurakoitsijan

24.8.2010

varmistusvelvollisuus kattaa kaikkien työmaalla toimivien urakoitsijoiden, sivu- ja aliurakoitsijoiden, alihankkijoiden ja työvoimaa vuokraavien yritysten työntekijät.”

Edellä olevia sopimusehtoja on tarkoitus noudattaa myös vastaisuudessa rakennusviraston / HKR-Rakennuttajan kanssa tehtävissä rakennuttamissopimuksissa.

Pienemmät urakat liikuntavirasto kilpailuttaa eri urakoitsijoiden kesken. Nämä voivat käyttää eri aliurakoitsijoita.

Liikuntavirasto edellyttää urakkatarjouksen liitteenä olevassa urakkaohjelmassa selvitystä urakoitsijan työnantaja-asemasta johtuvista velvollisuuksista.

Urakoitsijan on liitettävä urakkatarjoukseensa verovelkatodistus sekä ilmoitus eläkevakuutusmaksuvelvoitteiden täyttämistä tai muu luotettava selvitys verojen, ennakonpidätystilitysten, sosiaaliturvamaksujen ja eläkemaksujen suorittamisesta. Muuna luotettavana selvityksenä pidetään mm. Rakentamisen Laatu RALA ry:n myöntämää pätevyystodistusta.

Selvitykset eivät saa olla kahta kuukautta vanhempia. Lisäksi urakoitsijan on varauduttava toimittamaan tilaajalle ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista uudelleen vastaava selvitys.

Urakoitsijan tulee esittää liikuntavirastolle mahdollisen aliurakoitsijan vastaavat selvitykset verojäämistä ja edellä mainittujen työnantajamaksujen suorittamisesta. Määräys tästä sisällytetään aliurakoita koskeviin tarjouspyyntöihin.

Urakoiden kestäessä yli kuusi kuukautta on urakoitsijan esitettävä verovelkatodistus ja ilmoitus eläkevakuutusmaksuvelvoitteiden täyttämistä 6 kuukauden välein. Maksujen laiminlyöminen on urakkasopimuksen purkuperuste.

Liikuntavirastolla on oikeus hylätä sellainen urakoitsija, aliurakoitsija tai näiden alahankkija, joka ei täytä vaadittuja selvityksiä.

Mikäli liikuntavirasto katsoo, että urakkatarjous on niin alhainen, että urakoitsijan on mahdotonta toteuttaa urakkaa vaadituilla ehdoilla, hylätään tarjous.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle (hallintokeskus/kirjaamo, PL 1)

24.8.2010

Postitettu 8.9.2010

Lisätiedot:

Tenho Martti, pöytäkirjanpitäjä, puhelin 310 87761

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

24.8.2010

LIITE 22

150

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-1034/257
Stn dnri	
Saap./Anl.	26-08-2010

48 §

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KAUPUNGIN TILAAJAVASTUUTA KILPAILUTTAMISESSA

Khs 2010-1034 /257
Helenjk 19-128/2010
Esityslistan asia 6

Johtokunta päätti antaa asiasta kaupunginhallitukselle esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Kauno Kaija, johtaja, puhelin 617 2100.

Kaupunginvaltuutettu Yrjö Hakanen on tehnyt 19.5.2010 valtuustoaloitteen kaupungin tilaajavastuusta kilpailuttamisesta:

"Esitämme, että kaupunginhallitus täsmentää kilpailuttamista koskevia ohjeita niin, että harmaan talouden ongelmia torjutaan entistä aktiivisemmin. Esitämme, että kaupungin harjoittamaa yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa harmaan talouden torjunnassa kehitetään osoittamalla siihen lisää resursseja ja tekemällä yhteistyötä harmaan talouden torjunnassa myös ammattiyhdistysliikkeen kanssa. Lisäksi esitämme, että kaupunki ehdottaa valtioneuvostolle lainsäädännön muuttamista niin, että verottaja saa lisää valtuuksia muun muassa pankkien vertailutietojen hankkimiseksi ja että kunnat saavat verottajalta konkreettisempaa tietoa harmaan talouden yrityksistä."

Talous- ja suunnittelukeskus pyytää johtokunnan lausuntoa asiasta 31.8.2010 mennessä.

Khs on hyväksynyt ohjeen harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä 17.11.2008 (§ 1364). Sillä annetaan toimintaohjeet tilaajavastuulain (22.12.2006/1233) soveltamisesta kaupungin hankinnoissa.

Ohje on hyvin kattava sisältäen mm.

- kauppa-, ennakkoperintä-, työnantaja- ja arvonlisävelvollisten rekisteriin rekisteröitymisen selvittäminen hankinnan yhteydessä
- verojen ja lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen selvittäminen hankinnan yhteydessä

24.8.2010

1(2)

- verojen ja lakisääteisten eläkevakuutusmaksujen maksamisen selvittäminen sopimussuhteen aikana
- työhön sovellettavan työehtosopimuksen tai keskeisten työehtojen selvittäminen hankinnan yhteydessä
- tietojen luovuttaminen veroviranomaiselle
- henkilötunnisteiden käyttö kaupungin työkohteissa
- alihankinnan ketjuttamisen rajoittaminen rakennusurakoissa sekä katujen ja muiden yleisten alueiden ylläpitourakoissa

Lisäksi kaupunginjohtaja on antanut osana harmaan talouden torjuntaa erillisohjeen rakennusalan urakkatietojen ja palvelujen tuottajien ilmoittamisesta verohallinnolle (Kj 4114 §, 1.4.2005). Sen mukaisesti mm. Helsingin Energia antaa em. tiedot verohallinnolle neljännesvuosittain ilmoituskautta seuraavan kuun loppuun mennessä.

Tilaajavastuunlain noudattamista puolestaan valvoo koko maassa Uudenmaan työsuojelupiiri mm. suorittamalla tarkastuksia tilaajayrityksissä. Rikkomustapauksissa työsuojelupiiri voi määrätä laiminlyöntimaksun.

Heinäkuussa vahvistetulla lainmuutoksella rakennusalan käännetty arvonlisäverovelvollisuus tulee voimaan 1.4.2011. Järjestelmän tavoitteena on estää se, että arvonlisävero jäisi aliurakoitsijan arvonlisäyksen osalta maksamatta. Pääurakoitsija suorittaisi arvonlisäveroa koko rakennustyön arvosta, myös aliurakoitsijan arvonlisäyksen osalta.

Sisäasianministeriössä on käynnissä talousrikosten ja harmaan talouden torjuntaan liittyvän viranomaisyhteistyön kehittämiseen tarvittavien lainsäädäntömuutosten valmistelu.

Helsingin Energian käsityksen mukaan Helsingin kaupungin ohjeistus harmaan talouden torjumiseksi on jo hyvin kattava. Kun harmaan talouden torjuntaa edelleen tehostetaan lainsäädännön avulla, pystytään kaupungin nykyisiä ohjeita noudattamalla tehokkaasti ehkäisemään laitonta toimintaa.

Tiina Nyström
pöytäkirjanpitäjä

Tarja Halonen

24.8.2010

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-1034/257
Stn dnr	
Saap./Anl.	27-08-2010

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA "KAUPUNGIN TILAAJAVAS-
TUUSTA KILPAILUTTAMISESSA"

HelSa 2010-99

Taske 2010-1034/257 23.6.2010

Johtokunta päättäneen antaa otsikkoasiasta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä tuli voimaan 1.1.2007. Lain tarkoituksena on edistää yritysten välistä tasavertaista kilpailua ja työehtojen noudattamista. Laki pyrkii luomaan yrityksille ja julkisoikeudellisille yhteisöille edellytykset varmistaa, että niiden kanssa vuokratyöstä tai alihankinnoista sopimuksia tekevät yritykset täyttävät sopimuspuolina ja työnantajina lakisääteiset velvoitteensa.

Helsingin Satamassa pääosa urakoista, teetettävistä töistä ja palveluista on kilpailutettu. Tarjouspyyntö- ja hankintailmoitusaineistossa on vaadittu tarjoajia selvittämään

- rekisteröitymisensä ennakonperintä-, työnantaja- ja arvonlisäverolisten rekistereihin
- kaupparekisterin ote
- todistus verojen maksamisesta
- todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta
- selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta

Nämä tiedot on tarkistettu tarjousten käsittelyn yhteydessä sekä tarvittaessa myös uudelleen sopimuskaudella.

Kyl Tande / MAL

Tarja Halonen

24.8.2010

Helsingin Sataman työmailla ja työpisteissä työskentelevillä henkilöillä on oltava voimassa olevat kulkuluvat. Siten tilaajan edustajilla on hyvät tiedot urakoitsijoista ja heidän aliurakoitsijoidensa työntekijöistä. Urakoiden työmaakokouksissa urakoitsijoilta on tiedusteltu mahdollisia työlupavelvollisia. Näitä ei ole ollut. Alihankinnan ketjuttamista on rajoitettu sillä, että urakoitsijan on hyväksyttävä aliurakoitsijansa Helsingin Sataman edustajalla. Helsingin Satamalla on oikeus hylätä esitetty aliurakoitsija.

Helsingin Satama noudattaa hankinnoissaan kaupunginhallituksen 17.11.2008 hyväksymää ohjetta harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä. Ohjeen mukaisesti Helsingin Satama on mukana ns. neljännesvuosi-ilmoitusmenettelyssä. Helsingin Satama toimittaa neljännesvuosittain veroviranomaisille tiedot toteutuneista urakoista ja palveluiden ostoista. Ilmoitusmenettely on osa harmaan talouden torjuntaa, jossa Helsingin kaupunki on kiinteästi mukana.

Lisätiedot:

Sieranoja Tauno, talousjohtaja, puhelin 310 33560

HELSINGIN SATAMAN JOHTOKUNTA

Mikko Kortelainen
puheenjohtaja

Eve Tuomola
pöytäkirjanpitäjä

19.8.2010

Ky. Haaska/MAL

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1034/257
Stn dnro	-----
Saap./Anl.	02-09-2010

119 §
LAUSUNTO KAUPUNGIN TILAJAAVASTUUTA KILPAILUTTAMISTI-
LANTEISSA KOSKEVASTA VALTUUSTOALOITTEESTA (HAKANEN)

HKL 2010-127, Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010-1034/257
23.6.2010, (määräaika 31.8.2010)
Esityslistan asia Haj/1

Merkittiin, että johtokunta päätti yksimielisesti, esittelijän ehdotuksesta poiketen, korvata esittelijän lausuntoehdotuksen kaksi viimeistä virkettä seuraavalla lausumalla:

HKL katsoo, että kaupungin ohjeistus on hyvä, mutta että harmaan talouden valvonnan tehostaminen edellyttää uutta resursointia ja lisää toimivaltaa myös viranomaisille.

Merkittiin, että esittelijän ehdotus kuului seuraavasti:

HKL katsoo, että kaupungin tällä hetkellä voimassa oleva ohjeistus harmaan talouden torjumiseksi on yksityiskohtainen ja antaa hyvät edellytykset toimia tämän päämäärän saavuttamiseksi. Uusien, aloitteessa mainittujen menettelyjen käyttöönotto ei tunnu tarkoituksenmukaiselta ja joka tapauksessa edellyttäisi sellaista lisäresursointia hankintatoimeen, joka ei ole perusteltua.

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta päätti antaa valtuustoaloitteesta näin kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on 17.11.2008 hyväksynyt ohjeen harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä. Ohje noudattelee ns. tilaajavastuulain (22.12.2006/1233) määräyksiä ja osin tarkentaa lain soveltumista kaupungin hankintoihin seuraavasti:

19.8.2010

Tilajavastuulakia on sovellettava, kun

- tehdään hankinta, joka koskee vuokratun työntekijän käyttämistä,
- tehdään hankinta, jossa kaupungin työtiloissa tai työkohteessa työskentelee kaupungin sopimuskumppanin palveluksessa oleva työntekijä, jonka työtehtävät liittyvät kaupungin toiminnassa tavanomaisesti suoritettaviin työtehtäviin tai kaupungin tavanomaiseen toimintaan liittyviin kuljetuksiin tai
- tehdään rakentamista tai rakentamiseen liittyvää korjaus-, hoito- tai kunnossapitoa koskeva hankinta.

Edellä mainituissa tapauksissa ohjetta ei kuitenkaan sovelleta, jos

- vuokratun työntekijän tai työntekijöiden työskentely kestää yhteensä enintään 10 työpäivää tai
- hankintasopimuksen vastikkeen arvo ilman arvonlisäveroa on alle 7500 euroa.

Lisäksi ohjetta ei sovelleta esim. hankintoihin valtiolta tai toiselta kunnalta tai vastaavalta tai jos sopimuspuolten toiminta on vakiintunutta esim. aikaisempien sopimus-suhteiden perusteella.

Harmaan talouden torjumisohjeessa on tilajavastuulain tapaan yksityiskohtaisesti selvitetty ne menettelyt, joita hankintayksikön tulee noudattaa hankintoja suorittaessaan ja ne edellytykset, jotka hankintayksikön tulee asettaa sopimuskumppanilleen.

Tällaisia edellytyksiä ovat mm. sopimuskumppanilta edellytetty rekisteröityminen ennakkoperintärekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja työnantajarekisteriin. Lisäksi tarjoajan on osoitettava suorittaneensa erilaiset lakisääteiset työnantaja- ja eläkevakuutusmaksunsa.

Edelleen ohjeen mukaan hankintayksikön on pyydettävä selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista siltä tarjoajalta, joka alustavan tarjousvertailun mukaan on voittamassa tarjouskilpailun.

Veroviranomaiselle ilmoitetaan tiedot sovituista hankinnoista kaupunginjohtajan tekemän kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaisesti.

Rakennusurakoissa sekä katujen ja muiden yleisten alueiden ylläpitourakoissa tarjouspyyntöön ja hankintasopimukseen tulee ottaa alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto, jonka mukaan urakan ketjuttaminen alihankkijaa pidemmälle on lähtökohtaisesti kielletty.

19.8.2010

HKL toteaa, että kaupunginhallituksen edellä pääpiirteittäin selvitetty ohjeistus harmaan talouden torjunnasta kaupungin hankintojen yhteydessä on yksityiskohtainen ja noudattaa kaupunkia velvoittavan tilaajavastuulain määräyksiä.

Ohjeen voimaantulo lisäsi hankintayksikön sopimuskumppaneilta edellyttämien selvitysten määrää ja hankintayksikön velvollisuutta suorittaa erillisiä selvityksiä ja tarkastaa tarjoajan ja sopimuskumppanin toiminnan lainmukaisuutta.

HKL toteaa, että tilaajavastuulain ja harmaan talouden torjumista koskevaa ohjetta sellaisenaan noudatetaan kaikessa HKL:n toiminnassa. HKL:n osalta ei ole havaittu valtuustoaloitteessa tarkoitettuja ongelmia työehtosopimusten noudattamisessa tai palvelujen hinnoittelussa.

Erilaisten hankintojen osalta tarjousten arviointiperusteet vaihtelevat, mutta laatutekijöillä on suuressa osassa hankintoja, erityisesti niissä hankinnoissa, joissa käytetään neuvottelumenettelyä, merkittävä vaikutus tarjousten vertailussa. Kaikki hankinnat suoritetaan hankintalainsäädännön edellyttämällä tavalla ja niin, että kulloinkin hankinnan kohde huomioon ottaen parhaalla tavalla pystytään hyödyntämään kilpailumahdollisuudet. Tarjous, joka on hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen, tarvittaessa hylätään hankintalainsäädännön asettamien edellytysten mukaisesti.

HKL toteaa, että aloitteessa tarkoitettujen, tilaajavastuulakia pidemmälle menevien vaatimusten asettaminen tarjoajille ja sopimuskumppaneille on vaikea toteuttaa. Esim. yritysten palkanmaksun seuraamiseen tai yrityksen kaikkien työntekijöiden kansallisuuden ja työehtosopimuksen selvittämiseen liittyvät valvontavelvollisuudet asettaisivat hankintayksikölle sellaisia uusia tehtäviä, jotka eivät välttämättä enää sovellu hankintayksikön hoidettavaksi ja jotka edellyttäisivät myös lisäresursointia. Tällaisten vaatimusten käytännön valvominen olisi vaikeaa ja edellyttäisi sellaista sopijakumppanin sisäisiin prosesseihin puuttumista, joka ei ole enää tarkoituksenmukaista ja voisi osoittautua myös käytännössä mahdottomaksi. Esimerkiksi sellaisiin ilmoituksiin, joita yrityksen on verratavalta tehtävä, ei hankintayksiköllä ole käytännössä mahdollista puuttua.

19.8.2010

Yhteenvedona HKL toteaa, että harmaan talouden torjuminen on yksi keskeisiä hankintojen hoitamiseen liittyviä periaatteita. HKL pyrkii kaikessa hankintatoiminnassaan siihen, että sopimuskumppaneina voivat olla sellaiset yritykset, jotka täyttävät yhteiskunnalliset velvoitteensa. HKL katsoo, että kaupungin ohjeistus on hyvä, mutta harmaan talouden valvonnan tehostaminen edellyttää uutta resursointia ja toimivaltaa viranomaisilta.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Mutka Rain, asiamies, puhelin 310 35108

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 27.8.2010 lähtien HKL:n kirjaamossa ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljettavaksi seuraavana työpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Yrjö Jurdström
hallintojohtaja

Risto Lammi

17.8.2010

Helsingin kaupunginhallitus

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KAUPUNGIN TILAAJAVASTUUTA
KILPAILUTTAMISESSA

Khs dnro 2010-1034/257

Talous- ja suunnittelukeskuksen lausuntopyyntö 23.6.2010

Oikeuspalvelut toteaa lausuntonaan asiasta seuraavaa:

Julkisista hankinnoista annetulla lailla ja ns. erityisalojen hankintalailla pyritään tehostamaan julkisten varojen käyttöä sekä turvaamaan yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuolisia mahdollisuuksia tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakointia julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Hankintalainsäädäntö tarjoaa hyviä työkaluja myös harmaan talouden torjuntaan. Näistä voidaan mainita esimerkkeinä säännökset, jotka koskevat alihankintaa, hankintasopimuksen erityisehtoja, verotukseen liittyviä velvoitteita, ehdokkaiden ja tarjoajien valintaa, tarjouksen valintaa sekä poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia.

Kaupungin on noudatettava tietyissä hankinnoissa hankintalainsäädännön ohella myös ns. tilaajavastuulakia. Sen säännösten tarkoituksena on edistää yritysten välistä tasavertaista kilpailua ja työehtojen noudattamista sekä luoda mm. kunnille edellytyksiä varmistaa, että niiden kanssa tietyistä töistä sopimuksia tekevät yritykset täyttävät sopimuspuolina ja työnantajina lakisääteiset velvoitteensa.

Hankintalainsäädännön ja tilaajavastuulain soveltamisalat eivät ole yhteneväiset. Melko mutkikas säädöskokonaisuus on kuitenkin hahmotettavissa esim. Helsingin kaupunginhallituksen marraskuussa 2007 hyväksymästä ohjeesta harmaan talouden torjumiseksi kaupungin hankintojen yhteydessä.

Mainitussa ohjeessa annetaan myös muita kuin suoraan tilaajavastuulaista tai hankintalainsäädännöstä seuraavia ohjeita harmaan talouden torjumiseksi.

Risto Lammi

17.8.2010

Edellä esitetyn perusteella oikeuspalvelut katsoo, että kaupungin hallintokunnilla on jo tällä hetkellä varsin hyviä lainsäädännöllisiä ja kaupungin omaan ohjeistukseen perustuvia keinoja torjua harmaata taloutta kaupungin hankinnoissa sekä hankintamenettelyn että hankintasopimuksen täytäntöönpanon aikana. Olennaista on, että tarjolla olevia keinoja käytetään aktiivisesti ja systemaattisesti sekä kiinnitetään erityistä huomiota etenkin ongelmallisiksi todettujen toimialojen hankintoihin.

Pohdittaessa pitäisikö harmaan talouden torjuntaa koskevaa kaupungin ohjeistusta jollain tavalla muuttaa, on syytä muistaa, että valtaosassa kaupungin hankintatoimea harmaa talous ei ole olennainen ongelma. Tämän vuoksi on huolehdittava siitä, että mahdollinen uusi sääntely ei nosta näiden hankintojen jo entisestäänkin korkeita prosessikustannuksia.

Oikeuspalvelut ei ota kantaa valtuustoaloitteessa tarpeelliseksi katsottuihin lainsäädäntömuutoksiin, koska tältä osin aloitteen sisältö on jäsentymätön.

Sami Sarvilinna
kaupunginlakimies

Risto Lammi
kaupunginasiainjohtaja

4.12.2008

§ 722

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2008-2136/635
Stn dnr	
Saap./Anl.	10-12-2008

LAUSUNTO ILKKA TAIPALEEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA,
JOKA KOSKEE VERÄJÄMÄESSÄ SIJAITSEVAN KAARLO HALTIAN
PUISTON KUNNOSTUSTA

HKR 2005-396, Halke 2008-2136/635 13.10.2008

Rakennusvirasto on vuonna 1998 kunnostanut Kirkkoherrantien ja Jokiniementien kulmauksen eli nykyisen Kaarlo Haltian puiston. Edellisenä vuonna laaditun suunnitelman mukaisesti viereisen liikekiinteistön eteen tehtiin neljän henkilöauton asiointipaikkaa ja puistikon alue nurmetettiin. Nurmialue erotettiin asfaltilla päällystetystä ja lankulu- ja paikoitusalueesta graniittisella reunatuella. Puistikon hyväkuntoiset ja maisemallisesti merkittävät puut säilytettiin.

Alue on nykyään rakenteiltaan tyydyttävässä kunnossa. Epäviihtyisäksi alueen tekee sille sijoitetut lukuisat lasin ym. kierrätysmateriaalien keräysastiat sekä lehtien jakelussa välivarastona käytettävät laatikot. Mikäli astiat halutaan tästä kulmauksesta pois, tulee niille löytää lähitoltta korvaava paikka. Tällä hetkellä katu- ja puisto-osastolla ei ole osoittaa yrittäjille uutta yhtä keskeistä paikkaa. Astioiden sijoittaminen nykyistä keskitetympään puistikon länsireunaan, autopaikkojen viereen saattaisi kuitenkin parantaa alueen viihtyisyyttä ja kaupunkikuvallista ilmettä.

YTV on alueen jätehuollosta vastaavana uusimassa koko toiminta-alueensa hyötyjätteiden aluekeräysjärjestelmää. Suunnittelutyö on käynnistynyt ja sen yhteydessä tarkastellaan myös Kaarlo Haltian puiston kierrätyspisteen sijaintia sekä kerättävien jakeiden valikointia. YTV:llä on tavoitteena toteuttaa uudet kierrätyspisteet vuoden 2009 aikana.

Rakennusviraston katu- ja puisto-osaston vastuulla on YTV:n aluekeräysjärjestelmään kuuluvien, yleiselle alueelle sijoittuvien kierrätyspisteiden sijainnin ja järjestelyjen määrittely yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusvalvonnan kanssa. Lisäksi osasto vastaa tarvittavien YTV:n ja kaupungin välisten, maanhallintaan ja

4.12.2008

§ 722

kierrätyspisteiden kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvien sopimusten teosta.

Oulunkylän ja Koskelan viheralue suunnitelmassa vuosille 2003–2012 nykyisen Kaarlo Haltian puiston tavoitteeksi on määritelty omaileimainen, kaunis puistikko. Suunnitelmaan on kirjattu, että mikäli asukashanke Kaarlo Haltian muistomerkistä toteutuu, puisto kunnostetaan hankkeen kanssa rinnakkain.

Taidemuseo ei ole nähnyt estettä sille, että muistomerkki tai veistos voitaisiin sijoittaa Kaarlo Haltian puistoon. Tässä tapauksessa oletuksena on kuitenkin ollut, että muistomerkki on lahjoitus. Muistomerkit, joissa ei ole taiteelle ominaista osaa tai taiteelle ominainen osa on alisteisessa asemassa kokonaisuuteen nähden, ovat usein kaupunginmuseon kokoelmissa ja hallinnassa. Siihen, tuleeko muistomerkki taidemuseon vai kaupunginmuseon hallintaan, voidaan ottaa kantaa vasta kun muistomerkistä on luonnos tai vastaavaa materiaalia saatavana.

Kaarlo Haltian puiston kunnostus ei sisälly katu- ja puisto-osaston investointiohjelmaan vuosille 2009–2013.

Lisätiedot:

Palmgren Tomas, aluesuunnittelija, puhelin 310 38586

Karlsson Eva-Lisa, vt. alueidenvalvontapäällikkö, puhelin 310 64387

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Matti Enroth
puheenjohtaja

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

10.2.2009

Hallintokeskus

Lausuntopyyntö 2008 – 2136 / 635

Khs dnro	2008-2136/635
Stn dnro	
Saap./Anl.	13-02-2009

LAUSUNTOPYYNTÖ VERÄJÄMÄEN KESKUSTAN KAARLO HALTIAN PUISTON
KUNNOSTUKSESTA

Hallintokeskus on pyytänyt taidemuseon johtokunnalta lausuntoa koskien Veräjämäessä sijaitsevaa Kaarlo Haltian puiston kunnostamista (Lausuntopyyntö 2008 – 2136 / 635).

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että useamman kerran esillä ollut asia saataisiin vireille ja että pieni puistikko kunnostettaisiin ja varustettaisiin asianmukaisesti. Puiston kunnostamiseen liittyvässä aiemmassa keskustelussa on ollut myös esillä toive taiteilijan tekemän veistoksen sijoittamisesta puistikkoon.

Taidemuseo on asiasta v. 2005 antamassaan lausunnossaan (28.6.2005) todennut, että pienen veistoksen sijoittaminen puistikkoon on mahdollista. Taidemuseo ei kuitenkaan ole asiassa aloitteellinen, sillä taidemuseo ei toiminnassaan ole vastannut henkilömuistomerkkihankkeista: Tämän tyyppiset hankkeet ovat perinteisesti tulleet kaupungin haltuun lahjoituksina ja ovat olleet yksittäisten tahojen, kuten seurojen tai yhteisöjen ajamia hankkeita. Taidemuseo on ottanut kantaa hankkeisiin, kun niistä on ollut olemassa pitkälle valmistellut suunnitelmat.

Taidemuseon johtokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 10.2.2009 (7 §) ja päätti antaa seuraavan lausunnon:

Mikäli puistoon halutaan muu julkisen taiteen teos, voi taidemuseo tällöin aloittaa uuden hankkeen valmistelun.

Lausunto kaupunginhallitukselle hallintokeskuksen kirjaamoon 27.2.2009 mennessä.

Lisätiedot:

Gallen-Kallela-Sirén, Janne, taidemuseon johtaja, puhelin 310 87008
Fontell, Klas, suunnittelija, puhelin 310 87047

Veikko Halmetoja
puheenjohtaja

Pia Uljas
sihteeri

Käyntiosoite
Jaakonkatu 3 B 6.krs
00100 Helsinki

Postiosoite
PL 5400
00099 Helsingin kaupunki

Puhelin
310 87041

Telefax
310 87040

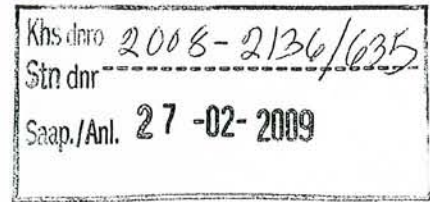

Johtokunta

24.2.2009

Hallintokeskus/Kirjaamo
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA KOSKIEN KAARLO HALTIAN
PUISTON KUNNOSTAMISTA

Hallintokeskus on pyytänyt kaupunginmuseon johtokuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Ilkka Taipaleen ja seitsemän muun valtuustoaloitteesta:

Lausuntonaan johtokunta esittää seuraavaa:
Kaarlo Haltian puisto (28/28029) on nimetty Oulunkylässä asuneen ja vaikuttaneen taidemaalari Kaarlo Haltian mukaan. Puiston asemakaava on vahvistettu 2006.

Pieni, pinta-alaltaan n. 300 m² puisto sijaitsee Veräjämäessä Kirkko-
herrantien ja Jokiniementien kulmassa. Puisto rajautuu pieneen ostos-
keskukseen ja sitä kiertää ajotie. Puistossa on neljä asiakaspysäköinti-
paikkaa. Puistossa on mänty ja koivuja ja joitain istutuksia sekä nurmi-
päällyste. Puisto on kunnostettu n. 10 vuotta sitten, jolloin puisto rajat-
tiin graniittisella reunatuella ja nurmi kunnostettiin. Puistoa reunustaa
rivi keräys-, kierrätys- ja postinjakeluun liittyviä astioita.

Kaupunginmuseon johtokunnan näkemyksen mukaan puiston viihty-
vyyttä ja ympäristön kaupunkikuvallista laatua voitaisiin suhteellisen
pienin keinoin parantaa. Näitä keinoja ovat mm. keräysastioiden siirtä-
minen sivummalle puiston länsilaidalle, penkkien tuominen puistoon
sekä istutusten lisääminen. Kyseessä on kaupunginmuseon näkemyk-
sen mukaan puiston hoitoon liittyvät seikat, joista vastaa Rakennusvi-
rasto.

Johtokunta

24.2.2009

KAUPUNGINMUSEON JOHTOKUNTA

Simo Laaksovirta
Johtokunnan puheenjohtaja

Anne Arento-Manerva
vs. hallintopäällikkö

LIITTEET

Asiakirjat palautetaan.

25.6.2009

§ 395

Myi / Klu

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2008-2136/635
Stn dnr	
Saap./Anl.	01-07-2009
	64

LAUSUNTO ILKKA TAIPALEEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JO-
KA KOSKEE VERÄJÄMÄESSÄ SIJAITSEVAN KAARLO HALTIAN
PUISTON KUNNOSTUSTA

HKR 2009-924, Halke 2008-2136/635 18.5.2009

Yleisten töiden lautakunta viittaa edelliseen lausuntoonsa aloitteesta ja toteaa, että Kaarlo Haltian puisto on nykyään rakenteiltaan tyydyttävässä kunnossa. Epäviihtyisäksi alueen tekee sille sijoitetut lukuisat lasin ynnä muiden kierrätysmateriaalien keräysastiat sekä lehtien jake- lussa välivarastona käytettävät laatikot. Mikäli astiat halutaan tästä kulmauksesta pois, tulee niille löytää lähistöltä korvaava paikka. Tällä hetkellä katu- ja puisto-osastolla ei ole osoittaa yrittäjille uutta yhtä keskeistä paikkaa.

YTV on alueen jätehuollosta vastaavana uusimassa koko toiminta- alueensa hyötyjätteiden aluekeräysjärjestelmää. Työn yhteydessä tarkastellaan myös Kaarlo Haltian puiston kierrätyspisteen sijaintia sekä kerättävien jakeiden valikoimaa. Tuoreimman tiedon mukaan YTV:llä on tavoitteena toteuttaa uudet kierrätyspisteet vuoden 2011 loppuun mennessä.

Oulunkylän ja Koskelan viheraluesuunnitelmaan vuosille 2003–2012 on kirjattu, että mikäli asukashanke Kaarlo Haltian muistomerkistä toteu- tuu, puisto kunnostetaan hankkeen kanssa rinnakkain. Kunnostukses- sa on tarkoitus täydentää puiston kasvillisuutta, asentaa uudet puisto- kalusteet ja rakentaa uusi aluekeräyspiste, mikäli YTV ei ole silloin vie- lä rakentanut sitä. Aluekeräyspisteen sijainti ja laajuus ratkaistaan vii- meistään kunnostushankkeen yhteydessä. Kunnostuksen alustava kus- tannusarvio on noin 50 000 euroa.

Kunnostushanke ei sisälly katu- ja puisto-osaston investointiohjelmaan vuosille 2010–2014. Katu- ja puisto-osasto varautuu kuitenkin aikatau- luttamaan hankkeen heti, kun muistomerkistä on toimitettu riittävän tarkka suunnitelma tai muuten riittävän tarkat tiedot. Ennen kunnostus- hankkeen aloitusta muistomerkien sopivuudesta ja tulevasta ylläpidosta

25.6.2009

§ 395

on sovittava joko Helsingin kaupunginmuseon tai kaupungin taidemu-
seon kanssa riippuen teoksen luonteesta.

Lisätiedot:

Palmgren Tomas, aluesuunnittelija, puhelin 310 38586

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNTA

Jarmo Nieminen
puheenjohtaja

Anna-Leena Salo-Halinen
pöytäkirjanpitäjä

Osoite

PL 1500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hkr.kirjaamo@hel.fi

Katuosoite

Kasarmikatu 21
00130 HELSINKI
<http://www.hkr.hel.fi>

Puhelin

Vaihde 310 1661

Telefon

Växel 310 1661

Telefax

310 38655

Ryj/KMA

8.6.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-826/699
Stn dnri	
Saap./Anl.	17-06-2010

374 §

LAUSUNTO MAIJA ANTTILAN VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA
KOSKEE RAKENTAMISTA KUVAAVIA TAULUJA

HKR 2010-909, Halke 2010-826/699 28.4.2010
Esityslistan asia Ko/7

Palautettu uudelleen valmisteltavaksi 25.5.2010

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen (47§) mukaisesti rakennustyömaalle on pystytettävä riittävän ajoissa ennen työn aloittamista työmaataulu, josta ilmenee hankkeeseen ryhtyvä, työn tarkoitus ja sen kesto sekä työmaasta vastaavan henkilön yhteystiedot. Rakennusjärjestyksen määräys koskee niitä työmaita, jotka vaikuttavat olennaisesti ympäristöön.

Yleisillä alueilla sijaitsevista, luvanvaraisista rakennushankkeista on saatavissa työmaatauluja täydentävää tietoa myös kaupungin tietopalvelun ylläpitämästä kuntalaiswinkistä, jonka osoite on <http://ptp.hel.fi/ptpa/default.aspx?winkkiid=847911>.

Rakennusviraston katu- ja puisto-osaston palvelutoimiston lupamenetely koskee yleisillä alueilla tapahtuvia kaivu- ja rakennustöitä. Myös niitä koskevissa lupaehdoissa edellytetään työmaataulun käyttöä rakennusjärjestyksen mukaisesti. Työmaataulun havainnollistamista kuvamateriaalilla ei ole edellytetty, joten se on jäänyt käytännössä rakennushankkeeseen ryhtyvän vapaaehtoisuuden varaan.

Osoite	Katuosoite	Puhelin	Telefon	Telefax
PL 1500 00099 HELSINGIN KAUPUNKI hkr.kirjaamo@hel.fi	Kasarmikatu 21 00130 HELSINKI http://www.hkr.hel.fi	Vaihde 310 1661	Växel 310 1661	310 38655

8.6.2010

Rakennusviraston omilla työmailla tulee noudattaa viraston työmaataulujen käyttöä ohjaavia sääntöjä. Näissä säännöissä on tiedostettu havainnollisen kuvamateriaalin käytön merkitys hankkeen selittäjänä ja sitä onkin sovellettu ympäristöön olennaisesti vaikuttavissa kohteissa.

Erityisesti kaikissa puistojen investointikohteissa on käytetty työmaataulua, jossa on esitetty kohteen puistosuunnitelma. Lisäksi erityiskohteissa, kuten Kaivopuiston Ison Puistotien saneerauksessa, tiedotusta oli laajennettu saneeraustyön luonteen ja merkityksen selventämiseksi.

Lisäksi rakennusvirasto on kehittänyt yhteistyössä muiden kaivutöitä teettävien kaupungin laitosten ja virastojen kanssa myös työmaiden tiedottamista. Kaupungin muiden, yleisillä alueilla toimivien rakennuttajien työmailla on sovittu noudatettavan soveltuvin osin rakennusviraston työmaataulujen käyttöä ohjaavia sääntöjä. Laajoista työmaista julkaistaan yhteistyössä erillisiä tiedotteita ja työmaat varustetaan työmaataululla. Tilanne on tiedottamisen osalta parantunut huomattavasti, mutta kehitettävää on yhä.

Kaupungin talous- ja suunnittelukeskus on käynnistänyt erillisen laajoja, usean toimijan yhteisprojekteja ja niiden tiedottamista koskevan kehittämishankkeen. Hankkeen yhteydessä on tarkoitus laatia ohjeistus näissä kohteissa käytettävälle työmaataululle. Rakennusviraston pilotihankkeena projektissa on Keskuskadun työmaataulu. Tämän kehittämishankkeen mukaisia suuntaviivoja sovelletaan jo nyt muissakin kaupungin keskustan merkittävässä projekteissa.

Rakennusvirasto pitää tärkeänä aloitteessa esitettyjä näkökohtia työmaita koskevan informaation parantamisesta ja havainnollistamisesta työmaatauluissa. Jo käynnissä olevaa kehitystyötä kaupungin omien rakennuskohteiden osalta jatketaan eri osapuolten kanssa siten, että kaupunkitason yhteisesti hyväksytyt työmaataulujen sisältömäärittely ja käyttötapa voidaan vakiinnuttaa.

Rakennusluvan alaista, usein tonteilla tapahtuvaa rakentamista ohjataan rakennusvalvontaviraston toimesta. Tämä ohjaus sisältää myös tontin rakentamista koskevan työmaataulun sisältömäärittelyn, jonka havainnollistamista tulisi kehittää yhdenmukaiseksi kaupungin omien rakennuskohteiden työmaataulujen sisällön kanssa.

8.6.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle ja katu- ja puisto-osastolle.

Lisätiedot:

Karlsson Eva-Lisa, projektinjohtaja, puhelin 310 64387

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 16.6.2010

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

29.6.2010

Milka
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010 - 826/699
Stn dnr	
Saap./Anl.	06-07-2010

451 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE MAIJA ANTTILAN YM.
VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE RAKENTAMISTA KU-
VAAVIA TAULUJA

Kv 2010-802, Khs 2010-826
Esityslistan asia Tila/8

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Maija Anttilan ja yhdentoista muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Työmaataulu

Kiinteistöviraston tilakeskus rakennuttaa tai tilaa rakennuttamista pääasiassa talonrakennuksen rakennushankkeisiin. Näissä rakennushankkeissa pääsääntöisesti tilaaja edellyttää työmaataulun käyttöä ja urakka-asiakirjoissa on tarkkaan määrätty työmaataulun koko ja sisältö. Suurissa rakennushankkeissa käytetään suurempaa työmaataulua kuin pienissä hankkeissa. Työmaataulussa on ilmoitettu kohteen nimi ja osoite, tilaaja, rakennuttaja, pääsuunnittelija, pääurakoitsija ja mahdollisesti sivu-urakoitsijat sekä hankkeen valmistumisajankohta ja puhelinnumero, josta saa lisätietoja.

Työmaataulun tarkoitus on antaa tietoa kaupunkilaisille rakennushankkeesta. Alkuperäinen tarkoitus on kuitenkin ollut antaa tietoa tavarantoimittajille. Rakennustyömaalla on pääurakoitsijan lisäksi lukuisia muita urakoitsijoita ja toimijoita, joille on tärkeitä tunnistaa työmaa.

Kuten valtuustoaloitteessakin todetaan, monissa rakennuskohteissa on kiitettävästi kuvattu tarvittava informaatio. Puisto- ja katurakentamisen puolella informaatiotarpeet urakoitsijoiden ja tavarantoimittajien kesken ovat olleet erilaiset kuin talonrakennuspuolella eikä ole syntynyt yhtä selvää työmaataulukulttuuria kuin talonrakennuksessa.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Hovi Jukka, rakennuspäällikkö, puhelin 310 40331
Grundström Irmeli, hankepäällikkö, puhelin 310 42319

Postiosoite
PL 2200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
real.estate@hel.fi

Käyntiosoite
Katariinankatu 1
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kv>

Puhelin
+358 9 310 1671

Faksi
+358 9 310 36512

Tilinro
800012-62637

Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

29.6.2010

Pöytäkirja pidetään nähtävänä 14.7.2010

Teuvo Sarin
apulaisosastopäällikkö

LIITTEET

Liite 1 Aloite 21.4.2010
Liite 2 Lausunto Maija Anttilan ym...päätöshistoria

LAUSUNTO MAIJA ANTTILAN VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA
KOSKEE RAKENTAMISTA KUVAAVIA TAULUJA

Ka. dnr	2010-826/699
Stn dnr	
Saap./Anl.	08-09-2010

HALKE 2010-826/699 3.8.2010

Lausuntopyyntö

Lausunto on pyydetty antamaan 30.6.2010 mennessä. Lausunto on pyydetty myös kiinteistölautakunnalta ja yleisten töiden lautakunnalta.

Asuntotuotantotoimisto antaa kaupunginvaltuutettu Maija Anttilan ja yhdentoista muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Työmaataulu

Asuntotuotantotoimisto rakennuttaa pääasiallisesti uudisasuinrakennuksia ja peruskorjaa vanhoja, kaupungin omistamia asuin-kiinteistöjä. Asuntotuotantotoimiston kaikissa hankkeissa käytetään kuvallisia työmaatauluja, joiden asiasisällöstä asuntotuotantotoimistolla on yksityiskohtaiset ohjeet nykyisissä malliurakka-asiakirjoissa. Työmaataulujen kuvat liittyvät aina rakenteilla olevaan kohteeseen.

Työmaataulujen ohjeita, kuten muitakin urakka-asiakirjojen ohjeita, päivitetään määräajoin. Viime talvena aloitettiin tähän liittyvä työmaataulujen uudistushanke, jonka tarkoituksena on yhtenäistää ja ajanmukaistaa asuntotuotantotoimiston työmaataulujen ulkoasu ja grafiikka. Tarkoituksena on saada aikaan entistäkin informatiivisemmat ja selkeämmät työmaataulut, jotka palvelevat sekä kaupunkilaisten että urakoitsijoiden erilaisia informaatiotarpeita mahdollisimman kattavasti.

Lisätiedot:

Henna Helander, hankesuunnittelupäällikkö, puh. 09- 310 323 99

Liite

Aloite 21.4.2010

Aarno Ahti

22.6.2010

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-1025/636
Stn dn	
Saap./Anl.	24-06-2010

LAUSUNTO MATONPESULAITUREIDEN TARPEELLISUUTTA KOSKEVASTA VALTUUSTOALOITTEESTA

HelSa 2010-81

Helsingin Sataman johtokunta toteaa otsikkoasiasta lausuntonaan seuraavaa:

Helsingin Satama ylläpitää matonpesulaitureita Helsingin rannoilla. Laitureita on 15 kappaletta 13 paikassa. Kodin tekstiilien pesulla meressä mattolaitureilla on yli satavuotiset perinteet ja asukkailta tulevien lukuisien laitureita koskevien tiedustelujen perusteella voi todeta, että laiturit koetaan edelleen tarpeellisiksi. Laiturit ovat tiiviissä käytössä eikä niiden voi katsoa edustavan katoavaa kansanperinnettä. Matonpesu käsin on fyysisesti melko raskasta ja hyötyliikuntaan rinnastettavaa. Mattojen pesun helpottamiseksi laiturit on varustettu mattojen kuivumista nopeuttavilla mankeleilla.

Mattolaitureilla on matkailullista merkitystä. Matonpesu Kaivopuiston mattolaitureilla tarjoaa yhden Helsingin kiinnostavimmista matkailunähtävyyksistä. Matonpesulaiturien katsotaan vahvistavan Helsingin designpääkaupunki-imagoa.

Helsingin ympäristökeskus on tutkinut Helsingin matonpesulaitureiden vesistöön aiheuttaman kuormituksen. Matonpesun ei ole todettu aiheuttavan kuormitusta, jolla olisi haittaavaa merkitystä.

Matonpesulaitureiden ylläpidosta aiheutuvat kustannukset ovat noin 30 000 euroa vuodessa. Ne syntyvät laitureiden asentamisesta keväisin sekä niiden suojaamisesta talven ajaksi. Pieniä turvallisuuteen liittyviä puuosien uusimisia joudutaan myös vuosittain tekemään. Vanhojen huonokuntoisten matonpesulaitureiden korvaamisesta uusilla on pidättäydytty. Tämä merkitsee, että laiturit poistuvat ajan kuluessa luonnollisesti. Tämän vuoksi olisikin tarpeellista, että kuivalle maalle perustetaan kunnallistekniikan piirissä olevia matonpesupaikkoja.

Aarno Ahti

22.6.2010

Helsingin Satama on huolehtinut matonpesulaitureista vuodesta 1947, mutta tänä päivänä tehtävä ei enää vastaa Helsingin Sataman toimintaa. Helsingin Satama onkin esittänyt, että mattolaitureiden ylläpito siirrettäisiin hallintokunnalle, jonka tehtäviin se luontevasti soveltuu. Esimerkiksi rakennusvirasto voisi tulla kysymykseen. Sen vastuulla on Pukimäessä sijaitseva maalle rakennettu matonpesupaikka.

Lisätiedot:

Ahti Aarno, tekninen johtaja, puhelin 310 33550

HELSINGIN SATAMAN JOHTOKUNTA

Mikko Kortelainen
puheenjohtaja

Eve Tuomola
pöytäkirjanpitäjä

Ryj/KMA

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1025/636
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

429 §

LAUSUNTO PIA PAKARISEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MUNKKINIEMEN MATTOJENPESULAITURIN POISTAMISTA JA KUIVAN MAAN PESUPAIKAN RAKENTAMISTA LÄNSI-HELSINGIN ALUEELLE

HKR 2010-1075, Halke Khs 2010-1025/636 25.5.2010
Esityslistan asia Ko/4

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Matonpesupaikkojen nykytilanne ja hoitovastuut

Keväällä 2010 oli Helsingin merenrannoilla Helsingin Sataman ylläpitämiä matonpesulaitureita 15 kappaletta 13 paikassa. Mattolaiturien ylläpidosta aiheutuvat kustannukset ovat olleet noin 30 000 euroa vuodessa. Satama on pidättäytynyt vanhojen huonokuntoisten laiturien peruskorjauksista ja korvaamisesta uusilla, joten laiturit tulevat vähitellen poistumaan.

Helsingin Satamalta vuonna 2009 saadun tiedon mukaan Satama ylläpitää Munkkiniemen mattolaituria niin kauan kuin se on käyttökelpoinen. Laiturin poisto on Sataman vastuulla.

Rakennusvirasto on teettänyt lähiörahaston erillisrahoituksella Pukinmäkeen kuivan maan matonpesupaikan vuosina 2007 ja 2008. Alueen rakentaminen maksoi 267 000 euroa. Sen käyttö on ollut erittäin vilkasta ja rakennusvirastoon tullut palaute on ollut hyvää. Alueen vuotuiset ylläpitokustannukset vesimaksuineen ovat Starasta saadun tiedon mukaan noin 15 000 euroa.

Ympäristövaikutukset

Ympäristökeskus on tutkinut pienimuotoisesti matonpesupaikkojen ympäristövaikutuksia vuonna 2000. Selvityksessä ei havaittu merkittävää rehevöitymistä tai myrkyllisiä vaikutuksia matonpesulaitureiden ympä-

17.8.2010

ristöissä. Kuitenkin matonpesu voi aiheuttaa sameutta, rehevöitymistä ja hygieenisiä haittoja paikoilla, joissa vesi ei vaihdu.

Mattolaitureista on monissa kunnissa siirrytty ympäristöystävällisempiin kuivalle maalle perustettuihin ja kunnallistekniikan piirissä oleviin matonpesupaikkoihin. Esimerkiksi Espoossa kaikki matonpesupaikat sijaitsevat kuivalla maalla.

Tarvekartoitus ja alustava sijoitussuunnitelma kuivan maan matonpesupaikoista

Aikaisemmin on virastojen välisissä neuvotteluissa ja matonpesupaikkoja koskeneissa lausunnoissa linjattu, että Helsingissä ei enää perusteta uusia mattolaitureita mereen. Yleisten töiden lautakunnan mielestä huonokuntoisimmat ja lähellä uimarantoja meressä olevat matonpesupaikat pitäisi poistaa.

Helsingin Sataman johtokunta toteaa valtuustoaloitteesta antamassaan lausunnossa, että mattolaiturit ovat tiiviissä käytössä ja pitää tarpeellisenä, että kuivalle maalle perustetaan kunnallistekniikan piirissä olevia matonpesupaikkoja.

Maalle perustettavien matonpesupaikkojen rakentaminen on rakennusviraston vastuulla. Katu- ja puisto-osaston suunnittelutoimiston työohjelmassa on tänä vuonna tarvekartoitus ja alustava sijoitussuunnitelma kuivan maan matonpesupaikoista. Käytettävissä olevat investointi- ja käyttörahat eivät kuitenkaan anna mahdollisuuksia uusien matonpesupaikkojen rakentamiseen ja käyttöönottoon lähiaikoina.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle ja katu- ja puisto-osastolle.

Lisätiedot:

Ilonen Kaisu, aluesuunnittelija, puhelin 310 38638

Vertainen Virpi, aluesuunnittelija, puhelin 310 38518

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 25.8.2010

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

Ryj/KMA

8.6.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1026/81
Stn dnri	
Saap./Anl.	17-06-2010

376 §

LAUSUNTO ILKKA TAIPALEEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JO-
KA KOSKEE MELUN- JA HIUKKASMITTAUSTAULUJEN PYSTYTTÄ-
MISTÄ KESKEISTEN KATUJEN VARTEEN

HKR 2010-1076, Halke 2010-1026/81 25.5.2010
Esityslistan asia Ko/9

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudulla on 11 ilmanlaadun mittausasemaa, joiden tulokset päivittyvät tunneittain HSY:n verkkosivuille. Seurannan tavoitteena on mm. tuottaa asukkaille ajantasaista tietoa ilmanlaadusta ja sen kehitymisestä.

Helsingin kaupungin meluselvityksessä arvioitiin tie-, rautatie-, metro-, raitiotie- ja lentoliikenteen melulle altistumista laskemalla melukartat ja eri liikennemuotojen aiheuttamilla meluvyöhykkeillä asuvien helsinkiläisten määrät.

Melun- ja ilman hiukkaspitoisuuksien mittaaminen ja seuranta on Helsingin ympäristökeskuksen ja HSY:n tehtävä. Rakennusvirasto katsoo, että vastuu näyttötaulujen pystytyksestä ja niiden ylläpidosta kuuluu myös melun- ja hiukkasmittauksien tekijöille.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle ja katu- ja puisto-osastolle.

Lisätiedot:
Jylhänlehto Marko, suunnitteluinsinööri, puhelin 310 38237

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 16.6.2010

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

15.6.2010

Ryj/KMA

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1026/81
Stn dnr	
Saap./Anl.	21-06-2010

223 §

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE MELUMIT-
TAUSTAULUJEN JA HIUKKASMITTAUSTAULUJEN ASENTAMISTA
KESKEISTEN KATUJEN VARTEEN

Ymk 2010-1157, Khs 2010-1026/81
Esityslistan asia Ystp/3

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Jatkuvatoimiset melumittausjärjestelmät

Suomen ainoa jatkuvatoiminen ympäristömelun mittausjärjestelmä on Ilmailulaitos Finaviolla, joka tekee jatkuvatoimisia melumittauksia seitsemällä Helsinki-Vantaan alueella sijaitsevalla kiinteällä melumittausasemalla ja lyhytaikaisempia mittausjaksoja siirrettävillä melumittausasemilla.

Monilla eurooppalaisilla kaupungeilla tai kaupunkialueilla on erilaisia ja -laajuisia melun mittausjärjestelmiä. Mittausjärjestelmät voivat olla siirrettäviä tai kiinteitä, jatkuvaan seurantaan tai lyhytaikaisempiin melumittauksiin soveltuvia. Mittausjärjestelmiin voidaan yhdistää myös pitkälle kehitettyjä tietokoneohjelmistoja ja esim. kansalaisille suunnattuja internet-palvelusivustoja. Melumittausjärjestelmillä on myös hyvin erilaisia tavoitteita esim. melutasojen kehityksen seuraaminen, meluntorjuntatoimien vaikuttavuuden seuranta, laskennallisten meluselvitysten tulosten varmentaminen mittauksilla tai melutietoisuuden lisääminen.

Jatkuvatoimisten melumittausasemien ja niihin liittyvien näyttötaulujen asentaminen katujen varteen on kannatettava ehdotus. Näyttötaulut voisivat lisätä yleisesti ihmisten tietoisuutta meluongelmasta ja toisaalta kiinnittää huomiota ajokäyttämiseen ja kannustaa taloudelliseen ajotapaan. Ajotavalla ja ajonopeudella on huomattava vaikutus meluun.

15.6.2010

Jatkuvatoimiseen melumittausjärjestelmään kannattaisi hyödyn lisäämiseksi kuitenkin liittää myös datan kerääminen analysointia ja tulkin-
taa varten. Jatkuvatoimisella mittauksella saadaan tietoa mm. melu-
tasoista eri vuorokauden aikoina, melutason lyhytaikaisemmasta ajalli-
sesta vaihtelusta ja erityisen meluisista ajoneuvoista. Toisaalta nope-
usnäyttötaulujen yhteydessä tuotetaan useimmiten ajonopeus- ja lii-
kennemäärätietoa, jolloin melun ja liikenteellisten olosuhteiden (liiken-
teen sujuvuus, todelliset ajonopeudet, liikennejakauma) suhteesta saa-
daan uudenlaista tietoa.

Toisaalta pelkkien katujen varsille sijoitettavien kiinteiden melumit-
tausasemien ja näyttötaulujen asemasta kannattaisi miettiä sekä kiin-
teistä että siirrettävistä jatkuvatoimisista melumittausasemista koostu-
van järjestelmän kehittämistä, joka soveltuisi useisiin eri käyttötarkoi-
tuksiin. Siirrettäviä mittausasemia voitaisiin käyttää mm. ulkoilmakon-
serttien ja -tapahtumien yhteydessä, teollisuusmelun monitoroinnissa,
puistojen ja muiden viheralueiden äänimaisemien arvioinnissa sekä eri-
laisissa ympäristökasvatusprojekteissa. Melutasoa kuvaamaan olisi hy-
vä kehittää myös jonkinlainen ilmanlaatuindeksiin verrannollinen esi-
merkiksi väreihin perustuva luokittelu, sillä pelkkä desibelilukema ker-
too hyvin vähän suurelle osalle ihmisiä.

Ympäristölautakunnan mielestä ensin kannattaisi selvittää tarkemmin
muissa eurooppalaisissa kaupungeissa saatuja kokemuksia erilaisten
järjestelmien eduista. Lisäksi tulisi tarkoin miettiä mittausjärjestelmän
käyttönoton tavoitteita, käyttötarkoituksia ja saavutettavissa olevia
hyötyjä. Siten voitaisiin miettiä, millainen melumittausjärjestelmä Hel-
sinkiin soveltuisi. Järjestelmän perustamisen ja ylläpidon kustannusvai-
kutukset tulisi myös selvittää, sillä ne saattavat olla suuret. Kaupunki
voisi myös yhdessä HSY:n kanssa selvittää mahdollisuutta yhdistää
jatkuvatoiminen melumittaus ilmanlaadun mittausasemiin.

Ilmanlaadun mittausasemat

Kaupunki-ilmasta mitataan sekä hengitettäviä hiukkasia eli katupölyä
(halkaisijaltaan alle 10 mikrometriä olevat hiukkaset, PM10) sekä pien-
hiukkasia (halkaisijaltaan alle 2,5 mikrometriä olevat hiukkaset, PM2,5).
Pitoisuuksia mitataan HSY:n jatkuvatoimisilla mittausasemilla. Helsin-
gin keskustassa on yksi pysyvä ilmanlaadun mittausasema, joka sijait-
see Mannerheimintie 5:n kohdalla Yliopiston apteekin edessä. Muut
pysyvät mittausasemat sijaitsevat Kalliossa, Vartiokylässä ja Vallilassa.
Lisäksi Helsingissä on siirrettävä mittausasema, jonka paikka vaihtuu
vuosittain ja satamien ilmanlaadun mittaava asema, joka sijaitsee
vuorovuosina Katajanokalla, Länsisatamassa ja Eteläsatamassa.

15.6.2010

Kallion ja Mannerheimintien mittausasemien yhteydessä on HSY:n ilmanlaatunäyttö, joka esittää mittausaseman sen hetkisen ilmanlaatuindeksin. Ilmanlaatuindeksin avulla kuvataan ilmanlaatua ja pitoisuuksien yhteyttä terveysvaikutuksiin ja normeihin. Eri saasteiden pitoisuudet jaotellaan viiteen luokkaan, hyvästä erittäin huonoon. Ilmanlaatuindeksi on kehitetty selkeyttämään ilmanlaatatietoa asukkaille, sillä pelkät epäpuhtauksien pitoisuuslukemat eivät kerro suurelle yleisölle paljoakaan.

HSY on parhaillaan uusimassa ilmanlaatu näyttöjään uuden graafisen ilmeensä mukaisiksi. Ilmanlaatu näyttöt on toistaiseksi asennettu rakennusten ikkunan sisäpuolelle (Yliopiston Apteekki Mannerheimintiellä ja Helsingin ympäristökeskus Helsinginkadulla), jotta ilkeäpääriski minimoidaan. Suurempia kadun varteen sijoitettavia näyttöjä ei ole hankittu, koska ne ovat kalliimpia ja ne voivat myös helpommin joutua ilkeävallan kohteeksi.

Ympäristöasioista tiedottaminen ja neuvonta on ympäristökeskuksen keskeinen tehtävä. Näytön asentamista esimerkiksi Mannerheimintien mittausaseman lasiseinän sisäpuolelle tai muille keskeisille paikoille voidaan jatkossa harkita yhteistyössä HSY:n kanssa, jos näyttöjen hankintaan on resursseja. Ilmanlaatu tiedon välittäminen mm. näyttötaulujen avulla tukee ilmansuojeluohjelman toimenpidettä, jonka mukaan lisätään kaupunkilaisten ilmanlaatu tietoutta. Ilmanlaatu näyttöjen sijoittamisesta jatkossa esimerkiksi joidenkin bussien ja raitiovaunujen sähköisiin näyttöihin voidaan keskustella HKL:n ja HSL:n kanssa.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle (PL 1) ja ympäristönsuojelu- ja tutkimusyksikölle (Haahla, Väkevä).

Lisätiedot:

Haahla Anu, ympäristötarkastaja, puhelin (09) 310 28916

Väkevä Outi, ympäristötarkastaja, puhelin (09) 310 31516

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä 23.6.2010 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana päivänä pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä.

10.6.2010

RJK/AMA

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-1026/81
Strn dn	
Saap./Anl.	24-06-2010

258 §

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KADUN
VARTEEN ASENNETTAVIA MELU- JA HIUKKASNÄYTTÖTAULUJA

Kskk 2010-715

Esityslistan asia Lsp/2

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle.

Lausunnon tiivistelmä

Euroopan kaupungeissa on käytössä erilaisia ympäristömelun mittausjärjestelmiä. Jatkuvatoimisten melumittausasemien ja niihin liittyvien näyttötaulujen käyttöönottoa kannattaa selvittää myös Helsingissä. Ne voisivat lisätä ihmisten tietoisuutta meluongelmasta, kiinnittää huomiota ajokäyttämiseen ja kannustaa taloudelliseen ajotapaan.

Ilmanlaadun seuranta on Helsingissä HSY:n vastuulla. Helsingissä on kuusi ilmanlaadun mittausasemaa, joista kahdessa on ilmanlaatuindeksin ilmaiseva näyttötaulu. Suurempia kadun varteen sijoitettavia näyttöjä ei ole toistaiseksi hankittu muun muassa korkeiden kustannusten ja mahdollisen ilkvallan vuoksi.

Lausunto

Melun mittausjärjestelmät

Monissa Euroopan kaupungeissa on käytössä erilaisia ympäristömelun mittausjärjestelmiä. Ne voivat olla joko kiinteitä tai siirrettäviä eli jatkuvaan seurantaan tai lyhytaikaisempiin melumittauksiin soveltuvia. Mittausjärjestelmiin on usein yhdistetty pitkälle kehitettyjä tietokoneohjelmistoja ja esimerkiksi kansalaisille suunnattuja Internet-palveluja. Melumittauksilla on myös erilaisia tavoitteita kuten melutasojen kehityksen seuraaminen, meluntorjuntatoimien vaikuttavuuden seuranta, laskennallisten meluselvitysten tulosten varmentaminen mittaustuloksilla tai kansalaisten melutietoisuuden lisääminen.

10.6.2010

Suomen ainoa jatkuvatoiminen ympäristömelun mittausjärjestelmä on Ilmailulaitos Finavialla, joka tekee melumittauksia Helsinki-Vantaan lentoaseman seitsemällä kiinteällä mittausasemalla ja lyhytaikaisempia mittausjaksoja siirrettävillä asemilla.

Liikenteen nopeusnäyttötauluja on Helsinkiin asennettu 15 kpl ja tänä vuonna asennetaan vielä 20 kpl lisää. Niiden asennuspaikkojen kriteereinä on ollut muun muassa koulun läheisyys, läpiajoliikenteen aiheuttamat ongelmat, asukkaiden kokemus turvattomuus korkeiden nopeuksien johdosta ja liikenteen aiheuttama tärinä. Näyttötaulut ovat tutkimusten mukaan alentaneet ajonopeuksia.

Jatkuvatoimisten melumittausasemien ja niihin liittyvien näyttötaulujen käyttöönottoa kannattaa selvittää myös Helsingissä. Näyttötaulut voisivat lisätä ihmisten tietoisuutta meluongelmasta ja toisaalta kiinnittää huomiota ajokäyttämiseen ja kannustaa taloudelliseen ajotapaan. Ajotavalla ja nopeudella on huomattava vaikutus meluun.

Jatkuvatoimisella mittauksella saadaan tietoa muun muassa melutasoista eri vuorokauden aikoina ja melutasojen lyhytaikaisemmasta ajallisesta vaihtelusta. Mittausasemien yhteydessä voisi samalla kerätä tietoa muun muassa liikennemääristä ja nopeuksista, jolloin saadaan ajantasainen tieto liikenteellisten olosuhteiden vaikutuksista melutasoihin.

Muissa Euroopan kaupungeissa saatuja kokemuksia erilaisista ympäristömelun mittaus- ja näyttöjärjestelmistä tulee selvittää ja miettiä sen perusteella Helsinkiin soveltuvan järjestelmän käyttöönoton tavoitteita, käyttötarkoituksia ja saavutettavissa olevia hyötyjä. Järjestelmän perustamisen ja ylläpidon kustannukset tulee myös selvittää. Helsinki voisi selvittää asiaa yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja myös Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Tulisi myös selvittää voisiko osa melumittausasemista yhdistää nykyisiin kiinteisiin ilmanlaadun mittausasemiin.

Jatkuvatoimiseen melumittausjärjestelmään kannattaisi hyödyn lisäämiseksi liittää myös melutiedon kerääminen analysointia ja tulkintaa varten. Melunäyttötauluja varten tulee kehittää esimerkiksi ilmanlaatuindeksin tapainen väreihin perustuva melutasoasteikko, sillä pelkkä desibeliluku kertoo vähän tavalliselle kuntalaiselle. Mittauksessa ja tulosten esittämisessä on tärkeää hetkellisen melutason ja meluohjearvoissa käytettävän keskiäänitason erottelu.

10.6.2010

Ilmanlaadun mittausasemat ja näyttötaulut

Pääkaupunkiseudulla ilmanlaadun seurannasta vastaa HSY. Ilman epäpuhtauspitoisuuksia mitataan HSY:n mittausasemilla, joista 7 on pysyvää ja 4 siirrettävää. Pysyvistä mittausasemista neljä sijaitsee Helsingissä (Mannerheimintie 5, Kallio, Vartiokylä ja Vallila). Lisäksi Helsingissä on yksi siirrettävä mittausasema, jonka paikka vaihtuu vuosittain sekä satamien ilmanlaatua mittaava asema, joka sijaitsee vuorovuosina Katajanokalla, Länsisatamassa ja Eteläsatamassa. Hiukkasten osalta kaupunki-ilmasta mitataan sekä hengitettäviä hiukkasia eli katu-pölyä (PM10) että pienhiukkasia (PM2,5). Lisäksi mitataan typen oksidien (NO ja NO2) ja otsonin (O3) pitoisuuksia.

Kallion ja Mannerheimintien mittausasemien yhteydessä on ilmanlaatu-näyttö, jossa näkyy sen hetkinen ilmanlaatuindeksi kyseisellä mittausasemalla. Ilmanlaatuindeksin avulla kuvataan ilmanlaatua ja pitoisuuksien yhteyttä terveystaakoihin ja normeihin. Eri ilmansaasteiden pitoisuudet jaotellaan viiteen luokkaan, hyvästä erittäin huonoon. Tähtöteenä on lisätä kuntalaisten ilmanlaatu-tietoisuutta.

HSY on uusimassa ilmanlaatu-näyttöjään uuden graafisen ilmeensä mukaisiksi. Ilkivallan estämiseksi ilmanlaatu-näytöt on toistaiseksi asennettu rakennusten julkisivuikkunan sisäpuolelle (Yliopiston Apteekki Mannerheimintielle ja Helsingin ympäristökeskus Helsinginkadulla). Suurempia kadun varteen sijoitettavia näyttöjä ei ole toistaiseksi hankittu, sillä ne ovat kalliimpia ja voivat myös helpommin joutua ilkivallan kohteeksi. Suurempien näyttöjen asentamista esimerkiksi Mannerheimintien mittausasemalle lasiseinän sisäpuolelle ja muuallekin on mahdollista, jos siihen löytyy resursseja. HSY myös neuvottelee HKL:n ja HSL:n kanssa mahdollisuuksista sijoittaa ilmanlaatu-näyttöjä esimerkiksi joidenkin bussi- ja raitiovaunupysäkkien sähköisten näyttötaulujen yhteyteen.

Pöytäkirjanote ja lausuntopyyntöasiakirjat kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Hälvä Heikki, diplomi-insinööri, puhelin 310 37142

10.6.2010

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 22.6.2010 lähtien kaupunkisuunnitteluviraston kirjaamossa ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana työpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Miia-Riina Holappa
pöytäkirjanpitäjä

27.08.2010

Dnro 1259/00/010/013/2010

HSY
Helsingin kaupunginhallitus
Hallintokeskuksen kirjaamo
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1026/81
Stn dnro	
Saap./Anl.	31-08-2010

Viite

Lausuntopyyntönnö 25.5.2010 2010-1026/81

HSY:N LAUSUNTO HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTON ALOITTEESTA HIUKKAS- JA MELUMITTAUSTAULUJEN PYSTYTTÄMISEKSI

HSY:n hallitus on kokouksessaan 27.8.2010 päättänyt antaa seuraavan lausunnon:

HSY:llä on Helsingissä neljä pysyvää ilmanlaadun mittausasemaa, jotka sijaitsevat Mannerheimintielle, Kalliossa, Vallilassa ja Vartiokylässä. Käytössä on myös yksi siirrettävä mittausasema, jolla mitataan ilmanlaatua vuoden jaksoissa Helsingin ympäristökeskuksen kanssa erikseen sovittavissa paikoissa. Lisäksi ilmanlaatua mitataan satamien vaikutuspiirissä ja mittausasema sijaitsee vuorovuosina Katajanokalla, Länsisatamassa ja Eteläsatamassa. Uusien hiukkasmittausasemien perustaminen vaatii huomattavia taloudellisia ja henkilöstöresursseja. Laitteet vaativat mittauskopin ja vievät siten paljon tilaa, mikä hankaloittaa merkittävästi niiden sijoittamista katujen varteen.

Pääkaupunkiseudun asukkaat voivat seurata ilmanlaatua ajantasaisesti HSY:n verkkosivuilta, kännykän selaimella sekä ilmanlaatunäyttöiltä. Tietoa on arkipäivisin saatavilla myös radiossa, televisiossa ja sanomalehdissä. Helsingissä on kaksi ilmanlaatuäyttöä, jotka kertovat lähiympäristön ilmanlaatuilanteen. Toinen on Helsingin ympäristökeskuksen tiloissa ja toinen Mannerheimintielle Yliopiston Apteekin tiloissa. Muiden mittausasemien läheisyydessä ei ole ilmanlaatuäyttöä.

Eri mittausasemien ilmanlaatu-tietoja esitetään Espoossa ja Vantaalla näyttöillä Villa Elfvikissä ja Tiedekeskus Heurekassa. Lisäksi HSY esittää ilmanlaatu-tietoja yhteistyössä HSL:n kanssa 11 kohteessa Vantaalla. Nämä näytöt on sijoitettu erilaisiin yleisötiloihin, kuten kauppakeskuksiin, uimahalleihin ja terveyskeskuksiin. Ilmanlaatu-tieto näihin näyttöihin tulee lähimmältä pysyvältä mittausasemalta eli Tikkurilasta.

Ilmanlaadusta tiedottaminen on HSY:n keskeisiä ilmansuojelutehtäviä. HSY:n ilmansuojeluohjelman yhtenä tärkeänä tavoitteena onkin asukkaiden tietoisuuden lisääminen ilmanlaadusta, ja ilmanlaatu-tiedon välittäminen näyttötaulujen avulla tukee tätä tavoitetta. HSY:n jatkaa näyttötauluihin liittyvää yhteistyötä mm. Helsingin ympäristökeskuksen, HSL:n, HKL:n kanssa ja tutkii mahdollisuuksia sijoittaa ilmanlaatu-äyttöä esimerkiksi raitiovaunuihin ja busseihin. Ilmanlaatu-tieto mahdollisiin uusiin näyttöihin tulisi HSY:n ilmanlaadun mittausasemilta.

27.08.2010

Dnro 1259/00/010/013/2010

HSY katsoo, että ilmanlaatuindeksi on tehokkain ja tarkoituksenmukaisin tapa ilmanlaatutiedon välittämiseksi eikä suunnittele erillisiä hiukkaspitoisuusnäyttöjä. Ilmanlaatuindeksi ottaa huomioon kaikki mitattavat ilmansaasteet, hiukkasten lisäksi siis typpidioksidin, rikkidioksidin, hiilimonoksidin ja otsonin pitoisuudet. Indeksiiin pohjautuva ilmanlaatutieto esitetään yksinkertaisessa muodossa, toisin sanoen ilmanlaatu luokitellaan viisiportaisella asteikolla: hyvä, tyydyttävä, välttävä, huono tai erittäin huono. Melu on merkittävä ympäristöongelma pääkaupunkiseudulla. Sen merkitys tulee jatkossa kasvamaan liikennemäärien kasvaessa. Monissa Euroopan kaupungeissa ja kaupunkialueilla on käytössään erilaisia melun mittausjärjestelmiä. Suomessa ainoa jatkuvatoiminen ympäristömelun mittausjärjestelmä on tällä hetkellä Finavialla.

Melukysymykset eivät kuulu HSY:n toimialaan. Ympäristömelun merkittävin lähde on kuitenkin sama kuin ilmansaasteidenkin eli liikenne, joten yhteistyö HSY:n ja Helsingin kesken mm. melun mittaamiseen liittyvissä kysymyksissä olisi varsin luontevaa.

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Raimo Inkinen
toimitusjohtaja

JAKELU

Helsingin kaupunginhallitus

TIEDOKSI

HSY:n kirjaamo

Ryij/KMA

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1227/611
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

430 §

10.8.2010 pöydälle pantu asia
LAUSUNTO SIRPA ASKO-SELJAVAARAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE JULKISTEN KÄYMÄLÖIDEN TARPEEN SELVITTÄMISTÄ, SEKÄ KÄYMÄLÖIDEN ULKOMUODON, TEKNIIKAN JA HUOLLON SUUNNITTELUA

HKR 2010-1211, Halke Khs 2010-1227/611 18.6.2010
Esityslistan asia Ko/5

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että Helsingin yleisen käymäläverkoston yleissuunnitelman ensimmäinen vaihe on valmistunut vuonna 2009. Yleissuunnitelma täydentää vuonna 2008 valmistunutta Kanta-kaupungin käymäläverkoston kokonaissuunnitelmaa. Lopullinen yleissuunnitelma käymäläverkostosta valmistuu vuoden 2010 loppuun mennessä.

Helsingin kaupungin rakennusvirastolla on käytössä oma City-käymälämallisto. Tällä hetkellä näitä käymälöitä on käytössä 33 yksikköä, leasing-periaatteella. Helsingin kaupungin omaa ulkotilojen kalustesarjaa on tarkoitus esitellä Design World Capital 2012 vuoden aikana. City-käymälämallisto on osa Helsingin kaupungin omaa ulkotilojen kalustesarjaa.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle ja katu- ja puisto-osastolle

Lisätiedot:

Arponen Petri, aluesuunnittelija, puhelin 310 38955

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 25.8.2010

Antti Rautiainen
Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

22.6.2010

10-386/381

SH/2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-733/581
Strn dnri	
Saap./Anl.	01-07-2010

306 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU ILKKA
TAIPALEEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE SYVÄ-
PURO-YHTEISÖN PALVELUJEN KÄYTTÖÄ

Sosv 2010-386
Esityslistan asia Sosj/4

Sosiaalilautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallituk-
selle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Päihdehuollon asumispalvelut kilpailutettiin syksyllä 2009. Sosiaalilau-
takunta päätti 9.2.2010, (48 §) asumispalvelujen puitesopimushankin-
nasta. Päätöksessä Alkoholistityön tukiyhdistys ry:n tarjous suljettiin
pois tarjouskilpailusta, koska tarjottu palvelu ei täyttänyt tarjouspynn-
nössä edellytettyjä tarjoajan ammatillisia vaatimuksia.

Sosiaaliviraston tulee ensisijaisesti sijoittaa asiakkaita puitesopimuksen
saaneisiin päihdehuollon asumispalveluyksiköihin. Mikäli puitesopi-
muksen saaneet yksiköt eivät kykene tarjoamaan asiakkaalle asumis-
palvelua, sosiaalivirasto voi hankkia lisäpaikkoja yksittäistapauksissa
maksusitoumusostoin.

Lisätiedot:
Neiman Taru, asunnott.sos.palv. päällikkö, puhelin 310 43398

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

Stj/MLR

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-827/311
Stn dnro	
Saap./Anl.	26-08-2010

235 §
LAUSUNTO RINTASYÖPÄSEULONTAA KOSKEVASTA VALTUUSTO-
ALOITTEESTA

Terke 2010-1093
Esityslistan asia TJA/17

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdo-
tuksen mukaisen lausunnon:

"Helsinki järjestää 50–69-vuotiaille naisille rintasyöpäseulonnan kahden
vuoden välein. Rintojen röntgenkuvaus, mammografia, on yksiselittei-
sesti ensisijainen kuvantamistutkimus sekä seulonnoissa että rin-
tasyöpää epäiltäessä. Täydentävinä tutkimuksina käytetään tarvittaes-
sa kaikukuvausta (ultraääni), galaktografiaa (maitotiehyen kuvaus) tai
magneettikuvausta. Kaikki rintasyövät eivät näy mammografiassa tai
muissakaan kuvantamistutkimuksissa.

Rintasyövän mammografiaseulonnan tarkoitus on havaita rintasyöpä
varhaisvaiheessaan, aikaisemmin kuin ilman seulontaa tapahtuisi. Rin-
tasyöpäkuolleisuus on pienempi mammografiaseulontaan osallistunei-
den kuin siihen osallistumattomien naisten joukossa.

Helsingin mammografiaseulonnoissa käytetään digitaalitekniikkaa, jon-
ka on osoitettu parantaneen pienten rintasyöpien havaitsemista tiiviissä
rinnassa. Lisäksi käytännön kokemus on, että digitaalinen mammogra-
fia on yleensä kivuttomampi menetelmä kuin perinteinen mammografia.

Rintojen kaikukuvaus on täydentävä tutkimus tunnisteltavissa olevien
tai mammografiatutkimuksessa epäselviksi jääneiden muutosten selvit-
tämiseksi. Lukuisissa tutkimuksissa kaikukuvausten on osoitettu ole-
van mammografiaa huonompi seulontamenetelmä eikä se näin ollen
sovellu seulontamenetelmäksi.

Terveysvaikutusten arviointi

"Suurin osa intraduktaalisista (maitotiehyen sisäisistä) rintasyöivistä ja
osa invasiivisista rintasyöivistä jäisi kaikututkimusta käyttämällä löyty-

17.8.2010

---

mättä. Lisäksi kaikukuvauksella löytyy vain vähän mammografianegatiivisia, ei-tunnusteltavissa olevia syöpiä, mutta paljon lisätutkimuksia vaativia hyvänlaatuisia muutoksia. Näin ollen mammografian korvaamisella ultraäänitutkimuksella olisi merkittäviä kielteisiä terveysvaikutuksia.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Pellinen Jukka, hallintoylilääkäri, puhelin 310 42305

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

22.6.2010

SH/OH

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-825/316
Strn dnr	
Saap./Anl.	05-07-2010

133 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE MAIJA ANTTILAN YM.
ALOITTEESTA RAKENTAA MIELENTERVEYSPOTILAILLE PALVELU-
ASUNTOJA

Kv 2010-778, Halke 2010-825/316
Esityslistan asia Väl/1

Lautakunta päätti antaa Maija Anttilan ym. aloitteesta seuraavan lausunnon:

Nykyisen työnjaon mukaisesti terveyskeskus vastaa kuntouttavan asumisen järjestämisestä ja sosiaalivirasto tuki- ja palveluasumisen järjestämisestä mielenterveyskuntoutujille. Tavoitteena on riittävien ja laadukkaiden asumispalvelujen ja asumisen tukitoimien turvaaminen kaikille. Kuntoutujille annetaan heidän tarvitsemansa riittävä tuki, samalla kun heidän itsenäistä selviytymistään tuetaan niin, että se mahdollistaa autonomisen ja yksilöllisen elämän.

Palveluasuminen on asumismuoto, jossa asiakkaat saavat päivittäistä tai ympärivuorokautista tukea, apua ja palveluja omatoimisen suoriutumisen mahdollistamiseksi. Palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, joiden toimintakykyä ei sillä hetkellä voida hoidollisin tai kuntoutuksellisin toimenpitein lisätä. Palveluasumisen piirissä olevat asiakkaat asuvat palvelutaloissa tai asumisyksiköissä sijaitsevilla omissa tai ryhmäasunnoissa. Palvelun antamisesta vastaa asumisyksikön henkilökunta. Palveluasuminen sisältää kaksi tasoa: tuettu palveluasuminen ja tehostetusti tuettu palveluasuminen.

Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen mielenterveyspalveluprojektin loppuraportissa (15.10.2008) todetaan, että Helsingin mielenterveysasiakkaiden palveluasumiseen varattu määräraha on toistuvasti loppunut kesken, jolloin jonottajapotilaat ovat ruuhkautuneet sairaalaosastoille. Syynä on ollut palveluasumisen ennakoitua suurempi kysyntä, sitä korvaavan kotihoidon voimavarojen puute ja vähäinen siirtyminen asumispalvelujen sisällä itsenäisempiin asumismuotoihin.

22.6.2010

Palveluasumiseen on järjestetty noin 520 palveluasuntoa volyymi. Se on osa mielenterveyskuntoutuksen palvelukokonaisuutta. Sosiaalivirasto ja terveyskeskus vastaavat yhdessä, sovitun työnjaon mukaisesti, asumispalvelujen järjestämisestä ja riittävydestä. Heillä on paras asiantuntemus arvioida nykyisen kapasiteetin riittävyttä ja tarvittaessa ryhtyä toimiin palveluasuntotarjonnan lisäämiseksi.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Leijo Markku, apulaisosastopäällikkö, puhelin 310 34159

Marjaana Santala
pöytäkirjanpitäjä

Stj/OHa

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-825/316
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

229 §
LAUSUNTO MIELENTERVEYSPOTILAIDEN PALVELUASUNTOJEN
RAKENTAMISESTA

Terke 2010-1094
Esityslistan asia TJA/11

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Psykooseiksi luokiteltuja vakavia mielenterveyshäiriöitä sairastaa Suomessa noin kaksi prosenttia väestöstä. Suurimman ryhmän muodostavat skitsofreniapotilaat, joita on Helsingissä vähän yli yhden prosentin verran väestöstä. Psykiatristen hoito- ja kuntoutusresurssien tarve on suurinta skitsofreniapotilaiden kohdalla. Nykyisin ainoastaan vähäinen osa skitsofreniapotilaista tarvitsee pitkäaikaista sairaalahoitoa. Noin kolmasosa saavuttaa oireettomuuden ja normaalin toimintakyvyn. Suurin osa potilaista selviää mahdollisia lyhyitä sairaalajaksoja lukuun ottamatta avohoidossa, mutta tarvitsee eriasteisia tukitoimia arkiaskareissa ja sairautensa hallinnassa.

Helsingin terveyskeskus ja sosiaalivirasto toteuttivat vuosina 2002 - 2003 Mielenterveysprojektin, jonka yhtenä osa-alueena oli mielenterveyskuntoutujien tuettujen asumispalveluiden kehittäminen. Projektin suositusten jatkokehittelystä vastanneen MIPRO-työryhmän raportti päivitettiin vuonna 2008.

Mielenterveyskuntoutujien tuettujen asumispalvelujen kehittämisessä on Helsingissä tavoiteltu kokonaisuutta, joka edistää kuntoutumista mahdollisimman itsenäiseen ja samalla turvalliseen asumiseen ja vähentää laitostumisvaaraa. Pääkohtia tässä tavoitteessa ovat:

- kotihoidon mielenterveystiimien vahvistaminen ja kotiin annettu tuki;
- psykiatrisen erikoissairaanhoidon sekä Niemikotisäätiön kuntoutuskodeissa järjestettävä kuntouttava asuminen, joka tähtää it-

17.8.2010

- senäisen asumiskyvyn saavuttamiseen; nuoret mielenterveyskuntoutujat on pyritty ohjaamaan ensisijaisesti näihin yksiköihin.
- Lilinkotisäätiön sekä muiden palveluntarjoajien järjestämä palveluasuminen henkilöille, jotka tarvitsevat pitkäaikaisesti runsasta tukea selviytyäkseen;
  - terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston työnjako, jonka mukaan kuntouttava asuminen on terveyskeskuksen järjestämisvastuulla ja palveluasuminen sosiaaliviraston;
  - sas-menettely, jossa tuetun asunnon tarvitsija ohjataan tarpeenmukaiseen asumismuotoon.

Mielenterveysprojektin tavoitteiden toteuttamiseksi on perustettu 310 vahvasti tuettua palveluasuntoa Lilinkotisäätiön palvelutaloihin sekä hankittu sosiaaliviraston ostopalveluna 210 paikkaa muiden yhteisöjen ja yksityisten palveluntarjoajien palvelutaloista. Kuntouttavassa asumisessa on yhteensä 334 paikkaa määräaikaiseksi tarkoitettuun asumiseen. Kotihoitoon on luotu viisi mielenterveystiimiä, jotka ovat antaneet hoitoa 253 asiakkaalle vuonna 2009.

MIPRO-työryhmän raportissa v. 2008 arvioitiin, että saavutettu yhteensä 520 palveluasuntoa paikkaa volyyymi voi riittää järjestelmän kaikkien osien toimiessa suunnitellusti. Tämä ei kuitenkaan ole toteutunut, vaan Auroran ja Kellokosken sairaaloihin on kertynyt runsaasti helsinkiläisiä palveluasuntoa paikkaa tarvitsijoita. Nämä jatkuvaa tukea tarvitsevat henkilöt joutuvat odottamaan jatkohoitoa paikkaa sairaalassa useita kuukausia, usein yli vuoden ajan. Sairaalassa jonottajien määrä on kahden viime vuoden aikana pysynyt korkeana ja on heinäkuussa 2010 Aurorassa yli 40 ja 8 Kellokoskella. Lisäksi terveyskeskuksen psykiatria-osaston ja Niemikotisäätiön kuntouttavassa asumisessa on 27 henkilöä, jotka tilansa perusteella tarvitsisivat palveluasumisen tasoista tukea. Palveluasuntoa jonottaa myös avohoidossa joukko omaistensa tai kotihoidon tiiviin tuen varassa olevia henkilöitä.

Arvioitua suurempaan palveluasuntotarpeeseen on useita syitä:

- asumisen kalleus ja kerrostaloasumisen vaatimukset merkitsevät, että vaikeasta mielenterveyshäiriöstä kärsivien asunnottomuus ja asunnon menettämiset ovat yleisempiä Helsingissä kuin muualla maassa;
- luontaisten sosiaalisten tukiverkkojen puuttuminen
- vaikean mielenterveyshäiriön rinnalla on yhä useammin päihdeongelma
- kotihoidon mielenterveystiimejä ei ole voitu perustaa Mielenterveysprojektin suositusten mukaista määrää.

17.8.2010

Pitkä jonotus on inhimillisesti kohtuutonta ja heikentää kuntoutuksella saavutettuja valmiuksia. Epätarkoituksenmukainen psykiatristen sairaala- ja kuntouttavan asumisen paikkojen käyttö vähentää mahdollisuuksia päästä tarpeenmukaisen kuntoutuksen piiriin. Hoitopäivän hinta sairaalan vuodeosastolla on noin kolminkertainen verrattuna palveluasuntoon. Sosiaaliviraston määrärahat ovat olleet sidottuja jo tehtyihin asumispalvelusitoumuksiin ja uusia asukkaita on voitu sijoittaa vain aiemmilta haltijoilta vapautuville paikoille. Jonottajien määrää on voitu ajoittain vähentää mm. asunnottomuuden poistohankkeen varoin.

Palveluasumisen tarpeen ja palvelutarjonnan tasapainoon voitaisiin päästä seuraavin toimin:

- suoritetaan palvelutalojen asukaskunnan arviointi ja samalla selvitetään, voisiko osa asukkaista siirtyä itsenäisempään asumiseen heidän tilansa kohennuttua palveluasumisaikana;
- perustetaan uusi vahvasti tuettu 60-paikkainen Lilinkotisäätiön palvelutalo;
- laajennetaan päihdeongelmallisille mielenterveyskuntoutujille suunnattua palvelutarjontaa;
- asumispalvelutarjontaa laajennetaan erityisryhmille, vaikeasta käytöshäiriöstä kärsiville, vaikeasta syömishäiriöstä kärsiville ja Asperger- ja autismipotilaille;
- lisätään mielenterveyskuntoutujille suunnattuja kotiin annettuja palveluja, mm. kotihoidon mielenterveystiimien palveluja;
- tuetaan kotiin annetuin palveluin jälleenvuokrausasuntoja.

Tavoitteena on toteuttaa em. toimenpiteet yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa kunkin vuoden talousarvion mahdollistamassa aikataulussa

Terveysvaikutusten arviointi

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja koskevat päätökset kohdistuvat väestöryhmään, joka on erityisen haavoittuva. Asumispalvelujen puutteesta johtuva potilaiden/henkilöiden pysähtyminen epätarkoituksenmukaiselle hoidon portaalle aiheuttaa välittömiä negatiivisia terveysvaikutuksia suurelle osalle psykiatrisia potilaita ja mielenterveyskuntoutujia. Sairaalahoidossa olevien potilaiden kuntoutustulokset heikentyvät sairaalahoidon pitkittyessä, kun potilas ei pääse kuntoutuskotiin toimintakykyään vastaavaan ympäristöön.

Kielteisiä terveysvaikutuksia aiheutuu myös muille kuin kuntoutuspaikkaa odottaville henkilöille. Sairaalapajoista yli 20 % on tällä hetkellä asumispalveluihin jonottavien potilaiden käytössä. Tämä tilanne hei-

17.8.2010

kentää psykiatrasta sairaalahoitoa tarvitsevien muiden henkilöiden mahdollisuutta saada tarvitsemaansa vuodeosastohoitoa. Ellei palveluasumisen tarpeen ja palvelutarjonnan tasapainoon päästä, on mahdollista, että sekä asumispalveluja jonottaville henkilöille että akuuttihoitoa tarvitseville voi aiheutua jopa pysyviä kielteisiä terveysvaikutuksia..

Riittävä määrä palveluasumispaikkoja takaa potilaiden pääsyn tarkoituksenmukaiseen hoitoon ja kuntoutukseen. Samalla psykiatriset sairaalapaikat ovat psykiatrasta hoitoa tarvitsevien potilaiden käytössä. Näin voidaan ehkäistä mielenterveyspotilaille aiheutuvat kielteiset terveysvaikutukset.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Käsittely

Merkittiin, että kokouksessa esittelijän korjasi ja muutti ehdotustaan seuraavilta osin:

- 1) Aurorassa heinäkuussa 2010 jonottajien määrä on yli 40 eikä 24;
- 2) sairaalapaikoista yli 20 % eikä 10 % on asumispalveluihin jonottajien käytössä
- 3) Lausunnon viimeisenä kappaleena ennen terveysvaikutusten arviointia olevan luettelon 3.:sta ja 6.:sta alakohdasta poistettiin sana "Niemi-kotisäätiön"
- 4) Lausuntoon lisättiin ennen terveysvaikutusten arviointia uusi kappale, joka kuuluu: "Tavoitteena on toteuttaa em. toimenpiteet yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa kunkin vuoden talousarvion mahdollistamassa aikataulussa".

Lautakunta päätti antaa lausunnon esittelijän ehdotuksen mukaisena äänin 6 (Heistaro, Kuuskoski, Muurinen, Snäll, Tuominen, Malinen) - 3 (Autti, Johansson, Ravela). Vähemmistöön jääneet olivat jäsen Ravelan jäsen Autin kannattamana tekemän ehdotuksen mukaan kannattaneet, että lausuntoon lisättäisiin vielä loppuun ennen terveysvaikutusten arviointia viimeiseksi kappaleeksi: "Toimenpiteiden toteutuminen edellyttää lisärahoitusta tulevina vuosina."

Lisäksi jäsen Autti oli ehdottanut, että toimitusjohtajan lausuntoon tekemän lisäyksin jatkoksi lisätään vielä, että kaupungin talousarvioon tulee varata ko. toimenpiteiden toteuttamiseen tarvittavat määrärahat. Tämä ehdotus raukesi jäätyään kannatuksetta.

Lisätiedot:

Oksanen Jorma, Kuntoutuspsykiatrian ylilääkäri, puhelin 310 65040
Turtiainen Ann-Marie, palvelupäällikkö, puhelin 310 42373

17.8.2010

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Stj./OHa

17.8.2010

10-416/316

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-825/316</i>
Stn dnro	-----
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

329 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU MAIJA
ANTTILAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE PALVE-
LUASUNTOJEN RAKENTAMISTA MIELENTERVEYSKUNTOUTUJILLE

Sosv 2010-416
Esityslistan asia Sosj/16

Sosiaalilautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupungin-
hallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Mielenterveyskuntoutujien tehtävien työnjako on sovittu sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen välillä niin, että hoito ja asuminen on erotettu toisistaan. Työnjaon mukaan sosiaalivirasto vastaa sosiaalipalvelujen ja tuki- sekä palveluasumisen järjestämisestä niille mielenterveyskuntoutujille, jotka tarvitsevat tukea asumisessaan eivätkä enää hyödy kuntouttavasta asumisesta. Terveyskeskus vastaa kotihoidosta, psykiatriasta hoidosta ja kuntoutuksesta sekä kuntouttavasta asumisesta.

Vuonna 2001 valmistuneessa Helsingin mielenterveysohjelmassa esitettiin suunnitelma Niemikoti ry:n, nykyisen Lilinkotisäätiön viiden palvelutalon rakentamisesta mielenterveyskuntoutujien käyttöön. Kaupunginhallitus hyväksyi mielenterveysohjelman kokouksessaan 13.6.2001. Helsingin terveyskeskus (silloinen terveysvirasto) ja sosiaalivirasto toteuttivat vuosina 2002–2003 Mielenterveysprojektin, jonka yhtenä osaluueena oli mielenterveyskuntoutujien tuettujen asumispalvelujen kehittäminen. Projektin suositusten jatkokehittelystä vastanneen MIPRO-työryhmän raportti päivitettiin vuonna 2008.

Mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen tarvetta arvioitiin MIPRO-työryhmän loppuraportin seuranta-arviossa vuonna 2008. Työryhmään kuului edustajia sosiaalivirastosta, terveyskeskuksesta ja Niemikotisäätiöstä. Palveluasumisen paikkatarpeeksi arvioitiin noin 500 paikkaa, mikä on saavutettu. Loppuraportin mukaan kotiin tuotavien palvelujen kehittämisellä voidaan korvata laitosmaista hoitoa, jolloin palveluasumisen paikkamäärän lisäämiseen ei ole tarvetta. Lisäksi kotihoidon ensisijaisuus on keino integroida mielenterveyskuntoutajat paremmin ympä-

17.8.2010

röivään yhteisöön ja taata heille mahdollisimman itsenäinen ja autonominen elämä riittävien tukitoimien varassa.

Tällä hetkellä Lilinkotisäätiöllä on kuusi palvelutaloa, joissa on yhteensä 310 paikkaa. Lisäksi sosiaalivirasto ostaa eri palvelutuottajien asumisyksiköistä palveluasumista noin 200 asiakkaalle. Sosiaaliviraston omiana toimintana on Oulunkylän asuintalo, jossa on tällä hetkellä 32 paikkaa mielenterveyskuntoutujille. Asuintalon paikoille voi SAS-työryhmä sijoittaa mielenterveyskuntoutujia, kun 12 paikkaa vapautuu vanhusasiakkailta.

Sosiaaliviraston pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen tähtäävä hanke on omalta osaltaan jo tarjonnut ja tulee tarjoamaan sekä asuntoja, että tuetumpaa asumista mielenterveyskuntoutujille.

Sosiaalivirastossa on myös suunnitteilla ns. väliinpuotoaja-asiakkaille asumispalveluja, joiden tavoitteena on kuntouttaa asiakkaita kohti itsenäistä asumista omassa kodissa. Väliinpuotoaja-asiakkailta tarkoitetaan asiakasryhmää, joka on syrjäytynyt tai on vakavassa syrjäytymisvaarassa ja jolle nykyisessä palveluvalikossa ei ole sopivia palveluja. Asiakkaiden palvelutarpeen syynä ovat erilaisista neurologisista syistä johtuvat vaikeudet, esimerkiksi autismin kirjoon kuuluvat erityisvaikeudet, vaikeat tarkkaavaisuushäiriöt yms. Suunnitteilla olevaan asumispalveluun kuuluu valmennus tavoitteena ammatilliseen opiskeluun ja myöhemmin työelämään kiinnittyminen ja siirtyminen itsenäiseen asumiseen.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystalouksissa on muuta maata laitostaltaisempi palvelurakenne useiden eri asiakasryhmien palveluissa. Tavoitteena on kehittää palvelurakennetta mm. lisäämällä kotiin vietäviä palveluja.

Tavoitteen mukaista palvelurakennetta ei saada syntymään, mikäli laitostaisia ratkaisuja lisätään. Tästä syystä sosiaalilautakunta katsoo, että varsinaista palveluasumista ei ole tarpeen lisätä, vaan nykyinen määrä, noin 500 paikkaa, on riittävä, kuten MIPRO-työryhmä toteaa. Tämä edellyttää kotiin tuotavien palvelujen lisäämistä sekä kuntouttavassa ja palveluasumisen piirissä olevien asukkaiden asumisvalmiuksien edistämistä. Lisäksi tarvitaan jatkuvaa arviointia kevyempiin asumisvaihtoehtoihin siirtymiseksi.

Fyysisiltä puitteiltaan sopivien asuntojen peruskorjauksia tai rakentamista mielenterveyskuntoutujien käyttöön on perusteltua selvittää. Tällöin asuminen on rinnastettava kotona asumiseen.

17.8.2010

Ratkaisu edistäisi tavoitteen mukaista palvelurakenteen kehittymistä. Yhteenvetona sosiaalilautakunta toteaa, että palvelurakenteen onnistunut kehittäminen terveyskeskuksen kanssa mahdollistaa palveluasumisen nykyisen kapasiteetin riittämisen niille asiakkaille, joilla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta asua muissa kodinomaisemmissa asumismuodoissa tai omassa kodissa kotiin tuotujen palvelujen avulla.

Terveysvaikutusten arviointi

Mielenterveyskuntoutujien asumisen palvelurakenteen kehittäminen terveyskeskuksen kanssa turvaa palveluasumisen nykyisen kapasiteetin riittämisen niille asiakkaille, joille kodinomainen asumismuoto tai kotiin tuotavat palvelut eivät sovellu. Kehittämisessä painopiste tulee olla kotiin vietävillä palveluilla ja tiiviissä asiakasarvioinnissa. Laitosvaltaisia ratkaisuja lisäämällä ei palvelurakenteen kehittäminen onnistu. Yksilöiden voimavaroihin nojaava lähestymistapa asumisen järjestämisessä voi edistää mielenterveyskuntoutujien elämäntilannetta ja ehkäistä pitkäaikaista laitostumista.

Lisätiedot:

Hulkkonen Raili, johtava sosiaalityöntekijä, puhelin 310 43740
Salovaara Kari, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42351

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

Stj/oha

17.8.2010

10-414/379

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-824/379</i>
Stn dnr	
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

326 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU MAIJA
ANTTILAN YM. ALOITTEESTA KOSKIEN SIRKUKSEN TIETO-
TAITOJEN OTTAMISTA MUKAAN IKÄIHMISTEN KUNTOUTUKSEEN

Sosv 2010-414
Esityslistan asia Sosj/13

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Valtioneuvosto päätti 5. joulukuuta 2007 päivätyssä hallituksen strategia-asiakirjassa hyväksyä Terveiden edistämisen politiikkaohjelman, johon sisältyy opetusministeriön ehdotus poikkihallinnolliseksi "Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaohjelmaksi 2010 – 2014 (Hanna-Liisa Liikanen, Opetusministeriön julkaisuja 2010:1).

Ehdotuksen taustamuistiossa kuvataan tutkimustuloksia, joiden mukaan kulttuuritoiminnalla ja taiteella voi olla myönteisiä vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Ikäihmisiä koskevia tuloksia ovat esimerkiksi dementoitumisriskin pieneneminen, masentuneisuuden ja eristäytymisen vähentyminen sekä toivon lisääntyminen (Liikanen 2010, 58–62).

Julkaisun sosiaali- ja terveystointa koskevat toimenpide-ehdotukset liittyvät sosiaali- ja terveystoimintojen piirissä olevien asiakkaiden ja potilaiden kulttuuritarpeiden ja -toiveiden huomioimiseen hoito- ja palvelusuunnitelmissa, kulttuuritoiminnan ja taidelähtöisten menetelmien käyttöön osana palveluja sekä yleisöyhteistyön kehittämiseen taide- ja kulttuurilaitosten ja sosiaali- ja terveydenhuollon hoito- ja palveluyksiköiden välillä. Lisäksi esitetään varojen varaamista hoito- ja laitosympäristöjen viihtyisyyden lisäämiseksi.

Sosiaalilautakunta toteaa, että sosiaalivirastossa toteutetaan ikäihmisten virkistys- ja kuntoutustoimintaa toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi eri tavoin. Kuntouttava työote on käytössä sekä palveluasumisessa että pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa hoidossa ja palve-

17.8.2010

lukeksuksissa asiakkaiden on mahdollista osallistua monenlaiseen ohjelma- ja kurssitoimintaan. Hoivayksiköissä järjestetään päivittäin liikunnallista, kuntouttavaa ohjelmaa. Lisäksi sosiaalivirastoon 1.1.2010 siirtyneissä pitkäaikaishoidon laitoksissa on vuosien mittaan toteutettu lukuisia yhteisprojekteja eri alojen taiteilijoiden kanssa ja järjestetty juhlia, retkiä ja kulttuuritilaisuuksia säännöllisesti. Nämä ovat olleet erittäin onnistuneita. Palveluja ja ohjelmatarjontaa kehitetään sosiaaliviraston toimintayksiköissä jatkuvasti asiakkaiden toiveita kuunnellen.

Sosiaalilautakunta toteaa, että aloite ikäihmisten kuntoutustoiminnan kehittämistä on ajankohtainen sekä yhteneväinen niin kansallisten kuin Helsingin kaupunginkin tavoitteiden kanssa. Aloitteeseen liittyvässä lehtiartikkelissa kuvattu Tampereen kaupungin Kulttuurikaari-hankkeeseen liittyvä psykogeriatrinen potilaiden ja heidän hoitajiensa yhteinen Sirkus Hapsa -projekti on hyvä esimerkki niistä monista innovatiivisista tavoista, joilla ikäihmisten arkea ympärivuorokautisessa hoidossa voidaan elävöittää tai ennaltaehkäisevässä toiminnassa esim. palvelukeskuksissa hyödyntää. Tällaisia ideoita on Helsingissäkin syytä kerätä ja mahdollisuuksien mukaan kokeilla.

Terveysvaikutusten arviointi

Ikäihmisen elämänlaatuun ovat yhteydessä monet eri tekijät. Oman toimintakyvyn ja terveyden heikentyessä vähenevät myös mahdollisuudet osallistua kodin tai laitoksen ulkopuoliseen elämään ja olla yhteydessä toisiin ihmisiin. Tällöin myös taide- ja kulttuurielämykset helposti vähenevät tai katoavat elämästä kokonaan. Näiden kokemusten sisällyttäminen ikääntyneiden ihmisten sosiaali- ja terveyspalveluihin on tärkeää, koska niillä voi olla heidän hyvinvointiaan lisäävää vaikutusta.

Lisätiedot:

Vierelä Timo, suunnittelija, puhelin 310 42858

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

stj/oha

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-824/379
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

230 §
LAUSUNTO ALOITTEESTA SIRKUKSEN TIETO-TAITOJEN OTTAMI-
SESTA MUKAAN IKÄIHMISTEN KUNTOUTUKSEEN

Terke 2010-1097
Esityslistan asia TJA/12

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan esittelijän ehdo-
tuksen mukaisen lausunnon:

"Valtioneuvosto päätti 5. joulukuuta 2007 päivätyssä hallituksen strate-
gia-asiakirjassa hyväksyä Terveystieteen edistämisen politiikkaohjelman,
johon sisältyy opetusministeriön ehdotus poikkihallinnolliseksi "Taitees-
ta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaohjelmaksi 2010 – 2014 (Hanna-
Liisa Liikanen, Opetusministeriön julkaisu 2010:1). Ehdotuksen taut-
tamustutkimuksessa kuvataan tutkimustuloksia, joiden mukaan kulttuuritoimin-
nalla ja taiteella voi olla myönteisiä vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja
terveyteen. Ikäihmisiä koskevia tuloksia ovat esimerkiksi dementoitu-
misriskin pieneneminen, masentuneisuuden ja eristäytymisen vähen-
tyminen sekä toivon lisääntyminen.

Julkaisun sosiaali- ja terveystoimintaa koskevat toimenpide-ehdotukset liit-
tyvät sosiaali- ja terveystoimintajärjestelmän piirissä olevien asiakkaiden ja poti-
laiden kulttuuritarpeiden ja -toiveiden huomioimiseen hoito- ja palvelu-
suunnitelmissa, kulttuuritoiminnan ja taidelähtöisten menetelmien käyt-
töön osana palveluja sekä yleisöyhteistyön kehittämiseen taide- ja kult-
tuurilaitosten ja sosiaali- ja terveydenhuollon hoito- ja palveluyksiköiden
välillä. Lisäksi esitetään varojen varaamista hoito- ja laitospäätöksien
viihtyisyyden lisäämiseksi.

Terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskuksessa ikäihmisten virkis-
tys- ja kuntoutustoimintaa sekä yhteistilaisuuksia toimintakyvyn ja hy-
vinvoinnin edistämiseksi toteutetaan eri tavoin. Kuntouttava työote on
käytössä sekä somaattisessa että psykiatrisessa avohoidossa ja laitos-
hoidossa. Kotihoidossa laaditaan yksilölliset liikkumissuunnitelmat, joi-
den toteutuksen tueksi henkilökunnalle on järjestetty lisäkoulutusta.

17.8.2010

Yksilö- ja ryhmäfyysioterapioissa sekä toimintaterapiassa käytetään monipuolisia aktiivisia menetelmiä.

Sosiaalivirastoon 1.1.2010 siirtyneissä pitkäaikaishoidon laitoksissa on vuosien mittaan toteutettu lukuisia yhteisprojekteja eri alojen taiteilijoiden kanssa ja järjestetty juhlia, retkiä ja kulttuuritilaisuuksia säännöllisesti. Nämä ovat olleet erittäin onnistuneita. Tämä toiminnan nykytilan sekä muiden sosiaaliviraston järjestämien vanhusten avo- ja laitospalvelujen osalta terveyslautakunta viittaa sosiaalilautakunnan tätä aloitetta koskevaan lausuntoon.

Terveyslautakunta toteaa, että aloite ikäihmisten kuntoutustoiminnan kehittämistä on ajankohtainen sekä yhteneväinen niin kansallisten kuin Helsingin kaupunginkin tavoitteiden kanssa. Aloitteeseen liittyvässä lehtiartikkelissa kuvattu Tampereen kaupungin Kulttuurikaari-hankkeeseen liittyvä psykogeriatrinen potilaiden ja heidän hoitajiensa yhteinen Sirkus Hapsa -projekti on hyvä esimerkki niistä monista innovatiivisista tavoista, joilla ikäihmisten arkea laitoshoidossa voidaan elävöittää. Tällaisia ideoita on Helsingissäkin syytä kerätä ja mahdollisuuksien mukaan kokeilla esimerkiksi yhteistyössä erilaisten vapaaehtoistahojen kanssa.

Terveysvaikutusten arviointi

Ikäihmisen elämänlaatuun ovat yhteydessä monet eri tekijät. Oman toimintakyvyn ja terveyden heikentyessä vähenevät myös mahdollisuudet osallistua kodin tai laitoksen ulkopuoliseen elämään ja olla yhteydessä toisiin ihmisiin. Tällöin myös taide- ja kulttuurielämykset helposti vähenevät tai katoavat elämästä kokonaan. Näiden kokemusten sisällyttäminen ikääntyneiden ihmisten sosiaali- ja terveyspalveluihin on tärkeää, koska niillä voi olla heidän hyvinvointiaan lisäävää vaikutusta. Virkistykseen lisäksi eri kulttuurimuodot voivat tukea ikääntynyttä koske- tuksen säilyttämisessä itseen, toisiin ja ympäristöön."

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Nuutinen Hanna-Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

Stj/OHa

17.8.2010

10-415/37

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-823/37</i>
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

323 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU PÄIVI LIP-
POSEN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA YHTEISTYÖSSÄ HELSINGIN
SEURAKUNTIEN KANSSA ALUEELLISESTI PARANTAA IKÄIHMISTEN
MAHDOLLISUUTTA PÄÄSTÄ SUNNUNTAISIN KIRKKOON

Sosv 2010-415
Esityslistan asia Sosj/10

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Osallistumis- ja toimintamahdollisuuksien turvaaminen on tärkeä osa iäkkäiden ihmisten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämistä. Uskonnollisiin tilaisuuksiin osallistuminen on yksi yhteisöllisyyden muoto. Helsinkiläisistä 64 % kuuluu evankelisluterilaiseen kirkkoon ja 4 % ortodoksiseen kirkkoon tai muihin uskonnollisiin yhdyskuntiin. Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomia on 32 %. Pääkaupunkiseudun hyvinvointitutkimuksessa selvitettiin pääkaupunkiseudun asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Vastaajista 18 % kertoi, että uskonnon harjoittamisen mahdollisuudella oli heidän hyvinvointinsa kannalta kohtalainen merkitys. Suurena tai erittäin suurena merkitystä piti 14 %. Merkitys oli pieni tai sitä ei ollut ollenkaan 68 %:lle. Vastaajat olivat tyytyväisiä mahdollisuuteen uskonnon harjoittamiseen nykyisessä elämäntilanteessaan. Arvosanaksi annettiin kouluasteikolla keskimäärin 8.

Sosiaalivirasto kerää tietoa helsinkiläisten ikäihmisten tarpeista ja vaikuttaa kaupungin kehittämiseen tuomalla esiin ikäänntyvien näkökulmaa. Tietoa 75-vuotiaiden helsinkiläisten hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista tekijöistä on kerätty mm. vuosina 2008–2009 hyvinvointia edistävillä kotikäynneillä (aiempi nimi ehkäisevät kotikäynnit). Vuonna 2009 käynnin otti vastaan n. 1000 henkilöä, joista 51 % oli yksin asuvia. 84 % käynnin vastaanottaneista totesi, että ympäristössä ei ole heidän liikkumistaan haittaavia tekijöitä. 61 % heistä ei kokenut mitään tekijöitä, jotka vaikeuttaisivat osallistumista erilaisiin toimintoihin kodin ulkopuolella. Asuinalueensa koki turvalliseksi 94 %. Turvattomuutta ulkona liikkumisessa koettiin lähinnä iltaisin ja pimeällä. Hyvinvointia

17.8.2010

edistävien kotikäyntien perusteella yleiskuva iäkkäiden ihmisten mahdollisuuksista liikkua ja osallistua erilaisiin toimintoihin asuinalueellaan on siis varsin hyvä.

Helsingin evankelisluterilaisissa seurakunnissa on selvitetty iäkkäiden seurakuntalaisten odotuksia kotiseurakunnilleen. Seurakunnat suunnittelevat omaa toimintaansa näiden tietojen pohjalta. Iäkkäille, joiden toimintakyky on heikentynyt, tarjotaan avustajia ja kuljetusapua. Paikallisseurakuntien diakoniatyöntekijät järjestävät yhdessä vapaaehtoisten kanssa vanhuksille kirkkokuljetuksia mm. joulun ja pääsiäisen pyhien aikana. Lisäksi evankelisluterilaisten seurakuntien yhteinen diakoninen vanhustyö tarjoaa palveluja niille, joiden on vaikeaa tulla mukaan seurakunnan toimintaan.

Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen diakoniatyön 17.6.2010 päivättyssä lausunnossa todetaan, että valtuustoaloite Helsingin kaupungin ja Helsingin seurakuntien välisestä yhteistyöstä suunnitella ja järjestää yhdessä kirkkokuljetuksia ikäihmisille on tärkeä ja kannatettava asia ikäihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia ajatellen.

Helsinkiäisten ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi ovat ensisijaisia sellaiset toimenpiteet, jotka edistävät itsemääräämisoikeutta ja mahdollisuuksia tehdä itsenäisiä valintoja. Näitä ovat joukkoliikenteen ja kaupunkiympäristön esteettömyyden kehittäminen.

Jouko-kaupunginosalinjat on tarkoitettu niille, jotka eivät liikuntaesteiden tai muiden syiden takia voi käyttää matalalattiabusseja, -junia, raitiovaunuja tai metroa. Jouko-linjoja kehitetään potentiaalisilta käyttäjiltä kerätyn palautetiedon mukaisesti. Helsingin seudun liikenteen (HSL) tekemän kartoituksen johtopäätösten mukaisesti reittien muokkaaminen, aikataulujen tarkistus sekä tiedotus ja pysäkkien merkitseminen toisivat Jouko-linjoille lisää asiakkaita ja lisäisivät käyttäjien tyytyväisyyttä. Myös Helsingin seurakuntayhtymän kannanotossa todetaan, että Jouko-linjat ovat palvelukonseptina onnistuneet tarjoamaan yksilöllisen mahdollisuuden käyttää joukkoliikenteen palveluja. Kannanoton mukaan Jouko-linjojen palvelukonsepti tarjoaisi toimivan lähtökohdan alueellisen kirkkokuljetustoiminnan kehittämiseksi.

Vaikeavammaisella henkilöllä, jolle julkisten joukkoliikennevälineiden käyttö tuottaa kohtuuttoman suuria vaikeuksia, on oikeus saada vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut virkistys- ja vapaa-ajanmatkoihin.

17.8.2010

Kaupungin tavoitteena on, että ikäihmisten liikkumis- ja osallistumismahdollisuudet toteutuvat riippumatta siitä, minkälaisiin tilaisuuksiin ja toimintoihin he haluavat osallistua. Kaupunki tekee monipuolista yhteistyötä Helsingin evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa ja tätä yhteistyötä jatketaan. Monimuotoistuvassa Helsingissä on tärkeää olla avoin yhteistyölle myös muiden uskonnollisten yhteisöjen kanssa, jotta kaupunkilaisten tarpeet osataan ottaa huomioon tasapuolisesti.

Lisätiedot:

Paulig Outi, kehittämiskonsultti, puhelin 310 43580

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

19.8.2010

SB/OMA

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-829/542
Stn dn	
Saap./Anl.	20-08-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010-829 /542

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA KOSKIEN SILTAMÄEN
KORTTELITUVAN TOIMINNAN LAAJENTAMISTA MM. RUOKAILUUN

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa sosiaalilautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ikäihmisten toimintaan suuntautuneita korttelitupia on 13 eri puolilla kaupunkia. Korttelitupatoiminta perustuu vahvasti aktiiviseen kansalaistoimintaan, jolle on haluttu antaa tilaa. Vanhusten palvelujen vastuualueen palvelukeskuksissa on tarjolla kaupungin organisoimaa toimintaa. Siltämäki-Suutarila-Seura voi tarpeidensa mukaan käynnistää neuvottelut esim. Palmian ja Siltämäen päiväkodin kanssa.

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Katja Rimpilä
erityissuunnittelija

Stj/OHa

17.8.2010

10-418/542

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-829/542</i>
Stn dn	
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

330 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU TARJA
TENKULAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOSSA ESITETÄÄN
SILTAMÄEN KORTTELITUVAN TOIMINNAN LAAJENTAMISTA RUO-
KAILUMAHDOLLISUUDELLA

Sosv 2010-418
Esityslistan asia Sosj/17

Sosiaalilautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallituk-
selle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Korttelitupatoiminta perustuu vahvasti aktiiviseen kansalaistoimintaan
jolle halutaan jättää tilaa toimia ilman vahvaa virastotason ohjausta.
Taustatukea vapaaehtoistoimijat saavat alueen vapaaehtoistyön kes-
kuksesta ja vanhusten palvelujen vastuualueen sosiaali- ja lähityön yk-
siköstä. Vanhusten palvelujen vastuualueen palvelukeskuksissa on tar-
jolla kaupungin organisoimaa toimintaa.

Siltämäen korttelituvan, Siltatuvan, toiminnasta vastaava Siltämäki-
Suutarilan-Seura suunnittelee toimintaansa asiakkaitaan kuullen. Mikäli
asiakaskunta innostuu ruokailumahdollisuuden järjestämisestä päivä-
kodin kautta, seura on valmis käynnistään neuvottelut Palmian ja päi-
väkodin kanssa. Sekä Palmia että Siltämäen päiväkotit suhtautuvat asi-
aan myönteisesti.

Lisätiedot:
Varis Maarit, kehittämiskonsultti, puhelin 310 42850

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

Stj/MUR

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-828/311
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

233 §
LAUSUNTO TERVEYSASEMIEN KESKITETYSTÄ AJANVARAUKSESTA

Terke 2010-1092
Esityslistan asia TJA/15

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Kuntalaisten tasa-arvo terveyspalveluissa sisältyy Helsingin terveyskeskuksen strategiaan. Väestön tasapuolisen kohtelun toteutuminen hoitoon ohjauksessa ja hoitoon pääsyssä edellyttää aina terveydenhuollon ammattihenkilön tekemää arviota potilaan hoidon tarpeesta ja kiireellisyydestä kaikissa terveydenhuollon toimipisteissä.

Lasten ja aikuisten ensisijainen hoitopaikka äkillisissä sairauksissa ja tapaturmissa on oma terveysasema. Oman terveysaseman suljettuna ollessa hoidetaan kiireelliset sairaudet ja tapaturmat terveyskeskuspäivystyksessä tai päivystyspoliklinikalla. Aloitteessa mainittu, 1.4.2010 voimaan tullut, vapaa hakeutuminen koskee virka-ajan ulkopuolisia päivystyspalveluja Espoossa, Helsingissä, Kauniaisissa ja Vantaalla, jolloin asukkailla on mahdollisuus hakeutua kiireellistä tutkimusta ja hoitoa varten päivystyspisteisiin kuntarajoista riippumatta. Lisäksi väestön käytössä on ympäri vuorokauden toimiva terveysneuvontapalvelu (09 10023), joka antaa tietoa terveyspalveluista sekä sairauksien hoito-ohjeita.

Kaupunginhallituksen päätöksen ja valmisteilla olevan terveydenhuoltolain mukaan henkilö voi ensi vuonna valita sen oman kunnan terveysaseman, jolta palvelut haluaa. Terveydenhuoltolakiesityksen mukaan hoitovastuu siirtyy terveysasemalle kolmen viikon kuluttua potilaan kirjallisesta ilmoituksesta. Valinnan voi tehdä kerran vuodessa. Valintamahdollisuus toteutetaan yksikön toiminnan tarkoituksenmukaisen järjestämisen rajoissa.

17.8.2010

Helsingin kaupungille suunnitellussa valinnanvapauden toteuttavassa listautumismallissa asukas joko listautuu haluamalleen terveysasemalle tai ei käytä terveysasemapalveluja, jolloin hän on ns. listautumaton. Halutessaan asukas voi valitsemallaan terveysasemalla valita lääkärinsä. Potilaille, joilla on pitkäaikaissairauksia tai muusta syystä tarve pysyvään hoitosuhteeseen, suositellaan listautumista lääkärille. Potilaan omahoitajaksi tulee lääkärin työparina työskentelevä omahoitaja.

Terveyslautakunnan 15.6.2010 tekemän päätöksen mukaisesti listautumismallia kokeillaan 1.9.2010 alkaen Laajasalon, Kivikon ja Kontulan terveysasemilla asemien sisäisenä toimintamallina. Vapaaseen hakeutumiseen terveysasemien välillä siirrytään vuonna 2011 terveydenhuoltolain ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Kuntarajat ylittävä valinnanvapaus otetaan huomioon valmistuvan lainsäädännön mukaisesti.

Terveysasemien päiväaikaisen päivystystoiminnan käytäntöjä on kehitetty aktiivisesti viime vuosien aikana. Tavoitteena on, ettei yhtään terveysasematasoisesti hoidettavissa olevaa päiväaikaista potilasta ohjata terveysasemalta keskitettyyn päivystykseen. Terveysasemien päiväaikainen päivystystoiminta on järjestetty niin, että hoitajilla on mahdollisuus konsultoida lääkäriä. Päivystävän lääkärin ja hoitajan tavoitettavuus on varmistettu päivystäjäkohtaisella matka- tai sisäpuhelimella. Terveysasemien päiväaikaisen päivystyksen toimintaa on kehitetty yhtenäisten ohjausperiaatteiden mukaisesti toimintakäytäntöjä ja työnjakoja kehittämällä.

Kaikilla Helsingin terveysasemilla siirrytään työparimalliin 2010 loppuun mennessä terveyslautakunnan 15.6.2010 tekemän päätöksen mukaisesti. Hoidon tarpeen arvio ja hoidon koordinointi tapahtuu ensisijaisesti omahoitajan kautta kattaen sekä kiireelliset että kiireettömät ajanvaraukset.

Hoidon tarpeen arviointi omahoitajan kautta parantaa potilaan ohjautumista suoraan oikeaan jatkohoitoon esimerkiksi terveyden-/ sairaanhoitajan tai lääkärin vastaanotolle. Akuuttiasioissa potilas ohjataan omalääkärin ja -hoitajan lisäksi tarpeen mukaan muillekin terveysaseman lääkäreille/hoitajille. Tämä helpottaa vastaanotolle pääsyä ja tasaa henkilökunnan työmäärää. Työparimalli -kehittämiprojektin loppuraportin mukaan työparimallissa kaikista ajanvaraukseen tulleista kontakteissa 72 %:ssa hoidon tarpeen arvion oli tehnyt omahoitaja ja 28 %:ssa toimistossa työskentelevä hoitaja. Ennen toiminnallista muutosta 66 % ajanvarauksesta tapahtui toimistossa työskentelevän hoitohenkilökunnan toimesta. Reilussa 10 %:ssa hoidon tarpeen arviopuheluista

17.8.2010

hoito pystyttiin työparimallin mukaisessa toiminnassa antamaan jo puhelimesta, kun määrä aiemmin oli ollut vain 1 %.

Keskitettyä ajanvarausta on kokeiltu terveysasemapalveluissa mm. Kymenlaaksossa. Alueiden ja toimipisteiden eroavaisuuden sekä toimintakäytäntöjen vaihtelun vuoksi keskitetty ajanvaraus johti epätarkoituksenmukaiseen palveluiden käyttöön. Näiden kokemusten vuoksi keskitetystä ajanvarauksesta luovuttiin.

Potilaiden ohjaaminen eri terveysasemille saattaa aiheuttaa potilaille epätarkoituksenmukaista matkustamistarvetta, jos oman terveysaseman ajat ovat loppuneet niiden tultua varatuiksi muiden asemien potilaille. Keskitetty ajanvaraus lisäisi niidenkin potilaiden ohjautumista eri terveysasemille, jotka erityisesti hyötyisivät omalääkärin palvelusta. Myös suoraan puhelimesta annettu hoito todennäköisesti vähentyisi, koska potilaan aikaisempaa historiaa ei keskitetyssä pisteessä niin hyvin tunnettaisi. Lisäksi hyvät kokemukset omahoitajan kautta tapahtuvasta ajanvarausjärjestelmästä työparimallissa eivät tue keskitettyyn ajanvarausjärjestelmään siirtymistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön "Toimiva terveyskeskus" toimenpideohjelman tarkoituksena on vahvistaa perusterveydenhuoltoa mm. kehittämällä terveyskeskusten käytäntöjä. Palvelut tulee järjestää vaikuttavasti ja tarvelähtöisesti. Ohjelmassa esitetään malleja ja työnjakoa, jolla helpotetaan hoitoon pääsyä mm. uudistamalla terveyskeskusten työn- ja vastuunjakoa. Yhdeksi toimintamalliksi esitetään lääkäri-hoitaja työparityöskentelyä. Ohjelmassa mainitaan myös listautumismalli ja lääkärin/hoitajan puhelimesta tapahtuvaa vastaanottoa suositellaan laajennettavaksi.

Edellä mainitut asiat huomioiden Helsingin terveyskeskus jatkaa terveysasemien toiminnan kehittämistä STM:n Toimiva terveyskeskus suosittelusten sekä terveyslautakunnan 15.6.2010 hyväksymien terveysasemien toiminnan kehittämislinjausten mukaisesti.

Terveysvaikutusten arviointi

Kokemusten mukaan keskitetty ajanvaraus lisää palvelujen epätarkoituksenmukaista käyttöä ja potilaiden matkustamistarvetta. Keskitetty ajanvaraus vähentäisi suoraan puhelimesta annettua hoitoa ja sen laatua, koska potilaan aikaisempaa historiaa ei keskitetyssä pisteessä tunnettaisi niin hyvin. Se lisäisi myös omalääkärin ja -hoitajan palvelusta erityisesti hyötyvien potilaiden ohjautumista muille kuin omalle terveysasemalle. Näin ollen keskitetyllä ajanvarauksella olisi kielteisiä terveysvaikutuksia."

17.8.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Iivanainen Antti, terveysasemien johtaja, puhelin 310 42700

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

10.9.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010 - 828 / 311
Stn dn	
Saap./Anl.	15 -09- 2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010-828/311

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA KOSKIEN TERVEYSASEMI-
EN KESKITETTYÄ AJANVARAUSTA

Talous- ja suunnittelukeskus viittaa terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että aloitteessa mainittu, 1.4.2010 voimaan tullut, vapaa hakeutuminen koskee virka-ajan ulkopuolisia päivystyspalveluja Espoossa, Helsingissä, Kauniaisissa ja Vantaalla, jolloin asukkailla on mahdollisuus hakeutua kiireellistä tutkimusta ja hoitoa varten päivystyspisteisiin kuntarajoista riippumatta. Vapaaseen hakeutumiseen terveysasemien välillä siirrytään vuonna 2011 terveydenhuoltolain ja kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Kuntarajat ylittävä valinnanvapaus otetaan huomioon valmistuvan lainsäädännön mukaisesti. Kaikilla Helsingin terveysasemilla siirrytään työparimalliin 2010 loppuun mennessä terveyslautakunnan 15.6.2010 tekemän päätöksen mukaisesti. Hoidon tarpeen arvio ja hoidon koordinointi tapahtuu ensisijaisesti omahoitajan kautta kattaen sekä kiireelliset että kiireettömät ajanvaraukset. Terveyskeskus jatkaa terveysasemien toiminnan kehittämistä talousarvionsa puitteissa ja STM:n Toimiva terveyskeskus suositusten sekä terveyslautakunnan kehittämislinausten mukaisesti.

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Katja Rimpilä
erityissuunnittelija

17.8.2010

SK/CHA
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-832/37
Stn dnr	
Saap./Anl.	19-08-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010- 832/37

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE ALOITTEESTA KOSKIEN
VANHUSTEN PITKÄAIKAISHOITOA JA VANHUSPALVELUOHJELMAA

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että Strategiaohjelma vuosille 2009 - 2012 hyväksyttiin 29.4.2009 ja sitä toteutetaan tulevien talousarviovuosien aikana. Strategiaohjelmassa todetaan, että jatketaan palvelurakennemuutosta terveyskeskuksen ja sosiaaliviraston yhteistyönä. Tavoitteena on tarpeenmukainen säännöllinen kotihoito 14 %:lle yli 75-vuotiaista ja että pitkäaikaisessa laitoshoidossa on enintään 3 % yli 75-vuotiaista vuoteen 2012 mennessä. Tavoitteena on ikääntyvän väestön palvelun vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantaminen. Kehittämiseen liittyy terveyskeskuksen alaisuudessa olleiden pitkäaikaissairaaloiden siirtyminen sosiaaliviraston alaisuuteen 1.1.2010.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus viittaa sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että pitkäaikaishoidon paikkoja ja vanhainkotipaikkoja on vähennetty hidastamalla uusien pitkäaikaissasiakkaiden sisäänottoa ja palveluasumisen ryhmäkotipaikkoja on lisätty talouden mahdollistamissa rajoissa. Kotihoidon asiakasmäärä on kasvanut ja akuuttihoitosta jatkokuntoutukseen siirtyneiden ikäihmisten määrä on kevään aikana pysynyt ennallaan. Sosiaaliviraston vanhus-tenkeskusten kuntoutuspaikkoja lisätään vuoden mittaan ja terveyskeskuksen Suursuon sairaalan toimintaa kehitetään akuuttihoiton ja jatkokuntoutuksen suuntaan.

Vanhuspalveluohjelmaan liittyen talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että strategiaohjelmassa 2009-2012 monien erillisohjelmien, kuten vanhuspalveluohjelman, tavoitteita on näin saatettu kokonaisstrategian alle. Strategiaohjelman liitteeseen valtuustokaudella laadittaviin toimintaohjelmiin ei katsottu olevan tarvetta sisällyttää ikäpoliittista ohjelmaa, koska linjaukset ilmenevät itse strategiasta ja hallintokuntien suunnitelmista. Strategiaohjelmassa korostetaan vuorovaikutteisuutta ja vuorovaikutteisuus osa hallintokuntien normaalia suunnittelutyötä.

17.8.2010

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Katja Rimpilä
erityissuunnittelija

stj/otta

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-832/37
Stn dn	
Saap./Anl.	26-08-2010

231 §
LAUSUNTO ALOITTEESTA VANHUSTEN PITKÄAIKAISHOIDOSTA JA
VANHUSPALVELUOHJELMASTA

Terke 2010-1095
Esityslistan asia TJA/13

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Ikäihmisten hoitopaikkojen kehitys

Ikäihmisten avo- ja laitoshoidon on kehitetty viime vuosina Helsingissä voimakkaasti ja kehittäminen jatkuu edelleen kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Tavoitteena on järjestää vanhusten hoito- ja hoivapalvelut pääsääntöisesti eritasoisena palveluasumisena ja vanhainkotihoitona siten, että asiakas saa kulloinkin tarvitsemansa hoidon ja palvelun samassa paikassa eikä hänen tarvitse siirtyä muualle toimintakyvyn muuttuessa. Tämän toteuttamisessa erityistä huomiota kiinnitetään hoito- ja palveluketjun sujuvuuteen. Hoitoketjun eri vaiheissa iäkäs henkilö ja hänen läheisensä voivat vaikuttaa tehtäviin ratkaisuihin.

Kehittämiseen liittyy terveyskeskuksen pitkäaikaissairaaloiden (Kivelä, Koskela ja Myllypuro) siirtyminen sosiaalivirastoon 1.1.2010. Suursuon sairaala jäi terveyskeskuksen sairaalaksi. Lisäksi kaupunginvaltuuston päätöksellä (27.11.2009) Helsingin Seniorisäätiö toimii in-house periaatteella sosiaaliviraston vanhusten palvelujen tuottajana.

Pitkäaikaishoidon paikkoja ja vanhainkotipaikkoja on vähennetty hidastamalla uusien pitkäaikaisasiakkaiden sisäänottoa. Helsingin Seniorisäätiö lopettaa 125-paikkaisen Osmonkallion vanhainkodin toiminnan vuonna 2010. Palveluasumisen ryhmäkotipaikkoja lisätty, joskin se on tapahtunut taloudellisen tilanteen vuoksi suunniteltua hitaammin. Lisäksi kotihoidon 75 vuotta täyttäneiden säännöllistä palvelua saavien asiakkaiden määrä on lisääntynyt vuodessa lähes 300:lla eli 6 %:lla.

17.8.2010

Akuuttihoidosta jatkokuntoutukseen siirtyneiden ikäihmisten määrä on kevään aikana pysynyt ennallaan, joten organisaatiomuutos ei ole heikentänyt tilannetta. Tilanteeseen suotuisasti vaikuttaa myös, että sosiaaliviraston vanhustenkeskusten kuntoutuspaikkoja lisätään vuoden mittaan ja terveyskeskuksen Suursuon sairaalan toimintaa kehitetään akuuttihoidon ja jatkokuntoutuksen suuntaan.

Kesän päättyessä ikäihmisten hoitoketjun tilanne on haasteellinen, koska kaupunginsairaalassa pitkäaikaista laitospaikkaa odottavien määrä on kevättä korkeampi. Jonot ovat kuitenkin hallinnassa ja jo lyhenemässä eikä kukaan ole jäänyt ilman tarvitsemaansa hoitoa. Tilanteen arvioidaan helpottavan jo alkusyksystä, kun vanhainkotien ja pitkäaikaishoidon sisäänotto palaa entiselleen.

Vanhuspalveluohjelmasta

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto antoivat ikäihmisten hoitoa ja palveluja koskevan uusitun laatusuosituksen vuonna 2008. Ikääntyneiden palvelujen kehittämisessä laatusuosituksella on tärkeä tehtävänsä informaatio-ohjauksen välineenä. Laatusuosituksessa todetaan mm., että ikääntymispoliittisen strategian linjaukset sisällytetään kuntastrategiaan ja muihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmiin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2009 Helsingin strategiaohjelman vuosille 2009 - 2012 ja sitä toteutetaan tulevina talousarviovuosina. Useiden erillisohjelmien, kuten vanhuspalveluohjelman, tavoitteita on näin saatettu kokonaisstrategian alle. Ikääntyneitä koskevat linjaukset sisältyvät strategiaohjelman kohtaan "Ikääntyvien asukkaiden toimintakyvyn säilymistä edistetään". Strategiaohjelman liitteeseen valtuustokaudella laadittavista toimintaohjelmista ei katsottu olevan tarvetta sisällyttää ikäpoliittista ohjelmaa, koska linjaukset ilmenevät itse strategiasta.

Kunkin vuoden talousarvion hyväksyessään kaupunginvaltuusto hyväksyy myös hallintokunnille toiminnalliset tavoitteet ja antaa niille voimavarat. Toiminnan ja talouden seurantaraportti saatetaan valtuustolle tiedoksi neljä kertaa vuodessa. Virastojen toimintakertomukset tarjoavat tietoja virastojen kertomusvuoden toiminnasta, asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, taloudesta, henkilöstöstä sekä organisaatiosta.

Strategiset linjaukset ohjaavat koko kaupungin toimintaa myös ikäpoliittisista näkökohdista. Tulevaisuudessa linjauksia voidaan haluttaessa laajentaa koskemaan terveys- ja sosiaalitoimien lisäksi myös esimerkiksi

17.8.2010

liikunta- ja kulttuuritointa. Suuntaviivoja laadittaessa otetaan huomioon valtakunnallisen laatusuosituksen linjaukset.

Terveyskeskus ja sosiaalivirasto tekevät tiivistä yhteistyötä vanhusten hyvinvoinnin ja hoidon kehittämisessä ja toteuttamisessa. Toimintaa ohjaavat virastojen omat strategiat ja toimintasuunnitelmat. Yhteisiin kehittämishankkeisiin otetaan mukaan myös muita hallintokuntia, järjestöjä ja seurakunnat.

Terveyslautakunta toteaa, että erityisesti huolehditaan vanhusten hoidotekijän toimivuudesta, jotta tavoitteiden mukainen toiminta toteutuisi ikäihmisten parhaaksi. Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että erillisen vanhuspalveluohjelman laatimiseen ei ole tarvetta, koska ikäryhmää koskevat linjaukset sisältyvät kaupungin strategiaohjelmaan ja hallintokuntien suunnitelmiin.

Terveysvaikutusten arviointi

Vanhuspalvelujen toteutumisessa tarpeiden mukaisena on ratkaisevaa, tukeeko hoito ja hoiva vanhusten päivittäistä selviytymistä ja toimintakykyä. Strategian mukainen palvelurakenteen muutos laitosasumisesta palveluasumisen suuntaan tukee tätä kehitystä. Palveluasuntojen riittämättömyydestä johtuva vanhusten pysähtyminen epätarkoituksenmukaiselle hoidon portaalle sairaalaan aiheuttaa välittömiä negatiivisia terveysvaikutuksia suurelle osalle vanhuksia, kun vanhus ei pääse kuntoutustarvettaan ja toimintakykyään vastaavaan ympäristöön. Riittävä määrä palveluasumispaikkoja takaa potilaiden pääsyn tarkoituksenmukaiseen hoitoon ja kuntoutukseen. Samalla sairaalapaikat ovat sairaalahoitoa tarvitsevien potilaiden käytössä. Näin voidaan ehkäistä vanhuksille aiheutuvat kielteiset terveysvaikutukset."

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Käsittely

Merkittiin, että kokouksessa jäsen Autti ehdotti lausuntoa muutettavaksi siten, että siinä todetaan, etteivät jonot ole hallinnassa, että kotihoidossa paine on liiallinen ja että vanhuspalveluohjelman laatimista kannatetaan. Autin muutosesitys raukesi jäätyään kannatuksesta. Tämän jälkeen jäsen Autti jätti pöytäkirjaan merkittäväksi seuraavan eriävän mielipiteensä:

"Terveyslautakunnan lausunnossa ei tuoda selkeästi esille niitä ongelmia, joita vanhusten pitkäaikaissairaanhoidon siirtäminen sosiaaliviraston alaisuuteen ja paikkojen vähentäminen on aiheuttanut. Myös ympärivuorokautiseen hoitoon odottavien eli terveyskeskuksen SAS-

17.8.2010

jonotiedot puuttuvat kokonaan. Sosiaaliviraston tilastotietoja palveluasumisen, vanhainkotien ym. tilanteesta ei ole myöskään tuotu esille.

Viikon 32 (9.8.-15.8.2010) terveyskeskuksen SAS-jonotietojen mukaan kaupungin sairaaloista odotti 157 yli 65-vuotiaista ympärivuorokautista hoitopaikkaa. Odotusajat ovat pidentyneet huomattavasti kuluvan vuoden aikana.

Huomioitava on, että paikkaa odottavista suurin osa, 113 henkilöä, odotti laitoshoitopaikkaa. Heistä 85 henkilöä oli odottanut hoitopaikkaa yli 28 vuorokautta, joka voi merkitä useampien kuukausien odotusaikaa. Palveluasumispaikkaa odotti samaan aikaan 44 henkilöä, joista 33 oli odottanut yli 28 vuorokautta.

Kotihoidosta 17 vanhusta oli odottanut 28 vuorokautta ympärivuorokautiseen hoitoon. Kaikkien näiden vanhusten on katsottu tarvitsevan ympärivuorokautisen hoitopaikan heti, mutta paikkojen vähentämisen vuoksi he joutuvat odottamaan pitkään vapautuvaa paikkaa.

Kotihoidon kyky vastata kasvamaan palvelutarpeeseen on rajallinen. Jo tällä hetkellä osa kotihoidon turvin kotona asuvista dementiaa sairastavista vanhuksista olisi palveluasumisen tarpeessa ja heidän määränsä tulee kasvamaan.

Koska kyseessä on vanhusten oikeudesta päästä hoivan ja hoidon piiriin, ei liene eettisesti oikein, että pitkäaikaohoitopaikkojen ja vanhainkotipaikkojen vähentämiseksi ympärivuorokautista hoivaa tarvitsevien vanhusten sisäänottoa on hidastettu eli he ovat jääneet vaille tarvitsemaansa laitoshoittoa, kuten terveyslautakunnan lausunnosta ilmenee. Myös palveluasumiseen pääsyn ns. fyysisen toimintakyvyn mittaria on nostettu 2,7 entisen 2,5 sijasta, jota ei ole mainittu lausunnossa.

Edellä esitetyn perusteella on tarpeellista kiireellisesti uudelleen arvioida vanhusten ympärivuorokautisten hoitopaikkojen määrää nykyiseen ja tulevaan tarpeeseen nähden. Kivelän, Koskelan ja Myllypuron osastojen ja vanhainkotipaikkojen määrän vähentäminen tulee lopettaa siihen asti, kunnes vanhusten palvelujen tarpeen kartoitus ja Helsingin oma vanhuspalveluohjelma on saatu valmiiksi.

Helsingin oma vanhuspalveluohjelma on tarpeellinen valtakunnallisten laatusuosituksen lisäksi. Ohjelman tulee perustua vanhusten todellisiin, konkreettisiin palvelutarpeisiin. Palveluohjelman tekemiseen tulee ottaa mukaan, kuten aloitteessa todetaan, vanhuksset, vanhusneuvosto ja ikäihmisiä edustavat järjestöt."

17.8.2010

Lisätiedot:

Nuutinen Hanna-Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662
Backlund Kristina, hoitoketjuylilääkäri, puhelin 050 366 6781

Leena Moisander
pöytäkirjanpitäjä

31.8.2010

10-413/37

SH/OKA

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-832/37
Stn dn	-----
Saap./Anl.	09-09-2010

353 §
17.8.2010 pöydälle pantu asia
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN YM. ALOITTEESTA VANHUSTEN PITKÄAIKAISHOIDOSTA JA VANHUSPALVELUOHJELMASTA

Sosv 2010-413
Esityslistan asia Sosj/3

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Ikäihmisten hoitopaikkojen kehitys

Ikäihmisten avo- ja laitoshoidtoa on kehitetty viime vuosina Helsingissä voimakkaasti ja kehittäminen jatkuu edelleen kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Muutosten tavoitteena on järjestää vanhusten hoito- ja hoivapalvelut pääsääntöisesti eritasoisena palveluasumisena ja vanhainkotihoitona. Tavoitteena on, että asiakas saa kulloinkin tarvitsemansa hoidon ja palvelun samassa paikassa eikä hänen tarvitse siirtyä muualle toimintakyvyn muuttuessa. Tämän toteuttamisessa erityistä huomiota kiinnitetään hoito- ja palveluketjun sujuvuuteen. Hoitoketjun eri vaiheissa iäkäs henkilö ja hänen läheisensä voivat vaikuttaa tehtäviin ratkaisuihin.

Kehittämiseen liittyy terveystieteiden alaisuudessa olleiden pitkäaikaissairaaloiden (Kivelä, Koskela ja Myllypuro) siirtyminen sosiaaliviraston alaisuuteen 1.1.2010. Suursuon sairaala jäi terveystieteiden sairaalaksi. Lisäksi kaupunginvaltuuston päätöksellä (27.11.2009) Helsingin Seniorisäätiö toimii in-house periaatteella sosiaaliviraston vanhusten palvelujen tuottajana.

Pitkäaikaishoidon paikkoja ja vanhainkotipaikkoja on vähennetty kaupungin strategian ja tehtyjen päätösten mukaisesti. Helsingin Seniorisäätiön 125 -paikkaisen Osmonkallion vanhainkodin toiminta päättyy syyskuun alussa. Osmonkallion asukkaat ja henkilöstö ovat sijoittuneet Helsingin Seniorisäätiön muihin vanhainkoteihin ja näiden vanhainko-

31.8.2010

tien sisäänotto myös uusille asukkaille on alkanut. Palveluasumisen ryhmäkotipaikkoja on samalla lisätty. Lisäksi kotihoidon asiakasmäärä on kasvanut.

Kesän päättyessä ikäihmisten hoitoketjun tilanne on haasteellinen, koska kaupunginsairaalassa pitkäaikaista laitospaikkaa odottavien määrä on kevättä korkeampi. Jonot ovat kuitenkin hallinnassa ja jo lyhenemässä eikä kukaan ole jäänyt ilman tarvitsemaansa hoitoa. Tilanteen arvioidaan helpottavan jo alkusyksystä, kun vanhainkotien ja pitkäaikaishoidon sisäänotto palaa entiselleen.

Akuuttihoidosta jatkokuntoutukseen siirtyneiden ikäihmisten määrä on kevään aikana pysynyt ennallaan, joten organisaatiomuutos ei ole heikentänyt tilannetta. Tilanteeseen vaikuttaa suotuisasti myös se, että sosiaaliviraston vanhustenkeskusten kuntoutuspaikkoja lisätään vuoden mittaan ja terveyskeskuksen Suursuon sairaalan toimintaa kehitetään akuuttihoidon ja jatkokuntoutuksen suuntaan.

Vanhuspalveluohjelmasta

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto antoivat ikäihmisten hoitoa ja palveluja koskevan uusitun laatusuosituksen vuonna 2008. Ikääntyneiden henkilöiden palvelujen kehittämisessä laatusuosituksella on tärkeä tehtävänsä informaatio-ohjauksen välineenä. Laatusuosituksessa todetaan mm., että ikääntymispoliittisen strategian linjaukset sisällytetään kuntastrategiaan ja muihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmiin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2009 Helsingin strategiaohjelman vuosille 2009 - 2012 ja sitä toteutetaan tulevien talousarviovuosien aikana. Monien erillisohjelmien, kuten vanhuspalveluohjelman, tavoitteita on näin saatettu kokonaisstrategian alle. Ikääntyneitä koskevat linjaukset sisältyvät strategiaohjelman kohtaan "Ikääntyvien asukkaiden toimintakyvyn säilymistä edistetään". Strategiaohjelman liitteeseen valtuustokaudella laadittaviin toimintaohjelmiin ei katsottu olevan tarvetta sisällyttää ikäpoliittista ohjelmaa, koska linjaukset ilmenevät itse strategiasta.

Kaupunginvaltuusto talousarvion hyväksyessään hyväksyy toiminnalliset tavoitteet ja antaa niille voimavarat. Toiminnan ja talouden seurantaraportti viedään valtuustolle tiedoksi neljä kertaa vuodessa. Virastojen toimintakertomukset tarjoavat tietoja virastojen kertomusvuoden toiminnasta, asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, taloudesta, henkilöstöstä sekä organisaatiosta.

31.8.2010

Strategiset linjaukset ohjaavat koko kaupungin toimintaa myös ikäpoliittisista näkökohdista. Tulevaisuudessa linjauksia voidaan haluttaessa laajentaa koskemaan terveys- ja sosiaalitoimien lisäksi myös esimerkiksi liikunta- ja kulttuuritoimintaa. Suuntaviivoja laadittaessa otetaan huomioon valtakunnallisen laatusuosituksen linjaukset.

Terveyskeskus ja sosiaalivirasto tekevät tiivistä yhteistyötä vanhusten hyvinvoinnin ja hoidon kehittämisessä ja toteuttamisessa. Toimintaa ohjaavat virastojen omat strategiat ja toimintasuunnitelmat. Yhteisiin kehittämishankkeisiin otetaan mukaan myös muita hallintokuntia, järjestöjä ja seurakunnat.

Sosiaalilautakunta toteaa, että vanhusten hoitoketjun toimivuudesta huolehtimiseen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta tavoitteiden mukainen toiminta toteutuisi ikäihmisten parhaaksi. Lisäksi sosiaalilautakunta toteaa, että erillisen vanhuspäalveluohjelman laatimiseen ei ole tarvetta, koska ikäryhmää koskevat linjaukset sisältyvät kaupungin strategiaohjelmaan ja hallintokuntien suunnitelmiin.

Terveysvaikutusten arviointi

Terveysvaikutusten arvioinnin keskeinen näkökulma on se, tukeeko hoito ja hoiva vanhusten päivittäistä selviytymistä ja toimintakykyä. Strategian mukainen palvelurakenteen muutos laitosasumisesta palveluasumisen suuntaan tukee tätä kehitystä. Asiantuntevalla hoidolla, palvelulla ja kuntoutuksella sekä ympäristöllä on myönteisiä vaikutuksia vanhusten kokemaan hoivan ja hoidon laatuun sekä heidän hyvinvointiinsa. Vanhusten ja heidän omaistensa mukanaolo hoitopäätöksissä tehässä on tärkeää.

Lisätiedot:

Soini Helena, vanhustyön kehittämisspäälikkö, puhelin 310 46933

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

11.10.2010

Helsingin kaupunginhallitus

Kirjaamo

PL 1

00099Helsingin kaupunki

Khs dnro	2010-832/87
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-10-2010

Lausunto kaupunginvaltuutettu Hakasen aloitteeseen vanhusten pitkäaikaishoidosta ja vanhuspalveluohjelmasta 21.4.2010

Helsingin vanhusneuvosto on 17.9.2010 vedonnut Helsingin kaupunginhallitukseen vanhusten palvelurakenteen muutoksen aikatauluttamiseksi uudelleen. Liitteenä oleva vetoamus on vanhusneuvoston lausunto kyseessä olevaan asiaan.

Valtuutettu Hakanen ehdottaa myös vanhuspalveluohjelman valmistelua.

Helsingin vanhusneuvosto kannattaa aloitetta lämpimästi.

Vanhusneuvosto on ollut hyvin hankalassa asemassa vuoden 2010 alusta, koska vanhuspalveluohjelmaa ei enää ole. Kaikki tarvittavat tiedot löytyvät toki kaupungin strategiaohjelmasta, mutta tarvittavien tietojen kokoaminen eri virastojen kautta on hankalaa eikä vanhusneuvosto ole siihen kykenevä ilman minkäänlaisia resursseja. Toisaalta vanhusneuvoston tehtäväksi anto edellyttää, että se mm.

- edistää ja seuraa eri hallinnon aloilla tapahtuvaa toimintaa vanhusten näkökulmasta
- vaikuttaa siihen, että kunta kehittäessään yleisiä palveluja huolehtii niiden riittävydestä ja soveltuvuudesta vanhuksille
- tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vanhuksia ja heidän elinolojaan koskevista asioista sekä
- edistää osaltaan vanhuksia, heidän elinolojaan ja heille tarkoitettuja palveluja koskevaa tiedottamista ja tiedonkulkua.

On todettava, että vanhuspalveluohjelman puute on vakavasti haitannut vanhusneuvoston toimintaa vuonna 2010. Vanhuspalveluohjelma on ollut vanhusneuvoston tärkein työkalu.

Vanhusneuvosto on ilmaissut huolensa vanhuspalveluohjelman puuttumisesta jo 15.5.2009 Helsingin kaupunginhallitukselle tekemällään aloitteella, jossa ehdotettiin vanhuspalveluihin käytettävän vuotuisen kokonaismäärärahan selvittämistä, jotta saataisiin yksinkertainen mittari resurssien käytön arviointiin, koska vanhuspalveluohjelmaa ei enää oltu laatimassa..

Vanhusneuvoston virkamiesjäsenet toimivat neuvostossa hyvin eri tavoin. Osa osallistuu kiitettävän aktiivisesti ja tuo oma-aloitteisesti informaatiota ja asioita käsiteltäväksi. Erilaisiin käytäntöihin on varmasti erilaisia syitä. Vanhusneuvosto on useaan otteeseen eri yhteyksissä toivonut, että neuvoston virkamiesjäsenten roolia tarkistettaisiin siten, että se painottuisi selkeämmin oman viraston toiminnan asiantuntijuuteen. Näin toimien vanhusneuvosto voisi odottaa virastojen edustajilta sekä vastauksia että myös oma-aloitteista asioiden esille nostamista. Tämä toimintatapa ei mitenkään sulkisi pois varsinaisten asiantuntijoiden kuulemista, mutta varmistaisi, että vanhusneuvosto pysyy edes jollain tavalla selvillä virastojen tapahtumista, mikäli vanhuspalveluohjelmaa vuodelle 2011 ei laadita.

Vanhusneuvosto haluaa vielä erikseen korostaa vanhuspalveluohjelman informatiivista merkitystä. Sekä helsinkiläisten vanhusten että heitä edustavan vanhusneuvoston ja palveluja suunnittelevien ja toteuttavien virkamiesten kuin myös kaupungin hallinnon, kaikkien tavoitteena tulee olla, että mahdollisimman moni ikäihminenkin voisi aktiivisesti osallistua ja vaikuttaa niihin palveluihin, joita tarvitaan ja tuotetaan. Strategiaohjelmat eivät tavalliselle helsinkiläiselle aukea, mutta yksiin kansiin koottu vanhuspalveluohjelma sen sijaan on mitä parhain väline tiedottamiseen ja asioiden selventämiseen niin tiedotuksen ammattilaisten käyttöön kuin meille kaikille.

Tuula Öhman
puheenjohtaja

Eija Bärland-Toivonen
sihteeri
Helsingin sosiaalivirasto
PL 7350, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 42837
eija.barlund-toivonen@hel.fi

58/10HA

Helsingin kaupunginhallitus
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

2010-1697/JJA

Khs dnro	-
Stn dnro	-
Saap./Anl.	26-10-2010

Tiedoksi Valtuustoryhmät
Sosiaalijohtaja Paavo Voutilainen
Terveyskeskuksen toimitusjohtaja Matti Toivola
Vanhuspalvelujohtaja Arja Peiponen

Vetoomus: **Vanhusten palvelurakenteen muutoksen toimeenpano tulee aikatauluttaa uudelleen**

Asiakkaan tai omaisten ja läheisten näkemys tulee huomioida nykyistä laajemmin ja monipuolisemmin palveluja arvioitaessa

Vanhusasiamiehen toimen perustaminen tulee käynnistää

Vanhusneuvosto on kuullut kokouksessaan 16.9.2010 sosiaaliviraston edustajia koskien vanhusten palvelurakenteen muutoksen etenemistä. Vanhusneuvoston puheenjohtaja on myös jäsenenä palvelurakenteen seurantaryhmässä.

Muutoksen toimeenpanon suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat henkilöt vakuuttavat, että muutoksen mukanaan tuomat ongelmat ovat ratkaistavissa eikä valittua muutosstrategiaa ole tarpeen tarkistaa.

Asiakkaan, siis vanhuksen ja omaisen näkökulma sekä käytännön hoito- ja hoivatyötä toteuttavien näkemys tilanteesta on kuitenkin toinen.

Vaikuttaakin siltä, että vallitsee voimakas näkemysten ristiriita päätöksentekijöiden ja strategikkojen ja toisaalta asiakkaiden, heidän omaistensa ja vanhuksia hoitavien, strategiaa toteuttavien henkilöiden välillä.

Vanhusneuvosto pitää palvelurakenteen muutoksen tavoitetta oikeana. Sen toteutus on kuitenkin osoittautunut liian nopeatahtiseksi. Tavoite laitoshoidon korvaavien palvelujen lisäämiseksi ei ole toteutunut riittävän hyvin, jotta olisi välttytty muutoksen jalkoihin jäävän asiakasryhmän muodostumiselta.

Muutos on edennyt liian nopeasti, koska asumispalvelua ja laitoshoidon tarvitsevia jonoissa olevien vanhusten määrä on kuukausi kuukaudelta lisääntynyt tasaisesti ollen nyt jo useita satoja. Heidän palveluasumisen tai laitoshoidon tarpeeseensa ei pystytä kohtuullisen ajan kuluessa vastaamaan.

Palveluja ei toki koskaan pystytä järjestämään siten, että minkäänlaista jonoa ei olisi, eikä sellainen tilanne olisi järkeväkään, mutta nyt jonotilanne on kohtuuton. Minkäänlaisia lupauksia palvelun saamisesta ei jonoissa oleville voida antaa.

Tilanne on tuskatuttava ja pelottava vanhusten kannalta. Epävarmuus ja turvattomuus eivät saisi tulla tutuiksi runsaasti hoivaa ja huolenpitoa tarvitseville vanhuksille sen vuoksi, että asianmukaista palvelua ei pystytä tarjoamaan.

Vanhukset eivät tilanteestaan enää tiedota, mutta vanhusneuvoston jäsenten tietoon on tullut runsas määrä seurantatietoa vanhuspalvelujen ja kotihoidon asiakkaiden omaisilta. Näiden viestien sisältö on hyvin samansisältöinen: Vanhus ei pääse asumispalvelujen piiriin, vaikka hoidon ja huolenpidon tarve on kiistaton.

Kotihoito ja tilapäiset sijoituspaikat eivät pysty vastaamaan hoidon ja avun tarpeeseen.

Omaisilta odotettu panos vanhuksen hoidon ja huolenpidon toteuttamisessa tuntuu kasvavan rajattomasti, mutta iäkkäät omaiset eivät jaksa eivätkä osaa hoitaa, nuoremmat ovat työelämässä eikä mahdollisuutta hoitamiseen ole siinä määrin kuin tarvetta olisi.

Omaiset joutuvat turvautumaan viimeisenä ratkaisuna itse hankkimaansa yksityiseen hoitopalveluun, jolloin ratkaisu johtaa usein kohtuuttomiin taloudellisiin järjestelyihin, esim. perheen vapaa-ajan asunnon myyntiin, jotta vanhuksen laitoshoido saadaan kustannettua.

Vanhuksen hoitoon osallistuva henkilökunta tuntee myös riittämättömyyttä. Liian usein kotihoidon henkilökunta ilmoittaa, että he eivät oman arvionsa mukaan pysty ottamaan tarvittavalla laajuudella hoitovastuuta asiakkaasta. Myös sairaalaan tilapäisesti sijoitetut asiakkaat eivät henkilökunnalta saadun palautteen mukaan saa optimaalista hoivaa ja huolenpitoa, koska henkilökuntamitoitus ei yksinkertaisesti riitä aikaa vievään runsaaseen perushoitoon ja hoivaan. Tilanne on luonnollisesti erittäin huolestuttava asiakkaan/potilaan kannalta, mutta se on myös erittäin kuormittava ja turhauttava hoitohenkilökunnalle.

Vanhusten sekä heidän omaisensa ja läheisensä ovat tilanteessa, josta ei ole ulospääsyä ilman ripeästi tehtäviä päätöksiä. He eivät itse voi mitenkään vaikuttaa asioiden järjestämiseen vaan joutuvat odottamaan, että kaupunki viranomaisena toteuttaa ne julkilausutut arvot ja visiot, joiden varaan palvelurakennemuutostuskin on perustettu.

Palvelurakennemuutostuksen ja sen etenemisen ongelmien myötä on taas todettu, että tarvittaisiin vanhusasiamies. Vanhusneuvosto ehdottaa, että kaupunginhallitus aktivoisi asian ja ryhtyisi toimeen vanhusasiamiehen tehtäväkuvan selvittämiseksi ja vanhusasiamiestoiminnan käynnistämiseksi vaikka aluksi määräaikaisena, jotta toiminnasta saataisiin käytännön kokemusta. Vanhusneuvosto viittaa lausuntoonsa 2.3.2010 Maija Anttilan valtuustoaloitteeseen.

Tuula Öhman
puheenjohtaja

Eija Bärlund-Toivonen
sihteeri
Helsingin sosiaalivirasto
PL 7350
00099 Helsingin kaupunki
puhelin 09 310 42837
eija.barlund-toivonen@hel.fi

Stj/OHa

17.8.2010

10-452/374

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-943/374</i>
Stn dnro	<i>2010-943/374</i>
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

328 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU KATI PEL-
TOLAN ALOITTEESTA, JOKA KOSKEE OSMONKALLION VANHAIN-
KOTIA

Sosv 2010-452
Esityslistan asia Sosj/15

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seu-
raavan sisältöisen lausunnon:

Ikäihmistien avo- ja laitoshoidon on kehitetty viime vuosina Helsingissä voimakkaasti ja kehittäminen jatkuu edelleen kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Muutosten tavoitteena on järjestää vanhusten hoito- ja hoivapalvelut pääsääntöisesti eritasoisena palveluasumisena. Tämä edellyttää raskaan laitospalvelun purkamista ja resurssien siirtämistä kodinomaisempiin ratkaisuihin, jotka ympärivuorokautisessa hoivassa ovat pääsääntöisesti palveluasumista. Kehittämiseen liittyy kaupunginvaltuuston päätöksellä (27.11.2009) terveyskeskuksen alaisuudessa olleiden pitkäaikaissairaaloiden siirtyminen sosiaaliviraston alaisuuteen 1.1.2010 alkaen ja Helsingin Seniorisäätiön liittäminen sosiaaliviraston vanhusten palvelujen tuottajaksi in-house periaatteella.

Terveysvaikutusten arvioinnin keskeinen näkökulma on se, tukeeko hoito ja hoiva vanhusten päivittäistä selviytymistä ja toimintakykyä. Strategian mukainen palvelurakenteen muutos laitospalvelusta palveluasumisen suuntaan tukee tätä kehitystä. Asiantuntevalla hoidolla, palvelulla ja kuntoutuksella sekä ympäristöllä on myönteisiä vaikutuksia vanhusten kokemaan hoivan ja hoidon laatuun sekä heidän hyvinvointiinsa. Vanhusten ja heidän omaistensa mukanaolo hoitopäätöksiä tehtäessä on tärkeää.

Helsingin seniorisäätiön hallitus päätti 7.4.2010 lakkauttaa Osmonkallion vanhainkodin vuoden 2010 loppuun mennessä. Osmonkallion vanhainkodissa on 125 laitoshoitopaikkaa. Suunnitelman mukaisesti Osmonkallion vanhainkodin toiminta lopetetaan osasto kerrallaan siten, että asukkaat ja henkilökunta siirretään vaiheittain säätiön muihin van-

17.8.2010

hainkoteihin Pakilakotiin, Kannelkotiin, Mariankotiin ja Antinkotiin. Lakautuspäätöksen taustalla oli keskustelut vanhusten palvelujen vastuualueen kanssa Helsingin seniorisäätiön palvelujen kehittämisestä ja tulevaisuuden palveluprofilista. Helsingin seniorisäätiö on keskeinen osa Helsingin vanhuspalvelujen ympärivuorokautista hoivaa. Sen palvelut painottuvat tällä hetkellä laitoshoitoon, mutta tavoitteena on muuttaa myös Seniorisäätiön palveluja samansuuntaisesti kuin koko vanhuspalvelua Helsingissä, ts. vähentää laitoshoittoa ja muuntaa laitoshoittoa palveluasumiseen.

Osmonkallion vanhainkodin kiinteistö on peruskorjauksen tarpeessa. Tehtyjen selvitysten mukaan sen muuttaminen vastaamaan jo tämän päivän ja tulevaisuuden vanhusten hoivan tilavaatimuksia on osoittautunut mahdottomaksi. Tästä syystä Seniorisäätiön laitospaikkojen vähentämisen oli tarkoituksenmukaisinta tapahtua sulkemalla yksi kokonainen tiloiltaan jo vanhentunut kiinteistö.

Välittömästi päätöksen jälkeen käynnistettiin yhteistyössä Seniorisäätiön ja vanhusten palvelujen vastuualueen kesken tiedottaminen asukkaille ja heidän omaisilleen sekä säätiön henkilökunnalle päätöksestä ja sen seurauksista. Asukas- ja omaisiltoja pidettiin kaikissa yksiköissä. Ensimmäiset siirrot tapahtuivat noin kuukauden päästä. Erittäin tärkeänä pidettiin sitä, että asukkaat ja heidän omaisensa saivat esittää ensisijaisen toiveensa uudesta hoitopaikasta ja näitä toiveita myös noudatettiin. Myös henkilökunta sai esittää sijaintitoiveensa. Mahdollisuuksien mukaan pyrittiin muutto järjestämään niin, että tuttu hoitaja siirtyi samanaikaisesti vanhusten kanssa.

Muutto vaiheistettiin siten, että Osmonkallio tyhjenisi osasto kerrallaan vuoden 2010 loppuun mennessä, ensimmäinen osasto toukokuun loppuun mennessä. Kaikki Seniorisäätiön vapautuvat hoitopaikat ja syksyn 2010 ajan osa lyhytaikaispaikoista käytetään Osmonkallion asukkaille. Vuosittain Seniorisäätiön vanhainkodeista vapautuu yhteensä noin 130 hoitopaikkaa. Muutto on edennyt odotettua nopeammin ja nyt elokuussa arvioidaan, että Osmonkallio on tyhjä syyskuun loppuun mennessä. Ylipaikkoja on jouduttu jonkin verran käyttämään, mutta kaikki ylipaikat voidaan purkaa syksyn 2010 aikana. Muuttaneiden asiakaspalaute on ollut myönteistä, sillä kunkin asukkaan ja omaisen kanssa on henkilökohtaisesti käyty läpi muuttoon liittyvät asiat.

Osmonkallion kiinteistön tulevaisuudesta ei ole vielä suunnitelmaa. Valmistelussa on Seniorisäätiön kaikkien kiinteistöjen siirtyminen kaupungin omistukseen ja sen jälkeen käynnistyy suunnittelu Osmonkalli-

17.8.2010

---

on tulevasta käytöstä. Vanhusten palveluasumiseen kiinteistö soveltuu huonosti (mm. saniteettitilat, huonejako).

Lisätiedot:

Siltari Tuulikki, ostopalvelupäällikkö, puhelin 310 69984

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

16.8.2010

SR/OKA
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1027/372
Stn dnro	
Saap./Anl.	19-08-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010-1027/352

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA ENNALTAEHKÄISEVÄN
TYÖN TURVAAMISEKSI SOSIAALIVIRASTOSSA

Aloitteessa esitetään, että ennaltaehkäisevä työ on turvattava sosiaalivirastossa, eikä suunniteltuja henkilöstövähennyksiä tule kohdistaa varhaisten tuen henkilöstöön, koska tällä työllä ennaltaehkäistään lastensuojeluasiakkuuden syntymistä

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että palvelujen suunnittelua ohjaavat talousarvion määrärahat, strategiaohjelma, viraston palvelustrategia sekä sosiaalilautakunnan vahvistamat strategiset linjaukset. Huomiota kiinnitetään myös asiakasmääriin, asiakastarpeiden muutoksiin sekä mahdollisiin muutoksiin palvelujen tuottamistavoissa. Sosiaalilautakunta on vuoden 2011 talousarvioehdotusta käsitellessään määritellyt sitovaksi toiminnalliseksi tavoitteeksi varhaisen tuen säilymisen nykytasolla. Tämä linjaus otetaan talousarvion mahdollistamalla tavalla huomioon vuoden 2011 toiminnan suunnittelussa. Hallintokuntien resurssikohdennukset tarkentuvat lopulliseen muotoonsa kuluvan vuoden lopulla viraston vuotta 2011 koskevan käyttösuunnitelman ja tulosbudjetin laatimisen yhteydessä

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Katja Rimpilä
erityissuunnittelija

Sosj/otta

17.8.2010

10-506/352

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-1027/352</i>
Stn dnr	
Saap./Anl.	<i>26-08-2010</i>

325 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU ANTTI
VUORELAN VALTUUSTOALOITTEESTA ENNALTAEHKÄISEVÄN
TYÖN TURVAAMISEKSI SOSIAALIVIRASTOSSA

Sosv 2010-506
Esityslistan asia Sosj/12

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaaliviraston lapsiperheiden palvelujen vastuualue vastaa helsinkiläisten perheiden lapsi- ja perhekohtaisista lastensuojelupalveluista. Vastuualueella tarjotaan lisäksi ehkäisevän lastensuojelun palveluja, kuten aloitteessa mainittua varhaisen tuen sosiaaliohjausta ja kotipalvelua sekä perheneuvolan palveluja. Ennaltaehkäisevää työtä tehdään myös muiden peruspalvelujen piirissä, kuten päivähoitossa.

Aloitteessa esitetään ennaltaehkäisevän työn turvaamista sosiaalivirastossa. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi tarvitaan sekä ehkäisevän että lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun palveluja.

Palvelujen suunnittelua ohjaavat talousarvion määräraha- ja viraston palvelustrategia sekä sosiaalilautakunnan vahvistamat strategiset linjaukset. Huomiota kiinnitetään myös asiakasmääriin, asiakastarpeiden muutoksiin sekä mahdollisiin muutoksiin palvelujen tuottamisvoimissa.

Sosiaalilautakunnan hyväksymän talousarvioehdotuksen mukaisesti sosiaaliviraston henkilöstömäärä pienenee noin 180 henkilöllä vuonna 2011. Lapsiperheiden palveluissa talousarvioehdotukseen sisältyvä vähennystarve on 33 henkilötyövuotta. Jos lastensuojelun rakenneuudistus ei etene suunnitellusti, määräraha- ja viraston saattaa edellyttää vahvempaa puuttumista henkilöstökuluihin.

Sosiaalilautakunta on vuoden 2011 talousarvioehdotusta käsitellessään määrittellyt sitovaksi toiminnalliseksi tavoitteeksi varhaisen tuen säilymi-

17.8.2010

---

sen nykytasolla. Tämä linjaus otetaan talousarvion mahdollistamalla tavalla huomioon vuoden 2011 toiminnan suunnittelussa. Vastuualueen suunnitelma tarkentuu lopulliseen muotoonsa kuluvan vuoden lopulla viraston vuotta 2011 koskevan käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Lisätiedot:

Sutinen Pia, perhepalvelujohtaja, puhelin 310 62401

Lounatvuori Sisko, perhekeskustoiminnan päällikkö, puhelin 310 43851

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

Stj/MLR

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1029/31
Stn dn	
Saap./Anl.	26-08-2010

237 §

LAUSUNTO ALOITTEESTA POTILASTULKKIEN PALKKAAMISESTA

Terke 2010-1445
Esityslistan asia TJA/19

TJA

Terveyslautakunta päätti antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdoituksen mukaisen lausunnon:

"Helsingin on kaksikielisenä kuntana järjestettävä palvelunsa sekä suomeksi että ruotsiksi. Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaan kaupungin palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita voidaan palvella kaksikielisesti kaupungin kaikilla tehtäväalueilla. Virastojen ja laitosten on varmistettava koulutusta järjestämällä, opintoja tukemalla ja palvelukseen otettavien kielitaitoon huomiota kiinnittämällä, että henkilöstöllä on lain edellyttämä kielitaito.

Kielilaisissa tarkoitetun kielellisen palvelutason ylläpitämiseksi virastoissa ja laitoksissa tulee olla riittävä määrä suomen ja ruotsin kieltä taitavia henkilöitä. Kielelliset oikeudet on otettava huomioon myös järjestettäessä kaupungin palveluja ostopalveluina. Palvelujen antamisesta on huolehdittava myös muilla kielillä, jos siitä erikseen sovitaan tai se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Terveysasemilla ruotsinkielisten potilaiden palvelu on keskitetty Viiskulman, Munkkiniemen ja Itäkeskuksen terveysasemille. Näillä terveysasemilla on ruotsinkieltä taitavaa henkilökuntaa äidinkieleltään ruotsinkielisten henkilöiden palvelemiseksi.

Terveyskeskus on pysyväisohjeessa määritellyt henkilöstöltä eri tehtävissä vaadittavan kielitaidon. Suomen kieli on virkakieli, joten koko henkilöstöltä vaaditaan suomen kielen taito. Terveyskeskuslääkäreiltä vaaditaan suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen taito. Hoitohenkilökunnalta vaaditaan suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito. Ruotsinkielisissä palvelupisteissä koko henkilökunnalta vaaditaan ruotsin kielen hyvä

17.8.2010

suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito sekä suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito.

Terveyskeskus edellyttää myös lääkäripalveluja myyviltä yrityksiltä yhtenä sopimusehtona, että lääkäreillä on terveyskeskuksen ohjeen mukainen kielitaito.

Terveysasemilla työskentelevistä lääkäreistä lähes 15 prosentilla äidinkieli on jokin muu kuin suomi tai ruotsi. Terveyskeskuksen ohjeen mukaan henkilökunnan valinnasta päättävät viranhaltijat voivat yksittäistapauksissa erikseen tekemänsä päätöksen perusteella poiketa kielitaitovaatimuksista. Jos tehtävän täyttävä viranomainen katsoo tarkoituksenmukaiseksi, että tehtävässä vaaditaan asiakkaiden palvelun vuoksi jonkin muun kielen kuin suomen tai ruotsin kielen taitoa, tulee tämä vahvistaa tehtävän kelpoisuusvaatimukseksi jokaisen viran ja toimen osalta erikseen. Tällöin kyseisessä tehtävässä ei tarvitse vaatia edellä mainittua ruotsin kielen taitoa muissa kuin ruotsinkielistä väestöstä palvelevissa yksiköissä.

Terveydenhuollon ammattihenkilölain mukaan (7.12.2007/1200) terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Terveyskeskus on kielitaitoa koskevassa ohjeessaan korostanut, että tehtävän täyttävän viranomaisen on varmistettava, että terveyskeskuksessa määritelty kielitaitovaatimus täyttyy ja henkilöllä on ammatin harjoittamiseen (asiakastyö, potilastietojen dokumentointi, lääkehoito jne.) tarvittava kielitaito. Ohjeessa todetaan myös, että ammattihenkilön on tarvittaessa osallistuttava työnantajan järjestämään kielikoulutukseen ja kielikokeeseen tai vastaavaan.

Euroopan talousalueen (ETA) ulkopuolella tutkinnon suorittaneiden lääkäreiden on saatava sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) lupa ammatinharjoittamiseen Suomessa. Valvira on asettanut ammatinharjoittamisluvan myöntämiselle terveydenhuollon ammattihenkilöstä annetun asetuksen 14 §:n perusteella seuraavat ehdot: 1) ulkomailla suoritettu lääkärin ammattiin johtava koulutus 2) vähintään kuuden kuukauden harjoittelu suomalaisessa julkisen terveydenhuollon yksikössä 3) suomen kielen riittävä taito 4) kolmiosainen kuu-
lustelu, ns. Tampereen yliopiston tentti.

Valvira edellyttää ennen ammatinharjoittamisluvan saamiseksi tarvittavaa harjoittelua, että ETA alueen ulkopuolella tutkinnon suorittaneilla lääkäreillä on valtionhallinnon kielitutkinnolla tai yleisellä kielitutkinnolla osoitettu suomen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Työvoiman vapaata liikkuvuutta koskevan direktiivin mukaan Valvira ei voi

17.8.2010

vaatia ETA alueen kansalaisilta suomen kielen taidon osoittamista ammatinharjoittamisluvan myöntämisen yhteydessä. Valvira informoi lääkäreitä tällöin siitä, että Suomi on kaksikielinen maa. Suomen ja ruotsin kielen taidon toteaminen palkattaessa terveyskeskuslääkäreitä sijaisuuksiin tai vakinaiisiin virkoihin, on tehtävään palkkaavan ylläkä-
rin vastuulla.

Terveyskeskus on todennut maahanmuuttajataustaisen henkilökunnan ammatillisessa kielitaidossa jossain määrin puutteita. Tämän vuoksi vuonna 2009 aloitettiin henkilöstökeskuksen kanssa yhteistyössä ammatillisen suomen kielen palvelukokonaisuushanke (ASKI), jonka tarkoituksena on:

- riittävän, työtehtävissä tarvittavan suomen kielen taidon määrittelyminen ammattialoittain
- maahanmuuttajataustaisen henkilöstön olemassa olevan ammatillisen suomen kielen taidon tunnistaminen testausten avulla ja kielitaidon kehittämistarpeiden arviointi
- työntekijöiden ammatillisen kielitaidon kehittäminen kielikoulutuksen avulla sellaiseksi, että se vastaa työtehtävien tarpeita
- ammatillisiin suomen kielen koulutuksiin soveltuvan oppimateriaalin tuottaminen
- uusien maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden perehdyttämiseen soveltuvan materiaalin muokkaaminen

Hanke kohdistuu ensisijaisesti hoitohenkilökunnan ja terveyskeskuslääkäreiden riittävän ammatillisen suomen kielen taidon varmistamiseen siten, että heillä on riittävä kielitaito potilaiden ymmärtämiseen heidän kanssaan keskusteluun sekä hoidon kirjaamiseen. Jo ennen hankkeen alkamista maahanmuuttajataustaisella henkilökunnalla on ollut mahdollisuus osallistua kaupungin järjestämille suomen kielen kursseille.

Terveyskeskus on pyrkinyt ylläpitämään ja kehittämään henkilökunnan ruotsin kielen taitoa mahdollistamalla heille osallistuminen kaupungin järjestämille suomen ja ruotsin kielen kursseille työpaikoilla.

Terveyslautakunta katsoo, että aloitteessa esitetty potilastulkkien palkkaaminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska kielilain ja julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain sekä kaupungin ohjeiden mukaan virastojen on turvattava kielilain mukaiset palvelut vaatimalla heitä palvelevalta henkilökunnalta suomen ja ruotsin kielen taitoa. Ammattihenkilölaki osaltaan edellyttää terveydenhuollon ammattihenkilöiltä tehtävän hoitamiseksi riittävää kielitaitoa. Terveyskeskus on määritellyt kielitaitovaatimukset ja järjestänyt palvelunsa, mukaan

Sj/AH

17.8.2010

10-409/472

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-736/472
Stn dnr	
Saap./Anl.	26-08-2010

324 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU HELI
PUURAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE LAAJASA-
LON HIEKKAKENTÄN KUNNOSTAMISTA KEINONURMIKENTÄKSI

Sosv 2010-409

Esityslistan asia Sosj/11

Sosiaalilautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalilautakunta suhtautuu myönteisesti Laajasalon yläasteen hiekkakentän kunnostamiseen keinonurmikentäksi. Tällä hetkellä Laajasalon yläasteen vieressä oleva hiekkakenttä on huonokuntoinen ja pelikelvoton. Hiekkakentän toisessa päässä on tällä hetkellä valmiina jo melko uusi, pieni, laidoin varustettu pallopelikenttä, jossa voi pelata pienelinä jalka- ja koripalloa.

Kyseistä hiekkakenttää lähinnä ovat sosiaalitoimen palveluista Ilomäen päiväkotia ja leikkipuisto Kiiltotähti, jotka ovat viereisellä tontilla. Alueella on myös Laajasalon nuorisotalo. Sekä päiväkodin että leikkipuiston toiminta tapahtuu pääsääntöisesti omalla pihamaalla.

Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä helsinkiläisten urheiluseurojen työtä. Leikki, liikunta ja urheilu ovat tärkeää lasten ja nuorten hyvinvointia lisäävää toimintaa, joka samalla voi ennaltaehkäistä sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia. Sosiaalilautakunta pitää tärkeänä, että mahdollisesti rakennettavaa keinonurmikenttää voisi käyttää vähän samaan tapaan kuin leikkipuistojen ja päivähoiton pihoja, joiden periaatteena on avoin käyttö sovituin pelisäännöin. Vaikka kenttää käyttävät urheiluseurat, tulee sen olla riittävästi avoimessa käytössä niille lapsille ja nuorille, jotka eivät kuulu urheiluseuroihin.

Sosiaalitoimella ei ole määrärahoja ko. hankkeen toteuttamiseksi. Sosiaalilautakunta puoltaa kuitenkin ehdotusta, että kaupunki selvittäisi yhteistyössä alueen jalkapalloseurojen, asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa taloudellisia, aikataulullisia ja toiminnallisia edellytyksiä ko.

17.8.2010

---

kenttähankkeella. Samalla voisi selvittää myös sitä, voisiko kentän laidalle rakentaa kaikenikäisille suunnatun liikuntapaikan ts. asentaa liikuntavälineitä esimerkiksi lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyneiden liikunta- ja toimintakunnan kehittämiseksi.

Lisätiedot:

Kesänen Juha, kehittämiskonsultti, puhelin 310 74119

Rehtilä Inkeri, erityisasiantuntija, puhelin 310 62841

Harju Carola, suunnittelija, puhelin 310 42542

Anneli Levänen
pöytäkirjanpitäjä

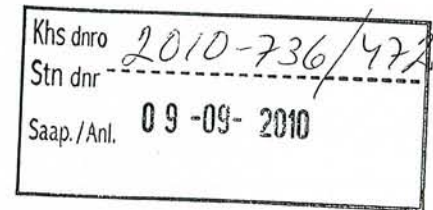
LIITTEENÄ

Lähetesiakirjat

24.8.2010

17/15
Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

160 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU HELI
PUURAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA KOSKIEN LAAJASALON
YLÄASTEEN KOULUN LÄHEISYYDESSÄ SIJAITSEVAN HIEKKAKEN-
TÄN KUNNOSTAMISTA KEINONURMIKENTÄKSI

Liik 2010-190, 28.4.2010, Halke 2010-736, 27.4.2010
49 kginosa/Laajasalo, Koulutanhua, kiinteistökartta J3,T3
Esityslistan asia ULOS/1

Lautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta liikuntatoimen puolelta
kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Jalkapallon olosuhteiden kehittäminen, määrärahat, hankkeet

Liikuntatoimen investointien viisivuotissuunnitelmaan ei kuulu jalkapal-
lon talviharjoittelua parantavia hankkeita kaakkoisen Helsingin alueelle.
Liikuntavirasto pyrkii kuitenkin varaamaan investointiohjelmaan
300 000 euroa vuodelle 2011 ja 2013. Näillä määrärahoilla pyritään tu-
kemaan muun muassa seurojen kanssa yhteistyössä toteutettavia jal-
kapallon olosuhteiden parantamishankkeita.

Maantieteellisesti lähimmät liikuntatoimen tarjoamat jalkapallon talvi-
harjoittelupaikat ovat Töölön pallokenttä sekä Myllypurossa sijaitseva
Pallomylly. Vuonna 2009 valmistunut Pallomylly palvelee muun muas-
sa jalkapallon talviharjoittelumahdollisuutena koko idän ja kaakon alu-
een osalta.

Liikuntavirasto on viimeisten kymmenen vuoden aikana toteuttanut
seurojen kanssa yhteistyössä kenttähankkeita eri puolille Helsinkiä. Pa-
jamäkeen, Puotilaan ja Vuosaaren toteutetuissa hankkeissa seurat
panostivat omalla rahoituksella hankkeen toteuttamiseen ja saivat vas-
taavasti ensimmäiseksi vuokrakaudeksi kentän ns. prime-ajat käyt-
tönsä.

Muutoin kenttähankkeiden periaatteet ovat: seura vuokraa kenttäalu-
een kaupungilta, kaupunki osallistuu tapauskohtaisesti kentän ehosta-

24.8.2010

miseen esimerkiksi rakentamalla kentälle valot tai aidat ja seura vastaa kentän toiminnasta sekä käyttökuluista. Maa-alueiden vuokratasossa on lisäksi huomioitu 50 prosentin vuokrasubventio. Mainitunlaisia hankkeita on toteutettu Käpylässä, Oulunkylässä, Myllypurossa, Tapanilassa, Töölön pallokentällä (Sahara). Lisäksi hankkeille on tapauskohtaisesti haettu ja myönnetty enintään 40 prosentin lainoitus kokonaiskustannuksista kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta.

Liikuntavirasto kutsui 4.6.2009 jalkapalloseuroja yhteiseen keskustelutalouteen koskien seurojen ja liikuntaviraston yhteistyössä toteutettuja jalkapallokenttiä. Tilaisuuteen kutsuttiin ainoastaan ne seurat, jotka joko olivat jo toteuttaneet kentän yhteistyössä liikuntaviraston kanssa tai olivat keskusteluissa ilmaisseet kiinnostuksensa toteuttaa kenttä yhteistyössä liikuntaviraston kanssa. Tilaisuudessa seuroja pyydettiin ottamaan yhteyttä liikuntaviraston ulkoliikuntaosastoon, mikäli seuralla on pyrkimys toteuttaa kenttähanke yhteistyössä liikuntaviraston kanssa. Hakemukset tuli toimittaa Helsingin kaupungin liikuntaviraston ulkoliikuntaosastolle 30.8.2009 mennessä.

Määräaikaan mennessä saapui 6 hankehakemusta.

- Malmin Palloseura ry:n ja Puistolän Urheilijat ry:n yhteishanke, jossa tavoitteena lämmitettävän tekonurmen tai kuplahallin rakentaminen Koillis-Helsinkiin.
- IF Gnistan rf:n hanke, jossa tavoitteena Oulunkylän liikuntapuistossa sijaitsevan kivituhkakentän muuttaminen lämmitettäväksi tekonurmikentäksi seuran jo toteutetun tekonurmikentän viereen.
- Helsingin Palloseura ry:n hanke, jossa tavoitteena täysimittaisen tekonurmenkentän (ei lämmitystä) rakentaminen Paloheinä – Pakila – Torpparinmäki –alueelle.
- Käpylän Palloseura ry:n hanke, jossa tavoitteena lämmitettävän tekonurmen rakentaminen Velodromin pyöräilystadionille.
- Puotinkylän Valtti ry:n hanke, jossa tavoitteena jo olemassa olevan lämmitettävän Puotilan kentänlämmityspuutkiston laajentaminen sekä kivituhkapinnan muuttaminen tekonurmipinnaksi.
- Lisäksi keskusteluissa on käynyt ilmi Helsingin Jalkapalloklubi HJK ry:n kiinnostus toteuttaa kenttä Kivikon tulevaan liikuntapuistoon sekä PK-35 ry:n kiinnostus toteuttaa tekonurmikenttä (ei lämmitys-

24.8.2010

tä) Pihlajamäen kentälle.

Edellä mainituista hankkeista Malmin Palloseura ry:n ja Puistolän Urheilijat ry:n hanke toteutui jo syystalvella 2009. Seurat toteuttivat omalla kustannuksellaan Tapanilaan tekonurmikentän ilman lämmitystä. Liikuntalautakunta (15.9.2009) vuokrasi seuroille Tapanilan kivituhkapintaisen kentän kyseiseen tarkoitukseen kymmenen vuoden vuokrasopimuksin.

Liikuntavirasto ilmoitti seuroille sen jälkeen, kun hakemukset oli käyty läpi, että virasto ryhtyy tässä vaiheessa ainoastaan neuvotteleman Puotinkylän Valtti ry:n kanssa Puotilan kentän kehittämisestä, tavoitteena kivituhkapintaisen kenttäpinnoitteen muuttaminen kenonurmipintaiseksi. Neuvotteluja käydään edelleen ja tavoitteena on, että kentällä on tekonurmi vuonna 2011.

Helsingin Jalkapalloklubi HJK ry oli edustettuna kyseisessä kokouksessa kesäkuussa ja he eivät ole lähestyneet liikuntavirastoa koskien Laajasalon aluetta. Laajasalon Palloseura LPS ry on tiedustellut vain sähköpostin välityksellä Laajasaloon mahdollisesti kohdistuneista investoinneista.

Lausunto valtuustoaloitteen toteuttamismahdollisuuksista

Valtuutettu Heli Puura ym. valtuutetut esittävät, että kaupunki selvittää vuoden 2010 aikana yhteistyössä alueen jalkapalloseurojen ja muiden toimijoiden kanssa edellytykset ja aikataulun toteuttaa ja ylläpitää lämmitetty keinonurmikenttä valaistusparannuksineen Laajasalon yläasteen hiekkakentälle. Aloitteessa on kysymys liikuntatoimen hallintaan kuulumattoman kenttäalueen kehittämisestä.

Liikuntalautakunta ei omalta osaltaan tässä taloudellisessa tilanteessa katso tarkoituksenmukaiseksi muuttaa liikuntatoimen investointiohjelmaa.

Liikuntalautakunta on suhtautunut ja tulee suhtautumaan myönteisesti mahdolliseen maa-alueen vuokraushakemukseen jalkapalloolosuhteiden kehittämiseksi, mikäli tällainen esitys joko seurojen tai muun yhteistyötahon puolelta esitetään koskien liikuntatoimen hallinnalla olevaa aluetta. Maa-aluetta liikuntatoimintaan vuokrattaessa huomioidaan tällöin edellä mainittu 50 prosentin vuokrasubventio.

Liikuntaviraston edustajat ovat olleet asiantuntijoina mukana myös muiden hallintokuntien toteuttamissa liikuntatilojen rakentamishank-

24.8.2010

---

keissa. Mikäli mainittua kenttäaluetta hallinnoiva hallintokunta tulee kutsumaan koolle selvitystyöryhmän eri sidosryhmien keskuudesta. liikuntavirasto on valmis olemaan mukana ja antamaan oman näkemyksensä.

Liikuntalautakunta toteaa lopuksi, että valtuustoaloitteessa esille tuodut näkökohdat liikunnan laaja-alaisesta merkityksestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä hyvästä yhteistyöstä eri sidosryhmien kesken ovat tulleet huomioiduiksi liikuntatoimen eri hankkeissa.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle (hallintokeskus/kirjaamo, PL 1), liikuntavirastolle (ulkoliikuntaosasto/hallinto, PL 4860).

Postitettu 8.9.2010

Lisätiedot:

Fröberg Stefan, osastopäällikkö, puhelin 310 87901

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

21.9.2010

Sj/HH

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-736/472
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	29-09-2010

254 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU HELI
PUURAN YM. LAAJASALON YLÄASTEEN LÄHEISYYDESSÄ OLEVAN
KENTÄN MUUTTAMISTA TEKONURMIKENTÄKSI KOSKEVASTA
VALTUUSTOALOITTEESTA

Opev 2010-450, 2010-944
Esityslistan asia OTJ/7

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kyseinen kenttä sijaitsee Laajasalon yläasteen koulun tontilla. Koulujen tonteilla sijaitsevat kentät suunnitellaan koulujen liikunnanopetuksen ja välituntiliikunnan tarpeita varten. Niiden ylläpidosta vastaa kiinteistöviraston tilakeskus. Koulujen kenttien tulee mahdollistaa useiden erilaisien urheilulajien ja liikuntamuotojen harjoittaminen. Lähikouluperiaatteen mukaan koulujen pihat ja kentät ovat alueen asukkaiden käytössä iltaisin ja viikonloppuisin spontaaniin liikuntaan. Kenttiä ei ole vuokrattu seuratoimintaa varten.

Opetuslautakunta suhtautuu myönteisesti liikuntamahdollisuuksien lisäämiseen asuinalueilla. Opetuslautakunta katsoo kuitenkin, että kenttähankkeiden toteuttaminen yhdessä seurojen kanssa kuuluu liikuntaviraston toimialueeseen. Opetusvirasto tekee yhteistyötä liikuntaviraston kanssa lähiliikuntapaikka-alueiden lisäämiseksi.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:
Savelainen Marketta, johtava arkkitehti, puhelin 310 86363

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

23.8.2010

Sj/LH

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-734/102
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	25-08-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö dnro 2010-734/102, 14.4.2010

LAUSUNTO VALTUUTETTU ILKKA TAIPALEEN YM. ALOITTEESTA

Heke 2010-80

Henkilöstökeskus toteaa lausuntonaan otsikossa mainittuun valtuustoaloitteeseen seuraavaa:

Vastuu työllisyydenhoidosta on valtiolla. Laki julkisesta työvoimapalvelusta määrittelee työvoimaviranomaisen tehtäväksi järjestää tai hankkia julkisena työvoimapalveluna erilaisia palveluja, joiden tulee perustua asiakkaan tarpeisiin ja vapaaseen valintaan sekä tukea hänen työllistymistään ja pysymistään vapailla työmarkkinoilla. Helsingin kaupunki osallistuu aktiivisesti työttömien helsinkiläisten työllisyyden edistämiseen tarjoamalla työttömien ja työvoimaviranomaisten käyttöön näitä palveluja.

Helsingin kaupungin sosiaalivirasto tarjoaa työllisyydenhoidon palvelujen lisäksi sosiaalipalveluna niin sanottua sosiaalista työllistämistä. Tätä osin henkilöstökeskuksen lausunto perustuu sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikön antamiin tietoihin.

Kaupungin työllisyydenhoidon kokonaisuus:

Työllisyysasioita hoidetaan Helsingin kaupungissa neljässä virastossa: henkilöstökeskuksessa, sosiaalivirastossa, opetusvirastossa sekä talous- ja suunnittelukeskuksessa. Lisäksi nuorisoasiainkeskus ja terveyskeskus kuuluvat työllisyydenhoidon verkostoon. Henkilöstökeskus on vastuussa kokonaisuuden koordinoinnista ja kaupunkitasoisesta työllisyyspolitiikasta. Helsingin kaupunki käyttää vuonna 2010 yli 45 miljoonaa euroa työllisyydenhoitoon ja arvion mukaan 8 000 – 9 000 henkilöä osallistuu näillä määrärahoilla rahoitettavaan toimintaan vuoden aikana. Määrärahoilla rahoitetaan muun muassa palkkatuetta työtä, oppisopimuskoulutusta, työharjoittelua ja työelämävalmennusta, työpajatoimintaa sekä erilaisia koulutuksia ja työvalmennusta. Vastauksena

23.8.2010

heikentyneeseen työllisyystilanteeseen työllisyydenhoidon määrärahat ja sen myötä myös toimenpiteiden määrät ovat kasvaneet vuosien 2009 ja 2010 aikana.

Työllisyydenhoidon toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä Helsingin TE-toimiston kanssa. Näin ollen toimenpiteitä määrittelevät työvoimahallinnon ohjeet. Työharjoitteluun voi osallistua alle 25-vuotias nuori, jolla ei ole ammatillista koulutusta ja joka kuuluu työmarkkinatukijärjestelmän piiriin. Työharjoittelua vastaavaan työelämävalmennukseen puolestaan voi osallistua alle 25-vuotias ammatillisen koulutuksen omaava nuori tai nuori, joka saa perus- tai ansiosidonnaista päivärahaa sekä 25 vuotta täyttänyt henkilö. Työharjoittelun/työelämävalmennuksen aloitti 834 henkilöä vuonna 2009.

Työkokeilu on osa työvoimahallinnon ammatinvalinnan ja ammatillisen kuntoutuksen palvelua, johon kaupunki järjestää tarvittaessa työkokeilupaikkoja. Vuonna 2009 52 henkilöä aloitti työkokeilussa.

Työharjoittelijat, työelämävalmennettavat ja työkokeilijat eivät ole työsuhteessa kaupunkiin. Kansaneläkelaitos voi maksaa ylläpitokorvausta työharjoitteluun, työelämävalmennukseen tai työkokeiluun osallistumispäivien mukaan. Työharjoittelun ajalta ylläpitokorvausta maksetaan vain pitkäaikaistyöttömille.

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen perustuu lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta. Sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaan sen järjestäminen on kunnan vastuulla olevaa toimintaa. Kuntouttavan työtoiminnan tarkoituksena on parantaa henkilön elämänhallintaa, selvittää ja parantaa työtoimintakykyä sekä luoda edellytyksiä työllistymiselle. Asiakas ei ole työsuhteessa toiminnan järjestäjään. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaalle maksetaan joko työmarkkinatuki tai toimeentulotuki sekä ylläpitokorvaus osallistumispäivien mukaan. Helsingin kaupunki järjestää kuntouttavaa työtoimintaa omana toimintana sosiaaliviraston työhönkuntoutuksen alaisella Uusix-verstaalla ja yksikön muissa toiminnoissa sekä ostopalveluna. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden määrä on ollut lain voimaantulosta lähtien jatkuvasti kasvava. Vuonna 2009 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 1 074 henkilöä ja toiminnassa toteutettiin yhteensä 82 995 työtoiminnan päivää.

Sosiaalisen työllistämisen kokonaisuus:

Sosiaalisella työllistämisellä tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla tuetaan vaikeasti työllistettävien työllisyyttä ja toimintakyvyn ylläpitoa. Sosiaalivirasto järjestää sosiaalipalveluna sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista

23.8.2010

vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevaa toimintaa ja vammaisten henkilöiden työtoimintaa. Suojatyötä ei enää ole toimenpiteenä olemassa. Vammaisten työtoiminnasta on käytetty myös huoltosuhteisen työtoiminnan käsitettä. Sosiaalipalvelua järjestetään sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikön omissa työtoimintapaikoissa, yhteistyönä kaupungin virastojen ja liikelaitosten yhteydessä sekä ostopalveluna.

Sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikkö järjesti vuonna 2009 vammaisten työtoimintaa 226 henkilölle ja vammaisten työllistymistä tukevaa työsuhteista toimintaa 71 henkilölle. Osallistujien määrä vaihtelee vuosittain. Vuonna 2007 vammaisten työtoimintaan osallistui 253 henkilöä ja vammaisten työllistymistä tukevaan työsuhteiseen toimintaan 78 henkilöä. Ostopalvelupaikoissa työtoimintaan ja työllistymistä tukevaan toimintaan osallistui viime vuonna 161 henkilöä.

Vammaisten työtoimintaan osallistuneiden määrä on vähentynyt vuodesta 2004 alkaen. Laki kuntouttavasta työtoiminnasta astui voimaan 1.9.2001. Useat pitkään työttömänä olleet osatyökykyiset henkilöt ohjautuvat työvoiman palvelukeskuksen kautta kuntouttavaan työtoimintaan, jonka osallistujamäärä on vuosittain kasvanut. Toinen syy osallistuneiden vähenemiselle on vammaisten työtoiminnan asiakkaiden ikääntyminen. Työtoiminta vähenee, kun henkilöt jäävät vanhuuseläkkeelle.

Vammaisten työllistymistä tukevaa työsuhteista toimintaa järjestetään Pakilan työkeskuksessa, jossa asiakaspaikkoja on tällä hetkellä 56 henkilölle. Aiemmin työkeskuksella oli 65 asiakkaan kiintiö. Paikkamäärää on suhteutettu käytettävissä oleviin resursseihin.

Sosiaalista työllistämistä järjestetään asiakkaiden tarpeiden ja viraston resurssien puitteissa. Työtoimintapaikoissa tarvitaan oma työnjohto, tarpeeksi asiakkaita ja mielekkäitä työtehtäviä. Joissakin työtoimintapaikoissa asiakasmäärät ovat laskeneet, joten työryhmiä on jouduttu yhdistämään, jotta asiakkaita olisi riittävästi suhteessa työnjohtoon.

Sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikkö tekee parhaillaan yhdessä ASKEL-projektin ja VATES-säätiön kanssa ”Sosiaalisen työllistämisen nykytilanne ja kehittämistarpeet” -selvitystä. Tarkoituksena on saada tietoa sosiaalisen työllistämisen tarpeesta, etuuksista ja asiakkaiden kokemuksista. Selvityksen perusteella suunnitellaan sosiaalisen työllistämisen etuusjärjestelmää, palvelun sisältöä ja määrää. Raportti suosituksineen valmistuu vuoden 2010 loppuun mennessä.

Yhteenveto:

Postiosoite
PL 4500
00099 Helsingin kaupunki
henkilostokeskus@hel.fi

Käyntiosoite
Ensi linja 1
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/>

Puhelin
+358 9 310 1611

Faksi
+358 9 310 37952

Tilinro
800012-62637

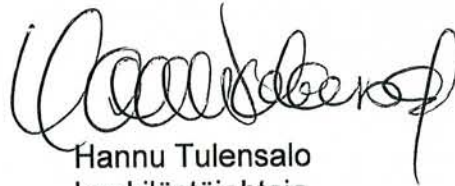
Y-tunnus
0201256-6
Alv.nro
FI02012566

23.8.2010

Työllistämisen kokonaisuus on varsin moninainen ja toimenpiteiltään kirjava. Pääasiallinen syy tähän on toimintaa ohjaavan lainsäädännön hajanaisuus. Koska eri toimenpiteissä ja työtoiminnassa olevien työmarkkinastatus voi olla hyvinkin erilainen, etuisuudet ja maksettavat palkat ja palkkiot voivat poiketa toisistaan. Valtaosalla asiakkaista etuuksien maksusta huolehtii Kansaneläkelaitos oman työttömyysturvaan liittyvän ohjeistuksensa mukaisesti. Kunta ei voi vaikuttaa näiden etuuksien maksuihin.

Kaupunginhallituksen vuonna 2009 hyväksymän työllisyydenhoidon ohjelman yhtenä tavoitteena on selvittää työllisyydenhoidon kenttää. Selvitystyö on käynnistynyt viime vuonna ja jatkuu edelleen. Tavoitteena on, että työllisyydenhoidon ja työtoiminnan kenttää saadaan asiakaslähtöisesti ja voimassaoleva lainsäädäntö huomioiden yhtenäistettyä.

Hannu Tulensalo
henkilöstöjohtaja

Leena Lähdesmäki-Koistinen
vs. osastopäällikkö

Sj/HA

5.10.2010

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus/kirjaamo
PL 1
00099 Helsingin kaupunki

Khs dnro	2010-1142/471
Stn dnr	
Saap./Anl.	19. 10. 2010

189 §
KAUPUNGINHALLITUKSELLE ANNETTAVA LAUSUNTO KOSKIEN
VALTUUSTOALOITETTA YRJÖNKADUN UIMAHALLIN KESÄKÄYTÖN
EDISTÄMISTÄ

Lilk 2010-349
Khs 2010 - 1142/471
Esityslistan asia LAOS/1

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yrjönkadun uimahalli on valmistunut vuonna 1928 Suomen ensimmäisenä uimahallina. Uimahalli perusparannettiin vuosina 1997 - 1999.

Uimahallin ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee 25 metrin allas pukeutumis- ja peseytymistiloineen. Toisessa kerroksessa sijaitsee ns. kylpyläkerros, jossa on erilaisia saunoja sekä erilliset hytät asiakkaalle. Kolmannessa kerroksessa on pieni allas ja kuntosali. Kolmannessa kerroksessa järjestetään ohjattua liikuntaa, jonka lisäksi se on kaupungin henkilöstöliikunnan käytössä. Kuudennessa kerroksessa sijaitsee tanssisali.

Uimahallin erityispiirteisiin kuuluu myös se, että kaikki ensimmäisen ja toisen kerroksen käyttöajat on jaettu erillisiin naisten (maanantai, keskiviikko, perjantai ja sunnuntai) ja miesten vuoroihin (tiistai, torstai ja lauantai). Uimahallissa voi myös uida joko alasti tai uima-asua käyttäen.

Vuonna 2009 uimahallissa oli 145 740 kävijää, jotka jakautuivat kerroksittain seuraavasti:

1. kerros	68064
2. kerros	17922
3. kerros	29919
6. kerros	29835

5.10.2010

Yrjönkadun uimahallin toimintoja on kehitetty 2000-luvulla siten, että kokonaiskävijämäärä on kasvanut 110 000:sta lähes 150 000:een. Käyttömenot on kuitenkin pystytty pitämään viime vuodet lähes samalla tasolla, mikä on tältä osin lisännyt tuottavuutta. Samaan aikaan asiakastytyväisyys on edelleen pysynyt korkeana (vuonna 2008 keskiarvo kokonaistyytyväisyys 8,86).

Yrjönkadun uimahalli on ollut viime vuosina avoinna normaalisti syyskuun alusta huhtikuun loppuun ja supistetuilla aukioloajoilla toukokuun. Tämä on ollut se taso, jonka liikuntatoimen käytettävissä olevat määrärahat ovat tarkoituksenmukaisella toiminnallisella ja taloudellisella tehokkuudella mahdollistaneet. Lisäksi osa Yrjönkadun uimahallin henkilökunnasta siirtyy jo toukokuun alussa Uimastadionille ja loput hallin sulkeutuessa kesäksi Kumpulaa maauimalaan.

Valtuustoaloitteessa esitetään selvitetäväksi tarjouskilpailun järjestämistä Yrjönkadun uimahallin julkisesta kesäkäytöstä.

Uimahallien kävijämäärät laskevat yleisesti kesäkuussa noin puoleen ja heinäkuussa jopa kolmasosaan talvikuukausien korkeimmista luvuista. Täten on syytä olettaa, että myöskään Yrjönkadun uimahallissa kävijämäärä kesällä on pienempi kuin talvikuukausina. Toukokuun osalta on syytä huomioda, että liikunnanohjaus järjestää tiloissa lasten uimakouluja, vesivoimistelua, kuntosaliharjoittelua ja jumppia.

Pääosa Yrjönkadun uimahallin pukeutumis- ja peseytymistiloista on samassa ensimmäisen kerroksen avoimessa allastilassa. Pukeutumis- ja peseytymistiloja on myös toisessa ja kolmannessa kerroksessa. Käytännössä tilojen sijainti ja erilaiset koot tekevät aloitteessa mainitun eri sukupuolten yhteiskäytön mahdollisine väliaikaisrakentamisineen ja kulkujärjestelyineen työlääksi järjestää.

Yrjönkadun uimahallin kiinteistö on jo kohtuullisen iäkäs rakennus eikä 1990-luvun lopulla toteutetun perusparannuksen yhteydessä kiinteistöä uusittu kaikilta tarvittavilta osin. Tämän aiheuttamat jatkuvat korjaustarpeet sekä vuosittaiset huoltotoimenpiteet vaativat myös joka kesä hallin sulkemista, jotta uimahallin nykyisten aukioloaikojen mukainen toiminta voidaan määrältään ja laadultaan varmistaa.

Liikuntatoimen talousarvioesityksessä vuodelle 2011 ei ole varauduttu maksamaan mahdollisen kesäkäytön toteuttajalle korvauksia palveluiden järjestämisestä.

5.10.2010

Liikuntavirasto selvittää ensivaiheessa onko Yrjönkadun uimahallin kesäkäytön järjestämisestä kiinnostuneita tahoja. Sen jälkeen jatketaan neuvottelumenettelyn pohjalta mahdollisen toimintamallin rakentamista, joka huomioi liikuntatoimen taloudelliset ja toiminnalliset reunaehdot asiassa. Toisessa vaiheessa voidaan tämän toimintamallin pohjalta järjestää avoin tarjouskilpailu.

Liikuntavirastoon on 15.9.2010 saapunut Sari Näreen ja usean muun valtuutetun 2.6.2010 päivätty aloite, jossa todetaan seuraavaa:

"Vaikka Helsinki on kesäisin matkailukaupunki ja Suomi on saunojen luvattu maa, pääkaupungista puuttuu helppo tapa päästä tutustumaan puulämmitteiseen saunaan saati kylpylään. Lisääntyvistä turistimääristä huolimatta Yrjönkadun uimahalli on jälleen suljettu yleisöltä kesällä, vaikka hallin kesäkäytön edistämiseksi on tehty aloitteita. Yrjönkadun uimahalli sijaitsee keskeisellä paikalla ja keskustassa työssä käyville se olisi helppo tapa päästä uimaan myös kesällä. Tämä helpottuisi, jos kesäisin olisi mahdollisuus myös hallin sekakäytölle. Koska liikuntavirastolla ei näytä olevan riittävästi resursseja Yrjönkadun uimahallin auki pitämiseksi myös kesäisin, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia järjestää tarjouskilpailu sen julkiselle kesäkäytölle."

Pöytäkirjanote: kaupunginhallitus (hallintokeskus / kirjaamo, PL 1).

Lisätiedot:

Huurre Petteri, osastopäällikkö, puhelin 310 87791

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 15.10.2010 ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana arkipäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Martti Tenho
pöytäkirjanpitäjä

25.5.2010

halke
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-574/629
Stn dnr	
Saap./Anl.	01-06-2010

108 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE KAUPUNGINVALTUUTETTU ANTTI VUORELAN VALTUUSTOALOITTEESTA SAVUTTOMIEN KAUPUNGIN VUOKRATALOJEN RAKENTAMISESTA HELSINKIIN

Kv 2010-688, Halke 2010 - 574/629
Esityslistan asia Vp/2

Lautakunta päätti antaa kaupunginvaltuutettu Antti Vuorelan valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki on ollut vuoden 2007 alusta kaupunginvaltuuston päätöksellä savuton kaupunki. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. sitä, että lasten ja nuorten tupakoinnille altistumista ja tupakoinnin aloittamista ehkäistään. Kaupunki ei enää järjestä toimipaikkoihinsa tai niiden ulkoalueille erillisiä tupakointitiloja ja tupakoivaa henkilökuntaa tuetaan lopettamaan tupakointi. Kaupunki on myös strategia-ohjelmassaan 2009 – 2012 sitoutunut tehostamaan terveyden edistämistä. Toimenpiteinä tehostetaan mm. haitallisten elintapojen, kuten tupakoinnin tunnistamista ja siihen puuttumista.

Kerrostaloissa asunnosta toiseen kulkeutuva tupakansavu on nykyisin yksi eniten naapurisopua rasittava tekijä. Tupakansavu voi levitä rakennuksen rakenteiden ja/tai ilmanvaihdon kautta huoneistosta toiseen. Tupakansavu voi levitä naapuriasuntoon myös parveketupakoinnin seurauksena. Naapurisovun lisäksi asunnossa tapahtuva jatkuva tupakointi vaurioittaa asunnon pintoja savun piintyessä näille. Asunnoissa tupakointi aiheuttaa merkittäviä korjauskustannuksia aina asukkaan vaihtuessa.

Voimassa olevan tupakkalain (693/1976) perusteella tupakointi on kielletty kaikissa julkisissa sisätiloissa. Tupakkalain määräykset eivät tällä hetkellä ulotu yksittäisissä asunnoissa tai ulkotiloissa kuten parvekkeilla tapahtuvaan tupakointiin. Taloyhtiöt voivat kuitenkin järjestyssäännöissään kieltää tupakoinnin taloyhtiön julkisissa tiloissa muun muassa rappukäytävissä ja parvekkeilla. Yhtiöjärjestyksen perusteella voitaneen tupakointi kieltää koko taloyhtiössä koskien myös yksittäisiä asun-

25.5.2010

toja, jos yhtiötä perustettaessa näin sovitaan. Yksittäiset vuokranantajat ovat vuokrasopimusten perusteella kieltäneet tupakoinnin lemmikkieläinten ohella asuntoa kuluttavana ja remonttikustannuksia aiheuttavana tekijänä.

Viranomaiset ovat voineet puuttua parveketupakointiin periaatteessa jo vuodesta 1994 lähtien. Kiinteistöliiton mukaan tupakointia parvekkeilla ja piholla pitää rajoittaa, jos siitä aiheutuu muille asukkaille terveydellistä haittaa. Helsingin ympäristölautakunta kielsi yksittäiseltä asukkaalta vuokralalon parvekkeella tupakoinnin, koska tämä häiritsi viereisen huoneiston asukkaita. Vuokranantaja ei voi kuitenkaan edellyttää, että vuokralainen lopettaa tupakoinnin, mutta se voi edellyttää että talossa ei tupakoida eikä tupakointi saa häiritä muita asukkaita tai ympäristöä.

Espoossa on juuri valmistumassa ensimmäinen savuton kaupungin vuokralato. Tupakointi on kielletty sekä asunnoissa että tontilla. Kaikkiaan Espoossa on parhaillaan rakenteilla 418 uutta kaupungin vuokra-asuntoa, jotka kaikki ovat savuttomia. Kielto koskee myös vieraita. Tänä vuonna valmistuvat peruskorjatut asunnot ovat myös savuttomia. Uusiin tai peruskorjattuihin asuntoihin muuttava allekirjoittaa muuttaessaan tupakointia rajoittavan uuden vuokrasopimuksen ja samalla hantottaa vastattavakseen asunnolle tupakoinnista aiheutuvat mahdolliset vauriot.

Kaupungin omistamat vuokralatot ovat pääsääntöisesti valtion tukemaa ARA - tuotantoa. Näissä asukasvalintoja säännellään muun muassa aravarajoituslailla(1190/1993) ja valtioneuvoston asetuksella (166/2008) asukasvalinnasta arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin. Savuttomuutta ei voida liittää asukasvalintaperusteisiin eikä sitä voida pitää asunnon saannin kiireellisyyteen vaikuttavana tekijänä. On kuitenkin olemassa mahdollisuus, että savuttomuus muodostuu käytännössä yhdeksi asukasvalintaan vaikuttavaksi tekijäksi.

Savuttomuus voi myös muodostua asunnon hakijoita ja asukkaita valikoivaksi ja syrjiväksi tekijäksi silloin, jos tupakointikielto koskee kategorisesti kaikkia uusia vuokra-asuntoja vanhan kannan jäädessä tupakoinnin sallivaksi. Tällöin on olemassa mahdollisuus, että asuntokanta alkaa vähitellen eriytyä. Vuokra-asuntojen jakautuminen savuttomiin ja tupakoinnin salliviin vaikuttaa oletettavasti asunnon vaihtojen lisääntymiseen.

Vaikka vuokranantajalla onkin mahdollisuus vuokrasopimuksella kieltää tupakointi omistamissaan asunnoissa, se ei ole ongelmatonta, koska siinä puututaan asukkaiden yksityisyyteen ja perusoikeuksiin. Ongel-

25.5.2010

mallista on myös, että valvonta jää käytännössä muiden vuokralaisten harteille. Todennäköisyys siihen, että kielto lisää naapureiden välisiä ristiriitoja entisestään on erittäin suuri.

Asuntolautakunnan näkemyksen mukaan asialla on monta puolta, joita tulisi käsitellä ennen päätöstä kaupungin uusien vuokra-asuntojen savuttomuudesta. Tässä yhteydessä tulisi lisäksi selvittää vaikutukset asukkaiden ja asunnon hakijoiden yhdenvertaisuuteen ja tasapuoliseen kohteluun. Ennen päätöksiä olisi hyvä seurata Espoon kokemuksia päätöksen käytännön vaikutuksista ja siitä, onko heidän päätöksellään vaikutuksia muun muassa asuntokantaan ja asukkaiden valikoitumiseen.

Savuttomuus on kaupungin strategian mukainen ja sinänsä hyvä ja kannatettava tavoite. Kieltojen lisäämisellä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta tavoitteen saavuttamiseen. Tupakoinnin lopettaminen edellyttää tupakoijan omaehtoista toimintaa ja motivaatiota. Valistus ja motivointi ovatkin usein kieltoja ja rajoituksia tehokkaampia keinoja tupakoinnin vähentämiseksi ja sen aiheuttamien haittojen torjumiseksi.

Merkittiin, että lautakunnan päätös syntyi äänestyksen jälkeen varapuheenjohtaja Koulumiehen ehdotettua jäsen Osman-Sovalan kannattamana, että esityslistan sivun 4 toinen kappale poistetaan ja korvataan seuraavalla kappaleella:

"Asuntolautakunta kannattaa sitä, että osa uudistuotannon asuntokohteista sovitaan savuttomiksi siten, että kohteen savuttomuudesta informoidaan asunnonhakijoita jo hakuvaiheessa. Aluksi savuttomuus voidaan toteuttaa kokeiluluontoisesti ja jos kohteiden kysyntä antaa aihetta, menettelyä voidaan myöhemmin laajentaa. Samalla seurataan myös Espoon kokemuksia savuttomista asuntokohteista."

Äänestyksessä esittelijän ehdotus hyväksyttiin äänin 4-3. Vähemmistöön kuuluivat Kiviluoto, Koulumies ja Osman-Sovala. Poissa olivat Peipinen ja Koste.

25.5.2010

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Liski Merja, tutkija, puhelin 310 34184

Marjaana Santala
pöytäkirjanpitäjä

Helsingin kaupungin Kiinteistöyhtiöt
Vuokralaisneuvottelukunta

23.8.2009

1 (2)

Kaj/RM

Helsingin kaupungin hallintokeskus
 Pohjoisesplanadi 11-13, PL 1
 00099 Helsingin kaupunki

Khs dnro	2010-574/629
Stn dnr	-----
Saap./Anl.	16-09-2010

LAUSUNTOPYYNTÖ 2010 - 574 / 629

Kaupungin valtuutettu Antti Vuorelan valtuustoaloite 17.3.2010:

"Espoossa valmistuu 2010 ensimmäinen savuton kaupungin vuokratalo. Tupakointi on kielletty sekä asunnoissa että tontilla. Ratkaisuun on päädytty monien kaupunkilaisten toiveesta. Parveketupakointi ja asunnosta toiseen kulkeutuva tupakansavu haittaavat päivittäin monien Helsingin vuokrataloissa asuvien elämää.

Esitän, että Helsingin kaupunki ryhtyy rakentamaan vastaavia savuttomia vuokrataloja ja toiminta liitetään osaksi Savuton Helsinki strategiaa"

VUOKRALAISNEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO

Vuokralaisneuvottelukunta on käsitellyt 23.8.2010 kokouksessaan kaupunginvaltuutettu Antti Vuorelan valtuustoaloitetta rakentaa savuttomia kaupungin vuokrataloja ja toteaa seuraavaa:

Asukkaille tulee suoda mahdollisuus savuttomaan asumiseen ja keinoja sen toteuttamiselle pitää selvittää nykyistä laajemmin. Asiaa tulee kuitenkin tarkastella laajempänä kokonaisuutena kuin yhden hättatekijän kieltämisenä.

Erilaisista hengitystiesairauksista kärsivien määrä on jatkuvassa kasvussa ja hättatekijöitä nykyisissä asuintaloissa on muitakin kuin tupakansavu. Jotta terveydelliset seikat tulee otettua laajemmin huomioon, pitää jo rakennusvaiheessa kiinnittää huomiota mm. rakennusmateriaalien valintaan ja ilmanvaihtoon sekä piha-alueiden rakentamiseen. Ns "allergiatalojen" rakentamista pidetään hyvänä, varsinkin kun asukkaat itse hakeutuvat kyseisiin asuintaloihin. Pitää kuitenkin muistaa, että tällaisissa asuintaloissa olevia asuntoja ei tule osoittaa asukkaille vaan asuminen niissä pitää perustua vapaaehtoisuuteen ja omaan tahtoon.

Pelkästään tupakoinnin kieltäminen asuintalossa ja piha-alueilla ei ole mielekästä, jos ei pystytä lähtökohtaisesti luomaan sellaista valvonta- tai sanktiojärjestelmää, jolla taataan kaikkien asukkaiden oikeudenmukainen kohtelu. Riskitekijöinä tupakoinnin kieltämisellä on mielivaltaisen toiminnan lisääntyminen ja sitä kautta asumisviihtyvyyden heikkeneminen kaikilla asukkailla.

Helsingin kaupungin Kiinteistöyhtiöiden
 Vuokralaisneuvottelukunnan puolesta

Raija Manninen

Raija Manninen
 va puheenjohtaja
 puh. 050-368 2960

9.9.2010

Kaj/RM

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-732/524
Stn dnro	
Saap./Anl.	27-09-2010

327 §

LAUSUNTO PUURAKENTAMISEN EDISTÄMISTÄ KOSKEVASTA VAL-
TUUSTOALOITTEESTA

Kslk 2010-509

Esityslistan asia Akp/1

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto Kaupunkisuunnittelulautakunta yhtyy aloitteessa esitettyihin näkemyksiin puun hyvistä ominaisuuksista rakennusmateriaalina ja kannattaa puurakentamisen edistämistä Helsingin julkisissa rakennushankkeissa. Puun käyttö on perusteltua materiaalin ekotehokkuuden ja erinomaisen hiilitaseen vuoksi. Puurakentaminen myös tuottaa miellyttäväksi ja lämminhenkiseksi koettavaa ympäristöä.

Kaupungin omien julkisten rakennushankkeiden syntyminen vaatii usean hallintokunnan yhteistyötä. Rakennusmateriaalin valinta tehdään yleensä hankesuunnitteluvaiheessa tai rakennussuunnittelun yhteydessä. Tällöin kiinteistöviraston ja rakennusviraston roolit hankkeen käynnistämässä ja rakennuttamisessa sekä rakennusvalvontaviraston rooli suunnittelun ohjaamisessa ja valvomisessa korostuvat.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan uusia aluekokonaisuuksia koskevia rakentamistapaohjeita, joissa annetaan kaupunkikuvaa ja myös rakennusmateriaaleja koskevaa ohjeistusta.

Asemakaavoissa voi julkisten rakennusten rakentamiseen varatulle tontille osoittaa puurakentamismääräyksen silloin, kun aluetta koskevat tavoitteet tai olosuhteet sitä erityisesti edellyttävät.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on puoltanut puurakentamista koskevia asemakaavamääräyksiä joillakin uusilla asuntoalueilla, esimerkiksi Myllypuron kaupunkipientaloalueella, Vuosaaren Omenamäessä ja Malminkartanon Honkasuolla. Osa hankkeista edistyy asemakaavan tarkoittamalla tavalla, Vuosaarella osa kaavan edellyttämistä puukerros-

9.9.2010

---

taloista rakennetaan kuitenkin kaupunginhallituksen poikkeamispäätöksellä betonirakenteisina.

Kaupunki voi omalla toiminnallaan luoda edellytyksiä puurakentamisen kehittymiselle ja rakentamistapojen vakiintumiselle pitämällä omassa tuotannossaan myös puurakentamishankkeita vireillä. Tämä vaatii yhteisen linjan noudattamista kaupungin sisällä kaavoituksesta rakennushankkeiden valmisteluun ja toteutukseen asti.

Pöytäkirjanote ja lausuntopyyntöasiakirjat kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Tyynilä Suvi, projektipäällikkö, puhelin 310 37264

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 21.9.2010 lähtien kaupunkisuunnitteluviraston kirjaamossa ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana työpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämistä.

Miia-Riina Holappa
pöytäkirjanpitäjä

21.9.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-732/524
Stn dnr	
Saap./Anl.	04-10-2010

570 §
LAUSUNNON ANTAMINEN KAUPUNGINHALLITUKSELLE KAUPUNGINVALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN SEKÄ KYMMENEN MUUN KAUPUNGINVALTUUTETUN TOIVOMUSPONNESTA, JOKA KOSKEE PUURAKENTAMISEN EDISTÄMISTÄ JULKISISSA RAKENUSHANKKEISSA

Kv 2010-682, Khs 2010-732
Esityslistan asia Vp/2

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran sekä kymmenen muun kaupunginvaltuutetun valtuustoaloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Puurakentamisesta yleisesti ja puurakentamisen keskeiset edut

Puun asema rakentamisessa on säilynyt Suomessa rakentamisen hiipumisesta huolimatta. Puu on suosittu erityisesti julkisivumateriaalina, mutta rakennusrungoissa puun käyttö painottuu alle 800 neliömetrin rakennuksiin.

Vuoden 2010 viimeisimmän neljänneksen myönnettyjen rakennuslupien perusteella kappalemääräisesti laskettuna koko Suomessa puurakennuksiksi luokiteltuja rakennuksia oli 88 % ja tilavuudella mitattuna 45 %. Pääkaupunkiseudun vastaavat luvut olivat 57 % ja 15 %. Muun Suomen korkeampi osuus selittyy kuitenkin pientalojen, vapaa-ajan rakentamisen ja maatalousrakennusten suuremmalla osuudella.

Puu on rakennusmateriaalina ekotehokas kerrostaloissa ja julkisissa rakennuksissa perinteisesti käytettyihin rakennusmateriaaleihin verrattuna. Puu sitoo kasvaessaan hiiltä ilmakehästä ja rakentamisen yhteydessä tämä hiili varastoituu rakennuksen rakenteisiin. Puurakentamisella on siten osaltaan ilmastonmuutosta hillitsevä vaikutus, vaikkakin esimerkiksi materiaalin kuljetusmatkan pituudella ja kuljetustavalla saattaa olla merkittävä vaikutus hiilijalanjäljen muodostumiseen. Puulla on rakennusmateriaalina myös muita positiivisia ympäristövaikutuksia suhteessa muihin rakennusmateriaaleihin. Edut liittyvät erityisesti mate-

21.9.2010

riaalin uusiutuvuuteen sekä valmistuksessa tarvittavan energian säästöön.

Puurakentaminen Helsingin kaupungin luovuttamilla asuntotonteilla

Puun osuus pientalorakentamisen rakennusmateriaalina on tänäkin päivänä merkittävä. Kerrostalorakentaminen on Helsingissä kuitenkin perinteisesti ollut teräs-, betonielementti- ja ontelolaattarakentamista. Vaihtoehtoisia rakennusratkaisuja - ja tapoja on ollut tarjolla varsin niukasti, eivätkä ne ole ainakaan vielä laajemmin yleistyneet.

Kaupungin asuntopoliittisten tavoitteiden mukaista on edistää uusien rakentamismenetelmien ja rakennusmateriaalien kehittämistä perinteisen betonivaltaisen rakentamisen rinnalle. Kilpailua lisäämällä voidaan pyrkiä osaltaan hillitsemään rakennusmateriaaleista sekä rakennusmenetelmistä johtuvien rakennuskustannusten nousua. Samalla voidaan edistää asumisratkaisujen ja kaupunkikuvallisten ratkaisujen monipuolisuutta.

Puurakenteisten kerrostalokohteiden yleistymisen kannalta keskeisenä haasteena ovat kuitenkin olleet mm. puurakentamiseen erikoistuneiden rakennuttajien ja rakentajien vähäisyys ja siitä johtuva alan kilpailun puute sekä rakentamista koskevat viranomaisnormit, kuten esim. paloturvallisuusmääräykset. Puurakentamiseen liittyykin mainittuihin seikkoihin perustuvia kustannuspaineita, joka osaltaan laskee kiinnostusta puurakentamista kohtaan.

Helsingin kaupunki on osaltaan pyrkinyt edistämään puurakentamista varaamalla tontteja erilaisia puurakentamisen kehittämis- ja koerakentamishankkeita varten. Ensimmäinen puukerrostalo kaupungin luovuttamalle tontille valmistui Viikkiin vuonna 1997. Vuonna 2006 valmistui puolestaan asuntotuotantotoimiston rakennuttama kolmen puukerrostalon kokonaisuus Vuosaaren Omenamäen alueelle. Parhaillaan vireillä olevan Honkasuon ekotehokkaan kaupunkikylän tontinvarauskilpailussa yhtenä keskeisenä tavoitteena on löytää uusia moderneja massiivipuuratkaisuja pientalorakentamiseen. Jätkäsaaren alueella Sitralle, SRV Oy:lle sekä VVO Oy:lle varatun korttelin nro 20801 toteutuksessa on tavoitteena tutkia ja hyödyntää mm. puuta rakennusmateriaalina. Kaupunki on myös varannut Viikin Latokartanon alueelta Kehittyvä Kerrostalo -hanketta varten korttelin nro 36245 Peab Oy:lle, Metsäliitto Osuuskunnalle ja Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Eteralle. Hankkeessa tutkitaan ja kehitetään puuelementtitekniikkaan pohjautuvan kerrostalorakentamisen tuotantotehokkuutta ja kilpailukykyä.

21.9.2010

Puurakentaminen Helsingin kaupungin julkisten rakennusten hankkeissa

Valtaosa Helsingissä toteutettavista julkisista rakennushankkeista toteutetaan kaupungin itsensä toimesta. Kohteiden tilaajana toimii kiinteistöviraston tilakeskus ja rakennuttajana tilakeskus sekä rakennusvirasto (HKR -rakennuttaja).

Kaupungin toteuttamissa julkisissa rakennushankkeissa puuta hyödynnetään erityisesti julkisivurakenteissa. Kaupunki on kuitenkin matalaenergiarakentamista koskevalla ohjeistuksella painottanut puun käyttöä myös muissa rakenteissa sillä mm. rakennuksen puurunko antaa erinomaiset lähtökohdat matalaenergiarakentamiseen.

Palvelurakentamisessa, kuten kouluissa ja sairaaloissa, joissa on satoja käyttäjiä samanaikaisesti sisätiloissa rakennusmääräykset rajoittavat puun käyttöä varsin voimakkaasti. Tällä hetkellä suurin osa tilakeskuksen investointiohjelman mukaisista hankkeista on korjausrakentamista, jossa materiaalit joudutaan valitsemaan olemassa olevan rakennuksen ehtoilla. Uudisrakentamisessa julkisivumateriaalien valintaa säätelevät rakennusteknisten seikkojen ja palomääräysten lisäksi suojele- ja kaavamääräykset, mutta aina, kun elinkaariajattelu ja kaupunkikuvalliset seikat sen mahdollistavat, myös julkisivuverhouksissa puu on tasavertaisessa asemassa.

Tilakeskuksen yksi tärkein uudisrakentamisen investointikohde on opetusrakennukset. Pääkaupunkiseudulla puurakennuksiksi luokiteltavia opetusrakennuksia on tilavuuden perusteella laskettuna n. 14 %, kun koko Suomen vastaava osuus oli vain n. 7 %. Helsingin osalta tarkat luvut eivät ole tiedossa, mutta suhde noudattanee pääkaupunkiseudun linjausta. Päiväkoti uudisrakennukset ovat tilakeskuksen toinen tärkeä investointikohde. Myös päiväkotirakentamisessa tilakeskus on suosinut puuta, kun se on elinkaariajattelun ja kaupunkikuvan puitteissa mahdollista.

Puurakentamisen edistämistä koskevat tontinluovutusehdot

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupungin tulisi edistää puurakentamista julkisissa rakentamishankkeissa lisäämällä tätä koskeva ehto tontinvarausehtoihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös kaavamääräyksiin.

Kaupungin omia julkisia rakennushankkeita varten asemakaavoissa osoitetuista tonteista ei tehdä erillistä varauspäätöstä eikä varsinaisia vuokrasopimuksia. Aloitteessa kuvattunlaisia ehtoja ei siten voida ton-

21.9.2010

tinluovutuksessa asettaa eikä se välttämättä olisi muutoinkaan tarkoituksenmukaista. Kaupunki voi halutessaan ohjata kaupungin omia rakennushankkeita yleisemmällä ohjeistuksella, kuten esim. tila- ja hankesuunnitteluohjeilla. Tällöinkin puun käytön (pääasiallisena) rakennusmateriaalina tulisi kuitenkin perustua tapauskohtaiseen harkintaan, jossa huomioidaan mm. kohteen sijainnin mahdollisesti asettamat kaupunkikuvalliset ja muut vaatimukset, asemakaava- ja muut viranomaismääräykset sekä kulloisenkin hankkeen taloudelliset reunaehdot.

Kaupungin luovuttamilla asunto- ja muilla tonteilla mahdollisuudet puurakentamisen edistämiseksi tulee arvioida aina tapauskohtaisesti. Kaikkia hankkeita koskevia yleispäteviä ehtoja ei hankkeiden monimuotoisuudesta (sijainti, kaavamääräykset, rakennustyyppi jne.) johtuen ole mitä ilmeisimmin mahdollista eikä edes tarkoituksenmukaista sisällyttää tontinvarausehtoihin tai kaavamääräyksiin.

Kiinteistölautakunta katsookin edellä esitetyin perustein, ettei yleisen puurakentamista edistävän tontinvarausehdon laatimiselle ole ainakaan tässä vaiheessa tarvetta. Jatkossa voidaan, mikäli osoittautuu tarpeelliseksi, edistää puurakentamista aloitteessa esitetyllä tavalla. Puurakentamista voidaan edistää jatkamalla jo nykyisellään voimassa olevaa käytäntöä, jossa osa varattavissa olevista tonteista osoitetaan puurakentamishankkeita varten. Varausesitykset ja varausehdot tulee tällöin valmistella tapauskohtaisesti hankkeen erityispiirteet huomioiden kiinteistöviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja muiden mahdollisten asianomaisten hallintokuntien välisenä yhteistyönä.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Merkittiin, että esittelijä muutti ehdotuksen viimeistä kappaletta lisäämällä siihen puurakentamisen edistämistä koskevan lauseen.

Lisätiedot:

Haapanen Sami, kehittämislakimies, puhelin 310 36437

Raveala Jarmo, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin 310 23466

Pöytäkirja pidetään nähtävänä 6.10.2010

Teuvo Sarin
apulaisosastopäällikkö

9.9.2010

Kaj/RM

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-740/523
Stn dn	
Saap./Anl.	27-09-2010

328 §

2.9.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE PYSÄKÖINTIPAikkojen HINNAN IRROTTAMISTA ASUNTOJEN HINNOISTA JA LUOPUMISTA NYKYISISTÄ ASEMAKAAVOJEN AUTOPAikkAMÄÄRÄYKSISTÄ

Kslk 2010-505

Esityslistan asia Lsp/2

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Kaupunginjohtajan asettama työryhmä selvitti vuosina 2008–2009 millaisin mallein asemakaavamääräysten mukaiset autopaikat voidaan toteuttaa siten, että kustannukset kohdentuvat nykyistä suuremmin autopaikkojen käyttäjille. Työryhmä ei löytänyt yleispätevää mallia, jolla asemakaavan mukaisten autopaikkojen toteuttamiskustannukset olisi helposti ja ongelmitta erotettavissa vain autopaikkojen käyttäjien maksettavaksi.

Uusia asemakaavoja tehtäessä kaupunkisuunnitteluvirasto tutkii pysäköinnin järjestämisen vaihtoehtoja ja niiden kustannusvaikutuksia asuntojen hintaan etsien edullisempia ja tehokkaampia suunnitteluratkaisuja. Virasto myös tukee mahdollisuuksia edistää yhteiskäyttöautoilua.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on yhdessä talous- ja suunnittelukeskuksen, kiinteistöviraston ja eri rakennuttajatahojen kanssa käynnistänyt Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaan liittyen neljä autotonta hanketta. Kaksi näistä on sovittu tulevan Kalasatamaan ja kaksi Jätkäsaareen.

Autopaikkoja säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki. Laki ei säätele asunto-tonteille toteutettavaa autopaikkamäärää eikä toteutustapaa, vaan tämä tapahtuu asemakaavassa. Lain mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja

9.9.2010

viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Lain mukaan kiinteistöä varten asemakaavassa ja rakennusluvassa määrättyt autopaikat tulee järjestää rakentamisen yhteydessä. Asemakaavassa ei määrätä, kuinka autopaikat toteutetaan.

Kaupunkisuunnitteluvirasto merkitsee laatiemiinsa uusiin asemakaavoihin asuntotonttien autopaikkamäärät pääsääntöisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän laskentaohjeen mukaisesti. Kaupunkisuunnitteluvirasto voi kuitenkin asemakaavaa laadittaessa esittää poikettavaksi laskentaohjeesta perustellusta syystä. Laskentaohjeista luopuminen ei ole perusteltua, vaan ohjeita tullaan kehittämään vastaamaan muuttuvia olosuhteita.

Lausunto Kaupunginjohtaja päätti 14.5.2008 asettaa työryhmän selvittämään, millaisin mallein asemakaavamääräysten mukaiset autopaikat voidaan toteuttaa siten, että kustannukset kohdentuvat nykyistä suuremmin autopaikkojen käyttäjille. Työryhmä rajasi tehtävän koskemaan asuntorakentamista ja antoi toimenpidesuosituksensa 31.1.2009 raportissaan "Autopaikkojen toteuttamiskustannukset ja niiden kohdistaminen nykyistä suuremmassa määrin autopaikkojen käyttäjille".

Työryhmä ei löytänyt yleispätevää mallia, jolla asemakaavan mukaisten autopaikkojen toteuttamiskustannukset olisi helposti ja ongelmitta erotettavissa vain autopaikkojen käyttäjien maksettavaksi. Yksityinen pysäköintiyhtiömalli alentaisi asuntotontin autopaikkojen toteuttamiskustannuksia, mutta vaarana on, että asukkaat eivät ole valmiita ostamaan yksityisiä autopaikkoja. Kaupungin omistama pysäköintiyhtiömalli sitoisi pysyvästi ja etupainotteisesti kaupungin pääomaa ja kaupunki kantaisi taloudelliset riskit. Malli, jossa autopaikkojen toteuttamiskustannukset sidotaan autopaikkaosakkeisiin, sisältää paljon kehittämismahdollisuuksia, mutta myös heikkouksia ja ongelmia. Mallin käyttöönotto edellyttäisi kaupungilta tonttien luovutussopimuksissa markkinahintaisten osakekauppojen jonkinlaista säätelyä. Myös mallin, jossa autopaikkojen toteuttamiskustannukset sidotaan asunto-osakkeisiin, käyttöönotto edellyttäisi kaupungilta tonttien luovutussopimuksissa markkinahintaisten osakeluovutusten jonkinlaista säätelyä.

Työryhmän käsityksen mukaan autopaikkojen toteuttamiskustannusten erottaminen asuntojen myyntihinnoista ja niiden kohdentaminen nykyistä suuremmassa määrin autopaikkojen käyttäjille edellyttää, että kaupunki löytää ja ottaa käyttöön uusia ratkaisuja asuntotontteja luovuttaessaan. Tarkastellut mallit mahdollistavat autopaikkojen toteuttamiskustannusten kohdentamisen osittain tai kokonaan autopaikan käyttäjil-

9.9.2010

le. Kaikkiin esitettyihin ratkaisuihin sisältyy kuitenkin vaara, että asuntontonttien toteuttajat pääsevät hyötymään autopaikkojen toteuttamiskustannusten alentumisesta; tämän maksaisivat kaikki asunto-osakkeiden ostajat.

Työryhmän mielestä kaupungin tulee etsiä lisäksi keinoja, joilla autopaikkojen toteuttamiskustannuksia alennetaan ilman, että tonttien rakennustehokkuutta alennetaan. Tällaisia keinoja ovat autopaikkojen toteuttamiskustannusten ottaminen huomioon kaavoituksessa, vähäau-toiset ja autottomat korttelit sekä autojen yhteiskäyttö.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että asiaa tulisi selvittää lisää ainakin seuraavilta osin:

- Vähimmäis- ja enimmäisautopaikkamääräysten käyttämismahdollisuuksia asemakaavoissa, jotta autopaikkoja voitaisiin toteuttaa vähitellen kysyntää vastaavasti tilanteessa, jossa autopaikat myydään tai vuokrataan halukkaille tuotantokustannushintaan.
- Vaihtoehtoisten autopaikkojen jakomenettelytapojen määrittämismahdollisuuksia esimerkiksi tontinluovutus sopimuksissa sisällytettäväksi asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksiin. Näitä voisivat olla esimerkiksi määräaikainen autopaikkojen huutokauppanenettely tai eri vaiheissa toteutettavien, erihintaisten autopaikkojen kustannustasausperiaatteet.

Kaupunginhallitus päätti 2.3.2009 merkitä raportin tiedoksi ja hyväksyi samalla seuraavat toimenpiteet:

- 1) Asuntotuotantotoimisto ryhtyy Kalasataman ja Jätkäsaaren aloitusalueilla, erikseen valittavilla soveltuvilla tonteilla kokeiluhankkeena kehittämään autopaikkojen sitomista erillisiin autopaikkaosakkeisiin tai asunto-osakkeisiin siten, että kuhunkin osakkeeseen kohdistuu autopaikan toteuttamiskustannuksia vastaava velkaosuus.
- 2) Asuntotuotantotoimisto ryhtyy Kalasataman ja Jätkäsaaren aloitusalueilla, erikseen valittavissa soveltuvissa vuokra-asuntotuotantokohteissa kokeiluhankkeena kehittämään autopaikan kustannusten kohdentamista autopaikkojen käyttäjille.

9.9.2010

- 3) Kehitetään yhteistyössä yhteiskäyttöautopalvelua tarjoavien yritysten ja asuntorakennuttajien kanssa asuntotonttimalli, joka perustuu osittain autojen yhteiskäyttöön. Kaupunki varaa katualueilta riittävästi autopaikkoja yhteiskäyttöautoille.
- 4) Tutkitaan jokaisessa uudessa asemakaavassa pysäköinnin järjestämisen vaihtoehdot ja niiden kustannusvaikutukset asuntojen hintaan etsien edullisempia ja tehokkaampia suunnitteluratkaisuja. Huomioidaan kaavoituksessa mahdollisuudet edistää yhteiskäyttöautoilua kaavoittamalla näille katupysäköintipaikkoja.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on yhdessä talous- ja suunnittelukeskuksen, kiinteistöviraston ja eri rakennuttajatahojen kanssa käynnistänyt Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaan liittyen neljä autotonta hanketta. Kaksi näistä on sovittu tulevan Kalasatamaan ja kaksi Jätkäsaareen. Kalasataman hankkeet ovat jo rakennuslupavaiheessa, Jätkäsaaren hankkeilla on tontinvaraus. Joukossa on sekä omistus- että vuokratontteja. Tontit valittiin, koska haluttiin pikaista kokemusta ja palautetta autottomasta rakentamisesta ja koska molemmilla alueilla on erittäin hyvät joukkoliikenneyhteydet käytettävissään. Mahdollinen tilapäinen autonkäyttötarve voidaan hoitaa alueille sijoittuvilla yhteiskäyttöautoilla.

Autopaikkojen toteuttamattomuuden seurauksena hankkeissa on tärkeää kiinnittää huomiota moniin jatkosuunnitteluun ja markkinointiin liittyviin asioihin, jotta ei syntyisi ennakoimattomia pysäköintihaittoja ja -ongelmia. Vuokrakohteissa asukkaiden autottomuus voidaan varmistaa vuokrasopimusehdoilla. Autottomuuden pitää näkyä asuntojen markkinoinnissa, jotta asukkaat saavat tietää, mitä autottomuus tarkoittaa käyttäjän näkökulmasta. Vuokrien tulee olla normaalitasoa edullisempia. Autottomassa rakennuksessa pitää olla laadukkaat, riittävät ja turvalliset tilat polkupyörien säilytykseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 17.6.2010 Saukonlaiturin asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi. Asemakaavaluonnoksen mukaan asukkaiden pysäköintipaikat sijoitetaan sekä tonttien alle että alueelle (mahdollisesti vaiheittain) rakennettavaan pysäköintitaloon. Saukonlaiturin alueella on tavoitteena etsiä vaihtoehtoja pysäköinnin jatkuvasti nouseviin kustannuksiin. Pysäköintitaloratkaisu on edullisempi kuin maanalaiset ratkaisut. Autopaikan hinta voidaan tällöin myös helpommin erottaa asuntojen hinnasta, koska asunnot ja pysäköinti voidaan rakentaa erillisinä.

9.9.2010

Uusia asemakaavoja tehtäessä kaupunkisuunnitteluvirasto tutkii pysäköinnin järjestämisen vaihtoehtoja ja niiden kustannusvaikutuksia asuntojen hintaan etsien edullisempia ja tehokkaampia suunnitteluratkaisuja. Virasto myös tukee mahdollisuuksia edistää yhteiskäyttöautoilua. Liikennesuunnitteluosasto on varannut toiminnalle autopaikkoja katuverkosta tarpeen mukaan.

Autopaikkoja säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki. Laki ei säätele asuntotonteille toteutettavaa autopaikkamäärää eikä toteutustapaa, vaan tämä tapahtuu asemakaavassa. Lain mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Lain mukaan kiinteistöä varten asemakaavassa ja rakennusluvassa määrätyt autopaikat tulee järjestää rakentamisen yhteydessä. Asemakaavassa ei määrätä, kuinka autopaikat toteutetaan.

Kaupunkisuunnitteluvirasto merkitsee laatimiinsa uusiin asemakaavoihin asuntotonttien autopaikkamäärät pääsääntöisesti kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän laskentaohjeen mukaisesti. Kaupunkisuunnitteluvirasto voi kuitenkin asemakaavaa laadittaessa esittää poikettavaksi laskentaohjeesta perustellusta syystä. Tällainen syy voi esimerkiksi olla autopaikkojen korkeat rakentamiskustannukset. Laskentaohjeista luopuminen ei ole perusteltua, vaan ohjeita tullaan kehittämään vastaamaan muuttuvia olosuhteita.

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä tehdä lausuntoon seuraavat muutokset:

Lausunnon viidenneksi kappaleeksi lisätään seuraavaa:

"Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että asiaa tulisi selvittää lisää ainakin seuraavilta osin:

- Vähimmäis- ja enimmäisautopaikkamääräysten käyttämismahdollisuuksia asemakaavoissa, jotta autopaikkoja voitaisiin toteuttaa vähitellen kysyntää vastaavasti tilanteessa, jossa autopaikat myydään tai vuokrataan halukkaille tuotantokustannushintaan.
- Vaihtoehtoisten autopaikkojen jakomenettelytapojen määräämismahdollisuuksia esimerkiksi tontinluovutus sopimuksissa sisällytettäväksi asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksiin.

9.9.2010

Näitä voisivat olla esimerkiksi määräaikainen autopaikkojen huutokauppanenettely tai eri vaiheissa toteutettavien, erihintaisten autopaikkojen kustannustasausperiaatteet."

Lausunnon toiseksi viimeiseksi virkkeeksi lisätään seuraavaa: "Tällainen syy voi esimerkiksi olla autopaikkojen korkeat rakentamiskustannukset."

Pöytäkirjanote ja lausuntopyyntöasiakirjat kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

Lehtonen Mikko, diplomi-insinööri, puhelin 310 37117

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 21.9.2010 lähtien kaupunkisuunnitteluviraston kirjaamossa ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana työpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Miia-Riina Holappa
pöytäkirjanpitäjä

2.9.2010

ky / KSM

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010-735/653
Stn dnr	
Saap./Anl.	16-09-2010

316 §

26.8.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE KUSTAA
VAASAN TIELLE INTIANKADUN KOHDALLE SUUNNITELLUN ALIKU-
LUN TOTEUTTAMISAJANKOHTAA

Kslk 2010-506

Karttaruutu H5/R1

Esityslistan asia Lsp/1

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa aloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Kustaa Vaasan tielle Intiankadun kohdalle suunnitellun alikulun toteuttamisajankohtaa on määrärahasyistä siirretty vuosittain tarkistettavassa investointiohjelmassa. Kaupunkisuunnittelulautakunnan tänä keväänä hyväksymässä ohjelmaehdotuksessa sen rakennusvuosiksi on esitetty 2013–2014.

Kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi Intiankadun alikulun toteuttamista ei voida aikaistaa, koska lähivuosien investointirahoja ollaan kaupungin taloudellisen tilanteen vuoksi vähentämässä.

Lausunto Helsingin pääkatuverkkoon kuuluvan Kustaa Vaasaan tien liikennemäärät ovat suuret. Kustaa Vaasan tietä risteävä Kumpulan ja Arabianrannan yhdistävä Intiankatu toimii vilkkaana jalankulun ja pyöräilyn pääreitteinä. Sekä alueen asukkaat että asukasyhdistykset ovat aloitteissaan toivoneet Kustaa Vaasan tien risteämismahdollisuuksien parantamista Intiankadun kohdalla. Alikulun rakentamisen puolesta on aiemminkin tehty valtuustoaloite.

Alikulun rakentaminen on perusteltua. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 7.6.2007 liikennesuunnitteluosaston piirustuksen 5548-3 mukaisen Kustaa Vaasan tien alikulkukäytävän liikennesuunnitelman, jonka kustannusennuste oli tuolloin 1,5 miljoonaa euroa. Tämänhetkinen

2.9.2010

alustava kustannusennuste on 2,2 miljoonaa euroa. Suunnitelmassa esitetty ratkaisu on pyritty sovittamaan olosuhteisiin niin hyvin kuin mahdollista, mutta reitin käyttömukavuudesta on tilanpuutteen vuoksi jouduttu tinkimään varsinkin pyöräilyn ja liikkumisesteisten kannalta.

Helsingissä on pääsääntöisesti toteutettu yksi vastaavan suuruinen jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parantava eritasohanke kerrallaan. Kustaa Vaasan tien alikulun toteuttamisajankohtaa on määrärahasyistä jouduttu siirtämään vuosittain tarkistettavassa liikenneinvestointiohjelmaehdotuksessa siten, että viimeisimmässä, kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.4.2010 hyväksymässä ehdotuksessa vuosiksi 2011–2015, on hankkeen toteuttaminen esitetty vuosille 2013–2014. Tätä ennen ohjelmaehdotuksen mukaan toteutetaan Nordenskiöldinkadun silta vuosina 2011–2012.

Kaupungin taloustilanteen vuoksi parhaillaan valmistellaan investointien - myös liikenneinvestointien - myöhentämissuunnitelmia. Myös kävelyn ja pyöräilyn investointimäärärahoista joudutaan karsimaan. Tämän johdosta Intiankadun alikulun toteuttamista ei voida aikaistaa, pikemminkin on vaarana toteutuksen siirtyminen edelleen myöhemmäksi.

Pöytäkirjanote ja lausuntopyyntöasiakirjat kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:

livonen Johanna, insinööri, puhelin 310 37137

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 14.9.2010 lähtien kaupunkisuunnitteluviraston kirjaamossa ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana työpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämistä.

Riitta Venesmaa
pöytäkirjanpitäjä

7.9.2010

kaupunki
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010 - 821/006
Strn dnr	
Saap./Anl.	14 -09- 2010

540 §
LAUSUNNON ANTAMINEN KAUPUNGINHALLITUKSELLE PEKKA
SAARNION YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE HEL-
SINGIN ASUMISOIKEUS OY:N KEHITTÄMISTÄ

Kv 2010-766, Khs 2010-821
Esityslistan asia Vp/3

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle Pekka Saarnion ja kuuden muun valtuutetun Asumisoikeus Oy:n kehittämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Helsingin Asumisoikeus Oy:ssä on tällä hetkellä 2680 asuntoa 44 eri yksikössä. Asumisoikeusasunnoissa asukkaat maksavat asumisestaan käyttövastiketta, joka koostuu hoitovastikkeesta ja pääomavastikkeesta (perusvastike). Jokaiselle yksikölle määräytyy oma kohdekohtainen käyttövastike. Vuosina 1994 - 2009 valmistuneet asumisoikeustalot on liitetty Helsingin Asumisoikeus Oy:hyn. Tällä tavoin on saavutettu monia suuruuden tuomia etuja kuten hyvä taloudellinen riskinkantokyky sekä hallinnolliset ja toiminnalliset säästöt.

Asumisoikeusyhtiöllä on jo tällä hetkellä käytössään järjestelmä, jolla tasoitetaan eri kohteiden pääomamenoja niiden ominaisuuksien mukaan. Pisteytettyjä ominaisuuksia ovat muun muassa valmistumis- ja perusparannusvuosi, talotyyppi, varustelutaso, sijainti ja omarahoitusosuus. Yhtiö on päättänyt itse kaupungin omistamien aravakiinteistöyhtiöiden tapaan kohteidensa pisteytyksestä, koska sillä on katsottu olevan paras asiantuntemus kohdentaa esimerkiksi uustuotannon kustannuksia niin, etteivät ne kohtuuttomasti nosta vanhempien kohteiden vastikkeita ja toisaalta mahdollistavat uusiin kohteisiin kohtuulliset asumiskulut. Asukkaiden vaikutusmahdollisuus on turvattu yhteishallintolailta mm. edustuksella yhtiön hallituksessa. Siten tarvetta työryhmän nimeämislle yhtiön hallinnon ja talouden uudistamista varten ei ole.

Nykyisestä tasejärjestelmästä hyötyvät jatkossa myös vanhat kohteet, joiden peruskorjauskustannukset voidaan tasoittaa yhtiön koko

7.9.2010

---

kiinteistökantaan. Tasausjärjestelmästä irrottautuminen esityksen mukaisesti ei ole siten edullista vanhoille kohteille pitemmällä aikavälillä.

Kiinteistölautakunnan mielestä valtuustoaloitteessa esitettyä työryhmää Helsingin Asumisoikeus Oy:n hallinnon ja talouden uudistamista varten ei ole tarpeen nimittää eikä tasausjärjestelmää tule muuttaa sellaiseksi, että kohteet irrotetaan siitä 30 vuoden kuluttua valmistumisesta.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Viljakainen Juha, projektipäällikkö, puhelin 310 79538

Pöytäkirja pidetään nähtävänä 22.9.2010

Teuvo Sarin
apulaisosastopäällikkö

31.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

154 §
LAUSUNTO PEKKA SAARNION JA KUUDEN MUUN VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄÄN KUULUVAN VALTUUTETUN VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE TYÖRYHMÄN ASETTAMISTA VALMISTELEMAAN HELSINGIN ASUMISOIKEUS OY:N HALLINNON JA TALOUDEN UUDISTAMISTA

Kv 2010-773, Khs 2010 - 821
Esityslistan asia AsOp/1

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon Pekka Saarnion ja kuuden muun vasemmistoliiton valtuustoryhmään kuuluvan valtuutetun valtuustoaloitteesta.

Merkittiin, että puheenjohtaja Peipinen ilmoitti olevansa esteellinen eikä ollut läsnä asian käsittelyssä ja päätöksenteossa. Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Koulumies.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle

Lisätiedot:
Pitkänen Matti, toimistopäällikkö, puhelin 310 34152

Marjo Tapana
pöytäkirjanpitäjä

31.8.2010

Kaj RM

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-821/006
Stn dnr	
Saap./Anl.	15-09-2010

LAUSUNTO PEKKA SAARNION JA KUUDEN MUUN VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄÄN KUULUVAN VALTUUTETUN VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE TYÖRYHMÄN ASETTAMISTA VALMISTELEMAAN HELSINGIN ASUMISOIKEUS OY:N HALLINNON JA TALOUDEN UUDISTAMISTA

Kv 2010-773, Khs 2010 - 821

Pekka Saarnio ja kuusi muuta Vasemmistoliiton valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua esittävät valtuustoaloitteessaan työryhmän asettamista valmistelemaan Helsingin Asumisoikeus Oy:n hallinnon ja talouden uudistamista siten, että vastikkeiden tasaus jaetaan asuntojen rakentamisajan mukaan eri osiin ja että talot irrotetaan tasausjärjestelmästä 30 vuoden kuluttua sen valmistumisesta.

Viime aikoina on julkisuudessa esitetty kritiikkiä asumisoikeusasuntojen asumismenojen jatkuvasta noususta. Kritiikki on kohdistunut useampiin asumisoikeustalon omistajiin. Yleisesti on ihmetelty sitä, että asumisoikeusasuntojen vastikkeet ovat lähes samalla tasolla kuin ara-vuokra-asuntojen vuokrat, vaikka asumisoikeuden haltijat ovat maksaneet asumisoikeussopimuksen tehdessään asumisoikeusmaksun, joka on 10 -15 prosenttia asunnon hankinta-arvosta. Samoin on kritisoitu vastikkeiden tasausjärjestelmiä, joiden vuoksi pääomamenot eivät alene niissä taloissa, joissa on maksettu rakennusaikaisten lainojen lyhennyks- ja korkomaksuja useiden vuosien ajan. Päinvastoin nämä talot joutuvat arvostelijoiden mukaan osallistumaan uusien asumisoikeustalojen lainojen maksuun.

Aloitteentekijöiden esitys työryhmän asettamisesta pohtimaan Helsingin Asumisoikeus Oy:n hallinnon ja talouden uudistamista on periaatteessa kannatettava. Mutta mikäli aloitteessa tarkoitetaan tasauksen toteuttamista siten, että tasaus toteutettaisiin talojen iän mukaisissa useissa eri tasausryhmissä, asuntolautakunta ei pidä järjestelyä tarkoituksenmukaisena ottaen huomioon, että näissä ryhmissä vastikkeet ovat suurin piirtein samansuuruiset, ja asuntokanta näissä ryhmissä on melko pieni. Asuntolautakunta ei myöskään pidä tarkoituksenmukaise-

31.8.2010

na talojen irrottamista tasausryhmästä 30 vuoden kuluttua niiden valmistumisesta. Suurin piirtein tässä vaiheessa taloissa aletaan tehdä isoja peruskorjauksia, jotka on toteutettava pääosin lainavaroin. Peruskorjaukseen joutuva talo nimenomaan hyötyy vastikkeiden tasauksesta tässä vaiheessa.

Asuntolautakunta ei pidä perusteltuna työryhmän asettamista tässä vaiheessa, sillä kuluvan vuoden syysistuntokaudella eduskunta saa käsiteltäväkseen hallituksen esityksen asumisoikeuslain uudistamiseksi. Esityksen mukaan asumisoikeustalon asukkaille on annettava entistä enemmän tietoa talon kuluista, jolloin asukkaat voisivat entistä paremmin tarkistaa, peritäänkö heiltä oikeansuuruista käyttövastiketta, joka kattaa sekä hoito- että pääomavastikkeen. Samoin on tarkoitus parantaa asumisoikeustalojen valvontaa sen varmistamiseksi, että omistajayhtiöt hinnoittelevat käyttövastikkeet omakustannusperiaatteen mukaisesti. Lisäksi talojen käyttämät palvelut olisi lakiehdotuksen mukaan jatkossa pakko kilpailuttaa. Lailla olisi myös tarkoitus tarkentaa määräyksiä hoitokustannusten ja pääomavastikkeen tasauksesta asumisoikeusyhtiön eri talojen välillä.

Asuntolautakunnan mielestä aloitteentekijöiden esittämän työryhmän asettamisen tarpeellisuutta olisi tarkoituksenmukaista pohtia vasta sen jälkeen, kun eduskunta on päättänyt edellä mainitusta lakiuudistuseesityksestä, joka sisältää samoja asioita, mistä aloitteessa puhutaan.

Lisätiedot:

Pitkänen Matti, toimistopäällikkö, puhelin 310 34152

ASUNTOLAUTAKUNTA

Terhi Koulumies
puheenjohtaja

Marjo Tapana
pöytäkirjanpitäjä

Kaj/KM
LAUSUNNON ANTAMINEN KAUPUNGINHALLITUKSELLE VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN HELSINGIN ASUMISOIKEUS OY:N KEHITTÄMISTÄ KOSKEVAAN VALTUUSTOALOITTEESEEN

Khs 2010-821

Kaupunginhallitus on 28.4.2010 pyytänyt Helsingin Asumisoikeus Oy:ltä otsikossa mainitusta asiasta lausunnon. Yhtiö antaa aloitteesta seuraavansisältöisen lausunnon:

Yhtiön pääoma- ja tonttikulujen alkuperäinen jyvitys perustui hallituksen 1990-luvulla vahvistamaan ensimmäiseen jyvityspistejärjestelmään. Vuosina 1994 - 2000 yhtiöön valmistui kolmetoista kohdetta.

Yhtiön uudistuotanto kasvoi 2000-luvun alussa voimakkaasti. Uusia kohteita valmistui vuosina 2000 - 2004 yhteensä 34 kpl. Yhtiön hallituksessa tiedostettiin tarve päivittää jyvitysjärjestelmään vaikuttavien taustatekijöiden painoarvot. Mm. uudistuotantokohteiden varustelutaso todettiin korkealaatuisemmaksi kuin 1990-luvun kohteissa ja em. osatekijän vaikutus haluttiin ottaa huomioon kohdekohtaiseen jyvityspisteiden määrittelyyn.

Hallituksen vuonna 2005 asettama asukkaista koostuva työryhmä laati vuonna 2007 esityksen uudeksi jyvitysjärjestelmäksi siten, että jyvityspisteisiin vaikuttavat osatekijät ja niiden painoarvot määriteltiin oikeudenmukaisemmin kuin alkuperäisessä 1990-luvun versiossa. Esityksen mukaisesti ikäpisteiden merkitys suurimpana osatekijänä korostui kohdekohtaista jyvityspistemäärää määriteltäessä, lisäksi kohteen varustelutaso otettiin kattavammin huomioon kuin aikaisemmin. Hallitus teki em. esityksen pohjalta vuonna 2007 päätöksen, jonka mukaan uusi jyvitysjärjestelmä otettiin yhtiössä käyttöön kolmen vuoden siirtymä-ajalla.

Jyvitetävien pääomakulujen nousu painottui voimakkaasti em. siirtymäajan vuosille 2008 ja 2009 ja siihen vaikuttivat mm. edelleen kasvaneen uudistuotannon määrä ja kustannustaso sekä korkea inflaatio. Koska yhtiön hallitus seurasi ja analysoi aktiivisesti kustannusrakennettaan sekä asukkailta saamaansa palautetta, päätti hallitus vuonna 2009 perustaa asukkaista koostuvan uuden työryhmän, joka kävi perusteellisesti läpi budjetin oleelliset taustatekijät ja ideoi mahdollisuuksia kustannussäästöjen tavoitteluksi.

Hallitus teki em. uuden työryhmän esityksen pohjalta vuonna 2010 päätöksen (äänestyksen jälkeen), että yhtiö ei muuta hallituksen vuonna 2007 vahvistamaa koko yhtiön yhteistä jyvitysjärjestelmää, jossa kaikki kohteet käsitellään samassa jyvitysryhmässä. Lisäksi hallitus päätti tarkentaa, että yksittäisiä kohteita ei yhtiölle aiheutuvien hallitsemattomien (vastikekehitys, käyttöastevajaus, jälleenmyyntiongelmien ym.) riskien vuoksi vapauteta jyvityksestä miltei osin missään vaiheessa. Hallituksen suorittaessa em. päätöstään valmiita kohteita oli 55 kpl ja merkittävä määrä MA-ohjelman mukaista lähivuosien uudistuotantoa oli tiedossa.

Hallitus tulee jatkossakin seuraamaan säännöllisesti kustannuskehitystään ja jyvitysjärjestelmän oikeudenmukaisuuden toteutumista yhtiön eri kohteiden välillä ja perustelluista syistä myös muuttaa tai tarkentaa vuonna 2007 vahvistettua ja täydellä painoarvolla vuodesta 2010 alkaen vaikuttavaa jyvitysjärjestelmää.

Yhtiön hallitus ei näe tarkoituksenmukaiseksi aloitteessa esitetyn työryhmän perustamista, koska yhtiön hallitus on jo kahdesti 2000-luvulla yhteistyössä asukkaiden kanssa käsitellyt jyvitysjärjestelmän muutostarpeita ja tehnyt järjestelmään tarpeelliseksi katsomiaan muutoksia.

HELSINGIN ASUMISOIKEUS OY

Harri Lyytikäinen
toimitusjohtaja

liite

lausuntopyyntö 27.4.2010, sis valtuustoaloite 21.4.2010

15.9.2010

Kaj

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-821/006
Stn dnr	
Saap./Anl.	17-09-2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 27.4.2010, Dnro 2010 - 821 / 006

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN ALOITE HELSINGIN
ASUMISOIKEUS OY:N KEHITTÄMISEKSI

Helsingin Asumisoikeus Oy, HASO, on kokonaan Helsingin kaupungin omistama yhtiö. Yhtiö on perustettu vuonna 1992. Yhtiöllä on omistuksessaan 52 asuinkohdetta, joissa on yhteensä 2 480 asuntoa. Asukkaita yhtiön asunnoissa on noin 5 000.

Kaupunginvaltuuston 13.2.2008 hyväksymässä Maankäytön ja asumisen toteutusohjelmassa vuosille 2008 - 2017 on määritelty kaupungin oman tuotannon tavoitteeksi tuottaa hitas-omistusasuntoja ja asumisoikeusasuntoja yhteensä 600 asuntoa vuodessa. Vuonna 2009 valmistui asumisoikeusasuntoja Helsingin Asumisoikeus Oy:lle yhteensä 127 asuntoa ja vuonna 2008 vastaavasti 74 asuntoa. Tänä vuonna Helsingin Asumisoikeus Oy:lle on valmistumassa uusia asuntoja noin 300.

Helsingin Asumisoikeus Oy:n asuntojen käyttövastikkeet ovat pääsääntöisesti alle 11 € / asm²/kk, kuitenkin aivan uusimpien asuntojen vastikkeiden noustessa 12 €/asm²/kk. Käyttövastikkeella katetaan asumisoikeustalojen pääoma- ja hoitokulut. Vastikkeet perustuvat omakustannuseriaatteeseen.

Helsingin kaupunginhallitus ja HASO:n asukastoimielin ovat yhdessä valmistelleet ja hyväksyneet yhteishallinnon toimintaohjeen 12.6.2006. HASO:n hallituksen kuudesta jäsenestä kolme on asukasjäseniä. Lisäksi kussakin talossa on oma talohallitus, jonka tehtävänä on mm. talokohtaisen talouden seuranta, talokohtaisen budjetin valmisteluun osallistuminen, lausunnon antaminen yhtiön hallituksen budjettiesityksestä sekä tehdä ehdotuksia toteutettavista vuosikorjauksista ja hankinnoista.

Talous- ja suunnittelukeskuksen näkemyksen mukaan ei ole tarpeellista perustaa erillistä työryhmää pohtimaan vastikkeiden tasausjärjestelmän muuttamista siten, että 30 vuoden kuluttua valmistumisesta talo ir-

15.9.2010

rotettaisiin tasausjärjestelmästä. Asumisoikeuslainsäädäntöä ollaan parhaillaan uudistamassa ja eduskunnalle ollaan tuomassa syksyn 2010 aikana hallituksen edistys lain uudistamiseksi. Lakiesityksessä on esitetty parannuksia mm. asukkaiden asemaan tiedonsaannin osalta yhtiön taloudesta, mm. käyttö- ja pääomavastikkeen määrittämisen osalta sekä valvonnan tehostamiseksi.

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Markus Härkäpää
kehittämispäällikkö

2.9.2010

kaupunki

Kaupunginhallitus

Khs dnro	2010 - 944 / 056
Stn dn	
Saap./Anl.	16 -09- 2010

317 §
LAUSUNTO VALTUUSTOALOITTEESTA, JOKA KOSKEE AJOHIDAS-
TEIDEN ASENTAMISTA LUOTEISVÄYLÄLLE

Kslk 2010-658
Karttaruutu F3/R1
Esityslistan asia Lsp/2

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Luoteisväylä ei ole hyväksytyjen hidasteiden käyttöperiaatteiden mukaan ensisijainen hidasteiden rakentamiskohde.

Lausunto Kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli kokouksessaan 5.11.2009 periaatteita ajonopeuksien hallitsemiseksi Helsingissä. Periaatteiden mukaan uusia hidasteita rakennetaan ensisijaisesti koulujen, päiväkotien ja vanhusten palvelutalojen yhteyteen ja näiden lähikaduille sekä keskeisten kävely- ja pyöräilyreittien kadunylityskohtiin. Luoteisväylä on vähäliikenteinen ja kapea tonttikatu, jonka liikenne on polkupyöräilijöitä lukuun ottamatta pääasiassa asukkaiden itsensä tuottamaa. Pieni osa Katajajarjun länsiosassa asuvista autoilijoista saattaa käyttää Luoteisväylää läpiajoon, mutta muualta tuleville Luoteisväylä ei ole luonteva läpiajokatu. Hidasteiden suhteen noudatetaan tällöin lautakunnan periaatepäätöksen mukaista pidättyväistä linjaa.

Tonttiliittymästä tai porttikäytävästä tulo kadulle edellyttää aina huolellisuutta ja varovaisuutta. Mikäli kiinteistölle on rakennettu näkemäesteen muodostavia rakenteita tonttiliittymien läheisyyteen, edellyttävät olosuhteet erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta kadulle tultaessa. Tontin aitarakenteet eivät ole peruste hidasteiden rakentamiseksi kadulle.

Helsingissä on toteuttamatta vajaan sata aikaisemmin päätettyä rakenteellista hidastetta lähinnä määrärahojen niukkuudesta johtuen. Näistä neljä on toteuttamatta Lauttasaarella. Lauttasaarella on viime vuosi-

2.9.2010

---

na kahdessa eri yhteydessä kysytty osalta ala-asteikäisiä koululaisia heidän käyttämiään koulureittejä ja vaaralliseksi kokemiaan kohtia koulun (Myllykallion ala-aste) läheisyydessä. Näiden perusteella Lauttasaaren suunnitelmiin lisättiin muun muassa rakenteellisia hidasteita, joista osa on edelleen toteuttamatta.

Pöytäkirjanote ja lausuntopyyntöasiakirjat kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Korhonen Jouni, insinööri, puhelin 310 37080

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 14.9.2010 lähtien kaupunkisuunnitteluviraston kirjaamossa ja asianosaista koskeva päätös on annettu postin kuljetettavaksi seuraavana työpäivänä pöytäkirjan nähtävänäpitämisestä.

Riitta Venesmaa
pöytäkirjanpitäjä

15.6.2010

Kaj/PM

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1032/544
Stn dnr	
Saap./Anl.	22-06-2010

426 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUSTOALOITTEES-
TA, JOKA KOSKEE TORI- JA MARKKINAPERINTEEN ELVYTTÄMISTÄ

Kv 2010-938, Khs 2010-1032
Esityslistan asia Tila/6

Lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Lasse Liemolan ja yhdeksän muun valtuutetun aloitteesta seuraavan lausunnon:

Helsingissä on arkipäivisin ja lauantaisin toritoimintaa yhdeksällä torilla. Kauppatorilla on kesäisin toimintaa myös sunnuntaisin, mutta iltatoritoimintaa ei enää ole. Markkinoita järjestetään kaupungin toimesta Hakaniemen torilla ja Ylä-Malmin torilla kerran kuukaudessa. Vuosaaren Mosaiikkitorilla on tänä kesänä kokeiluluonteisesti yksityisen toimijan yhteistyössä asukasyhdistyksen kanssa järjestämiä markkinoita.

Toritoimintaa on pyritty ylläpitämään myös lähiöissä, mutta viime vuosina kauppiaiden kiinnostus lähiötoreja kohtaan on ollut melko vähäistä. Yksi keino lähiötorimarkkinoiden elvyttämiseen olisi aloitteessa esitetty yksityisten toimijoiden mukaantulo toiminnan pyörittämiseen.

Kiinteistölautakunta on 4.5.2010 antanut lausunnon tilahallinnon kehittämistyöryhmän raportissa, jossa käsiteltiin myös torikauppaan liittyvien tehtävien organisointia. Lausunnossa puollettiin työryhmän ehdotusta siirtää halli- ja torikauppaan liittyvä vuokraustoiminta Helsingin tukkutorin hoidettavaksi. Asia on tarkoitus viedä kaupunginhallituksen käsitteelyyn lähiaikoina. Mikäli uudistus toteutetaan, siirtyy torikaupan kehittämisvastuu tukkutorin vastuulle.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Merkittiin, että esittelijä muutti ehdotuksensa kolmatta kappaletta sen sanamuodon osalta.

15.6.2010

Lisätiedot:
Ojala Unto, toimitilapäällikkö, puhelin 310 40369

Pöytäkirja pidetään nähtävänä 30.6.2010

Kristina Montell

Kristina Montell
vs. lakimies

LIITTEET

Liite 1 Valtuustoaloite 19.5.2010
Liite 2 Lausunto valtuustoaloitteesta...päätöshistoria

Kaj

17.8.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1032/544
Stn dn	
Saap./Anl.	26-08-2010

432 §

10.8.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO LASSE LIEMOLAN YM. VALTUUSTOALOITTEESTA, JO-
KA KOSKEE TORI- JA MARKKINAPERINTEEN ELVYTTÄMISTÄ

HKR 2010-1077, Halke 2010-1032-544 25.5.2010
Esityslistan asia Ko/7

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on tori- ja markkinatoimintaa arkipäivisin ja lauantaisin yhdeksällä torilla: Fredrikintori, Haagantori, Hakaniementori, Hietalahdentori, Kauppatori, Sitratori (Kannelmäentori), Tallinnanaukio, Töölöntori, Ylä-Malmintori. Sunnuntaisin toritoimintaa on kesäaikaan Kauppatorilla. Markkinoita järjestetään kaupungin toimesta Hakaniementorilla ja Ylä-Malmintorilla kerran kuukaudessa.

Toritoimintaa on pyritty ylläpitämään myös lähiöissä. Kauppiaiden kiinnostus lähitoreja kohtaan on kuitenkin ollut melko vähäistä. Yksi keino lähiömarkkinoiden elvyttämiseen voisi olla aloitteessa esitetty yksityisten toimijoiden mukaantulo toiminnan pyörittämiseen. Samalla torien siivouskustannuksia voitaisiin sisällyttää tehtäviin sopimuksiin.

Torikaupan kehittämisvastuu siirtyy Helsingin tukkutorin vastuulle, mikäli tilahallinnon kehittämistyöryhmän raportissa ehdotetut uudistukset toteutuvat. Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä tori- ja markkinaperinteen elvyttämistä eri puolilla kaupunkia.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Kuoppala Keijo, lakimies, puhelin 310 38592

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä 25.8.2010

Antti Rautiainen

Antti Rautiainen
pöytäkirjanpitäjä

24.9.2010

10-556/61

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1141/61
Strn dnr	
Saap./Anl.	05-10-2010
L6	

LAUSUNTO VALTUUTETTU TERHI KOULUMIEHEN ALOITTEESTA
HOMEKOULUJEN JA HOMEPAIVAKOTIEN KUNNOSTAMISEKSI

Sosv 2010-556

Sosiaalivirasto esittää lausuntonaan aloitteesta seuraavaa:
Kun kysymyksessä on ihmisten terveys, tulee viivyttämättä pyrkiä selvittämään ongelman syy ja tekemään tarvittavat toimenpiteet.

Sosiaaliviraston työsuojeluun tulevien yhteydenottojen perusteella voidaan arvioida, että tilanne aloitteessa esitettyihin ehdotuksiin liittyen on selvästi parantunut viime vuosien aikana. Suurin osa erilaisista selvittämis- ja korjausprosesseista hoidetaan rutiininomaisesti esimiehen ja isännöitsijän sekä muiden asianosaisten yhteistyönä. Sosiaalivirasto on antanut esimiehille ohjeen siitä, kuinka toimitaan sisäilmaongelmia epäiltäessä. Ohje on tämän kirjeen liitteenä.

Sosiaaliviraston lasten päivähoidon vastuualueella on Pakki-huoltokirjan käyttö lähes kattavaa, joka sisältää mm. seuraavat asiakokonaisuudet:

- käyttäjähallintokuntien palvelupyynnöt
- kuntoarviot
- home- ja kosteusvaurioselvitykset
- pitkän aikavälin tekninen korjaustarveohjelma
- rakennusten ja tilojen korjaushistoria
- kiinteistöhoitosuunnitelmat.

Huoltokirja otetaan vähitellen käyttöön sosiaaliviraston jokaisessa työyksikössä yhteistyössä tilakeskuksen isännöitsijöiden kanssa.

Sosiaaliviraston yksiköissä seurataan työoloja määrittelemällä työn vaaratekijät ja arvioimalla niiden riskitasot. Vaarojen arvioinnilla selvitetään ja arvioidaan yhteistyössä työntekijöiden kanssa työssä olevat riskitekijät. Arvioinnin toteuttamiseen on olemassa ohjeistus esimiehen tueksi. Arvioinnin toteutumista seurataan vastuualueittain työsuojeluryhmissä. Todettakoon, että työntekijöiden terveyden tilaa arvioidessa

24.9.2010

tehdään aina kiinteää yhteistyötä työterveyshuollon kanssa. Arviointi sisäilmaongelmien selvittämisprosessissa on näin ollen usean asiantuntijan yhteistyötä. Kaikille tapauksille yhteinen piirre näyttää olevan se, että tilanteet ovat erilaisia.

Aloitteen tekijän mainitsema viestinnän ja tiedottamisen ongelmallisuus on aina suuri haaste. Sosiaalivirastossa toimitaan pääsääntöisesti niin, että ongelmaa käsitteleviin kokouksiin (kohdennettu sisäilmaryhmä) kutsutaan kaikkien asiantuntijoiden ja esimiehen lisäksi työyhteisön jäseniä.

Kaikista toimenpiteistä ja aikatauluista laaditaan muistio, jonka tulee olla jokaisen työntekijän nähtävillä. Vaikeiden tilanteiden selvittämisprosessia seurataan järjestämällä seurantapalaveri. Perusteellisten ja monipuolisten remonttien jälkeen joudutaan joskus tilanteisiin, jolloin sisäilmaongelmat jatkuvat edelleen ja korjaustoimenpiteitä jatketaan. Arvioinnin tehdyistä toimenpiteistä ja prosessin kulusta tehdään rakennusalan ammattilaisten kanssa.

Yhteenvetoa

Ensisijaisena pyrkimyksenä sisäilmaongelmia ratkaistaessa tulee olla työntekijöiden ja asiakkaiden terveyden turvaaminen. Sosiaalivirastossa on kiinnitetty aloitteessa esille otettuihin ongelmiin huomiota erityisesti viime vuosina.

Käyttäjien kannalta ongelmana on, että prosessit kestävät joskus kohtuuttoman kauan, jota on käytännössä usein vaikea nopeuttaa. Tällöinkin ensisijaisena pyrkimyksenä tulee olla ihmisten terveydestä huolehtiminen esim. siirtymällä väistötiloihin, kunnes pysyvät uudet tilat järjestyvät. Työnantaja on aina vastuussa siitä, että työntekijöiden työtilat ovat terveelliset ja turvalliset.

Sosiaalivirastossa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että olemassa olevan ohjeistuksen soveltaminen käytäntöön tehostuu ja vakavilta ongelmilta vältyttäisiin. Ohjeistusta tarkistetaan myös jatkossakin säännöllisin väliajoin.

Paavo Voutilainen
sosiaalijohtaja

Marja Leena Toukonen
hallinto- ja kehittämisjohtaja

LIITE

Sosiaaliviraston sisäilmaongelma -ohje

SISÄILMAONGELMAN EPÄILY

Tässä ohjeessa kerrotaan esimiehen toimintatapa silloin, kun on kysymyksessä epäily sisäilmaongelmasta.

1. Epäily sisäilman ongelmista voi tulla esimiehen tietoon

- työntekijältä
- työsuojelun tai työterveyshuollon kertomana
- rakennuksessa voi olla näkyviä kosteus- ja homevaurioita, halkeamia, hajuja tms.
- asiakkaalta

Kun esimies on saanut tiedon epäilystä, hänen tulee kartoittaa ongelman laajuus ja esiintyvyys yhteistyössä isännöitsijän ja/tai kiinteistöstä vastaavan tahon ja henkilökunnan oireillessa työterveyshuollon kanssa.

Ilmoitus sisäilmaepäilystä tulee myös kirjata **Pakki-huoltokirjaohjelmaan** palveluupyyntönä, jota ilmoitus ja isännöitsijän vastaus tulee dokumentoitua.

Mikäli esimiehellä ei ole oikeuksia (käytännössä salassana) Pakki-huoltokirjaohjelmaan, hän voi pyytää niitä tilakeskuksesta Per-Johan Johanssonilta (per-johan.johansson@hel.fi), joka oikeuksien avauksen yhteydessä myös lähettää ohjeet Pakin käyttöä. Mikäli Pakin käytössä on ongelmia, voi ottaa yhteyttä Per-Johan Johanssoniin.

Esimiehen tulee selvittää isännöitsijältä, onko kiinteistössä tehty aikaisemmin sisäilmaan liittyviä tutkimuksia, ja ovako tuoloin pääteyt korjaukset toteutuneet. **Jatkossa kaikkien tutkimustulosten tulee löytyä Pakki-huoltokirjasta.**

2. Tutkimusten ja mittausten toteuttaminen

Mikäli tarvitaan mittauksia, tutkimukset tulee ohjata isännöitsijän kautta toteutettavaksi.

Esimies ottaa yhteyttä isännöitsijään, joka tilaa tarvittavat tutkimukset.

Mikäli esimies kokee että tutkimukseen liittyvä asia ei jostain syystä etene, voi hän ottaa yhteyttä seuraaviin tahoihin sopiaksen tutkimuksista:

- Lasten päivähoidon vastuualue: ympäristökeskuksen ympäristötarkastaja
- puh. 09-73122763
- muut vastuualueet: henkilöstökeskuksen turvallisuustarkastaja
- puh. 09-31043117

3. Korjaustoimenpiteiden toteuttaminen ja/tai väistötilan tarve

Esimies sopii isännöitsijän kanssa ehdotettujen toimenpiteiden toteuttamisen aikataulusta ja seuraa, että toimenpiteet tehdään.

Tarvittaessa esimies ja vastuualueen linjajohto järjestää väistötilan yhteistyössä esim. tilapalvelun kanssa tai kartoittamalla mahdollisesti vapaana olevat tilat.

Korjaustoimenpiteet joudutaan usein toteuttamaan henkilöstön työskennellessä ko. tiloissa. Tuolloin tehdään tarkat suunnitelmat siitä

- mitä korjaustoimenpiteitä tehdään
- mikä on aikataulu
- miten henkilöstön **terveelliset työskentelyolosuhteet** turvataan korjaustoimenpiteiden aikana.
- työskentelyolosuhteita seurataan työpaikka- ja työmaakokouksissa

4. Tiedottaminen

Suunnitelmissa tehdään kirjallinen suunnitelma jossa kiinnitetään myös huomiota tiedottamiseen. Työyhteisölle tiedottamisesta vastaa pääasiassa esimies. Isännöitsijä huolehtii puolestaan esimiehelle tiedottamisesta.

Kun asiasta pitää tiedottaa asiakkaille tai sidosryhmille, tiedottamiseen saa tarvittaessa apua viraston viestintäyksiköstä.

5. VAIKEASTI RATKAISTAVAT TAI PITKITTUNEET TILANTEET

Vaikeasti ratkaistavissa tilanteissa esimiehen tulee kutsua koolle sisäilmaryhmä,

- johon osallistuvat:
- isännöitsijä ja /tai kiinteistöstä vastaava taho
  - työterveyskeskuksen edustaja
  - vastuualueen työsuojeluvaltuutettu (+työsuojelupääilikkö)
  - yhteistoimintavastaava, sekä harkinnan/mahdollisuuksien mukaan muita työyhteisön jäseniä

Työpaikoilla on mahdollisuus tehdä tarvittaessa Tyken sisäilmakysely!

Kyselyyn toteuttamisesta sovitaan aina tapauskohtaisesti työpaikan työterveysiätkäin ja työterveyshoitajan kanssa.”

Esimies huolehtii siitä, että kokouksista laaditaan aina muistio.

Ensimmäiseen sisäilmaryhmän kokoukseen esimies kerää (tarvittaessa isännöitsijän kanssa yhteistyössä) kaiken tarvittavan historiatiedon tehdyistä tutkimuksista ym. asiaan vaikuttavista asiakirjoista.

6. Esimies voi tarvittaessa konsultoida työsuojelun tai työterveyshuollon asiantuntijoita siitä, miten asian selvittämisessä kannattaa edetä.

Kaj/24

8.10.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1141/61
Stn dnr	
Saap./Anl.	08.10.2010

Hallintokeskuksen lausuntopyyntö 2010-1141/61/11.6.2010

LAUSUNTO TERHI KOULUMIEHEN ALOITTEESTA

Heke 2010-106

Lausuntopyynnössä esitetty yksittäisen henkilön valitettavaan sairastumiseen johtanut prosessi, joka johti kanteluun oikeusasiamiehelle, on alkanut jo vuonna 2005. Helsingin kaupungilla sisäilmakysymykset on otettu vakavasti ja pyritty kaikin käytettävissä olevin keinoin parantamaan olemassa olevien kohteiden korjausta.

Suurin yksittäinen asia on ollut kaupunginjohtajan perustama sisäilmaryhmä, joka on levittänyt tietämystään sisäilmaongelmista ja niiden korjaamisesta sekä pyrkinyt luomaan yhtenäisiä käytäntöjä koko kaupungille.

Kaupungin sisäilmaryhmän tehtävänä on kaupunkitasolla:

- kehittää yhteisiä toimintatapoja, tutkimusmenetelmiä ja työnjakoa sisäilmaongelmien käsittelyssä kaupunginhallinnossa
- kehittää sisäilmaongelmien ratkaisuprosesseja
- seurata ja tiedottaa sisäilmaongelmiin liittyvien uusien tutkimusmenetelmien kehityksestä
- sisäilmaongelmien dokumentoinnin kehittäminen
- ohjeistaa korjaustöiden suorittamista sisäilmakohteissa
- järjestää alaan liittyvää koulutusta ja tiedottamista.

Lisäksi sisäilmaryhmiä perustetaan kaikkiin suurimpiin virastoihin. Terveyskeskuksessa on erittäin tehokas ja toimiva sisäilmaryhmä, joka on jakanut osaamistaan muihinkin virastoihin. Myös opetusvirasto perusti oman sisäilmaryhmänsä toukokuussa 2010 tehostamaan koulujen systemaattisia korjaamisprosesseja.

Lisäksi kaupungin työsuojeluneuvottelukunta on laatinut vuosien 2010 – 2013 työhyvinvoinnin toimintaohjelman henkilöstökeskuksen

8.10.2010

johdolla. Siinä yhdeksi kärkitavoitteeksi on kirjattu terveellinen sisäilma työpaikoilla. Toimintaohjelmaan on kirjattu keinot, joilla tavoite on tarkoitus saavuttaa, sekä mittarit, joilla tavoitteen toteutumista on voidaan seurata.

Tavoite Terveellinen sisäilma työpaikoilla

Keinot

- virastojen ja liikelaitosten omien sisäilmaryhmien perustaminen
- sisäilmakoulutusta virastojen ja liikelaitosten johdolle ja asiantuntijoille
- sisäilmatutkimusten tulokset niitä tarvitsevien käyttöön
- kaupungin sisäilmaryhmän tietämyksen hyödyntäminen ja hyvien käytäntöjen vieminen työpaikoille.

Mittarit Sairauspoissaolojen analysointi Tyken kanssa
Ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen määrän ja syiden seuranta

Lisäksi kaupungin sisäiseen intranettiin Helmeen on lisätty kohtaan työhyvinvointi ja työturvallisuus erittäin hyvät ja selkeät sisäilmaan liittyvät sivustot. Sivuilla ohjeistetaan seuraavia asioita:

- hyvän sisäilman resepti
- miten toimia, kun epäilee sisäilmaongelmaa?
- näin sisäilmaa tutkitaan
- haasteena sisäilma
- kaupungin sisäilmaryhmä.

Henkilöstökeskuksessa työskentelee työturvallisuustarkastaja, joka esimiesten ja työntekijöiden pyynnöstä käy kohteissa tekemässä erilaisia työhygieenisiä mittauksia.

Henkilöstökeskus pitää riittävinä niitä toimenpiteitä, joilla nykyisin edistetään terveellistä sisäilmaa sekä kouluissa, päiväkodeissa että muilla kaupungin työpaikoilla.

8.10.2010

Marju Pohjaniemi

Marju Pohjaniemi
vs. henkilöstöjohtaja

Titi Heikkilä

Titi Heikkilä
työhyvinvointipäällikkö

5.10.2010

ken / PM

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1141/61
Stn dnr	
Saap./Anl.	14-10-2010

623 §

LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU KOULU-
MIEHEN ALOITTEESTA HELSINGIN HOMEKOULUJEN JA -
PÄIVÄKOTIEN KUNNOSTAMISEKSI

Kv 2010-1081, Khs 2010-1141
Esityslistan asia Tila/5

Lautakunta päätti antaa kaupunginvaltuutettu Koulumiehen aloitteesta 2.6.2010 seuraavan lausunnon.

Valtuutettu Koulumies on esittänyt aloitteessaan joukon toimenpide-esityksiä homeongelmien ratkaisemiseksi.

Lautakunta toteaa, että kiinteistöviraston tilakeskuksessa on tiedostettu sisäilmaongelmien ja erityisesti homeongelmien korjausten tärkeys. Sekä kiinteistöjen ylläpidossa että korjausinvestoinneissa sisäilmaongelmien hoitaminen on priorisoitu tärkeimmäksi tehtäväksi.

Kaupungin sisäilmaryhmä on toiminut vuoden 2008 alusta. Moniammatillisen ryhmän toiminnassa on ollut aktiivisesti mukana kiinteistöviraston, rakennusviraston, opetusviraston, sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen edustajat sekä työterveyshuolto, ympäristökeskus ja työsuojelu. Sisäilmaryhmä on pureutunut useisiin valtuutettu Koulumiehen esittämiin asioihin. Eri toimijoiden vastuita on selkeytetty ja yhteistyötä on parannettu sekä viestintää tehostettu. Tiedon levittäminen kaikille sitä tarvitseville tahoille on osoittautunut isossa kaupunkikonsernissa hitaaksi prosessiksi. Tästä syystä vuoden 2010 aikana sisäilmaryhmä on panostanut erityisesti tiedon jakamiseen järjestämällä useita kaupungin sisäisiä koulutustilaisuuksia, joissa on esitelty sovitut uudet toimintamallit ja käyty läpi viestinnän tärkeyttä sisäilmaongelmissa. Lisäksi kaupungin Helmi- eli intranet-sivuille on laadittu sisäilma-asioita käsittelevä sivusto, jossa esitellään, miten toimitaan epäiltäessä sisäilmaongelmaa, miten viestitään ja myös miten jokainen voi vaikuttaa oman työpaikkansa sisäilmaan. Lokakuun lopussa julkaistaan aiheetta käsittelevä internet - sivusto. Kaupungin sisäilmaryhmä perustettiin sisäilma-asioiden parissa toimivien virastojen esityksestä. Ryhmän toimintaan ei

5.10.2010

ole varattu erillisiä resursseja, vaan kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat työhön omien varsinaisten työtehtäviensä ohessa.

Tilakeskus vastaa hallinnoimiensa Helsingin kaupungin koulu- ja päiväkotikiinteistöjen ylläpidosta ja kehittää aktiivisesti niiden sisäilmaolosuhdeiden hallintaa. Isännöitsijät seuraavat kiinteistöjen kuntoa ja esittävät tekniset korjaustarpeet korjausohjelmaan. Kiinteistöjen ylläpidon järjestelmällisyyttä ja tiedon kulkua tilan käyttäjän, kiinteistöhuollon, isännöinnin ja eri viranomaisten välillä on viime vuosina oleellisesti parantanut sähköinen huoltokirjaohjelma Pakki. Osana huoltokirjaohjelmaa on ns. Terveelliset tilat -tietokanta, johon on sähköisesti arkistoitu kaikki kaupungin kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusvauriotutkimusten raportit vuodesta 2003 lähtien. Huoltokirjaohjelman käyttö lisääntyy jatkuvasti rakennusten käyttäjien ja työterveyshuollon sekä työsuojeluorganisaation piirissä, ja tieto tutkimustuloksista tavoittaa entistä paremmin eri osapuolet.

Kun rakennuksessa epäillään sisäilmaongelmaa, isännöitsijä tilaa sisäilmatutkimuksen. Sisäilmaryhmässä on sovittu käytettävät tutkimusmenetelmät ja koottu tieto siitä, mihin eri mittausmenetelmiä voidaan käyttää. Kiinteistöjen tutkimisessa on käytössä kaikki yleisesti hyväksytyt tutkimusmenetelmät. Lisäksi tutkimusmenetelmien kehittämistä seurataan aktiivisesti. Esimerkiksi valtuutettu Koulumiehen esittämään uuteen solutoksisuuteen perustuvaan menetelmään on käyty tutustumassa Helsingin yliopistossa ja ensimmäisiä koeluontoisia tutkimuksia on tehty myös kaupungin kiinteistöissä. Menetelmän laajempaa käyttöä selvitetään ottaen huomioon siihen vielä liittyvät puutteet ja toisaalta myös sen hyvät mahdollisuudet toimia jatkossa erittäin varteenotettava ja toimintaa ohjaavana tutkimusmenetelmänä. Sisäilmaongelmien tutkimukset kohdistuvat kiinteistöihin. Niiden yhteydessä selvitetään sisäilman vaikutusta kaikkiin tilan käyttäjiin eikä ongelmia käsitellä yksittäiseen työntekijään henkilöityneenä kysymyksenä.

Vaikka sisäilmaongelmien tutkimus- ja korjausprosessi käynnistetään heti, kun tieto ongelmaepäilystä on tullut, kestää prosessi usein kokonaisuudessaan jopa vuosia. Vaurion korjaamiseksi sen syy ja laajuus pitää tutkia ja korjaukset suunnitella, jotta korjaukset tehdään oikein ja oikeassa laajuudessa. Tutkijaresurssien niukkuudesta sekä tutkimusprosessin vaihteellisuudesta ja esimerkiksi mikrobi tutkimusten analyysin vaatimasta pitkästä ajasta johtuen pelkkä tutkimusvaihekin voi kestää useita kuukausia. Korjaukset toteutetaan aina niin nopeasti kuin se käytännössä on mahdollista.

5.10.2010

Kosteusvauriokorjausten suunnittelu, korjaus ja valvonta vaativat erityisosaamista. Kaupungin sisäilmaryhmässä kehitetään ohjeistusta vaurioiden korjausten onnistumisen varmentamiseksi. Tämän syksyn aikana ryhmä valmistelee ns. purku- ja suojausohjetta, jolla ohjataan sisäilmaongelmaisen kohteen purku-, suojaus- ja siivousteiden suunnittelua ja valvontaa. Tutkimuksista, niiden tuloksista, vaikutuksesta kiinteistön käyttöön sekä korjausratkaisuista tiedotetaan käyttäjille. Usein tämä tapahtuu ns. normaalin projektin kokouskäytännön kautta, jolloin käyttäjän edustaja saa kokouksissa tiedot projektin etenemisestä ja tehdyistä ratkaisuista tiedottaakseen niistä edelleen käyttäjille esimerkiksi työpaikkakokouksissa. Kun kiinteistössä on todettu vakavia ongelmia tai ongelmien korjaus aiheuttaa laajoja muutoksia toimintaan, tutkimustuloksista tiedotetaan tiedotteilla ja tiedotustilaisuuksissa. Ennen tutkimusraporttien julkaisemista niiden pohjalta tehdään selkokielen tiivistelmä, jossa kerrotaan tutkimustulos niin, että asia aukeaa myös tilan käyttäjälle. Tiedotustilaisuuksissa on yleensä kiinteistöviraston, käyttäjähallintokunnan, ympäristökeskuksen ja työsuojelun edustus sekä työterveyshuollon tai oppilaiden vanhempien tilaisuuksissa kouluterveydenhuollon edustus. Näin käyttäjät saavat tilaisuuden esittää kysymyksiä eri alojen asiantuntijoille. Näin laaja tiedottaminen kaikissa sisäilmaongelmatapauksissa vaatisi kuitenkin erittäin suurta resursointia ja siksi tiedotustilaisuuksia järjestetään yleensä vain merkittävimmissä ongelmissa.

Helsingin kaupungin rakennuskannan erittäin korkea korjausvelka lisää rakennuksien sisäilmaongelmia. Kaikissa Helsingin kaupungin kouluis- ja päiväkodeissa on tehty ns. palvelurakennusten kuntoarviomallin mukaiset kuntoarviot, joista on laadittu päivityksiä 5–10 vuoden välein. Suunnitelmallisen korjaustoiminnan tehostamiseksi kuntoarviomallia on syytä päivittää siten, että se kuvaa tarkemmin rakennuksen todellista kuntoa. Kuntoarvioita on muutettava enemmän kuntotutkimusten suuntaan. Tilakeskuksessa on käynnistynyt kuntoarviotoiminnan kehittäminen.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Hildén Sari, kiinteistöpäällikkö, puhelin 310 40315

Pöytäkirja pidetään nähtävänä 20.10.2010

Teuvo Sarin
apulaisosastopäällikkö

12.10.2010

Kaupunginhallitukselle

Khs dnro	2010-1141/61
Stn dnri	
Saap./Anl.	14-10-2010
L2	

Kari / DM

ALOITE HELSINGIN HOMEKOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN KUNNOSTAMISEKSI

Ymk 2010-1311
Halke 2010-1141/61

Lausuntopyyntöön 11.6.2010 viitaten ympäristökeskus toteaa otsikossa mainitusta asiasta seuraavaa.

Aloitteen tekijä on perehtynyt aiheeseen varsin hyvin. Sisäilmaongelma on usein monisäikeinen vyyhti, jonka selvittämisessä tarvitaan monenlaista asiantuntemusta ja usean eri tahon yhteistyötä. Tällainen tilanne on usein kouluissa ja päiväkodeissa. Yhteistyö kaupungin sisällä on kehittynyt koko ajan, mutta prosesseja ongelmien selvittämiseksi ja korjaamiseksi on syytä kehittää ja nopeuttaa.

Ympäristökeskus pitää tärkeänä, että koulujen ja päiväkotien kosteus- ja homevaurioihin ja muihin sisäilmaongelmia aiheuttaviin tekijöihin puututaan kaikin mahdollisin keinoin. Tällä hetkellä näyttää siltä, että käytössä olevilla resursseilla pystytään hoitamaan tyydyttävästi ainoastaan kiireisiä toimenpiteitä vaativat korjaukset. Laajojen korjausten aikaan saaminen, joiden tarve lisääntyy sitä mukaa kuin rakennusten kuntoa tutkitaan, on hidasta. Tämä puolestaan johtaa siihen, että koulujen oppilaat ja opettajat, samoin kuin päiväkotilapset ja henkilökunta altistuvat sisäilman epäpuhtauksille usein kohtuuttoman kauan. Ennen kuin korjaussuunnitelmat on saatu laadittua ja korjaukset toteutettua, rakennukset on tutkittava perusteellisesti. Tutkimus on työlästä ja vie aikaa. Nykyisen ongelmalähtöisen toimintatavan sijaan pitäisi päästä systemaattiseen rakennusten kunnon selvittämiseen, huoltoon ja korjauksiin, mikä antaisi paremmat mahdollisuudet estää ennakolta sisäilmaongelmien syntymistä.

Aloitteessa todetaan, että hometalojen sisäilmatutkimus on tehtävä oikein, ja että on tärkeää mitata myös uuden tutkimustiedon mukaisia so-lumyrkkyjä eikä vain kosteutta ja homeitiöitä. Tämän osalta ympäristökeskus toteaa, että aloitteen tarkoittama toksiiitutkimus on toistaiseksi

12.10.2010

siinä vaiheessa, että sen perusteella ei muun muassa ole vielä voitu antaa valtakunnallisia viranomaisohjeita. Sisäilman toksisuudessa on vielä paljon selvitettävää niin näytteenottoon, näytteiden tutkimusmenetelmiin kuin oireilun ja toksisten yhdisteiden väliseen yhteyteen liittyen. Tämän vuoksi Työterveyslaitos on tuoreessa kannanotossaan todennut, että se ei suosittele toksisuuden tai mikrobitoroksiinien määrittämistä sisäilmaongelmien tunnistamiseen tai terveyshaitan arviointiin työpaikoilla, ennen kuin lisätutkimustuloksia saadaan mikrobitoroksiineihin liittyvistä tieteellisistä tutkimuksista ja niiden sovellettavuudesta kenttätutkimuksiin. Ympäristökeskus seuraa tutkimuksen edistymistä ja on valmis ottamaan käyttöön uudet tutkimusmenetelmät myös sisäilman toksisuuden selvittämiseksi heti, kun menetelmät on yleisesti hyväksytyt.

Vajaat kolme vuotta toiminut kaupungin sisäilmaryhmä on pohtinut kokonaisvaltaisesti muun muassa sisäilmaongelmien tutkimusmenetelmiä, korjausten priorisointia, eri toimijoiden vastuuta, ongelmista tiedottamista ja viestintää ja muita sisäilmaongelmiin liittyviä seikkoja. Tiedotuksen on oltava avointa ja rehellistä, myös niiden seikkojen osalta, joissa tietämys on puutteellista. Ympäristökeskus on ollut mukana asiantuntijaryhmässä, joka on järjestänyt tiedotustilaisuuksia sisäilma-asioiden hoitamisesta. Tilaisuus on pidetty muun muassa suomenkielisten peruskoulujen rehtoreille, lukioden ja ammattikoulujen rehtoreille ja päivähoitoalueiden päälliköille. Vastaavaa tiedotusta on tarkoitus jatkaa. Ongelmatapauksissa ympäristökeskus noudattaa tiedottamisen osalta sisäilmaryhmässä sovittuja menettelytapoja. On myös syytä todeta, että ympäristökeskuksen tuottamat tutkimustulokset ja muut asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia.

Sisäilmaongelmaa epäiltäessä on tärkeää, että tilojen käyttäjä (koulun rehtori, päiväkodin johtaja) kertoo viipymättä asiasta isännöitsijälle, jonka tehtävänä on käynnistää tarvittavat selvitykset ja niiden perusteella korjaukset. Etenkin kosteus- ja homeongelmien ja niihin liittyvien terveysriskien poistamisessa toimenpiteiden tulisi olla nopeita ja tehokkaita. Koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmien selvittämisessä tarvitaan tiivistä yhteistyötä tilakeskuksen, opetusviraston, sosiaaliviraston, koulujen, päiväkotien, tutkimuksia tekevien asiantuntijoiden (muun muassa rakennusvirasto) ja ympäristökeskuksen kesken. Tässä on tapahtunut huomattavaa edistystä kaupungin sisäilmaryhmän työn tuloksena. On kuitenkin todettava, että kaikissa ongelmatapauksissa toimenpiteet ongelman selvittämiseksi ja korjaamiseksi eivät ole olleet riittävän ripeitä. Ympäristökeskus on joutunut antamaan myös kehotuksia ongelmien ratkaisun vauhdittamiseksi.

12.10.2010

Aloitteessa todetaan, että kosteusvauriot on korjattava välittömästi, korjauksen aikaiset suojaukset on tehtävä asianmukaisesti ja oikeaan jälkisiivoukseen on kiinnitettävä huomiota. Tässä on kiteytettynä lyhyesti tietyt peruseriaatteet, joista ei pidä tinkiä.

Aloitteessa otetaan kantaa myös koulujen ilmanvaihtoon. Ympäristökeskuksen kokemuksen mukaan puutteet ilmanvaihdossa ovat yleisin syy koulujen huonoon sisäilman laatuun. Koulujen ilmanvaihtojärjestelmissä ja niiden toimivuudessa on huomattavia eroja. Toimivakin järjestelmä voi olla riittämätön tyydyttävän sisäilman ylläpitämiseksi, jos luokkien oppilaskuormitus on liian suuri. Tämä on otettava huomioon, kun koulujen toimintoja tehostetaan.

Ympäristökeskus katsoo, että aloitteessa on otettu kantaa tärkeään asiaan. Kosteusvaurioituneessa päiväkodissa tai koulussa on aina kyse suuren lasten tai nuorten joukon altistumisesta mikrobeille ja niiden aineenvaihduntatuotteille. Sama koskee päiväkotien ja koulujen henkilökuntaa. Altistuksen terveysvaikutukset voivat pahimmillaan olla vakavia. Sen vuoksi ongelmat pitää saada ratkaistua viipymättä, ja tätä varten pitäisi varata nykyistä enemmän resursseja.

Lisätietoja asiasta antaa Markku Viinikka, puhelin 09-31031993, markku.viinikka@hel.fi.

YMPÄRISTÖKESKUS

Pekka Kansanen
ympäristöjohtaja

Markku Viinikka
vs. ympäristövalvontapäällikkö

5.10.2010

2010/1211
Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2010-1141/61
Stn dnr	
Saap./Anl.	15-10-2010
	KS

274 §
LAUSUNTO KAUPUNGINHALLITUKSELLE VALTUUTETTU TERHI
KOULUMIEHEN HOMEKOULUJEN JA -PÄIVÄKOTIEN KUNNOSTA-
MISTA KOSKEVASTA VALTUUSTOALOITTEESTA

Opev 2010-680, 2010-998
Esityslistan asia OTJ/6

Keskustelu.

Jäsen Virkkunen ehdotti puheenjohtaja Pakarisen ja jäsen Nordmanin kannattamana, että esityslistan s. 9 päätösehdotuksen viimeiseksi kapaleeksi lisätään seuraavaa:

"Opetuslautakunta edellyttää, että opetusviraston sisäilmatyöryhmä raportoiti työnsä etenemisestä opetuslautakunnalle maaliskuun 2011 loppuun mennessä."

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Opetuslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginjohtaja on asettanut 12.2.2007 Helsingin kaupungin sisäilmatyöryhmän, jonka tehtävänä on kaupunkitasolla kehittää yhteisiä toimintatapoja, tutkimusmenetelmiä ja työnjakoa sisäilmaongelmien käsittelyssä kaupunginhallinnossa, kehittää sisäilmaongelmien ratkaisuprosesseja, seurata ja tiedottaa sisäilmaongelmiin liittyvien uusien tutkimusmenetelmien kehityksestä, kehittää sisäilmaongelmien dokumentointia, ohjeistaa korjaustöiden suorittamista sisäilmakohteissa ja järjestää alaan liittyvää koulutusta ja tiedottamista.

Työryhmän vetovastuu on kiinteistöviraston tilakeskuksella. Opetusvirastosta työryhmässä on edustettuna työsuojeluorganisaatio ja tilapal-

5.10.2010

velut. Työryhmällä on ollut alatyöryhmiä ja se on raportoinut toiminnastaan vuosittain kaupunginjohtajalle.

Kaupungin sisäilmatyöryhmä on laatinut ohjeet toimintatavoista sisäilmaongelmien korjaamiseksi. Ohjeet toimintatavoista on saatavissa Helsingin kaupungin sähköisessä työpöydässä (HELMI). Työryhmä on järjestänyt koulutusta suomenkielisten peruskoulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten rehtoreille. Koulutustilaisuus ruotsinkielisten peruskoulujen ja lukioiden rehtoreille on tulossa.

Sisäilma-asioiden tiedonkulun parantamiseksi opetustoimen johtaja on nimennyt 24.5.2010 opetusvirastoon sisäilmatyöryhmän. Opetusviraston sisäilmatyöryhmään kuuluu opetusviraston edustajien lisäksi edustus ympäristökeskuksesta, tilakeskuksesta, rakennusvirastosta, työterveyshuollosta ja Palmiasta.

Aloitteentekijä on oikeassa siinä, että aloitteessa mainituissa asioissa toiminnassa on ollut parannettavaa. Kaupungin sisäilmatyöryhmä on kehittänyt toimintatapoja ja ongelmakohteissa toimitaan nykyään sisäilmaohjeiden mukaisesti. Ohjeiden ja prosessien kehittämisessä ja jalkauttamisessa on kuitenkin vielä parantamista ja tätä työtä tehdään hallintokuntien kesken. Tavoitteena on kehittää toimintaa siten, että ongelmien ratkaisun kannalta voidaan reagoida ja toimia mahdollisimman hyvin.

Opetuslautakunta edellyttää, että opetusviraston sisäilmatyöryhmä raportoi työnsä etenemisestä opetuslautakunnalle maaliskuun 2011 loppuun mennessä.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle ja tiedoksi Paula Sermilälle.

Lisätiedot:

Savelainen Marketta, johtava arkkitehti, puhelin 310 86363

Merja Aalto-Setälä
pöytäkirjanpitäjä

Kaj/R91

8.10.2010

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	<i>2010-1141/61</i>
Stn dnr	
Saap./Anl.	21. 10. 2010

Hallintokeskuksen lähete 2010-1141

VALTUUTETTU KOULUMIEHEN ALOITE HELSINGIN HOMEKOULU-
JEN JA PÄIVÄKOTIEN KUNNOSTAMISESTA

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että kaupunki on panostanut kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusongelmien hoitamiseen erityisesti vuodesta 2009 alkaen. Kaupunginjohtajan 12.12.2007 asettama sisäilmatyöryhmä teki vuonna 2008 laajan kyselyn kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusongelmista. Vastauksia saatiin n. 900 kiinteistöstä ja yli puolessa kiinteistössä oli jonkin asteisia sisäilmaongelmia tai – puutteita. Kohteista valittiin kiireellisimmät, joita selvitettiin tarkemmin ja jotka sisällytettiin vuosien 2009-11 rakentamisohjelmaan tai kunnossapitokohteeksi. Kiireellisiä kosteusvauriokorjauksia varten vuoden 2009 talousarvioon varattiin oma kohta alakohta Khn käytettäväksi.

Jo tätä ennen oli talonrakennuksen peruskorjauksiin varattua määrärahaa nostettu tavoitteena kiinteistöjen korjausvelan kasvun pysäyttäminen.

Vuonna 2009 peruskorjauksiin käytettiin lopulta n. 100 milj. euroa, mikä oli n. 40 % enemmän kuin vuonna 2007. Tänä vuonna tullaan viimeisimmän ennusteen mukaan käyttämään peruskorjauksiin n. 150 milj. euroa.

Kaupungin rahoitustilanteen takia taloussuunnitelmakauden 2011 - 13 investointeja joudutaan karsimaan 80 – 160 milj. euroa vuodessa. Myös isoja peruskorjauksia joudutaan jonkin verran siirtämään. Ongelmakohteet pyritään kuitenkin priorisoimaan.

Talous- ja suunnittelukeskus katsoo, että korjausrakentamisen määrärahojen toteutunut kasvu on mahdollistanut sen, että kiireelliset kohteet on saatu toteutukseen tai ainakin selvitys- ja suunnitteluvaiheeseen.

8.10.2010

Kaupungin eri virastojen asiantuntijoista koottu sisäilmatyöryhmä on paneutunut perusteellisesti useihin aloitteessa mainittuihin yksityiskoh-
tiin. Tuloksena on syntynyt tarkistuslistoja ja ohjeita siitä, miten sisäil-
ma- ja kosteusongelmia voitaisiin ehkäistä ja korjata suunnittelussa, ra-
kentamisessa ja rakennusten käytössä.

Kaupungin kiinteistöissä on tehty kuntoarvioita jo pitkään ja niiden kat-
tavuus on hyvä. Esiintyneet kosteus- ja sisäilmaongelmat ovat kuiten-
kin opettaneet sen, että kuntoarvioita on syytä kehittää enemmän kun-
totutkimusten suuntaan. Silloin ne palvelevat paremmin suunnitelmallis-
ta korjaustoimintaa ja auttavat hankkeiden priorisointia mm. talous-
suunnitelmien korjausohjelmia laadittaessa.

TALOUS- JA SUUNNITTELUKESKUS

Tapio Korhonen
rahoitusjohtaja

Vesa Sauramo
hankepäällikkö

28.10.2010

Dnro: 2008 - 318 / 046 Tila: vir
 Avattu: 13.2.2008
 Otsikko: A. toimista reilun kaupan kaupungin arvonimen saamiseksi
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: RIL Lahdensuo Riikka

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	13.2.2008	vir	30.9.2008	Aarnipuu Tiia	A. toimista reilun kaupan

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	13.2.2008	55		Kvsto	Kaupunginhallituksen val
2	8.9.2008	1070		Khs	Valtuutettujen tekemien er
3	15.9.2008	1096		Khs	Valtuutettujen tekemien er
4	24.9.2008	207		Kvsto	K1 Miet. 6/ 2008 aloite nro

Dnro: 2009 - 1797 / 545 Tila: vir
 Avattu: 27.8.2009
 Otsikko: A. ravintoloiden ulkoterassien aukioloajoista
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	26.8.2009	vir	28.2.2010	Helistö Kimmo	A. ravintoloiden ulkoterass

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	7.12.2009	rat	30.9.2010	4.10.2010	Klk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	26.8.2009	185		Kvsto	Khv valmisteltavaksi
2	9.11.2009	1221		Khs	Kvstoon, Pöydälle
3	16.11.2009	1242		Khs	Kvstoon, Esittelijän muute
4	25.11.2009	256		Kvsto	K1 palautettiin, miet. 8/20

28.10.2010

Dnro: 2009 - 296 / 001 Tila: vir
 Avattu: 11.2.2009
 Otsikko: A. hallintokuntien ohjeistuksesta valtuustoaloitteiden käsittelyprosessissa
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: AVA Vallittu Anja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	11.2.2009	vir	30.9.2009	Männistö Lasse	A. hallintokuntien ohjeistu

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätäjä	Kuvailu
1	11.2.2009	42		Kvsto	Khv valmisteltavaksi
2	24.8.2009	896		Khs	Kvstoon, Pöydälle
3	31.8.2009	915		Khs	Kvstoon, Ehdotuksen muk
4	9.9.2009	193		Kvsto	Pöydälle
5	23.9.2009	208		Kvsto	K1 Palautettiin, miet. 3/20

Dnro: 2010 - 1143 / 541 Tila: vir
 Avattu: 2.6.2010
 Otsikko: A. tonttien vuokratarkistuksen periaatteista
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	2.6.2010	vir	28.2.2011	Koskinen Kauko	A. tonttien vuokratarkistu

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	11.6.2010	rat	1.12.2010	14.10.2010	Klk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätäjä	Kuvailu
1	2.6.2010	151		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 451 / 542 Tila: vir
 Avattu: 3.3.2010
 Otsikko: A. tilojen järjestämisestä kouluissa toimiville iltapäiväryhmille
 Yksikkö: Sj Sivistys- ja henkilöstötoimi
 Valmistelija: HH Hyttinen Hannu

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	3.3.2010	vir	30.9.2010	Mäki Terhi	A. tilojen järjestämisestä k

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	10.3.2010	rat	30.5.2010	2.6.2010	Olk	K1 jälj.
L2	7.10.2010	vir	15.1.2011		Olk	K1 jälj. (Kvsto palautti aloi

PÄÄTÖKSET

Knro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	3.3.2010	62		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok
2	23.8.2010	906		Khs	Valtuutettujen tekemien al
3	30.8.2010	932		Khs	Valtuutettujen tekemien al
4	8.9.2010	204		Kvsto	pöyd., K1 miet. 4/2010, al
5	22.9.2010	215		Kvsto	K1 miet. 4/2010, aloite 31

Dnro: 2010 - 1224 / 173 Tila: vir
 Avattu: 16.6.2010
 Otsikko: A. tupakoinnista kunnallisten luottamustehtävien hoitamisen aikana
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: AVA Vallittu Anja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	16.6.2010	vir	28.2.2011	Vuorela Antti	A. tupakoinnista kunnallist

PÄÄTÖKSET

Knro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	16.6.2010	168		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1225 / 81 Tila: vir
 Avattu: 16.6.2010
 Otsikko: A. kaupunkilaisten ympäristöhavaintojen keräämisestä yhteiseen käyttöön
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: ESA Saarinen Erja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
------	----------	------	-----------	------------	---------

28.10.2010

1 16.6.2010 vir 28.2.2011 Vierikko Kati A. kaupunkilaisten ympäri

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	21.6.2010	rat	15.10.2010	20.9.2010	Ylk	K1 jälj.
L2	21.6.2010	rat	15.10.2010	1.10.2010	Raklk	K1 jälj.
L3	21.6.2010	rat	15.10.2010	14.10.2010	Titek	K1 jälj.
L4	12.10.2010	vir	12.11.2010		HKR	K1, L1-2 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	16.6.2010	168		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1226 / 542 Tila: vir
 Avattu: 16.6.2010
 Otsikko: A. meluhaittojen välttämisestä kaupungin asuinkiinteistöissä
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetäjä	Kuvailu
1	16.6.2010	vir	28.2.2011	Vuorela Antti	A. meluhaittojen välttämis

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	21.6.2010	vir	30.11.2010		Klk	K1 jälj.
L2	21.6.2010	rat	30.11.2010	13.10.2010	Kiinteistöyhtiöide	K1 jälj. (Asuinkiinteistöyhti

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	16.6.2010	168		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1228 / 58 Tila: vir
 Avattu: 16.6.2010
 Otsikko: A. Sipoon liitosalueiden suunnittelun tavoitekeskustelusta
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetäjä	Kuvailu
1	16.6.2010	vir	28.2.2011	Hakanen Yrjö	A. Sipoon liitosalueiden su

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	16.6.2010	168		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1282 / 635 Tila: vir
 Avattu: 23.6.2010
 Otsikko: A. Sinebrychoffin puiston rauhoittamisesta
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: AVA Vallittu Anja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	vir	28.2.2011	Kolbe Laura	A. Sinebrychoffin puiston r

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.6.2010	rat	30.9.2010	26.8.2010	Ytlk	K1 jälj.
L2	29.6.2010	rat	30.9.2010	6.9.2010	Ylk	K1 jälj.
L3	29.6.2010	rat	30.9.2010	30.9.2010	Turva	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	176		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1283 / 639 Tila: vir
 Avattu: 23.6.2010
 Otsikko: A. keskusta-alueen katuopasteista
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	vir	28.2.2011	Kolbe Laura	A. keskusta-alueen katuo

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	28.6.2010	rat	1.10.2010	22.9.2010	Ytlk	K1 jälj.
L2	28.6.2010	rat	5.10.2010	11.10.2010	Kslk	K1 jälj./myönnetty lisäaika
L3	30.9.2010	vir	29.10.2010		Taske	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	176		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1284 / 272

Tila: vir

28.10.2010

Avattu: 23.6.2010
 Otsikko: A. yritysten hallinnollisen taakan vähentämisestä
 Yksikkö: Kj/Taske Kaupunginjohtaja/Taske
 Valmistelija: TKO Korhonen Tapio

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	vir	28.2.2011	Kari Emma	A. yritysten hallinnollisen t

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	176		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1285 / 314 Tila: vir
 Avattu: 23.6.2010
 Otsikko: A. kotihoidon palveluntuotannon tehostamisesta
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: MLR Rautanen Marja-Liisa

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	vir	28.2.2011	Männistö Lasse	A. kotihoidon palveluntuot

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	28.6.2010	vir	30.11.2010		Tervlk	K1 jälj.
L2	28.6.2010	vir	30.11.2010		Heke	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	23.6.2010	176		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1542 / 654 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. juna-asemien ja metrojen hissien turvallisuuden parantamisesta
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Vuorela Antti	A. juna-asemien ja metroj

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	1.9.2010	rat	30.10.2010	25.10.2010	HKLjk	K1 jälj.
L2	1.9.2010	rat	30.10.2010	9.9.2010	RHK	K1 jälj.

28.10.2010

L3 1.9.2010 vir 30.10.2010

VR

K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

§/

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä
1	25.8.2010	190		Kvsto

Kuvailu
Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1543 / 311 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. terveysasemien henkilöstön määrästä ja osaamisen nostamisesta
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: MLR Rautanen Marja-Liisa

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Peltola Kati	A. terveysasemien henkilö

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	2.9.2010	vir	30.11.2010		Tervlk	K1 jälj.
L2	2.9.2010	vir	30.11.2010		Taske	K1 jälj.
L3	2.9.2010	vir	30.11.2010		Heke	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

§/

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä
1	25.8.2010	190		Kvsto

Kuvailu
Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1544 / 551 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. kaupungin työtilojen sekä tilojen käyttö- ja huolto-ohjeiden
 määrävuositarkastuksista
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Koskinen Kauko	A. kaupungin työtilojen se

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	13.9.2010	vir	31.12.2010		Klk	K1 jälj.
L2	13.9.2010	vir	31.12.2010		Taske	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

§/

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä
1	25.8.2010	190		Kvsto

Kuvailu
Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1545 / 813 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. Kehä I:n melusteista Sepänmäessä

Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Vuorela Antti	A. Kehä I:n melusteista

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	13.9.2010	vir	31.12.2010		Kslk	K1 jälj.
L2	13.9.2010	vir	31.12.2010		Ylk	K1 jälj.
L3	13.9.2010	vir	31.12.2010		Ytlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	190		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1546 / 813 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. Suutarilantien melusuojuksesta
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Vuorela Antti	A. Suutarilantien melusuoju

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	13.9.2010	vir	31.12.2010		Kslk	K1 jälj.
L2	13.9.2010	vir	31.12.2010		Ylk	K1 jälj.
L3	13.9.2010	vir	31.12.2010		Ytlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	190		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1547 / 559 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. palkkiojärjestelmän luomisesta kaupungin omistamiin vuokrataloyhtiöihin
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Vuorela Antti	A. palkkiojärjestelmän luo

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	190		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1548 / 652 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. Ison Roobertinkadun viihtyisyyden parantamisesta
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Kousa Tuuli	A. Ison Roobertinkadun vii

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	1.9.2010	rat	19.10.2010	21.10.2010	Ytlk	K1 jälj.
L2	1.9.2010	vir	29.10.2010		Kslk	K1 jälj./ent.määräaika 19.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	190		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1549 / 000 Tila: vir
 Avattu: 25.8.2010
 Otsikko: A. turhan paperin jakamisen lopettamisesta kaupunginvaltuuston kokouksissa
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: TMT Teppo Tiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	vir	23.2.2011	Virkkunen Julia	A. turhan paperin jakamis

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	25.8.2010	190		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1624 / 379 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. ikäihmisten korttelikerhotoiminnasta
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Lipponen Päivi	A. ikäihmisten korttelikerh

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	15.9.2010	vir	15.12.2010		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1625 / 379 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. ikäihmisten liikuntapalveluista
 Yksikkö: Sj Sivistys- ja henkilöstötoimi
 Valmistelija: HH Hyttinen Hannu

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Lipponen Päivi	A. ikäihmisten liikuntapalv

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	30.9.2010	vir	1.12.2010		Lilk	K1 jälj.
L2	30.9.2010	vir	1.12.2010		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1627 / 543 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. aloite laittomasta ulkomainonnasta

28.10.2010

Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Pelkonen Jaana	A. aloite laittomasta ulkom

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1628 / 401 Tila: vir
Avattu: 8.9.2010
Otsikko: A. suomenkielisen päivähoiton siirtämisestä opetustoimeen
Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
Valmistelija: AVA Vallittu Anja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Sarkomaa Sari	A. suomenkielisen päiväh

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	5.10.2010	vir	30.11.2010		Soslk	K1 jälj.
L2	5.10.2010	vir	30.11.2010		Olk	K1 jälj.
L3	5.10.2010	rat	30.11.2010	25.10.2010	Taske	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1629 / 72 Tila: vir
Avattu: 8.9.2010
Otsikko: A. alusjätevesien purkamisesta
Yksikkö: Kj/Taske Kaupunginjohtaja/Taske
Valmistelija: SO Olli Seppo

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Kuikka Essi	A. alusjätevesien purkami

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	14.9.2010	vir	12.11.2010		HelSajk	K1 jälj.
L2	14.9.2010	vir	12.11.2010		Ylk	K1 jälj.

28.10.2010

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1630 / 374 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. vanhusten hoitopaikoista
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Valokainen Tuomo	A. vanhusten hoitopaikoist

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	15.9.2010	vir	15.12.2010		Soslk	K1 jälj.
L2	15.9.2010	vir	15.12.2010		Tervlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1631 / 411 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. tiedottamisesta koululaisten iltapäivätoiminnan paikoista
 Yksikkö: Sj Sivistys- ja henkilöstötoimi
 Valmistelija: HH Hyttinen Hannu

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Virkkunen Julia	A. tiedottamisesta koululai

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	7.10.2010	vir	15.12.2010		Olk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1632 / 040 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. otto-automaatista
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: MAT Nyfors Maria

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Karhuvaara Arja	A. otto-automaatista

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1633 / 589 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. palvelukampuksesta Koskelan alueelle
 Yksikkö: Kj/Taske Kaupunginjohtaja/Taske
 Valmistelija: KRI Rimpilä Katja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Taipale Ilkka	A. palvelukampuksesta K

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	23.9.2010	vir	30.11.2010		Klk	K1 jälj.
L2	23.9.2010	vir	30.11.2010		Soslk	K1 jälj.
L3	14.10.2010	vir	30.11.2010		Ksv	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	205		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1634 / 635 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. puistoisäntien ja -emäntien palkkaamisesta
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	8.9.2010	vir	28.2.2011	Karhuvaara Arja	A. puistoisäntien ja -emän

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
------	----------	------	-----------	----------	-------------	-----------

28.10.2010

L1 14.9.2010 vir 30.11.2010 Ytlk K1 jälj.

PÄÄTÖKSET §/
 Pnro Päätetty nro Määräaika Päätätjä Kuvailu
 1 8.9.2010 205 Kvsto Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1635 / 329 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. psykiatrisen sairaala-alueen luomisesta
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: MLR Rautanen Marja-Liisa

SAAPUNEET KIRJEET

Knro Saapunut Tila Määräaika Lähettäjä Kuvailu
 1 8.9.2010 vir 28.2.2011 Taipale Ilkka A. psykiatrisen sairaala-al

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	14.9.2010	vir	30.11.2010		Tervlk	K1 jälj.
L2	14.9.2010	vir	30.11.2010		Taske	K1 jälj.
L3	14.9.2010	vir	30.11.2010		HUS	K1 jälj.
L4	14.9.2010	vir	30.11.2010		Espoo	K1 jälj.
L5	14.9.2010	vir	30.11.2010		Kauniaisten kaup	K1 jälj.
L6	14.9.2010	vir	30.11.2010		Vantaan kaupun	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET §/
 Pnro Päätetty nro Määräaika Päätätjä Kuvailu
 1 8.9.2010 205 Kvsto Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1636 / 652 Tila: vir
 Avattu: 8.9.2010
 Otsikko: A. pyörätaskujen käyttöönotosta
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro Saapunut Tila Määräaika Lähettäjä Kuvailu
 1 8.9.2010 vir 28.2.2011 Kousa Tuuli A. pyörätaskujen käyttöön

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	15.9.2010	vir	30.11.2010		Kslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET §/
 Pnro Päätetty nro Määräaika Päätätjä Kuvailu
 1 8.9.2010 205 Kvsto Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1699 / 645 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. Kivisaarentien turvallisuus ja meluhaitat
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Vuorela Antti	A. Kivisaarentien turvallisu

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	15.3.2011		Kslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1700 / 741 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. Päiväkotien välipalat
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Vuorela Antti	A. Päiväkotien välipalat

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	20.2.2011		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1710 / 61 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. tilaajavastuulain veloitteet rakennuttamishankkeissa
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi

28.10.2010

Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Mäki Terhi	A. tilaajavastuulain velvoitt

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	10.12.2010		Ytlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1711 / 649 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. Yksityisautoilun vähentäminen
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Wallgren Thomas	A. Yksityisautoilun vähent

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	10.12.2010		Kslk	K1 jälj.
L2	29.9.2010	vir	10.12.2010		Ytlk	K1 jälj.
L3	29.9.2010	rat	10.12.2010	7.10.2010	HKLjk	K1 jälj. Ei anna lausuntoa
L4	29.9.2010	vir	10.12.2010		Ylk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1712 / 619 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. betonisten skeittiparkkien rakentaminen
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Arhinmäkin Paavo	A. betonisten skeittiparkki

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

28.10.2010

Lrnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	10.12.2010		Ytlk	K1 jälj.
L2	29.9.2010	vir	10.12.2010		Nlk	K1 jälj.
L3	29.9.2010	vir	10.12.2010		Lilk	K1 jälj.
PÄÄTÖKSET		§/				
Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätetty		Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto		Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1713 / 641 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. keskustakampuksen kävelykatualueen kehittäminen
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetty		Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Björnberg-Enckell M		A. keskustakampuksen kä

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lrnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	15.3.2011		Kslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET		§/				
Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätetty		Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto		Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1714 / 352 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. oma perhevalmennus yksinhuoltajille
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: MLR Rautanen Marja-Liisa

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtetty		Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Tenkula Tarja		A. oma perhevalmennus y

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lrnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	15.12.2010		Tervlk	K1 jälj.
L2	29.9.2010	vir	15.12.2010		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET		§/				
Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätetty		Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto		Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1715 / 472 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. kansalaiskuntosalit leikkipuistojen yhteyteen
 Yksikkö: Sj Sivistys- ja henkilöstötoimi
 Valmistelija: HH Hyttinen Hannu

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Arhinmäki Paavo	Kuvailu A. kansalaiskuntosalit leik

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	7.10.2010	vir	1.3.2011		Lilk	K1 jälj.
L2	7.10.2010	vir	1.3.2011		Ytlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kuvailu Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1716 / 819 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010
 Otsikko: A. ympäristö- ja roskaamiskasvatus
 Yksikkö: Sj Sivistys- ja henkilöstötoimi
 Valmistelija: HH Hyttinen Hannu

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Anttila Maija	Kuvailu A. ympäristö- ja roskaami

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	7.10.2010	vir	1.3.2011		Olk	K1 jälj.
L2	7.10.2010	vir	1.3.2010		Soslk	K1 jälj.
L3	7.10.2010	vir	1.3.2011		Heke	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kuvailu Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1717 / 651 Tila: vir
 Avattu: 22.9.2010

28.10.2010

Otsikko: A. katutöiden suunnittelu
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	vir	31.5.2011	Anttila Maija	A. katutöiden suunnittelu

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	29.9.2010	vir	10.12.2010		Ytlk	K1 jälj.
L2	29.9.2010	vir	10.12.2010		Helenjk	K1 jälj.
L3	29.9.2010	vir	10.12.2010		Raklk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätäjä	Kuvailu
1	22.9.2010	216		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1844 / 233 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. Romanipoliittisen ohjelman toteutuksesta
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: AVA Vallittu Anja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Asko-Seljavaara Sirp	A. Romanipoliittisen ohjel

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	15.10.2010	vir	30.11.2010		Olk	K1 jälj.
L2	15.10.2010	vir	30.11.2010		Soslk	K1 jälj.
L3	15.10.2010	vir	30.11.2010		Tervlk	K1 jälj.
L4	15.10.2010	vir	30.11.2010		Nlk	K1 jälj.
L5	15.10.2010	vir	30.11.2010		Kklk	K1 jälj.
L6	15.10.2010	vir	30.11.2010		Heke	K1 jälj.
L7	15.10.2010	vir	30.11.2010		Taske	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1845 / 219 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. harmaan talouden kitkemisestä
 Yksikkö: Kj/Taske Kaupunginjohtaja/Taske

28.10.2010

Valmistelija: TKO Korhonen Tapio

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Saarnio Pekka	A. harmaan talouden kitke

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1846 / 683 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. taksiasemien siisteyden parantamisesta
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Vesikansa Sanna	A. taksiasemien siisteyde

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	11.10.2010	vir	30.11.2010		Ytlk	K1 jälj.
L2	11.10.2010	rat			Kslk	ei lausuntoa, asiakirjat pal

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1847 / 021 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. oman vuokra-asuntokannan ylläpitoon erikoistuvan peruskorjausyhtiön perustamisesta
 Yksikkö: Kaj Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi
 Valmistelija: RM Ryöti Miliza

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Vikstedt Tea	A. oman vuokra-asuntoka

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1848 / 049 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. sosiaalisen median viestintä- ja vuorovaikutusstrategian laatimisesta
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: EW Waronen Eero

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Männistö Lasse	A. sosiaalisen median vie

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	13.10.2010	vir	15.12.2010		Taske	K1 jälj., palaava lausunto

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1849 / 681 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. kierrätyspäivien järjestämisestä osaksi World Design Capital vuoden tapahtumia
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: ESA Saarinen Erja

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Helistö Kimmo	A. kierrätyspäivien järjestä

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	11.10.2010	vir	28.2.2011		HSY	K1 jälj.
L2	11.10.2010	vir	28.2.2011		Pääkaupunkiseu	K1 jälj.
L3	11.10.2010	vir	28.2.2011		Taske	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1850 / 044 Tila: vir
 Avattu: 6.10.2010
 Otsikko: A. terveydenhuollon puhelinneuvonnan palauttamisesta kaupungin omaksi toiminnaksi
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi

28.10.2010

Valmistelija: MLR Rautanen Marja-Liisa

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	vir	25.5.2011	Hakanen Yrjö	A. terveydenhuollon puhel

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	12.10.2010	vir	15.12.2010		Tervlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	6.10.2010	222		Kvsto	Kaupunginvaltuuston kok

Dnro: 2010 - 1931 / 719 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. julkisten rakennusten sähkö- ja lämmityskulujen tarkistamisesta
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Valokainen Tuomo	A. julkisten rakennusten s

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	26.10.2010	vir	31.12.2010		Ytlk	K1 jälj.
L2	26.10.2010	vir	31.12.2010		Klk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1932 / 379 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. vanhusten asuintalojen säilyttämisestä sosiaaliviraston vanhuspalveluna
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Peltola Kati	A. vanhusten asuintalojen

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	27.10.2010	vir	28.2.2011		Soslk	K1 jälj.

28.10.2010

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1933 / 091 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. informaatiokanavien valitsemisesta
 Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
 Valmistelija: EW Waronen Eero

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Kanerva Seppo	A. informaatiokanavien va

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1934 / 301 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. saattohoitoyksikön perustamisen selvittämisestä
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: MLR Rautanen Marja-Liisa

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Rantanen Tuomas	A. saattohoitoyksikön per

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	27.10.2010	vir	28.2.2011		Tervlk	K1 jälj.
L2	27.10.2010	vir	28.2.2011		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1935 / 651 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. Suutarilan omakotialueen sorateiden kunnan parantamisesta

28.10.2010

Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Hakola Juha	A. Suutarilan omakotialue

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	26.10.2010	vir	31.12.2010		Ytlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1936 / 349 Tila: vir
Avattu: 20.10.2010
Otsikko: A. Käsien kuivaus luontoa säästäen - hankkeen laajentamisesta
Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Vainikka Mirka	A. Käsien kuivaus luontoa

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	27.10.2010	vir	28.2.2011		Palmiajk	K1 jälj.
L2	27.10.2010	vir	28.2.2011		Soslk	K1 jälj.
L3	27.10.2010	vir	28.2.2011		Tervlk	K1 jälj.
L4	27.10.2010	vir	28.2.2011		Ylk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1937 / 044 Tila: vir
Avattu: 20.10.2010
Otsikko: A. senioripalveluoppaan tekemisestä
Yksikkö: Kj/Halke Kaupunginjohtaja/Halke
Valmistelija: EW Waronen Eero

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Karhuvaara Arja	A. senioripalveluoppaan t

28.10.2010

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1938 / 370 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. ikäihmisten palvelurakenteen kehittämisestä
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Muurinen Seija	A. ikäihmisten palvelurake

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	27.10.2010	vir	28.2.2011		Soslk	K1 jälj.
L2	27.10.2010	vir	28.2.2011		Tervlk	K1 jälj.
L3	27.10.2010	vir	28.2.2011		Taske	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1939 / 741 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. kokemusten selvittämisestä päiväkotien ruokapalvelusta sekä kehittämistoimenpiteistä
 Yksikkö: Kj/Taske Kaupunginjohtaja/Taske
 Valmistelija: HTM Holstila Terttu

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Hakanen Yrjö	A. kokemusten selvittämis

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	27.10.2010	vir	28.2.2011		Palmiakj	K1 jälj.
L2	27.10.2010	vir	28.2.2011		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/ nro	Määräaika	Päätätjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

28.10.2010

Dnro: 2010 - 1940 / 341 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. selvityksen tekemisestä päivähoidon pedagogisesta kiinnostuksesta sekä päiväkotibussien hyödyntämisestä
 Yksikkö: Stj Sosiaali- ja terveystoimi
 Valmistelija: OHA Hari Olli

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Vesikansa Sanna	A. selvityksen tekemisest

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	27.10.2010	vir	28.2.2011		Soslk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	

Dnro: 2010 - 1941 / 83 Tila: vir
 Avattu: 20.10.2010
 Otsikko: A. voimassaolevien luonnonhoitosuunnitelmien päivittämisestä LUMO-ohjelman mukaisiksi
 Yksikkö: Ryj Rakennus- ja ympäristötoimi
 Valmistelija: KMA Matikainen Kristiina

SAAPUNEET KIRJEET

Knro	Saapunut	Tila	Määräaika	Lähtettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010	vir	31.5.2011	Kari Emma	A. voimassaolevien luonn

LAUSUNTOPYYNNÖT / LAUSUNNOT JA TOIMEKSIANNOT

Lnro	Lähtenyt	Tila	Määräaika	Saapunut	Vast.ottaja	Huomautus
L1	26.10.2010	vir	31.12.2010		Ytlk	K1 jälj.

PÄÄTÖKSET

Pnro	Päätetty	§/nro	Määräaika	Päätettäjä	Kuvailu
1	20.10.2010			Kvsto	